

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

32'nci Toplantı

29 Haziran 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/728)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 2

29 Haziran 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.12

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 32'nci Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/728)

BAŞKAN - Gündemimizde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Görüşmelere 22'nci madde üzerinde devam ediyoruz.

Kusura bakmayın, bir on dakika geç kaldık, içeride dün konuştuğumuz çerçevede 22'nci madde üzerinde -Komisyonumuzun ikazları üzerine- bir önerge çalışması vardı, bu önerge üzerinde görüştük. Şimdi direkt olarak önergeyi okutup işleme alacağım.

MUSA ÇAM (İzmir) – O zaman şöyle yapalım Sayın Başkan, önergeyi okumadan önce...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – 22'nci maddeyle ilgili dün akşam yeteri kadar tartıştık ama hem Sayın Kalaycı'nın hem de bizim bu konuyla ilgili gerek yazılış biçimiyle, şekliyle gerekse içeriğiyle ilgili itirazlarımız var. Sayın Bakan da, Komisyon üyeleri de uygun görürse diğer arkadaşlarımız da gelsin, 22'nci maddeyi geçelim, 23'ten itibaren devam edelim. Diğer arkadaşlarımız da gelsinler topluca...

BAŞKAN – Hiç önemli değil, tabii ki, memnuniyetle.

Yalnız şöyle: Komisyonun talep ve iradesi doğrultusunda bir düzenleme yapıldı, makul bir düzenleme. Sayın Kalaycı bunun ana muhataplarından biri olduğu için onunla paylaştık, zaten Bülent Bey'in bu konuda talepleri vardı. Bekleriz, hiç önemli değil.

23'üncü maddeyi işleme alıyorum:

MADDE 23- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kağıtlardan, maktu vergiye tabi olanların her bir nüshası ayrı ayrı aynı miktarda; nispi vergiye tabi olanların ise sadece bir nüshası damga vergisine tabidir."

BAŞKAN - Sayın Bakan, 23'üncü madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

Görüşmelerine başlıyoruz 23'üncü maddenin, 22'ye daha sonra döneceğim.

Sayın Bakan, kim açıklama yapacak 23'üncü maddeyle ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mahmut Sütçü Bey...

BAŞKAN – Buyurun Mahmut Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri bu yapılmış olan değişiklikle aslında şu anki mevcut durumda nispi vergiye tabi kağıtların her bir nüshasından ayrı ayrı damga vergisi alınırken yapılan değişiklikle damga vergisine tabi kağıtlarda, yani nispi damga vergisine tabi kağıtların her bir nüshasından ayrı ayrı vergilendirilmesinden vazgeçilmiş, sadece bir nüsha üzerinden vergi alınması düzenlenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 24- 488 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin;

a) Üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Şu kadar ki; bir kağıt üzerinde birden fazla adi kefalet ve garanti taahhüdü bulunması halinde, ayrı ayrı olmak üzere bunlardan yalnızca birinden damga vergisi alınır."

b) Sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkihi, cezai şart gibi bir sözleşmenin müeyyidesi mahiyetinde olan taahhütlerden, başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmaz."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 3

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir bilgi kimden alabiliriz?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Madde çok çok uygun, zabıtlara geçsin.

BAŞKAN – Madde uygun evet, zabıtlara geçsin, doğru.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Biraz önce görüştüğümüz maddeye çok olumlu yaklaştığımızı ifade ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Aynı paralelde düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çam da, Sayın Durmaz da, Sayın Ayar da aynı şekilde dedi, Sayın Savaş da, Sayın Öztürk de, teşekkür ediyoruz.

HİKMET AYAR (Rize) – İki madde de aynı düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ayar.

24' üncü madde üzerinde Mahmut Bey, buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkan, sayın milletvekillerimiz; şu anki mevcut durumda bir kâğıt üzerinde adi kefalet ve garanti taahhüdünde olarak düzenlenmiş sözleşmelerde birden fazla adi kefil ve garanti bulunması durumunda şu anda her bir kişi için ayrı ayrı damga vergisi alınmaktayken yapılmakta olan düzenlemeyle aynı kâğıtta birden fazla adi kefil ve garantör bulunması durumunda sadece bir kefil ve sadece bir garantör üzerinden damga vergisi alınması düzenlenmektedir.

Arz ederim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vallahi bu AKP Hükûmeti ne kadar gaddarmış, herkesten vergi alıyormuş. Kaldırılması iyi, olumlu bakıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakan, buyurun.

Madde kabul edildi, ben size söz veriyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece bilgi olarak, bu uygulama AK PARTİ hükûmetleri döneminde getirilen bir vergi olmayıp Damga Vergisi Kanunu yürürlükte bulunduğu bütün hükûmetler döneminde olan bir düzenleme. AK PARTİ Hükûmeti bu vergiyi kaldıran hükûmet olma özelliğini taşıyacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

25' inci madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 25- 488 sayılı Kanunun 14 öncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Birinci fıkraya göre azami tutardan vergi alınan mukavelenamelerin, diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelinin artması durumunda, artan bedele ilişkin bu hüküm uygulanmaz."

BAŞKAN – Sayın Mahmut Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şu anki mevcut düzenlemede bir kâğıtta en yüksek tutarı ifade eden azami tutardan damga vergisi aldığımız sözleşmelerde eğer diğer madde hükümleri sabit kalmak suretiyle bir bedel artırımı olduğu vakit bu bedel artırımından da damga vergisi alınmaktaydı. Şu anki yapılan düzenlemede azami tutardan vergi alınan bu tür sözleşmelerde sadece bedel artırımından kaynaklanan bir damga vergisi alınmamaktadır. Diğer yandan, diğer hükümleri devam etmektedir. Sadece burada artan bedelden damga vergisi alınmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi...

Ergün Bey, bir şey söyleyeceksiniz galiba.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Sayın Başkanım, çok yerinde bir düzenleme. İş ilavesi olmaması durumunda sadece artan tutarın kaldırılmasını olumlu buluyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26' ncı maddeye geçiyoruz.

MADDE 26- 488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinin;

a) Üçüncü fıkrasında yer alan "Sermaye Piyasası Kanununun uygulanmasıyla ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulunca" ibaresi "Sermaye Piyasası Kanunu ve Bankacılık Kanununun uygulanmasıyla ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Dördüncü fıkrasında yer alan "nispi vergileri ise bu fıkra ile artırılmadan önceki seviyelerine indirmeye" ibaresi "nispi vergileri ise kâğıt türleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte sifıra kadar indirmeye" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – İmral Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddeyle Bakanlar Kuruluna tanınan yetkilerle ilgili iki tane düzenleme yapılmaktadır. Birincisi: Mevcut uygulamada Bakanlar Kurulunun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 4

sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenen kâğıtlara ilişkin nispi vergiye tabi kâğıtlarda oranı sıfıra kadar indirme yetkisi vardır. Bu yetki Bankacılık Kanunu'na göre BDDK tarafından yapılan iş ve işlemler ve düzenlenen kâğıtları da kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

İkinci düzenleme: Mevcut uygulamada Bakanlar Kurulunun nispi vergiye tabi kâğıtlarda vergi oranını 1 katına kadar artırmaya yetkisi vardır, kanuni orana kadar indirme yetkisi vardır, sıfıra kadar indirme yetkisi bulunmamaktadır. Yapılan düzenlemeyle Bakanlar Kuruluna nispi vergiye tabi kâğıtlarda vergi oranını sıfıra kadar indirme hususunda yetki tanınmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Madde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27'nci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 27- 488 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 2- 1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar (gümrük idarelerine verilen beyannameler dahil) damga vergisinden müstesnadır.

a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (ihracatın finansmanında kullanıldığına tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dahil).

b) İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.

c) İhracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.

ç) Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması.

d) Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı.

e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali.

f) Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat.

g) Dahilde İşleme izin Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurtiçi alımlar.

ğ) Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç);

i) Tam mükellef olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,

ii) Dar mükellef olması halinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satış ve teslimleri,

iii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı halinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

iv) Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik ve benzeri hizmet satışları.

b) i) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili projeleri üstlenmiş tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,

ii) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca savunma, güvenlik veya istihbarat alanları açısından önem arz ettiği belirtilen savunma, güvenlik ve istihbarata yönelik her türlü platform, sistem, yazılım, araç ve gereçlerini üreten tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların ülkenin savunma, güvenlik veya istihbaratı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,

iii) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen firmalara, tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

iv) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen işleri yüklenen firmanın dar mükellef firma olması halinde, tam mükellef imalatçı firmaların bu firmaya üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 5

c) Tam mükellef imalatçı firmaların, Ekonomi Bakanlığınca belirlenen yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

ç) Tam mükellef imalatçı firmaların, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında monte edilmemiş haldeki aksam ve parçaları ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

d) Yap-İşlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

e) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkarılmış yurtiçi veya yurtdışı münhasıran yük taşıma işlerini yüklenen tam mükellef firmaların bu faaliyetleri.

f) Uluslararası yük taşımacılığından döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri.

g) Yurtdışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri.

ğ) Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurtdışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde bulundukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri.

h) Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurtiçindeki ve yurtdışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları.

1) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurtdışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.

i) Tam mükellef firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması amacıyla yurtdışında mağaza açılması veya işletilmesi.

j) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından rödövens karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri.

k) Yurtiçinde yerleşik haber ajanslarınca, yurtdışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.

1) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan ve Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen yatırım malları, sınai mamuller ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

m) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip bulundukları sınai mamulleri teslim eden tam mükellef imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen tam mükellef müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri.

n) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar kapsamında Türkiye'de gerçekleştirilen projeleri üstlenen kurum, kuruluş veya şirketler (bunlar tarafından yurt içinde projenin yürütülmesi amacıyla kurulan veya ortaklık gerçekleştirilen şirketler dahil) tarafından proje kapsamında verilen yapım ve teslim işlerini yüklenen firmaların (alt yükleniciler hariç);

i) Tam mükellef olması halinde, bunların yapacakları teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

ii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, tam mükellef firmanın ortaklığı oranında gerçekleştireceği teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

o) Kamu özel işbirliği kapsamında tesis yapımı ve yenilenmesi işlerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

3. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi almak amacıyla proje formu ekinde verilecek taahhütnameler ile bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e), (g), (j), (1) ve (o) bentlerinde sayılan işlem ve faaliyetlere ilişkin sözleşme safhasından önceki teminatlar ve ihale kararlarına belge aranmaksızın re'sen damga vergisi istisnası uygulanır.

Belge sahibi firmaların belge konusu işe ilişkin mal, malzeme veya hizmet temin ettiği kişi ve kurumlarla yapacağı işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası uygulanması için, her iki işlem tarafının da o işle ilgili olarak düzenlenmiş belgeye sahip olması şarttır.

4. Bu maddenin uygulamasında;

Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihaleyi,

Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi: Döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik etmek amacıyla damga vergisi istisnası uygulanabilmesi için alınması ve ibraz edilmesi gereken, vergiye tabi kâğıdın düzenlendiği tarihte geçerli Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen belgeyi,

ifade eder.

Bu maddede geçen tam ve dar mükellefiyetin kapsamı gelir ve kurumlar vergisi kanunlarına göre tayin ve tespit edilir.

5. Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan damga vergisi, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Bu madde kapsamında, damga vergisi istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan vergi tutarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden otuz gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 6

Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin gerçekleşmediğinin tespiti edildiği tarihi takip eden otuz gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşlar damga vergisi, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

6. Bu maddenin uygulanması bakımından; birinci ve ikinci fıkralarda yer alan döviz kazandırıcı faaliyetlere ilave olarak döviz kazandırıcı diğer faaliyetleri, belge kapsamında istisna uygulanacak işlem ve faaliyetlerin aşamaları ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı birlikte yetkilidir."

BAŞKAN – Sayın Bakan, 27'nci madde üzerinde bir açıklama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey konuşacak.

BAŞKAN – İmral Bey buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nda döviz kazandırıcı işlemlerle ilgili ek 2'nci maddede bir yetki düzenlemesi bulunmaktadır. Mevcut durumda ek 2'nci maddede döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin düzenlenen kâğıtların damga vergisinden müstesna olduğu hükme bağlanmış, istisna kapsamına giren faaliyet ve işlemler Maliye ve Ekonomi Bakanlığı tarafından düzenlenen tebliğlerle uygulamaya yön verilmiştir. Söz konusu yetkiye istinaden çıkartılan tebliğler çerçevesinde döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin damga vergisi istisnası uygulanmakla birlikte özellikle yargı mercilerinde görülen davalarda vergi resim harç istisnası belgesine bağlı olarak bir şart getirilemeyeceği, ilave bir şart getirilemeyeceği, yine kanunun uygulamasıyla ilgili tebliğle düzenlenen yetkiyi aşan paralelde kararlar verilmeye başlanmış bu kararlar müstakar hâle geldiğinden dolayı bu hususun yasal olarak tekrar düzenlenmesi ihtiyacı olmuştur. Yapılan düzenlemeyle yargı kararları da dikkate alınarak döviz kazandırıcı faaliyetlerin kapsamı, uygulama usul ve esasları kanun metnine taşınmıştır. Mevcut yetki çerçevesinde yayımlanan tebliğlerdeki döviz kazandırıcı faaliyetlere ilave olarak iki tane husus yeni düzenlenmiştir. Bunlardan birisi: İki ve çok taraflı uluslararası anlaşmalar kapsamında Türkiye'de gerçekleştirilen projeler ile kamu özel iş birliği kapsamında tesis yapım ve yenilenmesi işleri döviz kazandırıcı faaliyetler kapsamına alınmıştır.

Yine, maddede istisna uygulamasında vergi resim harç istisnası belgesinin tanımı ve uluslararası ihale tanımına yer verilmiştir, uygulamaya ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28'inci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 28- 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun;

a) "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar" başlıklı fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"7. Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni sözleşmeleri (yatırım taahhüdü bulunanlar dahil ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni süresine göre bulunacak bedel üzerinden) (Binde 9,48)

8. Resmi şekilde düzenlenen gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri (Binde 9,48)

9. Resmi dairelerin mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları ihalelerde, ihaleyi yapan idare ile düzenlenen sözleşmeler (Binde 9,48)

10. 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında düzenlenen:

a) Taksitle satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

b) On ödemeli konut satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

c) Devre tatil ve uzun süreli tatil hizmeti sözleşmeleri (Binde 9,48)

ç) Paket tur sözleşmeleri (Binde 9,48)

d) Abonelik sözleşmeleri (Binde 9,48)

e) Mesafeli satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

11. 7/6/2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu kapsamında düzenlenen turist rehberliğine ilişkin sözleşmeler (Binde 9,48)

12. 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:

a) Toptan elektrik satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

b) Perakende elektrik satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

13. 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:

a) Toptan doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler (Binde 9,48)

b) Tüketicilere doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler (Binde 9,48)"

b) "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısma isabet

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 7

eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)"

c) "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün;

1) "2. Beyannameler" başlıklı fıkrasının (b) bendine "Vergi beyannameleri:"

ibaresinden sonra gelmek üzere "(f) bendi dahil olmak üzere, beyanname verme süresi içerisinde düzeltme amacıyla verilen beyannameler hariç)" parantez içi hükmü eklenmiştir.

2) "2. Beyannameler" başlıklı fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler (37,40 TL.)"

BAŞKAN – Sayın Bakan bir açıklama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey...

BAŞKAN – İmral Bey, lütfen buyurun. 28'inci madde.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddeyle sırasıyla yapılan düzenlemeleri arz ediyorum.

Birinci düzenleme: Kanuna ekli 1 sayılı tablonun "Akitlerle İlgili Kâğıtlar" başlıklar bölümünün "Belli Parayı İhtiva Eden Kâğıtlar" başlıklı fıkrasına yeni bent olarak bir ekleme yapılmaktadır. Bu çerçevede mevcut kanunda sözleşmeler çeşitlendirilmemişken yeni düzenlemeyle, önerilen düzenlemeyle mevcut yasal düzenlemelerde yer alan standart nitelikli sözleşmeler kanuna dercedilmek suretiyle bu sözleşmelere Bakanlar Kuruluna verilen yetki çerçevesinde farklı oranlarla damga vergisi uygulanmasına imkân tanınmaktadır.

Yine, yapılan bir düzenlemeyle, damga vergisinde ihale kararlarının imzalanarak yetkililerce onaylanması hâlinde ihale kararları iptal edilmiş olsa bile bu "ihale karar pulu" diye ifade ettiğimiz damga vergisinin iadesi söz konusu değildir. Yapılan düzenlemeyle Kamu İhale Kurumu tarafından veya yargı mercileri tarafından herhangi bir şekilde ihalenin iptal edilmesi hâlinde sözleşme düzenlenmeden önceki süreçteki kamu ihale karar pulunun, ihale kararına ilişkin damga vergisinin iade edilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Yine, yapılan üçüncü düzenlemeyle; mevcut uygulamada düzeltme beyannameleri, vergi beyannameleri, düzeltme amacıyla verilen vergi beyannameleri damga vergisine tabi bulunmaktadır. Kanuni süresi içinde düzeltme amacıyla verilen vergi beyannamelerinden damga vergisi alınmaması sağlanmaktadır. Bu kapsama hem vergi beyannameleri hem de yeni düzenlenen muhtasar ve prim hizmet beyannameleri girecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, özellikle bu düzenleme 28'inci maddeyle ilgili mesela turizm sektöründeki bu paket programlar, şunlar bunlar... Bunlarla ilgili bir imtiyaz veyahut da bir ayrıcalık getiriliyor mu yani? Böyle bir şey anlamak mümkün müdür bundan yani?

BAŞKAN – Paket programdan kastınız nedir?

MUSA ÇAM (İzmir) – İçerisine her şey dâhil diye böyle yurt dışından, yurt içerisinden böyle birtakım turlar yapılıyor, böyle rezervasyonlar yapılıyor. Buradan kaynaklanarak bir sıkıntı var mıdır bunda?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim, şu anda bu tek tek saydığımız sözleşme türleri kanunda sayılmamış olsa da aynı oranda vergiye tabi. Biz şimdi bunları ayrı ayrı saymak suretiyle kanunda tatat ediyoruz. O sözleşmelerin karşısına getirdiğimiz oranlar da şu anda uygulanmakta olan oranlar. Dolayısıyla yani herhangi bir şekilde hani turizm sektörü bağlamında oranların aşağı çekilmesi veya yukarı çekilmesi söz konusu değil ama Bakanlar Kurulunun bu kanunla yine oranları aşağı çekmeye yetkisi var. Tabii ki her zaman için buradaki sözleşme türlerinden herhangi birisiyle ilgili –ekonomik amaçlarla da olabilir- bir ihtiyaç olduğunda vergi oranlarını aşağı çekme imkânımız olabilecektir ama şu andaki kanuni oran burada mevcut uygulanan oranla aynıdır.

BAŞKAN – Siz tur operatörleriyle yapılan anlaşmalardan mı bahsediyorsunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Yani her şey dâhil olması gerekmiyor, her şey dâhil olabilir, olmayabilir de.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir de, bu düzenlemeyle, daha önceki maddelerde...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Burada yeni vergi mi var?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Hayır, hayır. Bunların hepsinden vergi alınıyor fakat Damga Vergisi Kanunu'nu açıp baktığınızda başka mevzuatlarda bu sözleşmeler özel olarak tanımlanmış ve belirlenmişken Damga Vergisi Kanunu'na baktığınızda bu sözleşme türlerini tek tek göremiyorsunuz. Biz burada diğer mevzuatta düzenlenmiş olan sözleşme türlerini Damga Vergisi Kanunu'na tatat edecek şekilde getiriyoruz. Ama bugün itibarıyla herhangi bir şekilde uygulanmakta olan oranlarda farklılaştırmaya gitmiyoruz ama ekonomik ihtiyaçlara bağlı olarak, sosyal ihtiyaçlara bağlı olarak Bakanlar Kurulu böylelikle tatat edilen bu sözleşme türleri itibarıyla farklı vergi oranları uygulama imkânını elde etmiş oluyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 8

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, bir de mesela bu düzenlemeyle daha önceki maddelerde kurumlar vergisi ya da ticari kazanç erbabı gibi mükelleflerden alınmasından vazgeçilen damga vergisi gelirinün tüketicilerden alınmasıyla ilgili bir anlam bu düzenlemede çıkıyor mu, çıkmıyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, çıkmıyor öyle bir anlam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öyle bir anlam yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, öyle bir anlam yok.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tüketicilere bir şey yüklenmiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Şöyle, sorunuzu şöyle mi anlatayım: Bundan önceki maddelerde ve bundan sonraki maddelerde bir kısım sözleşmelerde biz damga vergilerini kaldırıyoruz. Kaldırdığımız yerlerde sözleşmenin bütün tarafları bundan yararlanıyor. Sözleşmenin tarafı tüketiciyse o da yararlanıyor ama burada bu maddenin içinde getirdiğimiz düzenlemelerde herhangi bir şekilde bir istisna getirmiş değil buradaki. Hâlihazırda uygulanmakta olan vergiyi aynı şekilde tatat etmek suretiyle getiriyoruz.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu madde üzerinde görüşmeleri açıyorum.

MADDE 29- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun;

a) "II-Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (2) numaralı arasına "beyannameler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile okul idareleriyle öğrenciler veya velileri arasında düzenlenen kağıtlar" ibaresi eklenmiştir.

b) "II-Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"6. Resmi dairelerce yurtdışına gönderilen kişiler adına yurtdışında bulunan eğitim öğretim ve sağlık kurumlarına yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtlar."

c) "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün;

1) (5) numaralı arasında yer alan "Sigorta mukavelenameleri, sigorta ücretine ait makbuzlar" ibaresi "Sigorta, reasürans ve koasürans sözleşmeleri, bireysel, emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmeleri, diğer kağıtlarda yer alan sigorta yaptırma taahhütleri ile sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarının ödenmesine ilişkin kağıtlar" şeklinde değiştirilmiştir.

2) (16) numaralı fıkrasına "kuruluşlarına," ibaresinden sonra gelmek üzere "pay devirlerine," ibaresi eklenmiştir.

3) (19) numaralı fıkrasında yer alan "Bankalar arasında, bankanın taraf olduğu veya bankalar aracılığıyla" ibaresi "Bankalar veya aracı kurumların taraf olduğu ya da bunlar aracılığıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

4) (21) numaralı fıkrasında yer alan "Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının" ibaresi "Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının ve gayrimenkul yatırım fonlarının" şeklinde değiştirilmiştir.

5) (23) numaralı fıkrasında yer alan "ve geri ödemelerine" ibaresi ", geri ödemelerine, devrine ve krediden doğan alacakların temlikine" şeklinde değiştirilmiştir.

6) (30) numaralı fıkrasında yer alan "teminatlarına" ibaresi "devrine, teminatlarına" şeklinde değiştirilmiştir.

7) (31) numaralı arasında yer alan "kira mukavelenameleri." ibaresi, "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirilmiştir.

8) (32) numaralı fıkrasında yer alan "kira mukavelenameleri." ibaresi, "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirilmiştir.

9) (41) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"41. Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların devri, alımı, satımı, kiralanması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralanması veya satılması nedeniyle düzenlenen kağıtlar ile kira sertifikaları ve kira sertifikası ödemelerine ilişkin her türlü garanti ve teminatlar için düzenlenen kağıtlar."

10) (42) numaralı arasından sonra gelmek üzere bölüme aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"43. Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar.

44. Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve ortayüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kağıtlar.

45. 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve aynı Kanunun ilgili mevzuat' uyarınca düzenlenen taahhütnameler.

46. 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısı arasında düzenlenen tek seferlik ödeme sözleşmeleri.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 9

47. Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak düzenlenen kağıtlar ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik düzenlenen kağıtlar.

48. Ürünlerin yurtdışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin düzenlenen kağıtlar ile yurtdışındaki fuarlara katılım amacıyla düzenlenen kağıtlar.

49. Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına ilişkin düzenlenen kağıtlar.

50. Girişim sermayesi yatırım ortaklıklar' ve girişim sermayesi yatırım fonlarının münhasıran girişim sermayesi yatırımları ile ilgili düzenlenen sözleşmeler ile bu sözleşmelere ilişkin düzenlenen diğer kağıtlar.

51. Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satışı ve ödünç alma ve verme işlemleri ile ilgili olarak aracı kurum ile yatırımcı arasında düzenlenecek sözleşmeler.

52. İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurtdışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kağıtlar."

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey konuşacak.

BAŞKAN – İmral Bey, 29' uncu madde üzerinde bir bilgi alalım lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddeyle kanuna ekli 2 sayılı tabloda düzenlemeler yapılıyor. Bu 2 sayılı tablonun içeriği istisnalarla ilgili düzenlemelerdir. Birincisi: Millî Eğitim Bakanlığınca özel okul idareleriyle öğrenci velileri arasında sözleşme yapma zorunluluğu getirildi, dolayısıyla burada bir damga vergisi yükü ortaya çıktı. Bunun ortadan kaldırılması için özel okul idareleriyle öğrenci ve öğrenci velileri arasında yapılan sözleşmeler damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır, birinci düzenleme budur.

İkinci düzenleme: Mevcut uygulamada resmî dairelerce yurt dışına gönderilen kişiler ve öğrenciler adına yurt dışında bulunan eğitim ve öğretim kurumlarıyla sağlık kurumlarınca düzenlenen kağıtlar Türkiye'de işleme konuldukları takdirde damga vergisine tabi bulunmaktadır. Bu hususta ilgili uygulamada karşılaşılan sıkıntılar nedeniyle bu işlemlerin damga vergisine tabi olmaması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Bir başka düzenlememiz: Mevcut uygulamada sigorta sözleşmeleri damga vergisinden istisnadır ancak diğer kağıtlarda herhangi bir şekilde sigorta yaptırma taahhüdü bulunması hâlinde bunlar ayrıca damga vergisine tabi bulunmaktadır. Uygulamadaki bu uyumsuzluğu gidermek adına sigorta yaptırma taahhütlerine de damga vergisi istisnası tanınmaktadır.

Bir başka yapılan düzenleme: Mevcut uygulamada anonim şirketlerin hisse devirleri damga vergisine tabi değildir çünkü bu hisse devirlerinin noter huzurunda yapılma şartı bulunmamaktadır. Ancak, limitet şirketler ve eshamlı komandit şirketlerin pay devirlerine ilişkin damga vergisi istisnası mevcut değildir. Yapılan düzenlemeyle bütün sermaye şirketlerinin pay devrine ilişkin işlemler damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır.

Bir başka düzenleme: Mevcut uygulamada tezgâh üstü piyasalarda yapılan türev işlemlerine ilişkin olarak bankaların taraf olduğu işlemler damga vergisinden istisnadır yalnız aracı kurumların taraf olduğu işlemler damga vergisine tabidir. Bu iki entite arasındaki farklılığı gidermek adına bankalarda olduğu gibi aracı kurumların türev işlemlerine ilişkin yapılan kağıtlar da damga vergisinden istisna edilmektedir.

Yine, gayrimenkul yatırım ortaklarının münhasıran gayrimenkul portföylerine ilişkin alım satım işlemleri ile gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri damga vergisinden istisnadır. Yalnız, gayrimenkul yatırım fonlarının bu kapsamda bir istisnası bulunmamaktadır. Gayrimenkul yatırım ortaklarına tanınan istisna gayrimenkul yatırım fonlarına da tanınmaktadır.

Yine bir başka düzenleme: Bankalar, yurt dışı kredi kurumları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak krediler damga vergisinden istisnadır. Fakat bu kredilerin devrine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Bu kapsamda yapılan düzenlemeyle de kredi devirleri işlemleri damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır. Yine, finansman şirketlerince kullanılan krediler damga vergisinden istisnadır fakat bu kredilerin devrine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu kredilerin devri işlemleri damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır. Ayrıca, şu an, kanunumuzda birtakım kira sözleşmeleri damga vergisinden istisna edilmiştir. Bu kira sözleşmeleri damga vergisinden istisna olmakla birlikte, bu kira sözleşmelerine bağlı kefalet şerhleri ve teminatların istisna olduğuna ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. İstisna kapsamında kira sözleşmelerinin kefaletleri ve teminatları da damga vergisinden istisna edilmektedir.

Yine, mevcut uygulamada sahipliğe dayalı kira sertifikası işlemlerine ilişkin damga vergisinden istisna tanınmıştır. Kira sertifikası işlemlerinin gelişmesi ve bu kapsamdaki boşluğun doldurulması maksadıyla bütün SPK mevzuatına göre düzenlenen bütün kira sertifikalarını kapsayacak şekilde damga vergisi istisnası genişletilmektedir.

Yine, yatırım teşvik belgesine bağlı olarak uygulamada, yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılar ile bunların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır. Yeni yapılan düzenlemeyle bu istisna genişletilmektedir. Bu kapsamda, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırımlarla ilgili bir malın üretiminde ya da hizmetin sağlanmasında kullanılan patent, "know how" gibi gayrimaddi hakların kiralanması ve satın alınması sözleşmeleri damga vergisinden istisna edilmektedir.

Yine, yatırım teşvik belgesi kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına ilişkin düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

Yine, teşvik belgesi kapsamında yatırımcılara verilecek danışmalık ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlar da damga vergisinden istisna edilmektedir.

Yine, yatırımlarda devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen hava taşıtları, uzay araçları ve bunlara ilişkin makinelerin imalatı, silah ve mühimmat imalatı vesaire yüksek ve orta yüksek teknolojili sanayi ürünleri sınıfında yer alan ürünlerin imal maliyetlerini düşürmek için, üretim maliyetlerini düşürmek için ve ülkemizin uluslararası rekabet gücünü artırmak maksadıyla söz konusu ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçiler arasında düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası tanınmaktadır.

Yine, mevcut uygulamada taahhütnameler nispi oranda damga vergisine tabi olup, Özel Tüketim Vergisi Kanunu çerçevesinde verilen taahhütnameler de damga vergisine tabidir. Bu kapsamda, ÖTV taahhütnameleri damga vergisinden istisna edilmektedir yapılan düzenlemeyle.

Bir başka düzenleme, 6493 sayılı Kanun kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak tanımlanan ve Bankacılık Kanunu kapsamında bankalar, elektronik para kuruluşları ve ödeme kuruluşları ile ödeme hizmeti kullanıcıları arasında bir defaya mahsus düzenlenen ödeme belgelerine ilişkin damga vergisi istisnası getirilmektedir.

Yine, binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve imalat sanayisinde faaliyet gösteren sanayi sicil belgesine haiz firmaların kapasitelerinin ve verimliliklerinin artırılması maksadıyla bu kapsamda düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası getirilmektedir.

Ayrıca, ülkemizde üretilen ürünlerin yurt dışı pazarlara açılmasını sağlamak amacıyla bedelsiz ihracata ilişkin işlemler damga vergisi kapsamına alınmaktadır.

Yine, tersanelerde gemi, yat, gemi dışında suda yüzebilen, tahsis edildiği gayeye uygun olarak kullanılabilen deniz araçlarının inşası, yenilenmesi, dönüşümü, bakım ve onarımıyla ilgili hizmetler damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Bir başka düzenlememiz, KOBİ'lere finansman sağlayan girişim sermayesi yatırım ortakları ile girişim sermayesi yatırım fonları arasında düzenlenen işlemlere ilişkin kâğıtlar damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır. Bankalar ve finansman şirketlerinin kredi işlemlerinde olduğu gibi, aracı kurumların menkul kıymet kredi işlemleri de damga vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır. Para-Kredi Koordinasyon Kurulu kararları çerçevesinde, teşvik edilen ileri teknolojiye sahip, teknoloji transferi sağlayabilecek yurt dışındaki yerleşik şirketlerin satın alınmasına ilişkin iş ve işlemler de damga vergisi kapsamına alınmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30'uncu madde üzerindeki müzakerelere başlıyoruz.

MADDE 30- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Birden fazla nüsha olarak düzenlenen muayyen bir bedeli ihtiva eden kâğıtlarla ilgili nispi harca tabi işlemlerden sadece bir nüsha için harç tahsil olunur."

BAŞKAN – Mahmut Bey'den bir bilgi alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; mevcut durumda, noterde işlem gören ve belli bir bedel ihtiva eden kâğıtların her bir nüshasından kâğıtlarda bulunan imza sayısına göre biz nispi harç alıyor idik. Yapılan bu düzenlemeyle, birden fazla nüsha olarak düzenlenen, belli bir bedel ihtiva eden kâğıtlara ilişkin nispi harca tabi işlemlerden damga vergisinde yapılan düzenlemeye benzer şekilde sadece bir nüshasından noter harcı alınması düzenlenmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31'inci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 31- 492 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin başlığı "Çeşitli işlemlerde harç:" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Noterde işleme konu edilmiş belli tutarı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtların değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin senet, mukavelename ve kâğıtlar artan miktar üzerinden aynı nispette harca tabidir."

BAŞKAN – Mahmut Bey, bir bilgi alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; mevcut uygulamada, belli tutar ihtiva eden her nevi senet, sözleşme ve kâğıtlar nispi noter harcına tabi olup, söz konusu kâğıtların değiştirilmesi hâlinde, artan tutarın ne olup olmadığına bakılmaksızın, toplam tutar üzerinden noter harcı alınmakta iken, yapılan düzenlemeyle damga vergisinde olduğu gibi sözleşmelerin değiştirilmesi durumunda kâğıdın ihtiva ettiği toplam tutar üzerinden değil, sadece artan tutar üzerinden noter harcı alınması düzenlenmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32'nci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 32- 492 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"p) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde, kiralanın taşınmazın finansal kiralama sözleşmesinin süresi sonunda kiracıya devri."

BAŞKAN – Mahmut Bey, bilgi alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkan, sayın milletvekillerimiz; mevcut düzenlemede, finansal kiralama yoluyla sadece konut ediniminde kiralama süresi sonucunda kiracıya devredilmesi durumunda konutun tapu harcı istisnası bulunmaktadır. Yapılan düzenlemeyle, bu sınırlandırma genişletilmiş, kaldırılmış, her türlü taşınmazın finansal kiralama yöntemiyle alınması durumunda finansal kiralama süresi sonunda bu söz konusu taşınmazların kiracıya devrinde kiralayan ve kiracı için tapu harcı alınmaması düzenlenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 33- 492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin;

a) Üçüncü arasına "şirketlerin kuruluş," ibaresinden sonra gelmek üzere "pay devri," ibaresi, "bankalar," ibaresinden sonra gelmek üzere "finansman şirketleri," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan "Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri" ibaresinden sonra gelen parantez içi hüküm "(Bu kooperatifler tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından verilecek kefaletler dahil)" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların, devri, alımı, satımı, kiralanması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralanması veya satılması ile bu işlemlere bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemler, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır."

c) Dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütname, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurtdışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik olarak yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Ürünlerin yurtdışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurtdışındaki fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kâğıtlara ilişkin işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır."

BAŞKAN – İmral Bey, bir bilgi alalım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon. Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu 32'nci madde sadece finansal kiralama şirketlerini mi kapsıyor, faktoringi de kapsıyor mu?

BAŞKAN – Mahmut Bey...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece finansal kiralama şirketlerini.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama, onlar da yapıyor bu işi, ki bankalardan yapanlar da var faktoring.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Ben arz edeyim mi efendim. Finansal kiralama yapmıyorlar efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 12

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET CANDAN – Herhâlde 33'üncü maddeyle karıştırdınız, 32 sadece leasing firmalarıyla ilgili.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam o zaman.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

33'üncü maddeyle ilgili İmral Bey, bir açıklama alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 33'üncü madde Harçlar Kanunu'nun 123'üncü maddesinde bazı düzenlemeler ihtiva etmektedir. Bunlardan birincisi: Damga Vergisi Kanunu'nda yaptığımız şekilde anonim şirket, limitet şirket ve sermayesi paylara bölünmüş şirketlerin, eshamlı komandit şirketlerin pay devirlerine ilişkin iş ve işlemler harçlardan istisna edilmektedir. Birinci yapılan düzenleme budur. İkinci yapılan düzenleme: Kredi Garanti Fonu şu an mevcut uygulamada yatırımcıların bankalardan temin ettikleri kredilere kefalet verebilmektedir fakat kamusal birtakım desteklere ve kredilere kefalet verebilme imkânı olmakla birlikte, bu konuda noter harcıyla ilgili bir istisna mevcut değildir. Yapılan düzenlemeyle, Kredi Garanti Fonu'nun bankalarda olduğu gibi, diğer kurum ve kuruluşlardan veya kamusal desteklerden kefalet vermesi hâlinde bu kefalet işlemlerinin de harçtan istisna edilmesi sağlanmaktadır.

Yine, kira sertifikası ihracına ilişkin olarak Damga Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme doğrultusunda, harçlarda da bütün kira sertifikası türlerini kapsayacak şekilde harç istisnası kapsamı genişletilmektedir.

Yine, Harçlar Kanunu'nun 123'üncü maddesinde yapılan düzenlemelerden bir diğeri, Damga Vergisi Kanunu'nda yapıldığı üzere, yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırımcılar ile bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtları, yine yatırım teşvik belgesi kapsamında gayrimaddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtları, sabit kıymetli yatırımlarının imal ve inşasına ilişkin düzenlenen kâğıtları, söz konusu yatırımlara yönelik teşvik belgesi sahibi yatırımcılara verilecek danışmanlık ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlar harç istisnası kapsamına alınmaktadır.

Yine, damga vergisinde yapılan düzenleme doğrultusunda, ileri teknolojiye sahip teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınması ve bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmetleri harçlardan istisna edilmektedir. Aynı çerçevede, yüksek ve orta yüksek teknoloji sanayi ürünlerinin imalatında maliyetleri düşürmek maksadıyla bu ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçiler arasında düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler harçtan istisna edilmektedir.

Yine, Damga Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme çerçevesinde, Harçlar Kanunu'nda da binaların ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamaları ile sanayi sicil belgesini haiz firmaların kapasitelerini artırmak maksadıyla imalat sanayisinde kullanılacak makinelerin alımına ilişkin iş ve işlemler ve kâğıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir.

İhracatı teşvik ve ülkemize gelen, üretilen ürünlerin tanıtımını sağlamak maksadıyla bedelsiz ihracata ilişkin işlemler harçtan istisna edilmektedir.

Tersaneler tarafından gemi, yat, gemi dışında suda yüzebilen diğer deniz araçlarının imal ve inşası, bakım ve onarımı ve yenilenmesine ilişkin yapılan iş ve işlemler ve düzenlenen kâğıtlar harçtan istisna edilmektedir.

Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca verilecek burs, kredi taahhüt senetlerinin noterde tanzim ve tasdikine ilişkin iş ve işlemler harçlardan istisna edilmektedir. Böylelikle, öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula ve öğrenci yurduna girebilmek için üzerlerinde ilave bir maliyet olmaması sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Başkanım, ilgili arkadaşımızdan bir bilgi alalım. Bu uygulamada faktoring şirketlerle ilgili bir sıkıntı çıkarsa eşitsizlik olur.

BAŞKAN – Sayın Candan, buyurun.

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET CANDAN – Yüce heyeti ve katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Bu maddedeki düzenlemelerden dolayı bürokrasiye, Maliye teşkilatına teşekkür ediyoruz.

Burada yapılmak istenen, bankaların verdiği kredi ilişkilerinde aldıkları teminatlar, ipotekler ve benzeri muameleler üzerinden alınan harçlar... Bankalar bu konuda muaf. Leasing firmalarımız da bizim kanunumuzdan kaynaklanan düzenlemeyle muaf iken, şimdi finansman şirketlerimizi ve faktoring şirketlerimizi de bu istisnadan yararlanmaları suretiyle, reel sektöre destek mahiyetiyle yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik bir düzenleme olarak öngörülmüştü ve finans kurumları arasındaki eşitlik ilkesinin de bir gereği olarak düşünülmüştü. Ancak, görünen o ki finansman şirketleri düzenlemeye girmiş olmasına rağmen faktoring şirketlerinin yer almadığını görüyoruz. Bunu yüce heyetinizle paylaşmak istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Genel Sekreterin açıklamalarıyla ilgili olarak bir değerlendirme yapacak mısınız?

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET CANDAN – Burada şunu da vurgulamak isterim: Bu istisnadan yararlanacak taraf reel sektördür yani faktoring firmaları değildir, finansman şirketleri değildir, leasing firmaları değildir, bankalar değildir, reel sektör yararlanacaktır.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Cevabı alalım Bakanımızdan.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Bakan...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, belki tam yakalamış olamayabilirim ama eğer talep faktoring şirketleriyle ilgili de bu istisnanın getirilmesiyle, yapmış olduğumuz değerlendirmede bu istisnanın faktoring şirketlerinin yaptıkları iş, yaptıkları işin mahiyeti, aldıkları riske göre farklı olduğu ve bunun vergiye tabi olması gerektiği yönünde olduğu için olumlu bakıyoruz.

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET CANDAN – Sayın Bakanım, şu kısmı da paylaşmakta fayda görüyoruz: Bugün faktoring işlemi, 6361 sayılı Yasa'dan sonra daha önceki kamuoyundaki algısından çok daha farklı bir boyuta taşınmış durumda, tefecilik algısından son derece uzaklaşmış. Fatura kayıt merkezinin yazılımı Maliye Bakanlığının desteğiyle bitirilmiş durumda. Faturası olmayan hiçbir faktoring işlemi bugün hiçbir faktoring firması ve bankalar tarafından yapılamamaktadır ve şu anda mevcut 57 faktoring firmamız yanında 14 tane bankamız da fiilen faktoring işlemi yapmaktadır ve bu faktoring işlemini yaparken de bu istisnadan yararlanmaktadırlar. Yani, burada bu farkı da vurgulamak istedim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Yalnız, bir şeyi düzeltelim: En azından Komisyon olarak bizim, sektör temsilcilerini “tefeci” olarak falan algılamak gibi bir durumumuz yok. Bizim dışımızda ama işte, faizlerin oranları, şusu, busu tabii kamuoyunun zaten bildiği, tartıştığı, yüksekliği ya da düşüklüğü ayrı bir konu.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de Sayın Genel Sekreterin tabii açıklamalarını üzüntüyle karşıladım. Herhangi bir şekilde sektöre ilgili kendisinin ifade ettiği tarzda bir değerlendirmemiz söz konusu değildir. Bunlar yasal olarak kurulmuş, yasal olarak faaliyette bulunan ve gerçekten de piyasanın ihtiyaç duyduğu kaynakları sağlayan şirketlerdir. Dolayısıyla, buradaki yapılan değerlendirme genel anlamda maliyetleme, fiyatlama noktasında bir ihtiyaçtır.

BAŞKAN – Aynı değerlendirmeyi zaten ben de Komisyon açısından yaptım, teşekkür ediyorum.

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET CANDAN – Cevap olarak da ben...

BAŞKAN – Cevap yok, yok.

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET CANDAN – Komisyonu kastetmedim, kamuoyunda bir algı var.

BAŞKAN – Sayın Candan, öyle bir müessesemiz yok, teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34'üncü madde üzerinde bir görüşme açıyorum.

MADDE 34- 492 sayılı Kanunun 132 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna bağlı (1) sayılı tarifenin “C-Ticaret sicili harçları” başlıklı bölümünde yazılı ticaret sicili işlemlerine ilişkin harçlar, ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları veyahut ilgili odalar tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan bir aya ait harçlar şekil, içerik ve muhteviyatı Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile ticaret sicili müdürlüğünü bünyesinde bulunduran odanın muhtasar yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar bildirilip ödenir. Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili odadan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harçları tamamen almadan işlem yapan ticaret sicili müdürlüğü görevlileri ve ilgili odalar harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.”

BAŞKAN – Buyurun lütfen Ayşe Hanım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkan, değerli vekillerim; 34'üncü maddede yapılan düzenleme, ticaret sicil harçlarının ticaret sicil odalarında tahsiline imkân vermek amacıyla yapılmış bir düzenlemedir. Hâlihazırda, ticaret sicil odalarında maliye memurlarımız tarafından harçlar tahsil edilmektedir. Maliye memurlarımızın görev saatinin bitimini müteakip ticaret sicil odalarında çalışma arzusu ve işlemlerin devam etme durumuyla karşı karşıya kalındığında o gün harçların tahsilatı gerçekleştirilememektedir. Ticaret odaları tarafından bu konuda gelen sızlanmalar bize intikal ettirildiğinde, ticaret sicil odaları bünyesinde de ticaret sicil harçlarının oda yetkilileri tarafından tahsiline izin verilmesi amacıyla madde düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre ticaret sicil odaları tarafından bir ay boyunca ticaret sicil harçları tahsil edilecek, beyannameli mükelleflerle olduğu gibi izleyen ayın on beşinde bir bildirimle Maliye Bakanlığına bildirilerek tahsil edilen harçlar ödenecektir. Harcın ödenmesinden işlemi yapan personelle birlikte oda da müteselsilen sorumludur. Süresinde bir ödeme olmazsa ödenmesinden yine oda sorumludur. Herhangi bir eksik harç alımı söz konusu olursa da yine oda yetkilileri direkt eksik alınan harç tarhiyatının muhatabı olacaktır. Bu şekilde bir düzenlemedir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, burada yasayla mutemet görevlendiriyorsunuz bir kurumu ancak sayman mutemedi veya mutemet görevlendirilmesindeki süreç, özellikle de 5018'e göre birazcık daha farklı olması gerekiyor gibi geliyor. Yani, onun yerine getirdiği bir sorumluluk, böyle bir mükellefiyet gerektirecek bir yasal düzenleme gerçekten yok. Bunu sadece mutemet olarak kurul üyelerinden veya odanın üyelerinden veya orada çalışanlardan birini sayman mutemedi gibi görevlendirip Maliyenin makbuzunu eline verip de tahsilat yapmak niye düşünülmüştü ki? Çok daha kolay hem de yasa da gerektirmezdi.

BAŞKAN – Sayın Ayşe Hanım, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Bakanım, sayın vekillerim; burada ticaret sicil müdürlükleri artık ticaret odaları bünyesinde oluşturuldu. Dolayısıyla, çalışanlar kamu görevlisi değil. Çalışanlar kamu görevlisi olmadığından eski adıyla “sayman mutemedi” şimdiki adıyla “muhasebe yetkilisi, mutemedi” olarak görevlendirilmeleri hukuken mümkün değil. Dolayısıyla, burası kanunla kurulmuş bir meslek teşekkülünün bünyesinde çalışan ancak İş Kanunu açısından işçi statüsünde bulunan personelin çalıştığı bir yer. Sayman mutemedi olarak görevlendirme şansımız hukuken yok. Ne yapabiliriz? Burayı müşterek müteselsil sorumluluk vermek suretiyle Oda bünyesinde tahsilat işlemlerini yaptırabiliriz. Eskiden sayman mutemetlerimiz vardı. Oda'nın personeli hüviyeti değişince kamu görevlisi değil artık, ondan dolayı yapamıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 35- 492 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 1- 1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler harçlardan müstesnadır.

a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (ihracatın finansmanında kullanıldığının tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat istikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dahil).

b) ihracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.

c) ihracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.

ç) Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması.

d) Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı.

e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali.

f) Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat.

g) Dahilde işleme İzni Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurtiçi alımlar.

ğ) Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, harçtan müstesnadır.

a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç).

i) Tam mükellef olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,

ii) Dar mükellef olması halinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satış ve teslimleri,

iii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı halinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri

iv) Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışları.

b) i) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili projeleri üstlenmiş tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,

ii) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca savunma, güvenlik veya istihbarat alanları açısından önem arz ettiği belirtilen savunma, güvenlik ve istihbarata yönelik her türlü platform, sistem, yazılım, araç ve gereçlerini üreten tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların ülkenin savunma, güvenlik veya istihbaratı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,

iii) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen firmalara, tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

iv) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen işleri yüklenen firmanın dar mükellef firma olması halinde, tam mükellef imalatçı firmaların bu firmaya üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

c) Tam mükellef imalatçı firmaların, Ekonomi Bakanlığınca belirlenen yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

ç) Tam mükellef imalatçı firmaların, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında monte edilmemiş haldeki aksam ve parçaları ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 15

d) Yap-İşlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

e) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkarılmış yurtiçi veya yurtdışı münhasıran yük taşıma işlerini yüklenen tam mükellef firmaların bu faaliyetleri.

f) Uluslararası yük taşımacılığından döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri.

g) Yurtdışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri.

ğ) Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurtdışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde bulundukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri.

h) Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurtiçindeki ve yurtdışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları.

ı) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurtdışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.

i) Tam mükellef firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması amacıyla yurt dışında mağaza açılması veya işletilmesi.

j) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından redevans karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri.

k) Yurtiçinde yerleşik haber ajanslarınca, yurtdışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.

l) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan ve Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen yatırım malları, sınai mamuller ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

m) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip bulundukları sınai mamulleri teslim eden tam mükellef imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen tam mükellef müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri.

n) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar kapsamında Türkiye'de gerçekleştirilen projeleri üstlenen kurum, kuruluş veya şirketler (bunlar tarafından yurt içinde projenin yürütülmesi amacıyla kurulan veya ortaklık gerçekleştirilen şirketler dahil) tarafından proje kapsamında verilen yapım ve teslim işlerini yüklenen firmaların (alt yükleniciler hariç);

i) Tam mükellef olması halinde, bunların yapacakları teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

ii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, tam mükellef firmanın ortaklığı oranında gerçekleştireceği teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

o) Kamu özel işbirliği kapsamında tesis yapımı ve yenilenmesi işlerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

3. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi almak amacıyla proje formu ekinde verilecek taahhütnameler ile bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e), (g), (j), (1) ve (o) bentlerinde sayılan işlem ve faaliyetlere ilişkin sözleşme safhasından önceki teminatlar ve ihale kararlarına belge aranmaksızın resen harç istisnası uygulanır.

Belge sahibi firmaların belge konusu işe ilişkin mal, malzeme veya hizmet temin ettiği kişi ve kurumlarla yapacağı işlemlere harç istisnası uygulanması için, her iki işlem tarafının da o işle ilgili olarak düzenlenmiş belgeye sahip olması şarttır.

4. Bu maddenin uygulamasında;

Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihaleyi,

Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi: Döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik etmek amacıyla harç istisnası uygulanabilmesi için alınması ve ibraz edilmesi gereken, harca konu işlemin yapıldığı tarihte geçerli Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen belgeyi, ifade eder.

Bu maddede geçen tam ve dar mükellefiyetin kapsamı gelir ve kurumlar vergisi kanunlarına göre tayin ve tespit edilir.

5. Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan harç, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Bu madde kapsamında, harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan harç tutarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden otuz gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin gerçekleşmediğinin tespit edildiği tarihî takip eden otuz gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşlar harç ile ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

6. Bu maddenin uygulanması bakımından; birinci ve ikinci fıkralarda yer alan döviz kazandırıcı faaliyetlere ilave olarak döviz kazandıran diğer faaliyetleri, belge kapsamında istisna uygulanacak işlem ve faaliyetlerin aşamaları ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı birlikte yetkilidir."

BAŞKAN – 35'inci madde üzerinde bir açıklama alalım lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 16

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce görüşülüp karara bağlanan 27'nci madde damga vergisinde döviz kazandırıcı faaliyetleri düzenliyordu. 35'inci maddemiz de Harçlar Kanunu'nda döviz kazandırıcı faaliyetleri düzenlemektedir. Aynı esaslar çerçevesinde madde tedvin edilmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 36- 492 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı Tarifenin "A) Mahkeme Harçları" başlıklı bölümünün "III-Karar ve ilam harcı" başlıklı alt bölümünün birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Tahkim yargılamasında bu bende göre hesaplanan harç yüzde elli oranında uygulanır." cümlesi "Tahkim yargılamasında bu bent hükümlerine göre harç alınmaz."

şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 36'ncı madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey...

BAŞKAN – İmral Bey, buyurun lütfen, bir açıklama alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan düzenlemeyle 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun (1) sayılı Tarifesinde "Mahkeme Harçları" başlıklı bölümde "Karar ve ilam harcı" başlıklı alt bölümde değişiklik yapılmaktadır. Bu değişiklikle tahkim davalarında nispi karar ve ilam harcı 2014 yılından itibaren yüzde 50 oranında uygulanmakta iken, yapılan düzenlemeyle tahkim müessesesinin etkinleştirilmesi ve mahkemelerin yükünün azaltılması amacıyla tahkim yargılamasında nispi karar ve ilam harcının alınmaması sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 37- 492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı Tarifenin "II- Maktu harçlar:" başlıklı bölümünün;

a) (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Vekâletnamelerde beher imza için 12,40 TL."

b) (4) numaralı fıkrasının başlığı "4. Defter tasdiki (kuruluş aşamasında yapılan tasdikler hariç)" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 37'nci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Bakan, bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey...

BAŞKAN – İmral Bey, lütfen buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan düzenleme esas itibarıyla Noterler Birliğinden gelen bir taleptir. Bu talep piyasada noterler tarafından genel ve özel vekâletname ayrımında sıkıntı yaşandığı yönündedir. Bu ayrım Harçlar Kanunu'nun uygulaması açısından kaldırılmaktadır. Şu an genel vekâletnamelerden 12,40 TL, özel vekâletnamelerden 7,80 TL maktu harç alınmaktadır. Yapılan düzenlemeyle iki ayrım kaldırılarak bütün vekâletnamelerden aynı tutarda maktu harç alınması sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Niye 7,80' de buluşmadınız da 12,40' da buluştunuz?

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi böyle bir soruya ne diyebiliriz? Maliye olarak tabii ki, burada 12,40' ın bugünkü gelinen noktada çok yüksek bir bedel olduğunu açıkçası düşünmüyoruz. Onun için bunu da eşitlemeyi 12,40' da yapmayı değerlendirdik. Komisyonumuzun takdirine.

BAŞKAN – Biz iktisatçılar ağırlıklı ortalamayla yaparız bu işi.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 38- 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı Tarifenin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün (7) numaralı arasına aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(Tacirler arası ipotek tesis işlemlerinde bu fıkra göre hesaplanan harçlar yüzde elli oranında uygulanır.)"

BAŞKAN – 38'inci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

"Tapu işlemleri" başlıklı maddemiz.

İmral Bey...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 492 sayılı Harçlar Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle tacirler arasında gerçekleştirilen ipotek tesis işlemlerinden alınacak harcın yüzde 50 oranında indirimli alınması sağlanmaktadır. İpotek tesis işlemlerine ilişkin harç miktarı yüzde 50 oranında düşürülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 17

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli üyeler; damga vergisi ve harçlarla ilgili düzenlemeleri son derece yerinde buluyoruz ancak tacirler arası işlemlerde ipotek harcının yüzde 50 indirilmesi yerine tamamen kaldırılmasının ve bankalarla eşit uygulamanın sağlanması açısından faydalı olacağını arz ederiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu düzenleme sizin talebinizi karşılamıyor mu?

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Hayır, karşılıyor ama, bankalarla eşit uygulamanın sağlanması için kaldırılması çok daha iyi olacaktır.

BAŞKAN – Evet, bir temenni olarak bunu değerlendirdik.

Madde üzerinde söz talebi? Yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bakan Bey ne diyor? “Farklı olsun.” mu diyor?

BAŞKAN – Bakan Bey bir şey demiyor efendim. Söz talebi olmayınca zorla konuşturamam. Bu açıklamaya bir cevap vermeyecek herhâlde Sayın Bakan anladığım kadarıyla.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır ama bir talep var, böyle bir istek var.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aslında ben bir süredir düşünüyorum “Bu maddeyi geri çeksek mi?” diye çünkü aslında tasarının genelindeki düzenlemelerin içerisinde hep biz şunu öngörüyoruz: “Katma değer olsun, üretim artsın, yatırım olsun, ihracat artsın.” Buradaya tacirler arasındaki ipotek işlemlerinde bir kolaylık getiriyoruz. Aslında ticaretin kolaylaştırılması anlamında bir düzenleme yani geri de çekilebilir bu madde ama bu değerlendirmeden sonra böyle bir değerlendirme yapmam yanlış olduğu için söz almak istemedim. Ama, geri çekilmesi de yanlış olur bu saatten sonra, tamamen kaldırılması doğru değil.

AHMET YILDIRIM (Muş) – TOBB’un önerisine karşı rest herhâlde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, değil, değil hakikaten, demin arkadaşlarla onu istişare ediyordum.

BAŞKAN – Biz ona “damar” diyoruz ama siz ne diyorsunuz bilmiyorum.

38’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 39- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin (f) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"g) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır."

BAŞKAN – 39’uncu madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Sadık Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI SADIK DEMİRBAŞ – Sayın Başkan, saygılarımı sunuyorum Komisyonunuza.

39’uncu maddeyle birlikte yatırım teşvik belgesi kapsamındaki inşa edilmiş olan binaların emlak vergisinden beş yıl boyunca muafiyeti sağlanıyor. Mevcut kanunda turizm müessesesi belgesi almış binalar, Kalkınma Bakanlığınca geri kaldığı tespit edilen bölgelerdeki binalar ve organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerindeki binalarda bu uygulama var beş yıl istisna uygulaması. Getirdiğimiz uygulamayla birlikte yatırım teşvik belgesi almış firmaların bu belge kapsamında yapmış oldukları binalarda beş yıl boyunca bina inşaat harcından istisna hükmü düzenlenmektedir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Zaten “Bunlar yapılmış bitmiş binalar.” diyorsunuz. Bina inşaat harcı neyin nesi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI SADIK DEMİRBAŞ –Pardon, düzeltiyorum; emlak vergisi istisnası getiriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu 39, 40, 41, 42’nci maddelerde yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binaya emlak vergisi, bina inşaatına harç muafiyeti getiriliyor. Yani, iyi, güzel, doğru bir şey fakat burada bir ayrıntı var; bu düzenleme özellikle belediyelerin gelirlerinde ciddi anlamda bir azalmaya yol açıyor. Dolayısıyla, belediyeler bu konularda çok ciddi bir sıkıntıya maruz kalacaklar. Zaten belediyenin imkânları, olanakları özellikle küçük belediyelerin gelirleri çok sınırlı ve kısıtlı. Dolayısıyla, bu harçları belediyelerin almamasıyla birlikte belediyeler ciddi anlamda sıkıntı çekecekler. O zaman bunun yerine bir şey ikame etmemiz gerekiyor yani -Maliye Bakanlığı mı, devlet bütçesinden mi-belediyelerin alamadığı bu harçların devlet bütçesinden sübvansé edilmesi gerekiyor. Aksi hâlde, belediyeler bu konularda çok ciddi sıkıntı yaşarlar. Bunu mutlaka düşünmemiz gerekiyor. Burada bir eksiklik var. Düzenlemeler doğru, güzel, iyi ama bu tarafta iyi işler yaparken öbür tarafta bir kurumun gelirlerinden mahrum etmemek gerekir diye düşünüyorum. Burada belediyeleri koruyacak bir düzenlemenin yapılması gerekir.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, buyurun lütfen.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ayrıca, Sayın Bakanım, özellikle yatırım teşvik ve indirimlerinden yararlanan iller Anadolu’daki millî gelirden oldukça düşük noktada seyreden iller olduğunu hepimiz biliyoruz. Şimdi, bu illerdeki belediyeleri böyle anlamda zora düşürürsek işimizin daha da zorlaşacağına inanıyorum. Yani, bu madde üzerinde yeniden bir düzenleme, bir değişiklik yapılırsa o geri kalmış kalkınmada öncelikli illere bir can suyu gibi de olsa bir katkının olacağını düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 18

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu konuda bir açıklama alabilir miyiz?

Buyurunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın vekillerimizin tabii ortaya koymuş oldukları kaygı haklı bir kaygıdır ama yapmış olduğumuz çalışmalarda yatırım teşvik belgesi sayılarına baktığımız zaman, ilk analizlerde, belediyelerin toplam gelirleri içerisinde önemlice bir yekûn tutmayacağını düşünüyoruz. Fakat, buna rağmen Belediye Gelirleri Kanunu'yla ilgili zaten genel bir çalışmamız var. Burada ifade edilen hususları da değerlendirmek suretiyle, acaba orada bu meseleyle ilgili bir çözüm üretebilir miyiz diye ayrıca çalışacağız.

Teşekkür ediyorum ben bu katkıdan dolayı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 40- 1319 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (d) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"e)Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen araziler Yatırım Teşvik Belgesi süresince."

BAŞKAN – 40' ıncı madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Önce TOBB'dan bir açıklama alalım.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli üyeler; benim açıklamam aslında 39, 40, 41, 42'nci maddelerle ilgili. Teşvik belgesi sanayiye yönelik gayrimenkul yatırımlarına emlak vergisi, inşaat ve belediye harçları muafiyetini takdirle karşılıyoruz ancak bu muafiyetten yararlanma koşulunun teşvik belgesi olmasa da tüm sanayiye dönük yatırımlara genişletilmesi gerektiğini değerlendirmektediriz.

Arz ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Belediyeleri kapatalım.” diyorsunuz yani.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alalım lütfen.

Sadık Bey...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI SADIK DEMİRBAŞ – 40' ıncı maddede, yine 39'uncu maddedeki bina vergisine paralel olarak burada da yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen veya buna tahsis edilen arsalarla emlak vergisi muafiyeti getirilmektedir. Bu muafiyet teşvik belgesi süresince uygulanacaktır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 41- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun ek 2 nci maddesinin (d) arasında yer alan "Kültür ve Turizm Bakanlığı" ibaresi "Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, Kültür ve Turizm Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 41'inci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Sadık Bey, bir açıklama alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI SADIK DEMİRBAŞ – 41'inci maddede yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak binalarda bina inşaat harcı istisnası uygulaması getirilmektedir. Fabrika, değirmen, imalathane, turizm teşvik belgesi kapsamındaki oteller, küçük sanayi siteleri mevcut uygulamada istisnadan yararlanmaktadır. Getireceğimiz uygulamayla birlikte, şu anda yine yatırım teşvik belgesi almış havaalanları, limanlar, barajlar, jeotermal tesisler, özel okullar, soğuk hava depoları gibi bu teşvik kapsamından yararlanabilecek kurumlar da bina istisnası harcı uygulamasından yararlanabileceklerdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42'nci madde üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

MADDE 42-- 2464 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "7269 sayılı" ibaresi "Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı"

şeklinde değiştirilmiştir.

Madde üzerinde bir açıklama alalım Sadık Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI SADIK DEMİRBAŞ – 42'nci maddede, yine yatırım teşvik belgesi kapsamında belediyelerce verilen imarla ilgili harç uygulamalarından yatırım teşvik belgesi kapsamındaki yapılan yatırımların istisna yapılması öngörülmektedir. Şu anda mevcut uygulamada organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerindeki yatırımlarda bu istisna hükmü uygulanmaktadır ancak bunun yatırım teşvik bölgesinde yapılacak olan yatırımlara da yaygınlaştırılmasını sağlıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43'üncü madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 43- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun

17 nci maddesinin (4) numaralı parasının;

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 19

a) (g) bendine "tahvil" ibaresinden sonra gelmek üzere "(elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetleri dahil)" parantez içi hüküm eklenmiştir.

b) (r) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır."

c) (u) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"u) Her türlü varlık ve hakkın, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme süresi sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerince kiralınması ve devralınan kuruma devri.

İstisna kapsamında, varlık kiralama şirketlerine devredilen varlık ve hakların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

ç) (y) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"y) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında; finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınca bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanan her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralınması ve devri.

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim yapacak açıklamayı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Muhammet Bey.

BAŞKAN – Muhammet Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI MUHAMMET ALİ AYAZ – Sayın Komisyon üyeleri, 43'üncü maddenin (1)'inci bendinde tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmeti istisna kapsamında olduğu netleştiriliyor. Bu tartışmalı bir konuydu. Mevcut KDV Kanunu'nun 17/(4)/(g) maddesinde "tahvil" ibaresi zaten vardı. Bunun faizinin de buna dâhil olup olmadığı, yani verilen finansman hizmetinin de buna dâhil olup olmadığı konusunda belirsizliği gidermiş oluyoruz.

(2)'nci bendinde (u), (3) ve (4)'üncü bentlerinde yapılan değişiklikle paralel olduğu için onu daha sonra izah edeyim. 17/4(u) maddesinde (3)'üncü bendinde yapmış olduğumuz değişiklikle sermaye piyasası mevzuatına uygun bir şekilde kira sertifikası ihracına konu olan her türlü varlık ve hak şeklinde birinci olarak değiştiriyoruz.

İkinci olarak 17/4(u) maddesine göre kira sertifikasına konu edilen varlıkların daha önce yüklenimleri indirimlerinden çıkartılıyordu, yani buna ilişkin yüklenilen KDV indirimlerinden çıkartılıyordu ve finansman üzerine bir vergi yükü, KDV yükü oluşmuş oluyordu. Şu anda devrin yapıldığı tarihe kadar indirimlerinden çıkartılmamasını sağlıyoruz. Aynı şekilde sat-geri kirala işlemlerine ilişkin 17/4(y) maddesinde mevcut düzenleme vardı ancak buna sadece "finansal kiralama şirketleri" ibaresi, sadece finansal kiralama şirketleri bu istisna kapsamında işlem yapabilir şeklinde bir anlama yol açıyordu. Oysa katılım, kalkınma ve yatırım bankaları da Finansal Kiralama Kanunu çerçevesinde bu işlemleri yapıyorlar. Dolayısıyla buraya bir netlik kazandırıyoruz ve bunların da bu kapsamda işlem yapılabileceğini açık bir şekilde yazıyoruz.

Aynı şekilde burada da sat-kirala-geri al işlemlerine ilişkin, buna konu edilen taşınmazlara ilişkin yüklenilen KDV indirimlerinden çıkartılması gerekiyordu KDV Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereği. Yine bir ibare ekleyerek, devir tarihine kadar, yani bu işleme konu edilene kadar indirim yoluyla giden KDV'nin düzeltilmemesi sağlanıyor.

Az önce atladığım (b) bendinde ise KDV Kanunu'nun 17/4(r) maddesinde taşınmaz satış istisnası var. Dolayısıyla bu taşınmaz satış istisnasına konu taşınmazların sat-geri kirala ya da kira sertifikasına konu edilmesi hâlinde iki yıllık süre hesabında bu sürenin kesilmemesi sağlanıyor. Bunu da 43'üncü maddenin (b) bendinde çözümlüyoruz.

ZEKERİYE TEMİZEL (İzmir) – Şu (g) bendine eklediğiniz parantez içi hükmü bir örnek olayla açıklamanız mümkün mü?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI MUHAMMET ALİ AYAZ – Tabii ki örneklendirebiliriz. X anonim şirketi finansman ihtiyacını karşılamak üzere yurt dışına tahvil ihraç ediyor. İhraç ettiği tahvile karşılık -mesela bunu indirimli, kuponlu ihraç edebiliyor- ödemiş olduğu bir faiz var aslında. Bu faizi elde edenler açısından bir finansman hizmeti olup olmadığı konusunda bir tartışma var. Eğer yurt dışına bu tahvil ihraç edilirse ve biz buna bir finansman hizmeti dersek yurt dışına tahvil ihraç eden firmanın ödediği faiz üzerinden sorumlu sıfatıyla KDV'yi hesaplayıp ödemesi gerekiyor bu yoruma göre. Biz, buradaki finansman üzerinde bir KDV yükü olmaması gerektiğinden, mevcut kanun maddesinde zaten "tahvil" ibaresi yer aldığından, buradaki belirsizliği gidermek amacıyla burada verilen finansman hizmeti olsa bile, kabul edilse bile buna ilişkin herhangi bir KDV hesaplanmaması gerektiğini söylüyoruz. Bu konuda çok sağlam yasal dayanaklarımız var. Yani Avrupa uygulamasını zaten tahvil ya da finansal işlemler üzerinden herhangi bir KDV alınması zaten söz konusu değil. Biraz da oraya uyumlulaştırmış oluyoruz.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 20

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bir vergi sorunu mudur? Bunu bir finansman hizmeti olarak bu şekilde istisna kapsamına bu kadar rahat bir şekilde almak pek anlamlı gelmedi. Hiç değilse bununla ilgili açıklamaların çok daha ayrıntılı olarak, yani ne yapıldığını bilinçli olarak yaptığımızı ya da şu uyum kapsamında yaptığımızın belirtilmesi gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama alabilir miyiz bu değerlendirmelerle ilgili?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Aslında yapılan açıklamada da Sayın Bakanımızın işaret ettiği husus da yani uyumdan ziyade normalde ortada sağlanan bir finansman var. Tahvil ihraç ediliyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Oraya kadar tamam.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Faiz de ödeniyor, normalde elde edilen bakımından menkul sermaye iradı ama Katma Değer Vergisi Kanunu'nun mevcut hükmünde “tahvil” ifadesinin sadece tahvilin alım satımıyla sınırlı olmak üzere orada yer aldığı şeklinde bir yorum da yapılabilir. Hâlbuki normalde tahvil ihraç etmişseniz mutlaka doğal olarak zaten faiz ödemeniz gerekiyor. Böyle bir durumda yapılabilecek yanlış yorumların önüne geçmek... Yani hiçbir zaman için, idare olarak, bunun Katma Değer Vergisine tabi olması gerektiğini zaten düşünmüyoruz ama bunun aksine yapılabilecek bir yorumun önüne geçmek adına mevzuatta açık bir şekilde düzenlemek suretiyle hem bu tahvili ihraç edenler bakımından bu belirsizliği ortadan kaldırmış oluyoruz hem de açıkçası böyle bir meseleden dolayı Türkiye'deki şirketlerin yurt dışındaki tahvil ihraçlarının önünde bir engel olmasın istiyoruz. Hakikaten -kendi şahsi fikrimi söyleyeyim- “Tahvilin faizi KDV'ye tabidir.” demek akla ziyan bir şey. Bir faiz elde ediyorsunuz, onun üzerinden yüzde 14 KDV hesaplamak demek gerçekten işin tabiatına da uygun bir işlem değil. Burada, zaman zaman -siz de Sayın Bakanım çok iyi biliyorsunuz- aslında bizim hep Vergi Usul Kanunu'ndaki yorum maddesinden kaynaklanan bir genel zafiyet var. Kanunda biz bir şeyi açık ve seçik bir şekilde görmemişsek, mutlaka ve mutlaka bu tür durumlarda sanki burada bir vergi varmış gibi yorumlar yapıyoruz. Bunu denetim elemanları yapabilir, idare yapabilir, mahkemeler yapabilir. Hâlbuki olabildiğince -mevzuatın geneli anlamında söylüyorum- bir husus mevzuatta açık bir şekilde vergiye tabi olduğu belirtilmediği sürece kanunun lafzında olmayan hiçbir şeyden yorumla vergi çıkarılmamalıdır. Bu, Türkiye'de vergi hukukunun herkes tarafından kabul edilmesi gereken bir prensibi olmalıdır ve böylece Türkiye'de vergi hukuku güvenliği de artırılmalıdır. Burada aslında mevzuatı bir tarasak o kadar böyle düzenlemeler yaptığımızı görüyoruz ki, sadece ve sadece bu yorum meselesi yüzünden içine düştüğümüz sıkıntı bu. Arkadaşlara ısrarla söylüyorum. Şu anda sivil toplum örgütleriyle çalışıyoruz. Belki de en çok üzerinde çalışmamız gereken madde Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesi yorum maddesi. O maddede köklü değişiklikler yapmadığımız sürece bu ana kadarki uygulamalarımızı maalesef aynen devam etmek zorunda kalırız. Orada inşallah güzel düzenlemeler getireceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44' üncü madde üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

MADDE 44- 3065 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithal de veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi hariç)"

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim yapacak açıklama?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Efendim, Adnan Bey yapacak.

BAŞKAN – Adnan Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; bu maddeyle yaptığımız, aslında bir örnek ile başlamam belki daha doğru olabilir. Biz, yapılan vergi incelemeleri sırasında yurt dışından mal ithal etmek ve onu yurt içinde satmak suretiyle iş yapanlar nezdinde birtakım vergi incelemeleri yapılırken yurt dışındaki ihracatçıyla Türkiye'deki ithalatçı arasında bir ilişki olması durumunda bazen ithalata konu fiyatın yüksek olduğuna dair raporlarda tespitler yapılabilir ve buradan da transfer fiyatlandırması yoluyla yurt dışına örtülü kazanç dağıtımı yapıldığına dair tespitler yapılabilir fakat bu tespit yapıldığı zaman bizim Katma Değer Vergisi Kanunu'ndaki özel bir hükme takılıyor. 30'uncu maddesinde Katma Değer Vergisi Kanunu'nun gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmeyen hususların katma değer vergisinde de indirim konusu yapılamayacağına dair bir hüküm var fakat benim biraz önce vermiş olduğum örnekte yurt dışından o mal ithali sırasında zaten gümrükte bir katma değer vergisi ödenmişti. Hem de o rapordaki şeye göre yüksek bedel ödenmişti. Burada bu durumu düzeltme amacıyla bir değişiklik önerisi yapıyoruz. Sadece bu ilişkili kişiler arasındaki mal ithalat ve ihracat işlemlerinde gider yazma konusundan dolayı katma değer vergisinin indirim konusu yapılamama durumunu düzelterek bir öneriyle huzurlarınızdayız.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani malın fiyatlandırması sırasında yüksek bularak indiriminizi talep ettiğiniz miktarla ilgili cümrükte ödenen katma değer vergisinin mahsubunu da kabul etmiyorsunuz?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Su anda öyle.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onu kabul etmediğinize göre gümrüktekinin iadesi mümkün olacak mı peki?

GELİR İDARESİ BASKANI ADNAN ERTÜRK – Su anda o hâle getiriyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani iki defa cezalandırmış oluyoruz aksi takdirde. Bu Maliye böyle.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 21

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45'inci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 45- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "teminat sözleşmeleri," ibaresi "banka teminat mektupları dışındaki teminat sözleşmeleri," şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Yıldırım Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; bu maddede yaptığımız 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda yaptığımız değişiklikle şu an tamamen kâğıt ortamında düzenlenmekte olan teminat mektubu düzenlenmesi işlemlerinin elektronik ortama taşınması amaçlanmaktadır. Bu şekilde işlem maliyetlerinin azaltılması ve ortaya çıkması ihtimal dâhilinde olan birtakım suiistimallerin engellenmesi amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46'ncı madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 46- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bu Kanun gereği internet, elektronik ve benzeri ortamda Kuruma gönderilecek her türlü belge, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi veya bilginin defter ve kayıtlara ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından işverenlerle birlikte yazılı sözleşme ile yetki verilmiş serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirler de müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu aranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim açıklama yapacak 46'ncı maddeyle ilgili?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik Kurumundan arkadaşlarımız açıklayacak.

BAŞKAN – Sosyal Güvenlik Kurumundan kim var arkadaşlar? Ön taraf gelin lütfen.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Sayın Başkanım, tasarının 46 ve 54'üncü maddeleri arasında yapılan düzenlemeler, Maliye Bakanlığına ücret stopajlarıyla ilgili verilen muhtasar beyannamelerle sosyal güvenlik kurumuna verilen aylık prim hizmet belgelerinin birleşmesine dair yapılan düzenlemeleri içermektedir. Esas itibarıyla buradaki düzenlemelerimiz kanundaki "aylık prim hizmet belgesi" ifadesinin "muhtasar prim ve hizmet beyannamesi" olarak düzeltilmesiyle ilgili düzenlemeleri içermektedir.

91'inci maddede yapılan farklı bir...

BAŞKAN – 46 ile 54 arasını mı söylüyorsunuz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Evet. Yani hepsi bir düzenlemenin parçası.

BAŞKAN – Siz SGK'ya bağlı bütün maddeleri de mi görüşmek istiyorsunuz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Evet, hepsi aynı.

BAŞKAN – Maddesi geldiğinde.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Tamam.

BAŞKAN - Toptan iş yapmıyoruz burada, perakende.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Sayın Başkanım, 46'ncı maddemiz, bunu giriş olarak söyleyecektim, sonra maddelere geçecektim.

BAŞKAN – Tamam.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – 46'ncı maddemizde yer alan konu 5510 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin (2)'nci fıkrasına bir cümle eklenmesiyle ilgili. Biraz önce bahsetmiş olduğum bildirgeyle muhtasar beyannamenin birleştirilmesi sonucunda mali müşavirlerimize bir sorumluluk getiren düzenleme yaptık. Burada Vergi Usul Kanunu'nun 227'nci maddesinde yer alan bu husus aynen 5510'a da taşınmış oldu. Neden? Çünkü daha önce Sosyal Güvenlik Kurumundaki uygulamada sadece işverenlerimize biz şifre vererek, onların bildirge vermesini istiyorduk, muhasebeciler herhangi bir şekilde düzenlemede yer almamıştı. Aylık prim hizmet belgesi artık Maliye Bakanlığına verileceği için muhasebecilere de bu anlamda bir şifre verilmiş olacak ve onlar da bu kapsamda Vergi Usul Kanunu'na uygun, paralel bir düzenleme kanunla getirilmiş olacak.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, bir dakika, bu konuyla alakalı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz vereceğim. Sayın Çam, müsaade...

Arkadaşlar, çok uğultu var, lütfen.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu düzenlemeyle, ilgili yemin mali müşavir, mali müşavir, muhasebecilere bir yükümlülük getirilmektedir. Bu konuyla ilgili, bir TÜRMOB'tan, Mali Müşavirler Odasından kimse var mıdır?

BAŞKAN – TÜRMOB dün vardı ama bugün yok mu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok.

O zaman, ben, bu konuyla ilgili birkaç şey söylemek isterim. Yani olsalardı, direkt, arkadaşlar kendi sorunlarını dile getirmiş olsalardı olurdu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 22

Şimdi, tasarının 46'ncı maddesiyle "5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir." Yani eklendi, okumaya gerek yok. "Bu Kanun gereği internet, elektronik..." diye devam ediyor. Madde gerekçesinde ise aşağıdaki açıklama yer almaktadır.

"Muhtasar beyanname ile 5510 sayılı Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek alınması için 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarına –demin siz söylediniz- şifre verilmesi gerekeceğinden, meslek mensuplarının kuruma karşı yükümlülüklerinden tıpkı işveren ve işveren vekili gibi sorumlu olmaları amacıyla değişiklik yapılmaktadır."

Doğru mudur?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Doğrudur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğrudur, peki.

O zaman, burada, söz konusu bu düzenlemede, meslek mensuplarını -yani mali müşavirleri, yeminli mali müşavirleri, muhasebecileri, neyse- çok ciddi bir yükümlülük altına sokmakla karşı karşıyasınız yani bunları da, mali müşavirleri de bu sorumluluğun altına sokuyorsunuz. Bu sebeple, meslek mensupları, mali müşavirler, yeminli mali müşavirlerin büyük bir sıkıntı içine girmelerini kaçınılmaz olarak görüyorum. Öyle ki getirilen sorumluluk nedeniyle, işverenden tahsil edemediğiniz idari para cezalarının tümü meslek mensuplarından tahsil edilecektir. Doğru mudur?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Doğru değildir yani bu şekilde.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğru değildir.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Hayır.

MUSA ÇAM (İzmir) – Meslek mensuplarından tahsil etmeyeceksiniz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Evet, prim tahsilatlarından sorumluluğu yok. Sadece, belgelere uygun bir şekilde bildirim yapıp yapılmamasından muhasebecilerimiz, meslek mensuplarımız sorumludur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani burada böyle bir anlam çıkıyor. Eğer, sizin söylediğiniz ise itirazım yok ama değilse yani işverenden tahsil edemediğiniz vergileri, sorumlu olan mali müşavirlerden tahsil etmeye kalkılırsa, burada bir sorun çıkacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Yok, burada böyle bir şey olmaz zaten.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Böyle bir şey değil, zaten kanunun ifadesinden de anlaşılacağı üzere, orada, bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından işverenlerle birlikte sorumluluk düzenlemesi vardır. Yoksa, prim tahsilatlarıyla ilgili herhangi bir sorumlulukları yoktur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Peki.

Ayrıca, cümlenin eklendiği 12'nci madde, "işveren, işveren vekili, geçici iş ilişkisi kurulan işveren ve alt işveren" başlığını taşımakta olup böyle bir maddenin içerisinde meslek mensuplarına ilişkin sorumluluk getirilmesi, usul açısından ne kadar doğrudur, ne kadar değildir, tartışılması gereken bir konu olarak görüyorum.

Bundan başka getirilmesi düşünülen bu düzenleme, kanunun genel gerekçesinde ve ismindeki "yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla" bir ilgisi de, çok fazla, ne kadar bağlantısı var, ne kadar yok, onu da bilemiyorum. Yazım hatalarından kaynaklanan bir sorun olduğunu düşünüyorum.

O nedenle, keşke mali müşavirlerden, yeminli müşavirlerden birileri olsaydı da kendilerini direkt ilgilendiren bu konuda bir şeyler söyleyebilseydiler. Umarım, ileride bu konuyla ilgili bir sorun çıkmaz.

BAŞKAN – Komisyon tarafından, ilgili bütün taraflar davet edilmişler. Dün buradalardı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğru.

BAŞKAN – Bugün burada yoklarsa, o, kendi talihsizlikleri.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilmesi, tabii ki olumlu bir düzenleme oldu. Gerçi, altyapıyla ilgili belli bir zaman alacak çalışmalar ama o maddede de ifade etmiştim, bunun birleştirilmesi çok olumlu.

Şimdi, burada yaptığımız düzenlemeyle, her türlü belge, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi veya bilginin defter ve kayıtlara ve bu kayıtlara dayanak teşkil eden belgelere uygun olmamasından işverenle birlikte malum çevreleri de sorumlu tutuyoruz.

Yani birincisi, Sayın Bakanın prensip olarak koyduğu, Komisyona ifade ettiği hususa aykırı. Niye? Bu, yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili bir madde değil Sayın Bakanım; bu madde, yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili bir madde değil yani malum çevrelere –yeminli mali müşavirlere- sorumluluk yükleyen bir madde.

Yani bir tek şifre verdim diye yani bu kadar ağır bir sorumluluk altına...

MUSA ÇAM (İzmir) – Çok ağır sorumluluk yükleniyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bir açıklama yapabilir miyim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan bir açıklama yapmak istiyor.

BAŞKAN – Ben şeyleri bitireyim müsaade ederseniz.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 23

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Benimki sadece küçük bir soru: Bu konudaki, daha doğrusu, müşterek ve müteselsil sorumlulukla ilgili olarak düzenlemeyi neden kurum tek başına yapıyor da Maliye Bakanlığıyla beraber yapmıyor? Serbest muhasebeci, mali müşavirler, yeminli mali müşavirlerin bu tür sorumluluklarının düzelmesiyle ilgili uygulama bize ait –pardon, “biz” değiliz artık- size ait olması gerekmiyor mu? (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Vallahi, biz de sizi, siz diye görüyoruz.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, öncelikle, tabii günlük konuşma dilinde alışık olduğumuz için “şifre vermek” ifadesi kullanıldı. Aslında, olay, basit bir şifre vermek olayı değil, çok ciddi bir yetki veriyoruz. Yani mükellefin prim bildirgesini, mükellef nam ve hesabına doldurma ve vergi dairesine verme yetkisi veriyoruz. Dolayısıyla, burada bu hizmeti gören müşavir, bu yetkisi çerçevesinde sorumluluğa da sahip olması gerekir. Her yetki, bir sorumluluğu mutlaka beraberinde getirir.

Biz, artık, karşımızda beyannameyi dolduran, vergi dairesine prim bildirge beyannamesini veren bir müşavirle karşı karşıyayız. Bu durumda, kişi, artık mükellefin nam ve hesabına bu beyannameyi doldurduğuna göre, bu beyannameyi doldururken mükellefin defter ve belgelerindeki kayıtlara uygunluğunu kontrol de etmesi gerekir. Aksi takdirde, o zaman, Gelir İdaresi, Sosyal Güvenlik Kurumu olarak kendisine verdiğimiz bu yetkinin doğru kullanılıp kullanılmaması konusunda bir layüsellik meydana gelecektir. Bütün hukuk sistemimizde bu şekilde bir genel düzenleme vardır. Burada, şu ana kadar mevcut durumda -arkadaşlar, yanlışsam beni düzeltsin- sigorta bildirimlerinin verilmesi bakımından muhasebeci hiçbir şekilde muhatap alınmıyor, herhangi bir sorumluluğu yok. Sayın Vekilim, yanlış mı doğru mu?

HİKMET AYAR (Rize) – Doğru.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hukuken bir sorumluluğu yok. İşveren beyannamesini dolduruyor ama fiilen kim dolduruyor? Muhasebecisi dolduruyor.

HİKMET AYAR (Rize) – İşvereni karşı sorumluluğu var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam ama şu anda, idare olarak biz bu düzenlemeyle, bu beyannamelerin birleştirilmesi düzenlemesiyle muhasebecilere böyle bir yetki veriyoruz. Dolayısıyla, ileride beyannamede bildirilen prim tutarı ile defterlere göre hesaplanması gereken prim tutarı arasında bir fark çıkarsa işverenin yanında muhasebeciye de müracaat edeceğiz. Bu uygulama, şu anda vergi tahsilatı bakımından, vergi tahakkuku bakımından var.

Bu düzenleme, nasıl, yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilişkili? Özellikle Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulunda özel sektörün talep ettiği konulardan bir tanesi bu. Yani beyannamelerin birleştirilmesi suretiyle işveren üzerindeki, mükellef üzerindeki yüklerin azaltılması. Yoksa, bu madde, bütün o genelin bir parçası.

Burada TÜRMOB Başkanımız dün vardı. Dolayısıyla, bu, zaten genel bir uygulama. Eğer biz bu yetkiyi vereceksek, böyle bir sorumluluğu vermeksizin yetkiyi verirsek, Sayın Vekilim, bir tarafı eksik kalır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Çaturoğlu, buyurun lütfen.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) - Sayın Bakanım, değerli hazırun...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Benim, daha doğrusu...

BAŞKAN – Sayın Temizel, Sayın Çaturoğlu'na söz verdim, bitirsin, size tekrar döneyim o zaman.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Ben, uzun yıllar mali müşavirlik yapmış bir arkadaşınızım. Bu yetki, mali müşavirlerde yoktu ama sorumluluk vardı, işverene karşı sorumluluk vardı. Yani bir dürüst muhasebeci, mali müşavir zaten kendi hatasından kaynaklanan herhangi bir kusur olduğu zaman da bunu mükellefi değil, kendisi karşılamak durumundaydı. Burada, bu madde pratikten teoriğe dökülmüş oluyor yani olan bir uygulama, pratiğe dökülmüş oluyor. Son derece faydalı olmuştur. Muhasebecilerin sorumluluğunu artıran bir uygulama değildir, zaten bu sorumluluk zımnen vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel, sorunuz vardı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Burada “Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar kurum tarafından çıkarılan yönetmelikte...” deniliyor. Niye Maliye Bakanlığı ile kurum beraber değil, onu özellikle sormak istiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle...

BAŞKAN – Bir dakikanızı rica edeyim Sayın Bakan.

Sayın Ayar, buyurun lütfen.

HİKMET AYAR (Rize) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, burada bir hususun altını çizmem gerekiyor, o da şu: Buradaki sorumluluk, işverene karşı olan bir sorumluluktur, zaten vardı. Ancak, Bakanlığa karşı meslek mensubunu sorumlu tutabilmemiz için, o zaman meslek mensubuna Bakanlık herhangi bir ücret ödeyecek mi?

Şimdi, bir kere, bu genel hukuk çerçevesinde bile bir sorun var burada diye düşünüyorum. Şimdi, mükellef adına iş yapan meslek mensubunun -az önce Çaturoğlu'nun da dediği gibi, gerçekten de uygulamadan da bildiğimiz bir şeydir bu- eğer kendi hatasından kaynaklanan bir şey varsa, mükellef de bundan bir ceza ödedyse, bunlar genellikle meslek mensupları tarafından karşılanır ama meslek mensubu ile işveren arasındaki bir ilişkidir bu. Bakanlık bunu sorumlu tuttuğu an, o zaman bunun bir karşılığının olması lazım diye düşünüyorum ve bunun çok da önemli olduğunun önemle altını çizmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 24

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu değerlendirmelere, Sayın Temizel'in sorusuna bir cevap alalım lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, tabii, Sayın Bakanım, buradaki düzenleme, Maliye Bakanlığının müştereken katılarak düzenlenmesi gereken bir husus değil çünkü sadece ve sadece, 5510 sayılı Kanun çerçevesindeki müşterek müteselsil sorumluluğu düzenliyor. Onun için, Maliye Bakanlığı olarak bu düzenlemeye katılmamız lüzumlu gözükmüyor açıkçası.

İkinci olarak da, demin ifade edildi “Şu anda muhasebecilerin işverene karşı bir sorumluluğu zaten var.” denildi. Bu sorumluluk, aslında özel bir sorumluluk değil, genel bir sorumluluk. Borçlar Kanunu'nun genel hükümleri çerçevesinde taraflar arasındaki sorumluluk ama bu sorumluluğun, bu getirdiğimiz sorumluluktan farklı bir yönü var. Normalde, eğer taraflar arasında bir sorumluluk iddiası olursa, gidip ilgili mahkemelerde, asliye hukuk mahkemelerinde takip edilecek bir alacak hâline dönüşüyor oradaki sorumluluk. Hâlbuki, bizim burada getirdiğimiz müşterek müteselsil sorumluluk, amme hukuku çerçevesindeki bir müşterek müteselsil sorumluluktur. Yani Maliye idaresi ve Sosyal Güvenlik idaresi, eksik ödenen vergi ve prim tahakkukundan ve tahsilatından doğrudan doğruya muhasebeciyi sorumlu tutabilecektir. Bunun için de herhangi bir şekilde gidip bir mahkeme kararı almamıza gerek olmaksızın, doğrudan doğruya tatbik edilen bir sorumluluktur. Onun için, genel sorumluluktan, açıkçası, kamu otoritesine karşı doğrudan bir sorumluluğa geçen yeni bir sistem var.

İkinci olarak, yeni bir beyanname türü ihdas ediyoruz. Biliyorsunuz, serbest muhasebeci mali müşavirlerin, yeminli mali müşavirlerin ücret tarifleri, TÜRMOB'un teklifi üzerine Maliye Bakanlığı tarafından tespit ediliyor. Bu ücret tarifesinde yeni geliştirilen bu beyanname ve bildirimle ilgili de bir satır açılacaktır. Açıldığı zaman, orada bir ücret belirlenecek ama o ücreti, diğer bütün beyannamelerde ve bildirimlerde olduğu gibi, devlet değil, işveren ödeyecektir ama işverenin burada muhasebeciye yaptırmış olduğu, aslında, bugüne göre yaptırmış olduğu işler de azalacaktır. Doğru mu? Dolayısıyla, azalan bir iş yükü de muhasebeciler açısından hem daha iyidir.

Ben şunu ifade edeyim: Şu anda serbest muhasebeci, mali müşavirler camiası, bu beyannamelerin birleştirilmesini işverenlerden daha fazla istiyor. Neden? Çünkü iş yükü içerisinde gerçekten büyük bir sıkıntı ve bunu bekliyorlar. TÜRMOB'un, belki bugün bu meseleyi bu kadar normal karşılaması da bundandır, öyle bakmak lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47'nci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının;

a) (i) bendinin ikinci cümlesinde yer alan “belgelerinin” ibaresi “belgelerini” şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende “yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini Maliye Bakanlığına” ibaresi eklenmiştir.

b) (i) bendinin ikinci cümlesindeki “yasal süresi içinde Kuruma” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini Maliye Bakanlığına” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim bilgi verecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik...

BAŞKAN – Evet, Sosyal Güvenlik...

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Buradaki düzenlememiz de yine aylık prim hizmet belgesiyle muhtasar beyannamelerin birleştirilmesi nedeniyle, kanunun 81'inci maddesinin (i) bendinde geçen “aylık prim hizmet belgesi” ibaresinin düzeltilmesinden ibarettir. Teknik yapılan bir düzenlemedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Açıklığa kavuşturulması açısından gerekiyor.

Şimdi, bunu yerine yerleştirilmiş şekilde okuduğumuz zaman ortaya çıkan cümle şöyle: “Kanun uyarınca, aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna...” Bir daha söyleyeyim: “Aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini Maliye Bakanlığına vermeleri...” “veya” Yani bu, muhtasar beyanname vermeyenler açısından hizmet ve prim belgelerini süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, eğer bunlar muhtasar beyanname veriyorlar ise muhtasar beyanname, artı, prim hizmet belgelerini Maliye Bakanlığına verirler demek istiyorsunuz. Öyle mi, doğru mu anlıyorum?

BAŞKAN – Buyurun.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Şu anda “4/A kapsamında” dediğimiz işçiler ile kamu kurumlarında memurlara ait bildirimler aylık prim ve hizmet belgeleriyle kuruma bildirilmektedir. Şu anda yapılan düzenleme sadece 4/A kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak aylık prim hizmet belgeleri ve muhtasar beyannameler birleştirilmektedir. 4/C kapsamındaki memurların kamu kurumları tarafından bildirimlerine yine aylık prim hizmet belgeleriyle devam edilecektir. Dolayısıyla iki ibarenin o maddede yer almasının nedeni bundan ibarettir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama burada “veya” dediğiniz andan itibaren sizin şu anda gayet düzgün olarak ifade ettiğiniz anlam çıkmaz buradan. Bu konuda bence bir redaksiyon yapılmasına ihtiyaç var yani net olarak yazılsın. Şu kapsamdakiler oraya, şu kapsamdakiler de buraya. Aynı redaksiyona bundan sonraki maddede de ihtiyaç var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 25

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Temizel’in sorusu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar teknik olarak bir değerlendirsinler Sayın Bakanım, tabii ki eğer redaksiyon ihtiyacı varsa hemen gerekli hazırlığı yapalım, bir değerlendirilim arkadaşlar, tamam.

BAŞKAN – Evet, o zaman 47’nci maddeyle ilgili bir değerlendirme yapacaksınız.

Sayın Bakanım, bu değerlendirmeyi ne zaman yapacak arkadaşlar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Uygun görüp oylarsanız maddeyi değerlendirmeyi yaparız, redaksiyon yetkisiyle çözeriz bunu uygun görürseniz.

BAŞKAN – Peki, o zaman 47’nci maddeyi redaksiyon yetkisiyle beraber oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48’inci madde...

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin;

a) Birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddesine tabi sigortalılar ile sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılar için işverenlerce Kuruma verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi ve diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

b) Dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen sigortalıların, otuz günden az çalıştıklarını ispatlayan belgeler, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde verilir. Belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi, verilme yöntemi, belgeleri verecek işyerleri, belgelerin verileceği Kurum ile diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

c) Beşinci fıkrasındaki "aylık prim ve hizmet belgesinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin", "aylık prim ve hizmet belgesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi" ibareleri eklenmiş, "verilmesi gereken süre içinde" ibaresinden sonra gelen "Kuruma" ve "verilen bilgi ve belgelerin" ibaresinden sonra gelen "Kurumca" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Dokuzuncu fıkrasındaki "Aylık prim ve hizmet belgesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi" ibaresi eklenmiştir.

d) Onuncu fıkrasındaki "aylık prim ve hizmet belgesinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin" ve "aylık prim ve hizmet belgesinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde" ibareleri eklenmiştir.

e) Onikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

f) Sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Muhtasar beyanname ile bu Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi durumunda beyannamenin şekil, içerik, ekleri, ilgili olduğu dönem, verilme süresi ve diğer hususlar Bakanlık ile Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan müşterek tebliğ ile belirlenir. İşveren sigortalı çalıştırmadığı takdirde, bu hususu sigortalı çalıştırmaya son verdiği tarihten itibaren, onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür."

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Sayın Başkanım, yine 48’inci maddede de aylık prim hizmet belgesi ve muhtasar beyannamenin birleştirilmeleriyle ilgili olarak bir düzenleme yapılmaktadır. Buradaki konunun içeriği 86’ncı maddesinde kuruma verilmesi gereken aylık prim hizmet belgelerinin içeriğiyle ilgili bir düzenleme burada yapılmaktadır. Biraz önce ifade ettiğim üzere, kamu kurumlarıyla ilgili yapılan bildirimler yine Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmaya devam edileceği için bu belgenin içeriğine ilişkin düzenlemeleri kuruma bırakan bir yetki maddesi vardır ama muhtasar beyanname ve aylık prim hizmet belgesinin birleşmesiyle ilgili şekil ve içerik Maliye Bakanlığı ile kurumumuz tarafından müştereken ayrıca belirlenecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49’uncu madde üzerinde bir bilgi alabilir miyiz?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu maddenin de redaksiyon yetkisiyle kabul edilmesi gerekiyor çünkü bundan bir öncekinde "belgelerinin" ifadesini "belgelerini" olarak değiştirdikten sonra "veya" ile devam eden fıkra eklenmişken burada bu "belgelerinin" de "belgeleri" şeklinde olmamış, değiştirilmemiş. Bir önceki maddede söylenen sakınca bunun için de geçerli.

BAŞKAN – 48’le ilgili olarak değil mi efendim?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Peki, 48’inci maddeyi redaksiyon yetkisiyle birlikte tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 49- 5510 sayılı Kanunun 91 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Afet ve diğer mücbir sebep hallerinde belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi.

MADDE 91- Yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem gibi afetlerle ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj gibi nedenlerle ticari veya ekonomik kayıplara uğrayan işverenler, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 26

kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre primlerini kendileri ödeyen sigortalılar, bu durumu belgeleriyle kaydıyla vakanın veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düşüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması halinde, yukarıda belirtilen yaka veya afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut Kuruma olan borçlar ile yaka veya afetin meydana geldiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tahakkuk edecek Kuruma olan borçları, yaka veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar Kurumca ertelenebilir.

Birinci fıkrada belirtilen durumlar ile Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenen yaka, afet veya mücbir sebep hallerinde Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların vakanın, afetin veya mücbir sebebin meydana geldiği tarihi takip eden üç ay içinde Kuruma verilmesi veya yapılması halinde, süresinde verilmiş veya yapılmış sayılır.

Yetkili makamlarca genel hayatı etkilediğine dair karar verilen yaka, afet veya mücbir sebep hallerinde, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahalde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören işverenlerle sigortalı ve hak sahiplerince bu Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların, ödenmesi gereken primlerin ve diğer Kurum alacaklarının ödeme sürelerini bu Kanundaki sürelerle bağlı olmaksızın, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahaldeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak belirlemeye ve ertelemeye Kurum yetkilidir.

Kuruma olan borçların ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısmına gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz."

BAŞKAN - 49'uncu madde üzerinde bir bilgi alalım lütfen.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Sayın Başkanım, 49'uncu maddede yine aylık prim hizmet belgesi ve muhtasar beyannamenin birleştirilmesi üzerine 86'ncı maddenin (5)'inci fıkrasında geçen bu ibarelerin düzenlenmesinden müteşekkildir, yeni bir düzenleme getirmemektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – 49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 50 - 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "gerçek ve tüzel kişileri" ibaresi "gerçek veya tüzel kişiler ile yazılı sözleşme ile yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişilere izin vermeye, bu kişileri aracı kılmaya veya" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 50'nci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz. 50'nci madde üzerinde bir bilgi alalım lütfen.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – 50'nci maddede 5510 sayılı Kanun'un 100'üncü maddesiyle ilgili bir düzenleme yapılmaktadır. Burada kurum kendisinin istemiş olduğu belge ve bilgilerin İnternet ya da elektronik ortamda isteme yetkisi veren bir düzenlemedir 100'üncü madde. Burada gerçek ve tüzel kişileri bu anlamda zorunlu tutmaya yapılan bir düzenlemenin yanına yine burada bu kişilerin yanında muhasebecileri de bu anlamda zorunlu tutacak bir düzenleme getirilmiştir.

HİKMET AYAR (Rize) – Uygulama vardı zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki alıyoruz.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Burada 12'nci maddede yaptığımız düzenleme çerçevesinde bundan sonra serbest muhasebeci yani meslek mensupları da bu anlamda belge verme zorunda oldukları için yetki verilmiş kişiler de burada gerçek ve tüzel kişilerin yanına eklenmiştir. O anlamdaki teknik bir düzenlemedir.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun 102'nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"m) Kurumun prim tahakkukuna ve sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden bu Kanunun 86'nci maddesinin onüçüncü fıkrası uyarınca verilmesi gereken beyannamedeki sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği veya meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiği anlaşılan her bir işyeri için;

1) Beyannamenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

2) Beyannamenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında,

3) Ek Beyannamenin 86'nci maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında,

4) Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği veya meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beyannamedeki her bir işyeri için,

a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin üç katını geçmemek üzere sigortalı başına aylık asgari ücret tutarında,

b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin iki katını geçmemek üzere sigortalı başına yarım asgari ücret tutarında,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 27

c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında aylık asgari ücreti geçmemek üzere sigortalı başına asgari ücretin üçte biri tutarında,

ç) Beyannamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması halinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere tespit edilen prime esas kazanç tutarında, idari para cezası uygulanır."

BAŞKAN – 51'inci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – 51'inci madde ile 102'nci maddenin (1)'inci fıkrasına (m) bendinin eklenmesi üzerine getirilmiş bir düzenlemedir. Burada aylık prim hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilmesinden sonra yeni adıyla muhtasar prim ve hizmet beyannamesi Maliye Bakanlığına verileceği için bu durumda bu beyannamenin geç verilmesinden dolayı kurumun prim tahakkukuna, sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden sigortalıların prime esas kazançların ve hizmetlerin eksik bildirildiği ya da geç bildirilmesi durumlarında idari para cezası düzenlenmesi getirilmiştir. Burada daha önce yer alan mevcut düzenlemeye uygun olarak bir sıralama yapılmakla beraber uygulamada adaleti tesis için özellikle mahkeme kararları, kamu kurumlarından alınan bilgi belgeler ve denetim raporları sonucunda uygulanan idari para cezalarına bir kademe getirilmiş durumdadır. Daha önceki durumda bütün bilanço esas, diğer defterleri tutanlara ve defter tutmak zorunda olmayanlara her ay her bir fiil için iki asgari ücret ceza uygulanması öngörülmüşken yeni yapılan düzenlemeyle bunlar kademelendirilmiştir. Kamu idareleriyle 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlara asgari ücretin 3 katını geçmemek üzere her sigortalı başına aylık asgari ücret tutarında, diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin 2 katını geçmemek üzere sigortalı başına yarım asgari ücret tutarında, defter tutmak zorunda olmayanlar için ise aylık asgari ücreti geçmemek üzere sigortalı başına asgari ücretin üçte 1'i tutarında idari para cezası düzenlenmesi öngörülmüştür.

İfade ettiğim üzere bu kişiler için daha önce uygulanan idari para cezaları işverenlerin büyüklüğünü baz almadan, dikkate almadan, sadece yapılan işlemi baz alarak 2 asgari ücret olarak uygulanmaktaydı. Bu da uygulamada ciddi sorunlar ortaya çıkarmaktaydı. Örnek vermek gerekirse, bir kişinin -bir apartman görevlisi olarak ifade edelim, defter tutmak zorunda olmayan bir yer olarak- bir yıl boyunca kayıt dışı çalıştırılması hâlinde uygulanacak idari para cezası 24 asgari ücret idi. Peki, aynı kişi bir şirkette, büyük bir holdingde çalışıyor olsa da uygulayacağımız idari para cezası aynıydı. Bu uygulamalarda ciddi manada sıkıntılar doğurmaktaydı. Özellikle esnafı uyguladığımız idari para cezalarında bu manada bir haksızlık, bir adaletsizlik söz konusuydu. Yapılan düzenlemeyle bu uygulamada adalet getirilmesi esas alınmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TİSK HUKUK MÜŞAVİRİ AV. HAKKI KIZILOĞLU – Bu maddede sigorta bildirimlerinin yapılması sırasında, İnternet ortamında yapılması sırasında meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirilmesi hâlinde idari para cezası öngörülüyor, maddenin iki yerinde idari para cezası getiriliyor. Mevcut durumda yoktu bu idari para cezası, bu maddeyle getiriliyor. Bu meslek adı ve kodu İnternet üzerinden bildirim yapılırken bir pencere şeklinde açılan bir yerde iş yerinde çalışanların hangi meslekte olduğunu oraya kaydı şeklinde gerçekleşiyor. Bunu yaparken işveren o işte kendi işinde çalışırken mi yapacak, yoksa kişinin kendi mesleğiyle ilgili mi bildirim yapacak; burada bir açmaz var. Ayrıca, muhasebecilere de şimdi yetki veriliyor, onlar da bu bildirim yapıyorlar o iş yerinde çalışanların hangi meslekte olduğunu nereden bilecek, o konuda bir sorun var.

Bir de kişiler meslek değiştirebiliyorlar, kendi mesleğinde olmayan bir işte çalışabiliyor; gıda mühendisleri, ziraat mühendisleri, jeoloji mühendisleri... Uygulamada ciddi sorun oluşturacak denetimlerde. Denetime gelen kişi ya da denetim yapılırken...

BAŞKAN – Ya şu ana kadar oluşturumuyor para cezası olmadığı için? Para cezası olunca sorun oluşturuyor.

TİSK HUKUK MÜŞAVİRİ AV. HAKKI KIZILOĞLU – Olunca denetimlerde sıkıntı olacak. İş yerlerine çok ciddi para cezaları gelebilecek bu anlamda. Bu ifadenin çıkması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ne amaçla koyduk onu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – "Kodu" koymak gerekiyordu, koymazsanız...

BAŞKAN – Zaten var olduğu anlaşılıyor, sadece şu an bir idari para cezası geldi. İdari para cezası gelene kadar bir itiraz yok, idari para cezası gelince itiraz var.

Bir açıklama alabilir miyiz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Sayın Başkanım, bu düzenleme veya daha doğrusu uygulamada şu anda olan bir uygulama zaten.

BAŞKAN – Onu anladık zaten.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Biz kayıt dışı istihdamla mücadele anlamında çalışanların meslek kodlarını uluslararası sınıflandırmalara uygun olarak sisteme koyduk, aylık prim hizmet belgelerinde ve işe giriş bildirgelerinde bunları şu an için alıyoruz.

BAŞKAN – Burada muradınız nedir?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Burada muradımız özellikle şudur: Biz iş yerlerinde çalışanların hangi işleri yaptığını görerek birtakım analizler yapıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 28

BAŞKAN – Mesleğini değil yaptığı işi soruyorsunuz o zaman.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Şimdi buradaki, elbette mesleği şudur: O iş yerinde yaptığı iş anlamındaki bir işi yapacağız, alacağız.

BAŞKAN – Meslek ayrı bir şey, yaptığı iş ayrı şey. Siz yaptığı işi soruyorsunuz.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Evet, tabii ki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mesleği soruyor, ifade öyle.

BAŞKAN – Hayır, mesleği sormuyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Açıklamanız lazım.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Meslek kodlarını alacağız ama orada yaptığı işe göre çünkü bir mühendisin, iş yerinde mühendis olarak çalışmadığı bu işlemlerin de...

BAŞKAN – O yanlış bir ifade. “Meslek kodu” diyemezsiniz o zaman. Yaptığı iş ayrı bir şeydir, meslek ayrı bir şeydir. İş kolu olarak bakacaksınız ona.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yaptığı işe göre ibare koyun o zaman.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Şimdi, “meslek kodu” olarak geçiyor uluslararası sınıflandırmalarda bu uygulama.

BAŞKAN – Düzeltin efendim yani uluslararası... O zaman ona göre şey yapacaksınız, bu sizi bir noktaya taşımaz ve bu kafa karışıklığı doğru bir kafa karışıklığı. Yani ben doktor biliyorum, doktorluk yapmıyor, terzilik yapıyor. Hangisini işaretleyecek meslek kodu olarak?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Biz bunu ikincil düzenlemelerde yaptığı işe göre meslek kodlarının belirlenmesini istiyoruz zaten çünkü öbür türlü bu piyasanın gerçeği olarak herkes elbette bir inşaat mühendisi bir büroda çalışıyor olabilir yani inşaat mühendisi olarak çalışmıyor olabilir. Bizim amacımız burada yaptığı işlere uygun bildirimlerin yapılması hâlinde bu analizleri yapabilmek. Yoksa başka bir amacımız zaten burada söz konusu değil.

BAŞKAN – Niye idari para cezası getirdiniz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Şu ana kadar yapılan bildirimlerde şöyle bir durumla karşı karşıyayız: Özellikle eksik ya da yanlış bildirimlerde bu analizlerimiz ve istatistiklerimiz ciddi manada şu anda bozuk. Neden? Özellikle muhasebeciler bu bildirimleri yaptıkları için herhangi bir şekilde bir meslek bulmadan genelde hani “diğer” gibi birtakım sınıflandırmalar varsa bunların içerisine atarak bize bildirimler yapıyorlar. Yani sağlıklı bir bildirim ortamı olmuyor. Dolayısıyla, şu anda da yüzde 100’ü de bildirim yok. Bunların hem zamanında hem de sağlıklı bir şekilde bildirilmesi için bu düzenlemeyi getirmiş olduk. Bu düzenleme neticesinde kişilerin yaptığı işlere göre aldığı ücretlerin analiz edilebilmesi ve bazı kurumların, özellikle TÜİK gibi kurumlarımızın bu anlamdaki istatistik ihtiyaçlarına da cevap verilebilmesi amaçlanmıştır bu düzenlemeyle.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şunda bir şeye düşünüyoruz yani biz normal sistematik içinde yaptırmadığımız şeyi cezayı koyar ve yaptırırız. Bu doğru bir mantık değil. Yani önce ben onu söyleyeyim ama...

Sayın Ayar, buyurun.

HİKMET AYAR (Rize) - Evet, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; tabii, söylem olarak çok doğru gibi duruyor bu söylem ancak uygulama hiç de öyle değil çünkü bütün firmalar profesyonel yönetilmiyor. Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerde kimin ne iş yaptığını, o karekodlarının ne işe yaradığını, işveren veya işveren adına herhangi bir yetkilinin bilmesi de mümkün değil. Mali müşavir kimden alacak o bilgileri? Gelmeyen bilgileri de “diğerleri” diye yazıyor olması, bu normal bir sürecin sonucudur. Yani keyfî değil. Ne işverenin ne mali müşavirin buradan bir menfaati de yoktur. bir şekli eksiklik, olabilir. Bunlar ancak karşılıklı iletişimle düzeltilebilecek konulardır. Cezayı devreye soktuğunuz zaman mutlaka onun başka formülleri de çıkacaktır. Birbirimizi kandırmış olacağız. Onun için burada cezanın olmaması gerekiyor efendim.

BAŞKAN – Zaten sonra affederiz, öyle bir sonuç çıkar.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, “idari para cezası” denilen olay eğer bir maddenin altında yazılıyorsa orada bir kere şöyle ellerinizi havaya kaldıracaksınız. Gözünün üstünde kaşın var diye de idari para cezası kesilebilir. Makine mühendisine çizim yaptırıyorsunuz veya ne bileyim bir sistemin kontrolünden sorumlu tuttuğunuz zaman da ceza yersiniz, onun yerine gıda mühendisi kullandığınız zaman da ceza yersiniz.

İdari para cezası söz konusuysa cezanın, daha doğrusu suçun tam olarak tanımlanması lazım şu eylemi yaparsan ben seni cezalandırırım diye. Burada kendi aramızda bile asla mutabık kalamadığımız bir karmaşadan bahsediyoruz.

Ben daha önceden böyle bir olgunun içerisinde oldum. Maliyeciliğimin ötesinde bir de sanayiciliğim var. Türkiye’de olmayan bir teknolojiyle üretim yapmaya kalktınız. Tek bir tanıma bile uyamıyorsunuz. Yok öyle bir olay. Hiçbirisi yok. Gelindiği andan itibaren oradaki hiçbir elemanın yaptığı iş bu kod sistemi içerisinde bulamıyorsunuz. Günlerdir uğraşıyor bunlarla. Şimdi bunun yüzünden ceza mı yiyecek bu fabrika? Olmaz. Ya tam olarak tanımlayın ya da yoruma bağlı olarak her şey olabilir diye bunun içerisine ceza hükmü getirmeyin.

BAŞKAN – Yani sürekli zaten aksayan alanları cezalarla, idari para cezalarıyla falan düzenlemek ya da terbiye etmek mümkün değil. Yani bu anlayışın doğru olmadığını düşünüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 29

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Konuya, tabii, nereden baktığınıza bağlı olarak farklı fikirler ifade edilebilir.

BAŞKAN – Buradan böyle görünüyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ben arada bir yerde bakmak için bu giriş cümlesini yaptım.

Sayın vekillerimizin ifade ettiği bakış açısına ben de katılıyorum. Gerçekten her şeyi yaptırımla çözme anlayışı doğru bir anlayış değil. Özellikle de mükelleflere katlanmayacakları yükümlülükleri önce getirip ondan sonra da yaptırıma bağlamak gerçekten sonra zaten uygulanamaz hâle geliyor. Fakat diğer taraftan, Türkiye’de maalesef bugün kayıt dışı istihdam hâlâ yüksek oranlarda. Yani yüzde 52’lerden yüzde 32’lere düşmüş durumda. Ama gelişmiş ülkelerle mukayese ettiğimiz zaman Türkiye’de hâlâ kayıt dışı istihdam yüksek.

Dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumunun kayıt dışı istihdamla mücadelesi noktasında da “meslek kodu” ve “meslek adı” önemli bir unsur. Yani sıradan, rastgele, sadece bilgi olsun diye doldurulan bir alan değil burası. Kayıt dışı...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben işe başladığımda hem muhasebeyi tutuyordum hem asistanlığı yapıyordum hem çay getiriyordum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Durun bir dakika... Bir yere getireceğim.

BAŞKAN – Şimdi hangisini işaretleyeceğim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önce olayın önemini anlatayım, sonra bir çözüm getireyim diye söylüyorum.

Bunu şu açıdan söyleyeyim: Kayıt dışı istihdam meselesi sadece hiç beyan edilmeyen çalışanlar meselesi değil. Beyan edilen fakat yaptığı mesleğe göre ücreti çok düşük beyan edenler de kayıt dışı. Kişi aslında çok nitelikli, diplomasına göre, yaptığı işe göre çok nitelikli ama bakıyorsunuz asgari ücret üzerinden beyan ediliyor. Sosyal Güvenlik Kurumu burada aslında kişinin meslek adı ve kodu üzerinden beyan edilen ücretini “check” etmeye çalışıyor. Neden? Sektörel karşılaştırma yapma imkânı olacak, aynı meslek adlarında, aynı meslek kodlarında farklı farklı ücret beyanları arasında tutarlılığı arayacak. Onun için, kayıt dışı mücadeleyle ilgili gerçekten önemli bir enstrüman. Bunun sisteme sokulmuş olması Sosyal Güvenlik Kurumunun risk analizlerinin etkinliğini artırıyor. O açıdan, bence bunu hafife almamız lazım.

Sosyal Güvenlik Kurumu veya Maliye idaresi mükellefi yükümlülükleri konusunda daha fazla eğitmek durumunda, daha fazla rehber, broşür, yayın yapmak zorunda, muhasebeciler üzerinde daha fazla durması lazım ve bu alanlarda gerçekten bilgi paylaşımında bulunması lazım.

Onun için, benim kendimce çıkardığım öneri, buradaki hiç beyan edilmemiş bir kişi için önerilen cezayla beyan edilen bir kişinin meslek adının ve kodunun farklı yazılmış olmasının cezası aynı olmasın.

Fiil ile ceza arasında bir orantılilik olması bakımından, uygun görürseniz... Bu önemli bir konu, bundan vazgeçmememiz lazım. Herhangi bir yaptırım öngörmezsek, bu, hatırlarsanız, hepimiz gideriz kredi kartı başvurusunda bir doldurulması zorunlu alanlar vardır, bir de ihtiyari alanlar vardır. Hiç ihtiyari alanları doldurana görmedim şimdiye kadar. Şimdi bunun doldurulmasını ihtiyari bir alan olarak görmeyelim. Bu önemli bir alan. Bunun doldurulmasını zorunlu kılmanın yolu da buna bir yaptırım getirmek. Onun için...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şunu sorabilir miyim? Türkiye’de size özellikle işletmelerin içerisinde -ticarethaneler, işletmeler, sanayi- yüzde kaçının kurumsal kapasite içerisinde insan kaynakları politikalarını düzgün uygulayıp da herkesin kendi iş tanımını ya da meslek tanımını içerisinde kurumsal yapı içerisinde tek bir işte istihdam edildiğini söyleyebiliriz? Çalışanın yüzde kaç?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, Türkiye’yi biz eğer daha ileri bir noktaya taşımak istiyorsak mevcut çıkmazlarımızı, mevcut açmazları, mevcut eksikliklerimizi kabul etmememiz lazım. Hepimiz zaman zaman bir araya gelip bu böyle olmamalı, farklı olmalıdır demiyor muyuz?

BAŞKAN – Veri demiyorlar, önce altyapıyı düzeltin diyorlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Sosyal Güvenlik Kurumu bir meslek adı ve kodu geliştirmiş. İsterseniz bu maddenin uygulanmasını altı ay sonraya erteleyelim, bir yıl sonraya erteleyelim. Bu meslek adı ve kodu bakımından Sosyal Güvenlik Kurumu yoğun bir eğitim yapsın, yoğun bir bilgilendirme yapsın ama bu olsun.

Ha, cezası bu kadar olmasın. Cezası daha düşük olsun. Buradaki rakamlar bana göre fiille ceza arasında orantılı değil. Ama bundan vazgeçmeyelim.

BAŞKAN – İkinci aşamada da izaha davetle ilgili SGK bir talepte bulunacak herhâlde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ondan haberim yok.

Yani şunu söylüyorum: Bunu lütfen sadece bilgi olsun diye doldurulan bir alan olarak görmeyin. Hepimizin hassas olduğu kayıt dışı ekonomiyle mücadelede önemli bir konu. Aynı işi yapan iki kişi için bir kurumun beyan ettiği ücret 10 bin lira iken aynı işi yapan diğer kişi için beyan edilen ücret asgari ücret ve Sosyal Güvenlik Kurumu bununla mücadele etmek zorunda. Her verilmeyen 1 kuruş prim, her verilmeyen 1 kuruş vergi ya borçlanma olarak karşımıza çıkıyor ya da hepimizin şikâyet ettiği gibi daha fazla kayıtlı mükellefin üzerine gitmemizi mecbur kılıyor.

Onun için, uygun görürseniz cezaları aşağıya çekelim. Yani bu fiiller bakımından cezaları çok daha hafif bir noktaya getirelim. Bu maddenin bu fiiller bakımından uygulanmasını bir yıl sonra başlatalım buraya fıkra yazmak suretiyle ve bu uygulamadan vazgeçmeyelim. Bu önemli bir uygulama. Buna destek vermenizi özellikle ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Sayın Ayar, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 30

HİKMET AYAR (Rize) – Şunu ifade etmek istiyorum: Kesinlikle cezayla bu iş olmaz. Kaos olur. Ben uygulamadan söylüyorum bunu. Ben iki sene öncesine kadar aktif mali müşavirlik yapan birisiyim. Bugüne kadar bu konuyla alakalı olarak hiçbir iş yerine, hiçbir mali müşavire ne genel anlamda ne de bireysel olarak gidip de bu konularla alakalı bir yardım talep edilmemiş, hiçbir çalışma yapılmamış, bunun doğru yazılması şu nedenle de önemlidir tarzında bir eğitim verilmemiş ama tak diye cezayı vereceğiz, bu işi düzelterek. Bu mantıktan vazgeçeceğiz Sayın Bakanım.

Ben şahsen bu maddeye olumlu oy vermeyeceğim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Diyorum ki: Maddenin uygulanmasını bir yıl sonraya getirelim.

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım, çalışsın. Bakın, işin kolayına kaçarak niye yapıyoruz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Milletvekili olmadan önce muhasebecilik yapıyor olmanız, sizin muhasebe bürosundaki elemanların bu konuya ehemmiyet vermemeği olması...

HİKMET AYAR (Rize) – Muhasebe elemanlarından bahsetmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - ...sizin muhasebe bürosundaki çocukların eğitim seviyelerinin düşük olması bu ülkenin kayıt dışı ekonomiyle mücadelesinin devamına engel teşkil etmez. Kusura bakmayın. Herkes yaptığı işi daha düzgün yapacak, daha doğru yapacak.

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım, bu muhasebe bürosunda çalışanlarla alakalı bir konu değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle, öyle. Onlarla alakalı. Ben de otuz yıldır bu işin içindeyim. Ben de çok oturup kalkıyorum muhasebecilerle. Yapmayın Allah'ınızı severseniz.

Yani şunu istiyoruz biz: Devlet hiçbir yükümlülük getirmesin, hiçbir şey yapmayalım, en kolay şekilde işleri halledelim. Ee, peki, bu ülkede işler nasıl yürüyecek? Niye biz diyoruz ki dolaysız vergiler düşük, dolaylı vergilere yükleniyoruz? Dolaysız vergi dediğiniz zaman sosyal güvenlik primleri karşımıza çıkmıyor mu? Sosyal Güvenlik Kurumunun bugün tahsil ettiği prim tahsilatı tahsil etmesi gerekene göre doğru mu? Çok daha aşağılarda.

Bu konularda şeye hak veriyorum, bir zaman ihtiyacı var, eğitim ihtiyacı var ama şunu söyleyemezsiniz: Yaptırım olmaksızın kimse bu alanı doldurmaz. Bundan vazgeçmeyelim. Bu önemli bir konu.

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım, bugüne kadar hiç yapılmamış olduğundan bahsediyorum. Yapılsın, bakın, düzelecek bu kendiliğinden ya. Hiç yapılmadan cezayla bu işi hemen önlemeye çalışıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bir dakika...

Bugüne kadar bir şeyin yapılmamış olması bundan sonra da yapılmayacağı anlamına mı geliyor?

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım, çalışma yapılmamış. İnsanlarla bir şeye geçilirse kendiliğinden düzelecek, cezasız düzelecek bir olay bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tekrar ediyorum, diyorum ki size: Gelin, madde için bir geçiş dönemi öngörelim. Bu maddeyle ilgili bir fıkra yazalım. Bu fıkranın uygulanmasını bir yıl sonraya bırakalım. Bu fıkrada yine cezayı da, şu andaki öngörülen cezaların çok daha aşağısına düşürelim, sembolik de olsa bir mükellefte farkındalık yaratalım. Yapmayın, bu ülke hepimizin. Bu ülkeyi nasıl kalkındıracağız?

BAŞKAN – Makuldür Sayın Bakan. Arkadaşlar bu yönde bir çalışma yaparsınlar. Ben bu maddeyi geçiyorum. Önerge gelince döneceğim buna.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 1 Ocak 2018 gibi bir şey...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1/1/2018 olsun, tamam, sorun değil. Önemli olan buna başlama irademizi ortaya koymamız.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 1/1/2018'de de bu sorunu çözemezsiniz. Bir sürü insan vardır. Muhasebe bürolarına gelirler, çevre mühendisi: "Ben muhasebeci olmaya karar verdim arkadaş, işsizlikten ölüyorum." der. O zaman ne yazacaksınız buna?

BAŞKAN – Muhasebeci yazacak efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım, fiilen yapılan iş neyse onun gerektirdiği meslek kodu neyse onu yazacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Dolayısıyla üniversitelerin müfredat programlarına göre yaratılmış meslek grupları üzerinden işletmelere bunu doğru işaretle yoksa senin canını okurum diyemezsiniz. Olay bundan ibaret.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O ifadeyi değiştirelim. Fiilen yapılan işe göre beyan edilmesi gereken meslek adı ve kodu diyelim. Sorun yok. Her türlü öneriye açığız ama böyle yapısal bir düzenlemeyi muhasebeciler bu işi bilemiyor deyip bırakmayalım. Bu önemli bir konu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, ondan dolayı değil, uygulanamaması nedeniyle.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, muhasebecileri de seveceğiz yani.

HİKMET AYAR (Rize) – Bu konunun muhasebeci, mali müşavirlerle hiçbir alakası yok. Onlar sadece bilgileri alır ve oraya girer. İş doğru tespit edelim yani.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – "İşte, makine mühendisi asgari ücretle alıyor. Bunu denetlemek için filan." dediniz de. Tamam böyle bir mantık olabilir ama olur, çok iyi yetişmiş, tecrübeli bir makine mühendisi alır 10 bin lira, öbürü de alır 1.500 lira.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 31

Yani oradan girilen kodlardan bakarak “Efendim, bu makine mühendisine eşit 2 tane makine mühendisi çalıştırıyor. Eşit işe eşit ücret vermiyor.” Çok mantıksız bir yaklaşım olur bu. Ne olacak yani? Sadece bununla olmaz yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir istatistik vereyim siz takdir edin. Türkiye’de şu anda Sosyal Güvenlik Kurumuna beyan edilen çalışanların yüzde 44’ü asgari ücretle beyan ediliyor. Bu istatistiği söyledikten sonra artık bu meselenin ne kadar ehemmiyetli olduğunu herhâlde hepimiz kabul ederiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ehemmiyetli değil demiyorum ama tek ölçüyle bakarsanız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, önemli bir ölçü, bir gösterge.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye 2 makine mühendisi de aynı maaşı almıyor diyemezsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle bir yanlış algılama olmasın: Buradaki farklılıklara bakıp hemen siz daha düşük ücret beyan etmişsiniz deme gibi bir düşünce yok. Ama bu risk analizi için önemli. Risk analizi bakımından önemli. Ne diye gidip denetleyeceğiz? Hangi alanda risk var? Mükellefimi tanımam lazım ki mükellefin yaptığı iş...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Denetlemek için, ceza kesmek için değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil. Uyum, gönüllü uyumu sağlamak için.

Bakın, dün de gündeme geldi, modern vergi uygulamalarında artık mükellefin gönüllü vergi uyumunu artıracak mekanizmalar ön plana çıkıyor yani sonradan denetim değil, ön denetim. Sonradan teftiş ve ceza değil, caydırıcı, önleyici tedbirler artık ön plana çıkıyor. Böyle bir düzende bu tür düzenlemeleri yapmak aslında mükellef açısından koruyucu.

Onun için, uygun görürseniz bütün bu eleştirileri dikkate almak suretiyle sayın vekillerimizin hassasiyetine göre bir önerge hazırlayalım, sizlerle istişareyle bu maddeyi bu şekilde oylarınıza arz edelim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bizim itirazımız şudur: Zaten birtakım beyannameler verdiğinizde, vermediğinizde genel olarak baktığınızda cezaya tabidir. Bir de bu beyannamelerin içerisindeki her bir bilginin ayrı ayrı doğru olup olmadığına ilişkin işte, yeni cezalar ihdas edecek olursak bir beyannameyle ilgili olarak 25 çeşit ceza burada getirebiliriz. Yani bu işin mantığının doğru olmadığını söylüyoruz. Bu da tek bir şeyde verilen beyannamenin genel manada doğruluğuna ilişkin bir idari para cezası olur, ondan sonra da Sosyal Güvenlik Kurumu bunun içerisinde hangi bilginin doğru olup olmadığı konusunda ayrı bir değerlendirme yapar ama orada beyan edilen... Yani bir beyannamenin içerisine siz 30 kalem ayrı hususta bir beyanda bulunuyorsanız, her bir beyan için ayrı ayrı bir idari para cezası getirmek gibi bir mantığın doğru olmadığını biz söylüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunu ihtiyari olmaktan çıkarıp doldurulmak zorunda olan bölümlere soksak Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten öyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani o zaman diğer türlü verilmemiş olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır; şöyle: Siz “zorunlu olarak doldurulması gereken bir alan” deseniz bile doldurmamışsa yapacak bir şeyiniz yok, bir yaptırım getirmek suretiyle doldurulmasını...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Beyannameyi verememiş olsun sisteme...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mümkün mü, meslek alanı ve kodunu...

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – O zaman şöyle: Alabiliyorlar ama yanlış bildirim oluyor, işte, o zaman...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, gerçeğe aykırı bildirimde bulunuyor. Doğru, doğru; o zaman bunu engelleyemiyoruz yani rastgele bir şey yazıyorlar oraya.

BAŞKAN – Olur mu? Efendim, bir beyanname 10 tane, 20 tane bilgiden bir tanesi dahi burada yanlış ya da eksik beyan olursa onu gerçeğe aykırı beyan olarak siz o beyanname üzerinde idari bir para cezası işlemi yapabilirsiniz ama bunun içerisinde bir de oradaki beyanda bulunan her bir kalem için ayrı ayrı bunu yapmanız doğru bir yaklaşım değil. Sayın Bakanımız, başka bir konuya çekiyor bizi, başka bir alana çekiyor, biz de şu alana çekiyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, şunu ifade edeyim...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bizi sizin hangi alana çektiğinizi de ben ifade edeyim de ondan sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, bu bilgi beyannamenin içerisindeki herhangi bir bilgi değil, önemli bir bilgi olduğu için özellikle buraya yazıyoruz. Diyelim ki sizin söylediğiniz yaklaşımla tabii ki beyanname doldurulması istenilen her türlü bilgi eksiksiz doldurulmalı ve doğru olmalı; eksik ve doğru olmayan şekilde bildirildiğinde cezai yaptırım var, esas o zaman sorun çıkıyor. Eğer özel olarak belirtmezseniz yarı noktasına da, virgülüne de ceza gelir. Biz burada özellikle bu hususu buraya yazmakla ne yapmış oluyoruz? Hemen dikkatler çekildi, buradan ceza geliyor, mükellefte farkındalık oluşuyor, öngörülebilirlik oluşuyor, idare bu alana yaptırım uygulayacağını biliyor. Dolayısıyla, bu, gerçekten yıllardır Sosyal Güvenlik Kurumunda kayıt dışı istihdamla mücadele konusunda sürekli çalıştığımız bir alan ve gördüğümüz şöyle bir şey var: Yüzde 44 asgari ücretle beyan edilen bir sistemin güvenilirliği yok. Dolayısıyla, bizim bu güvenilirliği sağlamamızın en önemli yollarından bir tanesi çalışanın mesleğinin ne olduğunu bilmek ve bu anlamda risk analizine elverişli bir denetim kapasitesi oluşturmak; bu çok önemli.

BAŞKAN – Biz bir şey demiyoruz Sayın Bakanım ama Sosyal Güvenlik Kurumu eğer kayıt dışıyla mücadelenin yolunun buradan geçtiğini düşünüyorsa bize göre biz zaten yanmışız yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, biz Maliye de aynısını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Güzel.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 32

Peki, o zaman siz bu noktada bir hazırlık yapıyorsunuz, bununla ilgili Sayın Bakan, oylamayı yapmıyorum, bunu daha sonra yapacağız.

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Başkanım, bir katkı vermek istiyorum.

BAŞKAN – Kapattık, önerge gelince bence yeniden görüşme açalım.

HİKMET AYAR (Rize) – Yani meseleye katkı olacağı için söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ayar.

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım, sizin Bakanlığınızla alakalı değil tabii ama muhtasar beyannameyle vergi dairelerine bildirilen çalışan sayısı ve SGK bildirimleriyle SGK'ya bildirilen çalışan sayısı arasında mutabakatsızlık nedeniyle SGK kurumu tarafından binlerce demeyeceğim, bakın, milyonlarca izahat çağırısı yapılmış, bir sürü meşgale, bir sürü uğraşı sağlanmış hem kuruma hem mali müşavirlere hem işverenlere. Neden olmuş? Çünkü 1/1/2015 tarihinden önce muhtasar beyannamelerinde ilgili haneler olmadığından dolayı. Siz işten çıkardığınız bir personele kıdem tazminatı veya ihbar tazminatı vermişseniz bu sayıya dâhil oluyor ama SGK'da sayıya dâhil değildir, sadece bu mutabakatsızlıktan dolayı binlerce, milyonlara varan şeyler yapıldı. Yazık değil mi bu emeğe? Yani eksik bilgiyle eksik işlemler yapılıyor, yanlış işlemler yapılıyor; onu söylemeye çalışıyorum. Bu konular daha uygulamayla beraber çalışılmalı diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son söz Sayın Paylan'ın.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu maddeyle ilgili değil, başka bir konuda soru soracağım. Asgari ücret tabii, gündemde, Sayın Cumhurbaşkanının da ifadesi oldu, Sayın Soylu'nun da; bu ekim ayında 1.300 liranın altına düşecek asgari ücret bir değişiklik olmazsa ve bu son torba sanıyorum Meclis kapanmadan önce.

BAŞKAN – Yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir daha mı var?

BAŞKAN – İki torba var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu tedbiri getirecek misiniz? Yani bununla ilgili hazırlık yapıyor muyuz? Bunu yapmamız lazım çünkü “1.300 liranın altına düşmeyecek.” taahhüdü vardı ama sizin düzenleme olmaması yönünde bir eğiliminiz vardı, sanırım Sayın Soylu ve Sayın Cumhurbaşkanının diğer yönde beyanatı oldu. Bir tedbir düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, hem 1 Kasım seçim beyannamemizde hem Hükümet programımızda “1 Ocak 2016 tarihi itibarıyla asgari ücreti 1.300 lira yapacağız.” şeklinde bir beyanatımız var. Dolayısıyla, AK PARTİ Hükümeti olarak bunu yaptık; birincisi bu.

İkincisi: Aslında hepimizin bu konuya önem vermesi lazım, vergi kanunları herkese eşit şekilde uygulanır, herhangi bir gruba dönük olarak vergi tarifesini farklılaştıramazsınız, farklılaştırmamanız lazım, bunun tek istisnası vergi teorisinde emek lehine ücret tarifesinin farklılaştırılmasıdır. Şu anda da bizim gelir vergisi tarifemiz de zaten tam da bu noktada emek lehine vergi tarifesini daha düşük oranda uygulamaktadır. Dolayısıyla, bizim burada herhangi bir şekilde vergi tarifesinde oynamak suretiyle sizin söylediğiniz o sakıncayı ortadan kaldırmak istememiz hâlinde buradan sadece asgari ücretliler değil, herkes yararlanıyor. Bir kere, bunun vergi hasılasına olan etkisi amacını çok daha aşacak şekilde farklı noktalara gidiyor. Dolayısıyla, benim Maliye Bakanı olarak bu konudaki duyarlılığım, bir kere, AK PARTİ hükümetleri döneminde asgari ücretli her zaman için enflasyonun üzerinde gelir elde etmiştir, asgari ücretlinin refahı bu dönemde artmıştır; burada hiçbir tereddüt yok, bütün istatistikler bunu ortaya koyuyor. Bugün de ilk başta konuşulmayan ama daha sonra vergi tarifesinden kaynaklanan nedenlerle 1.300 liranın altına düşmemesi yönünde talepler var. Benim Maliye Bakanlığı olarak hassasiyetim, bu konuda herhangi bir çalışma eğer yapılacaksa bu, vergi kanunları dışında, vergi alanı dışında başka bir alanda yapılmalıdır. Vergi tarifesine, vergi düzenlemelerine çok fazla dokunmamak lazım. Bu hepimizin savunması gereken bir alan. Dolayısıyla, Çalışma Bakanımızla bu konuda kendileriyle beraber bir araya geliriz zamanı geldiğinde, vergi kanunları dışında bir çözüm üretilebilir mi diye ona bakarız. O açıdan, bu ana kadar yapılan açıklamalar arasında herhangi bir tutarsızlık yok ama vergi konusunda da hassasiyet göstermemiz gerektiğini, açıkçası, hepimizin hassasiyet göstermemiz gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

52'nci madde üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasına “aylık prim ve hizmet belgelerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kuruma, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin Maliye Bakanlığına” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “yasal süresi içerisinde” ibaresinden sonra gelen “Kuruma” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim açıklama yapacak 52'de?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – SGK.

BAŞKAN – Buyurun.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – 52'nci maddede de 5510 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesinde yine, aylık prim hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilmesi nedeniyle teknik düzenleme yapılmaktadır.

Arz ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 33

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ekonomi Bakanlığıyla burada alınacak olan ne?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Efendim, bu yatırım teşvikleriyle ilgili olarak bir düzenlemedir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ayrıntılı olarak bilgi verin o zaman, “teknik düzenleme” diye geçmiş olmuyor bunlar.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Burada başka bir konu yok efendim, burada şöyle: Bu teşviklerden yararlanmak üzere genel manada aylık prim hizmet belgelerinin yasal sürede kuruma verilmesi gerekmekte, gerek 5 puanlık teşvikte gerek diğer teşviklerdeki ortak düzenlemelerden bir tanesi hem işverenin borcunun olmaması hem de aylık prim hizmet belgelerinin yasal süresinde kuruma verilmesi gerekiyor. Dolayısıyla, burada artık aylık prim hizmet belgesi 4/A yönünden kuruma verilmeyeceği için muhtasar prim ve hizmet beyannamesiyle ilgili verileceği için, dolayısıyla, bunun yasal sürede kuruma değil, Maliye Bakanlığına verilmesi gerekeceğinden dolayı bu teknik düzenleme yapılmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

53’üncü madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 53- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 12- Aylık prim ve hizmet belgesinin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi adı altında muhtasar beyanname ile birleştirilerek Maliye Bakanlığına vermeye başlanıldığı tarihten önceki dönemlere ait yükümlülükler nedeniyle verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgeleri Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma verilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde bir bilgi alalım lütfen.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – 53’üncü maddede bir ek madde ihdasımız vardır. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylık prim hizmet belgesi ile muhtasar beyanname birleştirilip muhtasar ve prim hizmet beyannamesi olarak Maliye Bakanlığına verileceğinden dolayı eski dönemlere ilişkin olarak verilmesi gereken aylık prim hizmet belgeleri hâlâ kuruma verilmesi gerekeceğinden bu düzenlemenin yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54’üncü madde üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

MADDE 54- 5510 sayılı Kanunun geçici 68 inci maddesinin;

a) Birinci fıkrasının (a) bendine "2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde" ibaresi,

b) Üçüncü fıkrasına "aylık prim ve hizmet belgelerini" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini" ibaresi,

c) Altıncı fıkrasına "2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde" ibaresi,

ç) Dokuzuncu fıkrasına "aylık prim ve hizmet belgelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde" ibaresi,

eklenmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik Kurumu açıklama yapacak yine.

BAŞKAN – Ahmet Bey, buyurun.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET AÇIKGÖZ – Yine, geçici 68’inci maddesinde yer alan “aylık prim hizmet belgesi” ifadesinde yer alan hususlar yeni düzenleme çerçevesinde teknik olarak düzeltilmiştir, “veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde” ibaresi eklenerek genel manadaki düzenleme bu maddeye de yansıtılmıştır.

Arz ederim

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55’inci madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 55- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"ö) Tüm giderlerinin kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayan kurumlar tarafından karşılanması ve söz konusu giderlerin Türkiye’de tam veya dar mükellefiyete tabi herhangi bir kurumun hesaplarına intikal ettirilmemesi veya kârından ayrılmasıyla, Ekonomi Bakanlığından alınan izne istinaden kurulan bölgesel yönetim merkezleri (Türkiye’de tam veya dar mükellefiyete tabi herhangi bir kurumun, bölgesel yönetim merkezinin yönetimi altında bulunması muafiyet hükmünün uygulamasına engel teşkil etmez.)."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 34

BAŞKAN – Sayın Bakan, 55'inci madde üzerinde, kurumlar vergisiyle ilgili...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Rıza Bey açıklama yapacak.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIZA ÇELEN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddeyle Kurumlar Vergisi Kanunu'na bölgesel yönetim merkezlerinin belli şartlarda kurumlar vergisinden muaf tutulması sağlanmakta. Bölgesel yönetim merkezleri Ekonomi Bakanlığından alınan izin çerçevesinde kurulmakta. Bölgesel yönetim merkezleri bağlı bulundukları yabancı şirketlerin diğer ülkelerdeki birimlerine yönelik olarak belli başlı hizmetler sunmakta. Bu hizmetleri yaparken fiilen bir koordinasyon ve yönetim hizmeti sunmaktadır. Bu hizmetlere örnek olarak, tanıtım, satış, satış sonrası hizmetler, çalışanların eğitimi, araştırma, analiz gibi hizmetlerin koordinasyon ve yönetim hizmetini sağlamaktadır. Yönetmelik kapsamında izin alan bölgesel yönetim merkezleri kazanç sağlayıcı faaliyette bulunmaları koşuluyla tüm giderlerinin kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlar tarafından karşılanması ve söz konusu giderlerin Türkiye'de tam veya dar mükellefiyete tabi bir kurumun hesaplarına intikal ettirilmemesi veya kârından ayrılmaması koşuluyla kurumlar vergisinden muaf tutulmaktadır. Şu anda, bizim idari görüşlerle bölgesel yönetim merkezlerine ve irtibat bürolarına zaten kurumlar vergisinden muaf olduğunu ifade ediyoruz. Bu yapılan değişiklikle bir gider merkezi olan, herhangi bir kazanç getirici faaliyette bulunmayan bölgesel yönetim merkezlerinin kanunda açıkça muafiyeti öngörülerek netlik ve belirlilik ortaya konulmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

56'ncı madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 56- 5520 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin;

a) Birinci fıkrasının (e) bendinin birinci paragrafında yer alan parantez içi hüküm yürürlükten kaldırılmış ve beşinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının satışında aktifte bulundurma sürelerinin hesabında, devir olunan veya bölünen kurumda geçen süreler de dikkate alınır. 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına veya 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine devredilen taşınmazların kiracı ya da kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişilere satışında, aktifte bulundurma sürelerinin hesabında, bu taşınmazların finansal kiralama şirketi, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile varlık kiralama şirketinin aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır."

b) Birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"j) Her türlü taşınır ve taşınmaz malların 6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına satışından doğan kazançlar ve bu kurumlarca söz konusu varlıkların devralındığı kuruma kira süresi sonunda devrinden doğan kazançlar.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kiracı tarafından bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların kiralayan kurumlara devrinden önce kiracıdaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Kurumların tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Söz konusu varlıkların,

i) Kiracı tarafından veya

ii) Kiralayan kurumlar tarafından finansal kiralama yöntemi dahil olmak üzere (6361 sayılı Kanunda yer alan sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi halleri hariç),

üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, kiralayan kurumlara devrinden önce bu taşınmazların kiracıdaki net bilanço aktif değeri ile bu taşınmazlar için anılan kurumların kazancının tespitinde dikkate alınan toplam amortisman tutarı dikkate alınarak, satışı gerçekleştiren kurum nezdinde vergilendirme yapılır.

Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi nedeniyle sat-kirala-geri al işleminin tekemmül etmemesi halinde, istisna nedeniyle kiracı adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

k) Her türlü varlık ve hakların, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine satışı ile varlık kiralama şirketlerince bu varlıkların devralındığı kuruma satışından doğan kazançlar.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kaynak kuruluş tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kaynak kuruluş tarafından varlık kiralama şirketinden devralındığı tarihten itibaren bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların varlık kiralama şirketine devrinden önce kaynak kuruluştaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 35

çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Kurumların tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Söz konusu varlıkların, kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, varlık kiralama şirketine devrinden önce bu varlıkların kaynak kuruluştaki net bilanço aktif değeri ile bu varlıklar için anılan kurumların kazancının tespitinde dikkate alınan toplam amortisman tutarı dikkate alınarak kaynak kuruluş nezdinde vergilendirme yapılır.

Söz konusu varlıkların varlık kiralama şirketleri tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda ise varlık kiralama şirketlerinin bu satış işleminden doğan kazançları varlık kiralama şirketleri nezdinde kurumlar vergisine tabi tutulur ve istisna uygulaması dolayısıyla kaynak kuruluş adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur."

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fazıl Bey açıklama yapacaklar.

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; hazırunu saygıyla selamlıyorum öncelikle.

56'ncı maddeyle Kurumlar Vergisi Kanunu'nun kurumlar vergisinden istisna olan kazançları düzenleyen 5'inci maddesinde birtakım değişiklikler yapılmaktadır. 56'ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde düzenlenen taşınmaz ve iştirak hisseleri satış kazancı istisnasında yer alan parantez içi hüküm madde metninden çıkarılmaktadır. Mevcut parantez içi hüküm de sat-kirala-geri al işlemleri ile kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmazların satışında uygulanacak yüzde 100 oranındaki kazanç istisnası düzenlenmektedir. Söz konusu parantez içi hüküm sat-kirala-geri al işlemlerine ilişkin ayrı bir bent ve kira sertifikası ihracına ilişkin olarak da ayrı bir bent olarak düzenlenmek üzere bent metninden çıkarılmaktadır.

Ayrıca, taşınmaz ve iştirak hisse satış kazancı istisnası uygulamasında söz konusu kıymetlerin kurumların aktifinde en az iki yıl süreyle bulundurma şartı var ancak sat-kirala-geri al işlemlerine konu edilen taşınmazlar ile kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketine devredilen taşınmazlar bu kurumlara devrinden sonra kiracı konumunda olan veyahut da kaynak kuruluş olarak ifade edilen kurumlar tarafından kullanılmaya devam etmektedir. Dolayısıyla, bu taşınmazlar finansal kiralama şirketlerinden veyahut da varlık kiralama şirketlerinden tekrar kaynağına döndüğü zaman istisnanın uygulanmasındaki iki yıllık süre şartının tespitinde söz konusu finansal kiralama şirketleri veyahut da varlık kiralama şirketlerinin nezdinde geçen sürelerin de dikkate alınmasına ilişkin olarak düzenleme yapılmaktadır beşinci paragrafta yapılan değişiklikle.

Ayrıca, istisna kazançlarla ilgili 5'inci maddeye (j) bendi eklenmektedir. Eklenecek (j) bendi ile mevcut parantez içi hükümde yer alan ve sadece taşınmazlara özgü olarak uygulanan kazanç istisnası uygulaması sat-kirala-geri al işlemlerine konu edilen her türlü taşınır ve taşınmaz malları kavrayacak şekilde yeniden ihdas edilmektedir (j) bendi düzenlemesiyle. Yapılan düzenleme ile satıştan doğan kazanç özel bir fon hesabında tutulacak ve bu fon hesabında tutulan kazanç ise kiracı tarafından bu kıymetlerin itfasında sadece kullanılabilir. (k) bendinde yapılan düzenleme ise her türlü maddeyi ve madde olmayan varlıkların kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine satışından ve bu varlıkların varlık kiralama şirketleri tarafından tekrar kaynağı olan kuruluşa devrinden doğan kazançların istisna edilmesine ilişkin bir düzenleme. Her iki uygulama da gerek sat-kirala-geri al uygulamaları gerekse varlık kira sertifikası ihraçları yeni finansman modelleri içerisinde yer alıyor ve burada esas itibarıyla finansman ihtiyacına sahip olan kurumlarımızın bu finansman ihtiyacına kavuşmasında kendi varlıklarını kullanma modelini seçmeleri durumunda, buradaki inançlı mülkiyet esasına dayanan finansman modelinde kurumlar vergisi yükünü ki modelde aslında bilindiği üzere gerçek bir satış niyeti yoktur, sadece finansman modelinin gereği olarak bu tapu devirleri yapılmaktadır. Buradaki kurumlar vergisi yükü istisna edilmek suretiyle aslında vergileme işlemi ertelenmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, birinci husus, bu bankalarla finansal kiralama şirketlerinin işlemleri arasında bir benzerlik mi yaratılıyor, birbirinden farkı olacak mı? İkinci, herhangi bir gayrimenkul satışında vergiden kaçmak için bir finansal kiralama satışı gösterme şeyi olabilir mi? Çünkü sonuçta bu bir satış. Normalde bu satışın bir sürü prosedürü olurken bütün bunlardan vazgeçiliyor. Aslında bu satış bir teminat olduğu için, yani normalde bunu piyasada tefeciler yapar; gayrimenkulü alırlar, borç verirler, borç ödendiğinde gayrimenkulü iade ederler. Aslında finansal kiralama dediğiniz teminatlı bir kredi modeli. Benim bildiğim kadarıyla da yeni bir şey değil bu, ta 1988-1989 yılından beri var, bir türlü de gelişmiyor. Bu durumda bankalarla finansal kiralama şirketleri arasında bir fark olacak mı bu işlemlerde veya bankalar, ÖFK'lar ve finansal kiralama şirketlerinin maliyetleri arasında bir fark olacak mı? Normal satışlar bir finansal kiralama satışı gösterilip bir vergi ziyana yol açma durumu söz konusu mu, bu konuda bir çalışma var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Başkanım, eğer müsaade ederseniz cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Vekilim, yapılan düzenleme ile sat-kirala-geri al, yani finansal kiralama şirketleri ile yapılan işlemlerde taşınır veya taşınmaz varlıkların geri kiralınması amacıyla ve sözleşme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 36

sonunda geri alınması şartıyla bu kurumlara devrinden doğan kazançlara istisna tanınmakta, dolayısıyla eğer sözleşmede bu şartlar yok ise istisna uygulaması söz konusu olmayacak ve devir tarihi itibarıyla doğan kazancın tamamı kurumlar vergisine tabi olacak. Madde metninde, madde lafzında var bu düzenlemeler. Velez ki kira süresi zarfında eğer bu işleme konu edilen taşınmaz finansal kiralama şirketi tarafından üçüncü kişilere satılır ise burada ikili bir ayrım var; eğer finansal kiralama şirketleri tarafından üçüncü kişilere satış işlemi kiracının zor duruma düşmesi sebebiyle, borçlarını ödeyememesi hâline gelmesinden kaynaklı ise bu durumda finansal kiralama şirketi nezdinde herhangi bir vergileme yapılmayacak çünkü 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring Kanunu'nda satıştan doğan bedelin artan kısmının tamamının ana kuruluşu, kiracı kuruluşu devri söz konusu. Biz bu durumda, öngördüğümüz düzenleme ile kiracı nezdinde zamanında istisna uygulaması sebebiyle alınmayan verginin ziyaa uğramış olduğu ve dolayısıyla tüm vergiyi kiracı kurumdan isteyeceğiz. Ancak, finansal kiralama sözleşmesi devam eder iken kiracının zor durumu gibi, yani amiyane tabirle “tekerin patlaması” durumu söz konusu olmadığı hâlde finansal kiralama şirketi bu kıymeti üçüncü kişiye devreder ise verginin tamamından finansal kiralama şirketini sorumlu tutuyoruz yapılan düzenlemeyle.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bir istisna hüküm getiriliyor. İstisna hüküm her zaman bu istisnalara hakkı olmayan şeylerin kullanılması sonucunu doğurur. Mesela finansal...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Vekilim, katılım bankaları sadece finansal kiralama işlemi yapabiliyor. Malum, klasik finansman yöntemi bankadan kredi kullanılması ve bankadan yatırımcının veya finansman ihtiyacı duyan kurumun alternatifleri arasında bankaya gidip taşınmazını ipotek vermek suretiyle bankadan kredi kullanması da mümkün. Yapılan düzenleme ile bankadan taşınmaz üzerine ipotek verilmesi durumunda kredi sağlandığında kurum vergi karşısında hangi pozisyonda kalıyor ise sat-kirala-geri al uygulamasına konu etmesi durumunda da aynı tutarda gider yazılmasını ve ipotek verilmesi durumunda herhangi bir satış söz konusu olmadığı için kazanç vergisi de doğmadığından burada da herhangi bir vergiye bile maruz kalmaması sağlanıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, şöyle bir mantık eksikliği var: Bunun adı “sale-lease and buy back” tamam mı? Diğeri bir ipotek. Bunda gayrimenkulü üzerine alıyor. Onun için, ikisinin de bir finansman modeli olması birbirinin aynı olması anlamına gelmiyor. Piyasada hep şöyle olmuştur: Bu tip bir istisna koyduğunuzda bir süre sonra o istisna kapısı normal işlemlerine geçmesi... Kırk dokuz yıllığına bir finansal kiralama anlaşması yapılır, kırk dokuz yıl zaten bir gayrimenkulün ömrüdür, hiçbir vergi şeyi doğmaz, finansal kiralama gidebilir. Bu olur demiyorum, o riskleri hatırlatmaya çalışıyorum. Mesela banka-finance kiralama şirketleri arasındaki ilişki de şöyle olmuştur: Banka kredilerine karşılık ayırmak zorundadır, bankalar kredilerini, ölü kredilerini, yarı canlı kredilerini finansal kiralama şirketlerinin üzerine koyar, karşılık ayrılmaz. Onun için biz burada teknik detayları konuşmuyor olabiliriz ama bunun bu şekilde olabilme senaryolarına baktınız mı? Çünkü önemli bir şekilde gayrimenkul... Ben bir tane ev aldım diyelim, 500 bin liraya ev alıyorum, 100 bin lira toplamda neredeyse vergi ödüyorum. Yani bir sürü insan bunu yaparken finansal kiralama şirketlerine, bankalara, bilmem nerelere bir sürü istisna getiriliyor. Bu kullanılma riski... Burada kayıtlara geçsin diye, yarın öbür gün yargılamada buradaki kayıtlara da bakıyorlar. Bu sadece finansal kiralama amaçlı işlemlere tanınmış bir şeydir, doğru mu anlıyorum?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Evet, Sayın Vekilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sadece finansla kiralama amaçlı işlemler için tanınan bir istisnadır, herhangi muvazaalı bir işlemde finansal kiralama gösterilmiş olması, finansal kiralama mantığında değilse vergiye konu bir olaydır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Evet Sayın Vekilim.

Amaç çerçevesinde kullanılması kaydıyla vergi erteleme müessesesi altında. Nihai satış söz konusu olur ise ilk kayıtlı değeriyle yani finansal kiralama şirketine devredildiği tarihte kiracının aktifindeki net kayıtlı değer ile üçüncü kişiye satış bedeli arasındaki farkın tamamının vergisini biz yine kiracı kurumdan arayacağımıza dair düzenleme de yer alıyor madde metninde.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anladım, ama özellikle yarın öbür gün bu kayıtlara bir yargılamada bakacakları için şunu söyleyebiliriz: Kanun koyucunun koyduğu bu vergi istisnası sadece bir finansman biçimi olan finansal kiralama için tanınmıştır. Finansal kiralama görünümü, bu vergiden kaçınmak için yapılan bütün işlemler vergi cezasıyla birlikte, bu muvazaasıyla birlikte vergiye tabi işlemlerdir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Evet Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Sayın Savaş, buyurunuz efendim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Aykut Bey, aslında bu model şirketlerin bilançosunu iyileştirme adına, öz kaynak adına olumlu bir gelişme yani sat-kiralama, leasing şirketlerinde son dönemde çok kullanılan bir yöntem. Yani şirketlerin öz kaynaklarına olumlu katkı yapıyor, bilançolara olumlu katkı yapıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Muhasebe mantığıyla bir açıklar mısın?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani şimdi, satıyor, sattığı zaman netice itibarıyla aktifini satmış oluyor, elden çıkartmış oluyor. O satılan aktif öz kaynağına olumlu katkı sağlıyor. O öz kaynak, olumlu katkı normalde bilançosunu güzelleştiriyor. O bilançonun güzelleşmesi...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, hayır; bilanço mantığından anlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Leasing pasif kalemini şişirmiyor mu bu sefer?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani öz kaynak kadar da gelecekte ödenecek kira giderleri çıkıyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Nakit akışı...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Gene aktife kaydediyorsun, aslında kaydediyorsun. Faizlerini zamanla gider yazıyorsun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 37

BAŞKAN – Ha, oraya kaydediyorsun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tabii, tabii. Bilançoyu iyileştiren olumlu bir finansman modeli yani son yıllarda.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Başkanım, bir örnek vermek gerekirse, kurumun bilançosunda 100 TL net aktif değeriyle kayıtlı bir taşınmazın eğer bu işleme konulduğu tarihteki rayiç bedeli bin TL ise bin TL bedelle finansal kiralama şirketine devrediliyor taşınmaz, bin TL'lik bir finansman sağlanıyor, kasaya giriyor ve aynı zamanda bin TL'lik bir hak elde ediyor kurum, tabii bunun karşılığında bin TL'lik de borcu oluyor, bin TL+faiz kadar da bir borcu oluyor.

BAŞKAN – Aslında bilançodaki nakit akımı tablolarını olumlu hâle dönüştürüyor tabii.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi Başkanım daha doğru bir şey söyledi, gayrinakdi varlıkları nakdi gösterme...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Tabii, haklar hesabına yazılıyor bin TL'lik bedeli. Haklar hesabıyla borçlar hesabı aynı tutarda arttığı için...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylğıl, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, burada daha çok finansal kiralama şirketleri ve ona bağlı olarak işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve değerlendirilmesi konuşuldu ama benim gördüğüm kadarıyla Türkiye'de şu an inşaat sektörüyle ilgili olarak ortada var olan kredi sorunları açısından değerlendirme süreci var ve bugün en sorunlu krediler hangileridir diye çıkan, Bankalar Birliğinin de çıkarttığı kredi veya, işte, sorunlu krediler açısından inşaat sektörü maalesef önemli bir netice veriyor. Burada katılım bankalarının inşaat sektöründe daha fazla etkin olması için yapılan bir düzenleme olarak görüyorum ben ağırlıklı olarak çünkü ipotek ve kredilendirmenin ötesinde katılım bankalarının üzerinden ve buna bağlı olarak da oluşturulacak olan yurt dışı kaynak yaratmayla inşaat sektörüne bir hareket verme amacının burada daha ağırlıklı olduğunu düşünüyorum açıkçası, yanılıyor muyum?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Vekilim, düzenlemenin kapsamında kurumlarımızın...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ne zararı var?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Zarar açısından söylemiyorum yani yoğunlaşan finansal kiralama da ama burada sektörel açıdan böyle bir değerlendirme olduğunu söyledim.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Sayın Vekilim, düzenlemenin ana amacı, kurumlarımızın finansmana kavuşmasında alternatiflerden herhangi birini seçtiği zaman vergi karşısındaki pozisyonunun değişmemesi esasına da dayandığı için düzenleme amacı, ona matuf bir düzenleme. Yani herhangi bir sektör gözetilerek kaleme alınmadı diye biliyorum ama.

Arz ederim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Geline sonuçu bunu gösteriyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, oylamaya geçmeden önce (j) bendinde üçüncü fıkra “Söz konusu varlıkların,” diye başlayan yerde bir redaksiyon ihtiyacı var, o da “üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, kiralayan kurumlara devrinden önce bu taşınmazların”, “taşınmazların” ifadesinin “varlıkların” “kiracıdaki net bilanço aktif değeri ile bu taşınmazlar için anılan kurumların kazancının tespitinde” geçen “bu taşınmazlar” ibaresinin de “varlıklar” olarak redakte edilmesi gerekiyor.

Redaksiyon talebiyle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57'nci madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 57- 5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinin;

a) İkinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) istisna uygulamasına patent veya faydalı model belgesinin verildiği tarihten itibaren başlanır ve ilgili patent veya faydalı model belgesi için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla bu istisnadan yararlanılabilir. Buluşun üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların, patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmı, ayrıştırılmak suretiyle transfer fiyatlandırılması esaslarına göre tespit edilir.”

c) Yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Birinci ve beşinci fıkralarda yer alan %50 oranını ayrı ayrı ya da birlikte sıfıra kadar indirmeye, %100'e kadar artırmaya, bu oranları sektörler ile birinci fıkroda yer alan gelir, kazanç ve iratlar itibarıyla ya da patent veya faydalı model belgesine göre farklılaştırmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye, beşinci fıkroda yer alan süreyi bir yıla kadar indirmeye, tekrar kanuni seviyesine kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu; üçüncü fıkroda yer alan transfer fiyatlandırması suretiyle ayrıştırma yöntemi yerine satış, hasılat, gider, harcama, maliyet veya benzeri unsurları dikkate alarak kazancın ayrıştırılmasında basitleştirilmiş yöntemler tespit etmeye ve bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim açıklama yapacak 57'nci maddede?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fazıl Bey...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 38

Sayın Başkanım, 57'nci madde Kurumlar Vergisi Kanunu'na 6518 sayılı Kanun'la eklenen ve sınai mülkiyet haklarında istisnayı düzenleyen 5/B maddesinde değişiklik yapılmasına matuf bir madde. Sınai mülkiyet haklarında istisna uygulamasında Türkiye'de gerçekleştirilen AR-GE faaliyetleri sonucunda elde edilen buluşların satılmasından, kiralanmasından, seri üretime tabi olup da pazarlanmasından veyahahut da Türkiye'de gerçekleştirilmiş üretim sürecinde kullanılması sonucunda ortaya çıkan ürünlerin satışından doğan kazançların buluşa atfedilen kısmının yüzde 50'si kurumlar vergisinden istisna tutulmuş idi. Bu istisnadan faydalanabilmenin şartlarından bir tanesi de değerlendirme raporu düzenlenmesi amacıyla Maliye Bakanlığına başvuru yapılması idi. Dolayısıyla Maliye Bakanlığı değerlendirme raporu düzenlemesi istisnadan faydalanmanın temel koşullarından birisiydi. Bugüne kadar, 1/1/2015 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe giren maddenin uygulamasında bugüne kadar 19 mükellefimiz başvuru yaptı ve biz bu başvuruların tamamını değerlendirme raporunun düzenlenmesi amacıyla Vergi Denetim Kurulu Başkanlığımıza aktardık. Ancak takdir edersiniz ki karşımızda gayrimaddi bir hak var, bir buluş var ve bu buluşun satılması durumunda haiz olacağı değerin tespiti gerekiyor ve bu değer tespiti uluslararası uygulamada da kabul görmüş yöntemleri de bulunmayan bir güçlük içeriyor. Bu bağlamda değerlendirme raporu düzenlenmesinin şartının söz konusu istisnadan faydalanma şartlarının arasında yer almasının çıkarılmasına matuf bir düzenleme yapılıyor 57'nci maddeyle.

Öte yandan, özellikle söz konusu buluşun Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması hâlinde üretilen ürünün satışından doğan kazancın bu buluşa atfedilen kısmının tespitinde transfer fiyatlandırması yöntemlerinin kullanılması gerektiğine ilişkin maddede, 5/B maddemizde düzenleme var. Ancak, gerek ülkemizde gerekse benzer uygulamaların yer aldığı diğer ülke uygulamalarında hâlihazırda bu tip yani kendi buluşunu kendi üretiminde kullanan firmaların bu buluşa atfedilen kazançların tespiti noktasında transfer fiyatlandırması yöntemiyle ilgili genel kabul görmüş, uluslararası kabul görmüş metot henüz geliştirilemedi ve bu konuda da mükelleflerimiz sıklıkla bize başvurmaktalar. Zira, eğer denetim elemanları tarafından ve idare tarafından istisnaya konu edilen tutarın yüksek bulunması durumunda ceza takibiyle karşı karşıya kalınması riski olduğu için bugüne kadar bu istisnadan sadece 8 mükellefimiz faydalanabildi. Bu bağlamda, Maliye Bakanlığına bu yöntemin, kazanç ayrıştırması yönteminin basitleştirilmiş hâle getirilmesine ilişkin verilen bir yetkimiz var. O yetkinin de maliyet unsurunu içerecek şekilde genişletilmesine ilişkin bir düzenleme içeriyor 57'nci maddemiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bu bir paket düzenleme. Bu düzenlemelerin genel mantığında, özellikle gayrimenkul alım ve satışlarında yerli yerleşik kişiler ile yabancı kişiler arasında bir maliyet farkı öngörüyor musunuz? Yani diyelim ki Kırkkale'den Ahmet amcanın aldığıyla Kuveyt'ten bir fonun aldığı arasında vergi yükümlülükleri arasında bu düzenlemeler sonucunda bunu finansal kiralama, kira sertifikası veya başka bir modelle yapmış olması hâlinde bir farklılık oluşacak mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI FAZIL BOYRAZ – Oluşmayacak Sayın Vekilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunu siyasete de soruyorum Sayın Bakan, önümüzdeki dönemde gayrimenkul satışlarında yabancı ile yerli arasında, yabancı sermayenin gelişini özendirme adıyla veya bahanesiyle bir fark görüyor musunuz? Yani diyelim ki TOKİ'nin yaptığı -ki sanıyorum TOKİ'nin de bu işlerde şeyi var- bir binanın bir Kuveytliye satılması ile buradaki Mehmet Bey'e satılması arasında yarın öbür gün bir vergi farkı veya bu kanunda bir vergi farkı öngörüyor musunuz? Çünkü gazetede şöyle haberler çıkıyordu, bunu genel anlamda soruyorum, anlamak için soruyorum: Mesela yabancıya konut satışı ihracat sayılacak, bu tip şeyler bayağı yazıldı çizildi. Bu yasada veya önümüzdeki yasalarda böyle bir plan var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, Türkiye'nin daha fazla ihracata dayalı bir büyüme modelini benimsemesi gerekiyor. Şu ana kadar da büyüme modelinin temelinde ihracat var. Hizmet sektöründe ihracatı artırma noktasında birtakım inisiyatifler aldık, almaya devam edeceğiz. Yine, özellikle yabancıların Türkiye'de konut edinimini teşvik etmek amacıyla bugüne kadar birtakım düzenlemeleri yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz. Bugün, birçok ülke, özellikle konut sektöründe, nitelikli konut sektöründe bu tür adımlar atmak suretiyle çok ciddi anlamda döviz girdisi sağlıyorlar. Burada konutu satın alanlar sadece satın alma bedelini ödemiyorlar, aynı zamanda gelip sürekli bir şekilde burada tatillerini geçiriyorlar, ikamet ediyorlar. O açıdan sizin söylediğiniz manada şu anda hazırlık evresinde olan bir çalışma yok ama hani farklı alternatifler neler olabilir, özellikle yabancıların Türkiye'de daha fazla konut edinimini nasıl teşvik edebiliriz şeklinde birtakım çalışmalarımız var. Özellikle İçişleri Bakanlığımız, Ekonomi Bakanlığımız Türkiye'ye yatırım amacıyla kaynak getirenlere oturma izni, çalışma izni, vatandaşlık hakkı verilmesiyle ilgili birtakım düzenlemelerde hazırlık içerisinde. Bu konuda eğer kişiler Türkiye'ye gelip gayrimenkul edinirlerse kişinin gayrimenkul edinimine bağlı olarak oturma izni alması, hatta belki vatandaşlık istiyorsa vatandaşlık imkânına kavuşabilmesinin önünü de açmasını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şeye karşı bu yasa içerisinde de olabilir, kendi kişisel pozisyonumu şimdiden şeye koyayım: Yabancıya toprak satışı ve konut satışını son derece tehlikeli görürüm. Bu döviz girecek, bilmem ne... Kapitülasyonlar da böyle verilmiştir ve bir süre sonra ekonomik bağımsızlık elden gider. Özellikle bir memleketin yerleşik kişilerinden daha ucuza konut veya toprak satın alınması -daha ağır bir cümleyle ifade etmiyorum- çok yanlış bir şeydir. Bu kişisel pozisyonumun da kayıtlara geçmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 39

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – 57'nci maddeyi oylarınıza sunmadan önce Sayın Demiröz, buyurun lütfen.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Öncelikle teşekkür ediyorum.

Tabii, mütakabiliyet yasasını çıkardık ama yasada “bir bölgede yüzde 10’u aşmayacak” diye de madde var yani yüzde 10’u aşmayacak şekilde gayrimenkul elde edebiliyor yabancılar. Bunu toprağın tamamını satıyoruz veya ülke elden gidiyor gibi değerlendirmek yanlış ama çoğu ülkelerde örnekleri var, kesinlikle belli bir süre oturma izni, daha sonradan da vatandaşlık hakkı veriliyor bu uygulamada. Şu ana kadar ülkemizde 22 bin konut satılmış yabancılara. Belki bu yasalardan sonra, vatandaşlıktan sonra bunun ilk etapta birkaç yıl içerisinde 100 bine ulaşacağını bekliyoruz. Bence çok olumlu bir şey ve gelişmiş ülkelerde bu şey çoktan beri uygulanmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu bakış açısı da kayıtlara girmiştir Sayın Erdoğan’ın gibi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kısa bir cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yabancıya toprak satışı kanununda ilçe sınırları, belediye sınırlarından artırılıp mülki sınırlarına çıkarın... Biz bunları bilmeyen adamlar değiliz çünkü Konya’nın kent sınırının yüzde 10’unu koyarsanız zaten Konya’nın bütün kenti ortadan gider. Yabancıya toprak satışı -siz hep Abdülhamit’ten bahsedersiniz, hatırlarsınız, Filistin’i almaya geldiklerinde bir sözü vardır, ona girmeyeceğim- şimdi böyle şirin şirin bilmem ne anlatılıyor, bu vatan topraklarının satılması -Trakya’daki topraklar satılıyor, bir sürü verimli topraklarımız satılıyor- doğru bir şey değil. Sattığınız toprakta mülkiyet hukuku karşıya geçtiğinde öyle geri almak da kolay değil. Onun için, üç beş tane TOKİ müteahhidi sıkıştı diye onlara finansman bulmak amacıyla Kuveyt’teki “road show”ları biliyoruz. Bu yanlış bir şey olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Neyse, bu kişisel düşünceleriniz olarak kayda geçti.

57’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

58’inci madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 58- 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) (ğ) bendinin;

1) Birinci paragrafında yer alan “çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti” ibaresi “çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim” şeklinde değiştirilmiştir.

2) Üçüncü paragrafına “hizmet alanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kazanç tutarları” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, kim açıklama yapacak 58’inci maddede?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey.

BAŞKAN – İmral Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 58’inci maddeyle yapılan düzenleme esas itibarıyla, dün de dün de görüşülen 15’inci madde çerçevesinde bir düzenleme. 15’inci madde Gelir Vergisi Kanunu’ndaki hükümleri düzenliyordu. 58’inci madde de Kurumlar Vergisi Kanunu’ndaki hükümleri düzenlemekte. Maddenin (a) bendiyle Kurumlar Vergisi Kanunu’nda yer alan AR-GE indirimi uygulaması kaldırılmakta. Bu kaldırma nihai bir kaldırma değil, mevcut Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre AR-GE indirimi kazancın yetersiz olması hâlinde sonraki yıllara devredilebilmekte fakat endeksleme yapılamamakta. Hem Gelir Vergisi Kanunu’nda hem Kurum Vergisi Kanunu’nda hem de 5746 sayılı AR-GE Kanunu’ndaki bu tenakuzu giderme adına Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu’ndaki AR-GE indirimi uygulamaları kaldırılarak bunlar uygulama birlikteliğini ve bütünlüğünü sağlayacak şekilde 5746 sayılı Kanun’a taşınmaktadır. Bununla ilgili bir düzenlemedir öncelikle yapılan düzenleme.

İkinci düzenlememiz maddenin (b) bendiyle yapıyor. Maddenin (b) bendiyle yapılan düzenlemede 6322 sayılı Kanun’la bazı hizmetlerin yurt dışındaki yerleşiklere verilmesi hâlinde elde edilen kazançların yüzde 50’sine vergi istisnası getiren bir düzenlememiz vardı. Bu hizmetler arasında mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve ilgili bakanlığın denetim ve gözetimine tabi sağlık ve eğitim hizmetleri vardı. Bu hizmetlere şimdi öngörülen düzenlemeyle ürün testi, sertifikasyon, veri işleme, veri analizi ve mesleki eğitim hizmetleri eklenmekte. Dolayısıyla bu hizmetlerden elde edilen kazançların yüzde 50’si de, yurt dışı kaynaklı olarak elde edilen kazançların yüzde 50’si de vergiden istisna edilebilecek. Ayrıca, Bakanlar Kuruluna verilen yetkiyle de yüzde 50 oranını kazanç tutarları itibarıyla farklılaştırmaya imkân sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir saat ara verelim Başkan.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

58’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, ara verelim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 40

BAŞKAN – 60' ıncı maddede vermeyi düşünüyordum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Niye?

BAŞKAN – Şöyle: Adalet Bakanımız gelecek yani bir değişim yapacağız. Adalet Bakanlığını ilgilendiren maddeler geliyor. Yani 60 rastgele seçilmiş bir rakam değil.

59' uncu madde üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

MADDE 59- 5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin;

a) İkinci fıkrasına "İlişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla olduğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranır. Ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkının olduğu durumlarda da taraflar ilişkili kişi sayılır. İlişkili kişiler açısından bu oranlar topluca dikkate alınır." cümleleri eklenmiştir.

b) Dördüncü fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu bentten sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiştir.

"ç) İşlemsel kâr yöntemleri: Emsallere uygun fiyat veya bedelin tespitinde, ilişkili kişiler arasındaki işlemde doğan kârı esas alan yöntemleri ifade eder. Bu yöntemler, işleme dayalı net kâr marjı yöntemi ve kâr bölüşüm yöntemidir. İşleme dayalı net kâr marjı yöntemi, mükellefin kontrol altındaki bir işlemde; maliyetler, satışlar veya varlıklar gibi ilgili ve uygun bir temele dayanarak tespit ettiği net kâr marjının incelenmesi esasına dayanır. Kâr bölüşüm yöntemi, ilişkili kişilerin bir veya daha fazla sayıdaki kontrol altındaki işlemlere ilişkin toplam faaliyet kârı ya da zararının, üstlendikleri işlevler ve yükledikleri riskler nispetinde ilişkili kişiler arasında emsallere uygun olarak bölüştürülmesi esasına dayanır.

d) Emsallere uygun fiyata yukarıdaki yöntemlerden herhangi birisi ile ulaşma olanağı yoksa mükellef, işlemin niteliğine uygun olarak kendi belirleyeceği bir yöntemi de kullanabilir."

c) Beşinci fıkrasına "Mükellef ve Bakanlık belirlenen yöntemin zamanlaşımına uğramamış geçmiş vergilendirme dönemlerine de tatbik edilmesini, Vergi Usul Kanununun pişmanlık ve ıslah hükümlerinin uygulanmasının mümkün olması ile anlaşma koşullarının bu dönemlerde de geçerli olması halinde, anlaşma kapsamına almak suretiyle sağlayabilir. Bu durumda, imzalanan anlaşma söz konusu hükümlerde yer alan haber verme dilekçesi yerine geçer, beyan ve ödeme işlemleri buna göre tekemmül ettirilir. Anlaşmanın geçmiş vergilendirme dönemlerine uygulanması sebebiyle daha önceden ödenen vergiler ret ve iade edilmez." cümleleri eklenmiştir.

ç) Yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki ara eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

"(8) Transfer fiyatlandırmasına ilişkin belgelendirme yükümlülüklerinin tam ve zamanında yerine getirilmiş olması kaydıyla, örtülü olarak dağıtılan kazanç nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergiler için vergi ziyai cezası (Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyana sebebiyet verilmesi hali hariç) %50 indirimli olarak uygulanır."

d) Sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(9) Bakanlar Kurulu; ikinci fıkrada yer alan oranları, gerçek kişiler, kurumlar, doğrudan veya dolaylı ortaklar itibarıyla ya da ortaklık payının edinim şekline göre topluca veya ayrı ayrı %'e kadar indirmeye, %25'e kadar çıkarmaya, oran şartını kaldırmaya; beşinci fıkrada yer alan süreyi beş yıla kadar artırmaya, belgelendirme yükümlülükleri ve bu yükümlülükler kapsamına, uluslararası anlaşmalar doğrultusunda, yurtdışında yer alan ilişkili kişilerin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin dâhil edilmesi zorunluluğu getirmeye; bu bilgilerin uluslararası anlaşmalar çerçevesinde diğer ülkelerle karşılıklı olarak paylaşılmasına ilişkin usullerle transfer fiyatlandırması ile ilgili diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

BAŞKAN – Yalnız, Sayın Bakanım, sizi göndermeden önce 22' nci maddenin, izaha davetin önergesini yapacağım, ondan sonra ara vereceğim.

59' uncu madde üzerinde kim açıklama yapacak?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Sayın Başkanım, değerli vekiller; transfer fiyatlandırmasına ilişkin bazı değişiklik hükümleri var 59' uncu maddede. Mevcut transfer fiyatlandırması hükümleri Kurumlar Vergisi Kanunu' nun 13' üncü maddesinde...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Transfer fiyatlandırması nedir bir açıklar mısınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın vekilimiz bilmiyor olabilir, bir açıklayın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, Sayın Bakan, bu sefer tartışmayalım. Emin ol, transfer fiyatlamasını ben biliyorum da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bilmediğin bir konu olmadığı için onu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, ama yani transfer fiyatlaması... Herkesin bildiğini varsaymazsanız çünkü teknik terim transfer fiyatlamaları.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben bilmiyorum, siz bir anlatın, ben bir anlayayım şu transfer fiyatlamasını.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Şimdi, transfer fiyatlandırması müessesesi Kurumlar Vergisi Kanunu' nun 13' üncü maddesinde düzenleniyor. Bu müessese şu demek: İlişkili şirketler, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerin eğer aralarında bu ilişki olmasaydı nasıl olacaktıysa ona uygun fiyatla gerçekleşmesi lazım. Örneğin, A ve B şirketi... Ben bir şirkete ortak olayım. O şirket bana diyelim ki bir araç satıyor olsun. Normalde üçüncü bir şahsa kaçta satıyorsa bana da o fiyattan satmalı, temel mantığı bu, emsallere uygunluk ilkesine göre ilişkili kişiler arasındaki fiyatların tespit edilmesi esasına dayanıyor. Eğer fiyat bu şekilde tespit edilmediyse, emsallerine uygunluk ilkesine uyulmıyorsa aradaki farkı biz transfer fiyatlandırması yoluyla...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 41

BAŞKAN – Örtülü sermaye transferi mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Örtülü kazanç dağıtımı. O bir önceki madde, 11'inci madde.

Örtülü kazanç dağıtımı olarak değerlendiriyoruz ve vergiye tabi tutuyoruz. Aradaki işlemler de kâr payı olarak düzeltilmeye tabi tutuluyor. Temel olarak transfer fiyatlandırmasının tanımı bu.

Biz bu maddeyle Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinde bazı değişiklikler öngörüyoruz.

Birinci değişiklik: İlişkilerin ortaklık kanalıyla olduğu durumlar için yüzde 10 ortaklık sınırı getiriyoruz. Transfer fiyatlandırması maddesinde ilişkili kişi tanımı vardı, burada daha önce herhangi bir sınırı olmadan binde 1 ortak olsanız dahi ilişkili kişi statüsünde sayılıyordunuz. Buna madde kapsamında değerlendirme yapılabilmesi için yüzde 10 ortaklık sınırı getiriyoruz. Birçok ülkede de bu uygulamanın olduğunu görüyoruz.

İkincisinde, transfer fiyatlandırması yöntemleri arasındaki hiyerarşiyi kaldırıyoruz. Transfer fiyatlandırmasında kanunda 3 tane yöntem var. Bu 3 yönteme ilave olarak Bakanlar Kurulu kararında da işlemsel kâr yöntemleri yer almaktaydı. Bu yöntemler arasındaki hiyerarşiyi madde metnine koyarak kaldırıyoruz. Bunun da sebebi şu: Uluslararası uygulamalara uyum sağlıyoruz. 2007 yılında bu madde girdiğinde o zamanki standartlara uygun hazırlanmıştı. Bu standartlar daha sonra değişikliğe uğradı, OECD standartları 2010'da. Biz de maddedeki yaptığımız bu değişiklik ile hiyerarşiyi kaldırıp işleme en uygun yöntem hangisi olursa aradaki işlemde uygulanacak yöntemin o olmasını sağlıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hangi standarttı bu? OECD...

MALİYE BAKANLIĞI GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – OECD'nin çok uluslu şirketlerin arasındaki işlemlerin emsallere uygunluk ilkesi yoluyla belirlenmesi konusunda hazırladığı bir Transfer Fiyatlandırması Rehberi var; zaman zaman güncellenen bir belge. Ta, 1990'lı yıllardan itibaren yayınlanıyor. En son olarak, 2010'da "update" edilmişti. Bu belgeden bahsediyorum, bu standarttan bahsediyorum.

Üçüncü olarak, peşin fiyatlandırma anlaşmalarının geçmişe uygulanmasına imkân sağlanıyor. Peşin fiyatlandırma anlaşması şu: İdare ile mükellef mevcut kanun maddesine göre uygulanacak yöntem konusunda bir anlaşmaya varabiliyorlar. Yani bu olayda şu yöntem kullanılsın, bu oranlar kullanılsın diye anlaşılıyor ve bu anlaşma ileriye dönük olarak üç yıl boyunca kesinlik taşıyor. Yani mükellefe bir hukuki güvenlik sağlanmış oluyor. İdare de kendisi açısından bazı riskleri gidermiş oluyor. Fakat bu, biz bir ileriye yönelik bir anlaşma yaptığımızda mükellefin geçmiş yılları ne olacak? Çünkü aynı konular geçmiş yıllarda da söz konusu olabilir. Geçmiş yıllara ilişkin bir belirsizlik oluşuyordu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mükellef niye geçmişe yönelik geliyor?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Şöyle: Geçmişe yönelik her zaman bir vergide incelemesi söz konusu olabilir. Bu vergi incelemesi nedeniyle mükellef ilave bir tarihyata muhatap kalabilir. Dolayısıyla, ileriye yönelik bir anlaşma yapıyorsak, bu anlaşmanın, bizim öngördüğümüz düzenlemeyle eğer pişmanlık hükümlerinin uygulanması mümkünse geçmiş dönemler için, geçmiş dönemlere de uygulanmasına imkân sağlıyoruz.

Dördüncüsünde, belgelendirme yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getiren mükelleflere yüzde 50 ceza indirimi öngörüyoruz. Transfer fiyatlandırmasının mevcut kuralları çerçevesinde mükelleflerin ciddi belgelendirme yükümlülükleri var; örneğin, transfer fiyatlandırması raporu hazırlıyorlar, formlarını hazırlıyorlar, çok ayrıntılı raporlar ve emsal araştırmaları yapmaları gereken analizler yapıyorlar. Biz bu maddeyle, bu mükellefiyetlerini tam ve zamanında yerine getirmiş mükellefler için, daha sonra yapılacak incelemeler nedeniyle bir tarihyata muhatap olduklarında eğer bu mükellefiyetlerini zamanında tam yerine getirmişlerse bunlara uygulanacak vergi ziyaı cezasında yüzde 50 indirim imkânı sağlıyoruz ve kaçakçılık, Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesine giren hususlar bu hüküm dışarısında.

Son olarak, yetki maddesiyle ilgili bazı değişiklikler var. İlk olarak, bir yüzde 10 ortaklık sınırı getirdiğimizden bahsetmiştim. Bu yüzde 10 ortaklık sınırını yüzde 1'e kadar indirme, 25'e kadar çıkarma veya tamamen kaldırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki veriyoruz bu maddenin daha etkin kullanılabilmesi için değişen durumlara göre.

İkinci olarak, peşin fiyatlandırma...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Pardon. "Değişen durumlar" derken, bir genel düzenleme mi yapacaksınız, bu olayda yüzde 1, bu olayda yüzde 15, bu olayda yüzde 20 gibi bir "case" bazında mı değerlendireceksiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Bir genel düzenleme de söz konusu, "case" bazında değil, genel düzenleme söz konusu olur bu konuda. Bakanlar Kurulu kararını maddede şu şekilde belirtiyoruz: "Doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi ya da edinim şekline göre topluca veya ayrı ayrı belirleme." Ama, bu, genel düzenleme mahiyetinde olacaktır yani mükellef bazında değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Topluca veya ayrı ayrı...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Şöyle: "Ayrı ayrı" derken, örneğin...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – A holdingine yüzde 25, B holdingine yüzde 2.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Sayın Vekilim, öyle bir şey söz konusu olmayacaktır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – "Ayrı ayrı veya toplu" dersanız bu çıkar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 42

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Bu “ayrı ayrı”dan kasıt, edinme şekline göre veya gerçek kişi, kurul olması durumuna göre. Yani, A mükellefine şu şekilde uygulayayım, B mükellefine şu şekilde uygulayayım şeklinde bir uygulama olması zaten mevcut kanunun yazım şekline de uymaz. Böyle bir yetki söz konusu değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama, mesela, tekstil sektöründe...

BAŞKAN – Aykut, söylediklerin girmiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vekilimizin sorusu haklı bir soru.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, mikrofonunu açıp alacağım soruları, kayda girmiyor, tam tutanak var. Yani, açıklama bitsin, ondan sonra hemen size söz vereceğim.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI AHMET KURT – Devam ediyorum Sayın Başkanım.

İkinci olarak, yetki maddesinde peşin fiyatlandırma anlaşmalarından az önce bahsetmiştim “İleriye yönelik üç yıl olarak uygulanabiliyor.” diye. Bakanlar Kuruluna bu süreyi beş yıla arttırma konusunda yetki veriyoruz. Hâlihazırda, idare üç yıla kadar anlaşma yapabiliyor, bir yıl da anlaşılabilir, iki yıl da olabilir. Bakanlar Kurulu eğer bunu beş yıla çıkarırsa idare beş yıla kadar anlaşma yapma imkânına kavuşmuş olacak. Birçok ülkede de bunun beş yıl olduğunu görüyoruz.

Son olarak da OECD’nin Uluslararası Vergi İdareleri İçin Transfer Fiyatlandırması Rehberi yayınlarından bahsetmiştim. Bu rehberde yine yeni bir güncelleme söz konusu, “ülke bazlı raporlama” diye bir şey rehberde giriyor. Bu G20 ülkelerinin OECD’ye hazırlattığı bir proje vardı, Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırma. Bu proje kapsamında ülkeler arasında çok uluslu şirketlerin vergiye uyumunun daha iyi olması için ülke bazlı raporlama bilgisinin paylaşılması söz konusu oldu ve OECD rehberi bu kapsamda değiştirildi. Biz bu konuda uluslararası anlaşmalar ve karşılıklık ilkesi çerçevesinde, bu raporlamanın yapılabilmesi hususunu transfer fiyatlandırması belgelendirme sistemine dâhil edilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki veriyoruz.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Demiröz...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Maddenin birinci fıkrasındaki oranlar, daha önce tek düzen hesap planında ve SPK’ya göre zaten yüzde 10 ile 50 arasında olanlar iştirak, 50’den sonrakiler bağlı ortaklık, yüzde 10’a kadar olanlar da duran menkul kıymetler olarak değerlendiriliyordu. Yani, şu andaki uygulama, fiilen uygulamada zaten muhasebeye göre yüzde 10’a kadar olanlar menkul kıymet kabul ediliyordu, 10 ile 50 arasında ortak olanlar iştirak diye, 50’den fazla ortaksanız bağlı ortaklık diye uygulanıyordu ama vergi kanunlarımızda bu oranlar yoktu. Bence bunun uyarlanması doğrudur ama ileride Türkiye’nin sermaye şartları gelişmişliğine göre bu oranın aşağıya veya yukarıya çıkarılması, biraz 1 ile 25, belki 1 çok şey olmuş olabilir ama yetki almıştır, kullanıp kullanmayacağı ileride gerçekleşebilir, uygun bir şey. Yani, şu anda kullanılan muhasebe standartlarına da ve SPK’ya göre de uygun bir madde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Birincisi: Uluslararası muhasebe ve denetim standartları uluslararasıdır, OECD de ona uyar.

Bu hangi standart, bunu merak ediyorum; ne değişti, onu merak ediyorum.

İkincisi, yaptığımız düzenleme şu: Şu telefon var ya mesela, bu telefonun bir üretici şirketi var. Bu telefonun normal maliyeti, AR-GE’sini de koysanız, 200 dolar ama bu, Türkiye’ye mesela 1.000 dolar faturalanıyor, Türkiye’de de 1.100 dolara satılıyor. İşte bu 200 dolarlık şeyin Türkiye’ye 1.000 dolar faturalanması ve bunun da piyasada 1.100 dolar olarak satılması Türkiye’ye sadece 100 dolarlık kazanç üzerinden bir kazanç bırakıyor. Oysaki bu telefondaki kazanç şirket adına 900 dolar. O aradaki 800 doları -gümrük vergileri de çok önemlidir burada- kendi ana şirketine transfer etmesi, mesela bu işte uluslararası bir sömürü. Televizyonda, bütün ithalat ürünlerinde bu transfer fiyatlanması dediğiniz şey son derece tehlikeli.

Diğer bir mesele büyük holdingler meselesi. Büyük holdinglerin kâr eden şirketleri, yatırımdaki şirketleri ve zarardaki şirketleri arasında gayrimenkul alımı ilişkilerinden -sizin cezalandırdığınız medya grupları da var bu arada- bu transfer fiyatlamasıyla vergiyi ödememe hâline getiriyor. Bu transfer fiyatlaması düzenlemesi de işte bu kadar önemli konuyu şey yapıyor.

Birinci sorum şu: Şu madde kapsamında şu an vergi raporu düzenlenmiş kaç mükellef var? Bu madde geçtikten sonra bu vergi raporlarında nasıl değişiklikler olacak? En azından 10 milyon lira ve üzerindeki vergi cezası raporları konusunda ben bir bilgi istiyorum, mükellefin ismi önemli değil. Ama, mesela, 50 mükellef bu transfer konusunda incelenmiş bu madde kapsamında. Bu madde geçtikten sonra bu, raporlara veya yargıdaki dosyalara nasıl etkisi olacak? Bunu bilmek isterim birincisi.

İkincisi: Anayasa’ya aykırı çünkü kanun koyucunun iradesi... Kanun koyucu Bakanlar Kuruluna bir yetki veriyor, ne yetkinin sınırı belli ne başka bir şey belli, ayrı ayrı veya toplu, bilmem ne olmak üzere. Vergi kanunla konulur. Siz bu yetkiyle Bakanlar Kuruluna vergi koyma, vergiyi alma, değiştirme -sadece oransal değil, kavramsal olarak değiştirme- yetkisi veriyorsunuz. Bunu da Anayasa’ya aykırı görüyorum. Bence bu maddeyle alakalı özellikle vergi incelemeleri ve vergi davaları konusunda Medisi bilgilendirdikten sonra Medisin iradesinin oluşmasını doğru buluyorum. Onun için, bu bilgi geldikten sonra bir daha oylamanızı doğru bulurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 43

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ben de Sayın Erdoğan'ın kaldığı yerden devam etmek istiyorum çünkü aynı soruyu ben de soracaktım.

Şu an kâr, daha doğrusu transfer fiyatlandırmasından ortaya çıkan örtülü kazançla ilgili yapılan takibat ve takibata bağlı olarak dava büyüklüklerinin bilgilerini istiyorum.

Bir de şunu sormak istiyorum: Biz geçici 2'nci maddeyi getirdiğimiz gün hepimiz, tabii, belli başlıklarda bu geçici 2'nci maddenin değerlendirmesini yaptık ama şimdi bu maddeyle geçici 2'nci maddeyi birleştirdiğimizde transfer fiyatlandırmasının içerisinde ortaya çıkan, burada da hani yüzde 50 belgelendirildiği zaman yüzde 50 düşürülüyor diye bir şeyiniz var, oradan yani geçici 2'nci madde kapsamında gelen o kaynaklar bu maddeyle birleştirilip dava konusu veya takibat konusu olan şirketleri nasıl etkileyecek, nasıl bir sonuç çıkaracak, etkileyecek mi, etkilemeyecek mi? Ki ben peş peşe değerlendirdiğimde, transfer fiyatlamasıyla ilgili sorun yaşayan pek çok ülke vergi kaybına sebep olduğu için bu konuları çok yakinen takip ediyor, örneğini de zaten Aykut da verdi. İkisini birleştirerek bir değerlendirme yapmanızı rica ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir küçük ek daha yapabilir miyim.

BAŞKAN – Tabii Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunu hani bir muhalefet olsun diye söylemiyorum, bu ülkede benim bildiğim 5 tane büyük dava var, bunlar millî davalar. Millî dava şu: Bir tarafında millî şirketler, diğer tarafında küresel şirketlerin olduğu, bu transfer fiyatlamasının da içinde olduğu 5 tane büyük dava var ve toplamda yaklaşık 5 milyar dolarlık bir şey söz konusu.

BAŞKAN – Siz bu arada transfer fiyatlamasını da öğrendiniz ama açıklamadan sonra.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öğrendim, teşekkür ederim sayın bürokrat arkadaşımıza, sayın başkan yardımcısına.

Şimdi, Sayın Bakan, bu millî davalar meselesi şudur: Millî şirketlerimizde, bu uluslararası şirketlerde, mesela bir tane büyük yiyecek şirketi var, onun bir de yerli temsilcisi var. O büyük yiyecek şirketi, uluslararası, küresel yiyecek şirketi bütün kârını kendi üzerine alıp bu yerdeki millî şirketi, onun temsilcisine hiçbir pay vermiyor. Oysaki nihai tüketici bizim halkımız. Yani, diyelim 10 liralık bir pastayı yiyen bu ülkenin insanı ama 10 liralık pastanın 9 liralık vergisini yiyen o küresel şirketin kendi ülkesi. Biz sadece, 10 liralık harcamayı benim insanımızın yapmasına rağmen 1 liralık vergisi üzerinde hareket ediyoruz. Ne yazık ki yargıda da bu konuda çok sağlıklı kararlar verilmiyor ve bu millî şirketlerimizin davalarının tamamını da küresel şirketler kazandı ve ben kabataslak hesapladığımda, dava konularına baktığımda, 5 milyar dolar bu ülkeden başka ülkelere transfer edildi. Onun için, bu millî şirketlerin durumunu Maliye Bakanlığının bürokratları da bilirler... Ben hukuksuz bir işlem yapılsın demiyorum ama bu ülkede yapılan satış ve gelirler üzerinden doğan kazançlar bu ülkeye ait olmak zorunda. Oysaki bu transfer fiyatlamasıyla diğer ülkelere götürülüyor. Zaten üst üste düzenlemeleri de koyduğunuzda küresel şirketler sadece yansıttıkları KDV dışında vergi ödemez hâle geldiler ve ondan sonra ne yapıyorlar? Bir sürü vergi operasyonunda, işte bu yurt dışındaki adalarda biriktirilen paralar bu ülkeden bu şekilde vergi ödenmeden kaçırılan paralar. Şimdi de zaten "İyi ki kaçırmışsınız, biz çok pişmanız, paraya muhtacız..." Parayı getiren kanun da çıkıyor ama buna müsaade etmemek lazım. Bunu bir kere para ihtiyaç duyduğunuz için yaparsınız ama bütün vergi sisteminiz bozulur, bütün vergi adaletiniz bozulur. Yani, bizim ülkemizde ben mesela bir sürü tüketimde vergi ödüyorum, hiç kimseyi hiçbir vergi ödemecek hâle getiriyorsunuz. Doğru bulmuyorum ama bu millî şirketler davasını önemle hatırlatıyorum. Mesela, Kraft davası var, sorabilirsiniz, hani ben dava ismi söylemek istemiyorum, benim için davanın kavramı çok önemlidir. Cargill davası var, LG davası var, var oğlu var yani ben şirketlerle ilgilenmem, bu bir iş takipçiliği gibi gelir benim gözümde, ben kavramsal olarak bakarım, bir tarafta millî şirket yani yerleşik kişilere ait... Yani, bu ilişkilerde millî şirket-yabancı şirket ayrımı yaparım; kendi iç dünyamıza döndüğümüzde, emekçi ile şirket arasında kaldığımda, emekçiden yana. Hani, kavramı koyayım diye söylüyorum, şirket adı vermememin sebebi bu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz bir derleme yaparsanız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu madde, gerçekten, Türkiye'de uluslararası doğrudan yatırımlara destek olacak, teşvik edecek, uluslararası doğrudan yatırımcıların veya kendi firmalarının transfer fiyatlama mevzuatından kaynaklanacak belirsizlikleri ortadan kaldıran ve öngörülebilirliği artıran uluslararası uygulamalarla paralel bir düzenleme.

Artık kabul edelim, Türkiye kapalı bir ekonomi değil, açık bir ekonomi. Biz, global ekonominin içerisinde daha fazla dışa açılan bir ekonomi olmak istiyoruz. Eğer böyle bir ekonomi olmak istiyorsak, birçok mevzuatta olduğu gibi vergi kanunlarında da vergi mevzuatımız tamamen uluslararası standartlara uygun olmalıdır. OECD bünyesinde transfer fiyatlamayla ilgili özel bir komite var - değil mi, yanlış hatırlamıyorum arkadaşlar, özel bir komitemiz var- özel bir çalışma grubumuz var. Bu çalışma grubundaki ülkeler bir araya gelirler, uluslararası anlamda transfer fiyatlama uygulamalarının kurallarını, kaidelerini, usullerini, belirlenme yöntemlerini, denetim yöntemlerini, yaptırım yöntemlerini, bilgi paylaşım yöntemlerini belirlerler. OECD'nin hep mavi kaplı basılan kalın bir OECD rehberi vardır, transfer fiyatlandırması rehberi. O rehberde de ülkelere eğer transfer fiyatlamayla ilgili ulusal bir mevzuat yapacaklarsa o mevzuatı nasıl yapmaları gerektiği yönünde tavsiyede bulunurlar. Global ekonomi içerisinde kendisine yer edinen Türkiye'nin tamamen uluslararası standartlara uygun bir vergi mevzuatı oluşturması gerekir ki bu ülkeye daha fazla doğrudan uluslararası yatırım gelsin.

2006 yılında ilk defa transfer fiyatlama konusunda uluslararası mevzuatla uyumlu bir düzenleme yapıldı ama gelinen süreçte, aslında o dönemde yapılan düzenlemelerin tam manasıyla uyumu ifade etmediği ortaya çıktı. Dolayısıyla, bugün buraya getirdiğimiz düzenleme, OECD'nin rehberindeki uygulamaları, daha doğrusu standartları esas alan, rekabet içinde olduğumuz diğer ülkelerde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 44

transfer fiyatlandırması uygulamalarını dikkate alan bir düzenleme. Bugün bir firma İngiltere’de mi yatırım yapacak Türkiye’de mi yatırım yapacak, Romanya’da mı yatırım yapacak Türkiye’de mi yatırım yapacak? Ülkelerin dönüp vergi mevzuatlarına bakıyor. Dolayısıyla, Türkiye’de yapmak istediğimiz düzenleme OECD standartlarıyla uyumlu bir vergi düzeni getirmekte.

Şunu söyleyeyim: Mesela yüzde 10 niye önemli? Halihazırdaki mevcut mevzuatta, ilişkili firmanın ne olduğu konusunda tam bir belirleme yok. Yerine göre yüzde 1 bile ortaklık olsa ilişkili firma diye transfer fiyatlama uygulamasını getirebiliyoruz. Dolayısıyla, burada yaptığımız düzenlemelerden sonra, özellikle uluslararası doğrudan yatırımlar konusundaki beklentiler karşılanmış olacaktır ve bence uluslararası yatırımların Türkiye’de artışına da önemli bir katkı verecektir diye düşünüyorum.

Sayın vekilimizin ifade ettiği geçici 2’nci madde ile bu madde arasında herhangi bir ilişki söz konusu değildir. Burada, Türkiye’de faaliyette bulunan bir şirketin yurt dışında veya yurt içinde -yurt dışında da olabilir- bir ilişkili firmayla yapmış olduğu alım satım sırasında uygulanan fiyatın emsaline uygunluğu konusunda bir kural ve standart getiriyoruz. Zaten hâlihazırda bu düzenleme mevzuatımızda var. Yaptığımız düzenleme, sadece, mevzuatta zaten var olan düzenlemenin içindeki belirsizlikleri ortadan kaldırmak, mükellefler açısından öngörülebilirliği sağlamak, bunu da ifade edeyim. Onun için o madde ile bu madde düzenlenirken bir ilişki kurmadık.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Örtülü kazançla ilgili olarak ortaya çıkan -buradaki şu maddenizle ilgili söylüyorum- transfer fiyatlanmasına ilişkin bilgiler tam ve zamanında getirilmiş olması kaydıyla, örtülü olarak dağıtılan kazanç nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk eden vergiler için vergi ziyai cezası yüzde 50 indirilir. Burada bu indirimden faydalanmak için geçici 2’nci maddedeki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geçici 2’nci maddeyle ilgisi yok bunun. Normalde transfer fiyatlama sistematigi içerisinde mükelleflerin belgelendirme yükümlülükleri var. Eğer bir mükellef vergi idaresinin transfer fiyatlama sistematigi içinde istenilen bilgileri tam ve zamanında vermişse ama bir vergi ziyai cezası çıkmışsa bu defa uygulanacak cezayı yüzde 50 yapıyoruz. Hatırlarsanız, izaha davet maddesi gibi, söylemiştim.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Dediğim, o belgelerin içinde beyan istiyorsunuz ya geçici 2’nci maddede...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onunla ilgisi yok.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Onu getirdiği zaman onu kullanarak indirimden yararlanamaz mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır. Bunu da transfer fiyatlama uygulamasında tarafların alımları, satımları, uyguladıkları fiyatlar vesaire konularda -arkadaşlar detaylarını daha iyi bilecektir ama- periyodik veya periyodik olmayan birtakım bilgiler alıyoruz. O bilgilerin üzerinden alım satımlarda uygulanan fiyatların emsale uygunluğunu çek ediyoruz. Eğer bu bilgileri bu geçici 2’den bağımsız olarak sürekli veriyorsa bu bugünün konusu değil, dünün konusu değil, yarının konusu değil, her zaman için uygulanacak bir şey. Dolayısıyla, geçici 2’nci madde kapsamında bankaya getirilen bir paranın bildirim konusu edilmiş olması asla bu maddenin konusunda bir bildirim yerine geçip de herhangi bir şekilde uygulanacak cezayı yüzde 50 olarak indirme imkânı vermez. Çünkü, biz varlığı Türkiye’ye getirilmiş olması üzerinden transfer fiyatlama uygulamıyoruz, tamamen alım satım üzerinden uyguluyoruz.

Yine, sayın vekilimiz söyledi: “Buradaki ‘Ayrı ayrı veya topluca’ ifadesinden ne kastediyorsunuz? Tek tek mükelleflere mi bunu uygulayacaksınız?” Haklı ve doğru bir soru. Burada dikkat ederseniz, Bakanlar Kuruluna verilen yetki farklı farklı yetkiler var, mesela gerçek kişiler, kurumlar, doğrudan veya dolaylı ortaklar itibarıyla ortaklı payının edinim şekline göre. Virgüller arasındaki her bir unsur için Bakanlar Kurulu ayrı ayrı oran farklılaştırabileceği gibi, birden fazla unsur için de birlikte oran farklılaştırabilir. Oradaki ifadeyi öyle anlamak gerekiyor. Bizim uygulamalarımız da o şekilde.

Sayın vekilimizin... Söylemeden geçemeyeceğim, bugün 200 dolara imal edilen cep telefonunun 1.100 dolara Türkiye’de satılması bir transfer fiyatlama meselesi değildir; doğrudan doğruya bilgi toplumu, inovasyona, AR-GE, katma değer teknolojidir. Biz de ülke olarak ne kadar teknolojiye yatırım yaparsak, ne kadar AR-GE’ye yatırım yaparsak, ne kadar katma değerli ürüne yatırım yaparsak o zaman bizim de sattığımız ürün var.

BAŞKAN – Sayın Bakan, 59 dolara satıyorlar ithalatta ve stok fazlası.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla, her şeyi getirip kapalı ekonomi... Ayrıca cümlelerin arasında geçen medya şirketleriyle ilgili yaptığı iddia da tamamen asılsız, gerçeğe aykırı, mesnetsiz bir iddiadır; onu da kendisine söyleyeyim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Doğan Holdinge nasıl ceza kestiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kendi kendinize uyduruyorsunuz, kendi kendinize kanaat getiriyorsunuz; bunu kabul edemem yani.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurunuz, söz sizin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, Bakanlık makamı, gerçekten Maliye Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı bunlar bürokrasinin köklü yerleri. “Uyduruyorsunuz.” falan filan... Niye uydurayım? Yanlışsa, eksikse düzeltirsin.

İkinci meseleye gelince; bu inovasyonun ne demek olduğunu ben çok iyi biliyorum. Bu inovasyonun bütün maliyetlerini koymanıza rağmen bunun maliyeti de belli. Bizim gibi ülkelerde... Bu transfer fiyatlanmasıyla ilgili davalar var bu ülkede.

RECAİ BERBER (Manisa) – Başka yerde daha düşük de, burada Türkiye’de...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, şunu anlatamıyorum: Bu sadece Türkiye’nin meselesi değil. Mesela bu iPhone...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nereden belli? Sizin 200 dolar dediğiniz, o makinenin kendisinin imalat bedeli. O imalat bedelinin...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 45

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Beyefendi, bunun imalat bedeli 18 dolar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika... Onun içinde ayrıca AR-GE' si var, inovasyonu var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, bana mı anlatıyorsun bunu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu AR-GE' ye yapılan yatırımı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben bunun dünyadaki en iyi eğitimini almışım, bana mı anlatıyorsun inovasyon maliyetleri nasıl muhasebeleştirilecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuların en iyisini siz biliyorsunuz madem, bilmediğiniz hiçbir konu yok.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rica ediyorum, bizim mütevazılığımızı...

BAŞKAN – Bu kişisel tartışmaya döndü.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kişisel tartışmaya dönsün istemiyorum ama ben deminden beri... Hani bilmediğim bir sürü şey var, bunda şey değilim ama yok bu inovasyon maliyeti falan, bu kadar da değil.

Şimdi şunu söyleyeyim: Birincisi; demin söylediğim şey bu Parlamento açısından...

BAŞKAN – Bunun engellenmenin yolu almamanızdan geçiyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ne öneriyorsunuz?

BAŞKAN – Yani, hem taşıyıp hem onu tartışmak biraz sıkıntılı oluyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Başka ülkelere veya kendi aralarında daha düşük fiyatla yaptıkları hâlde...

BAŞKAN – Sayın Başkan, hoş geldiniz bu arada.

RECAİ BERBER (Manisa) – Pardon, estağfurullah, kusura bakmayın, ben mecburen böyle eski yerime oturunca herhâlde depreşti.

BAŞKAN – O yer tehlikelidir, başka bir yere otursaydınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Rahmetli Mevlüt Aslanoglu'nu da buradan rahmetle tekrar anıyorum. Biz böyle bu konularda çok tartıştık biliyorsunuz ama şunu demek istiyorum: Bizim Maliyenin yaptığı transfer fiyatlandırması şudur: Karşı taraftaki firma başka ülkelere veya başka kurumlara farklı fiyatlardan verdiği hâlde Türkiye'ye farklı bir fiyat uyguluyorsa bu aradaki fark transfer fiyatlandırması olarak değerlendirilir ancak dünyanın başka yerlerinde zaten bin dolara, 1.100 dolara satılan bir malı isterse maliyeti 1 dolar olsun... Çünkü, fiyatın belirlenmesinde maliyet önemli değildir ki piyasadır. Piyasada kaçta satılıyorsa o fiyattan satacaktır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tam da bunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Bunu engellenmenin yolu, almayacaksınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Aradaki bu fiyat farkı transfer fiyatlandırması ama almazsanız fiyat düşer belki ama ne kadar almayabiliriz? İşte biz de fon koyuyoruz ya işte onun için.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, rica ediyorum. Gerçekten, şimdi hem konuşup “Aman gereksiz konuşmalarla uzadı.” diyor, sonra bir sürü ta toz bulutundan başlamak...

RECAİ BERBER (Manisa) – Maliyenin kastettiği transfer fiyatlandırması ile uluslararası holdinglerin veya çok uluslu şirketlerin belli toplumlara özellikle AR-GE ve patent hakları dolayısıyla, ihtira beratları dolayısıyla uyguladıkları fiyatlar ve onlar için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hani kâğıt ithalatı vardı ya mesela, 100 dolarlık kâğıt için...

RECAİ BERBER (Manisa) – Oradaki transfer fiyatlandırması farklı yani ikisi aynı değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşte bunu anlatmaya çalışıyorum, benim anlatmaya çalıştığım bu zaten. İki arasındaki farkın... Sonuçta nihai tüketici benim ülkem, gelirin yaratıldığı ülke benim ülkem ama birçok üründe -bu kâğıt olabilir, iPhone cep telefonu olabilir, bilmem ne televizyonu olabilir veya hizmet olabilir- ben bunu kavramsal anlatmaya çalışırken “Senin inovasyondan bile haberin yok, dünya çok küresel oldu.” mantığı da bana uymuyor. Neyse...

Şimdi, birincisi şu: Demin söylediğim şeyde ısrarlıyım. Bu konudaki vergi incelemeleri ve açılmış davalarla ilgili Parlamentoyu bilgilendirmeniz gerekiyor çünkü bütün bu muhalefetin ve iktidarın temsil ettiği halkı ilgilendiren bir vergi düzenlemesi. Bu hangi vergi raporlarında sonuç doğuracak, hangi açılmış davalarda sonuç doğuracak; birinci mesele bu.

İkinci mesele; bu ülkede son on beş yıldır uluslararası standartlar, AB standartları falan diye nereye geldiğimizi biliyoruz. Şimdi, deminden beri de OECD'nin transfer konulu fiyatlandırması o kadar önemliymiş ki, biz bunu yapmasak... Burada zaten tebliğ gibi tanımlanmış. Hissiyatımı söylüyorum, iddiayla söylemiyorum. Şu yüzde 50 bilmem ne, bir vergi raporu tanımlanmış gibi bir şüphe var bende. “Bu bulunmaz.” da demeyin, yarın öbür gün bir iktidar değiştiğinde “Getir kardeşim şu vergi inceleme raporlarını...” Sonra, “O vergi cezaları ve davaları nasıl ortadan kalkmış?” Şu söylenecektir: “Şu vergi düzenlemesiyle, yasayla bu iş yapıldı.” Eskiden tebliğle, bilmem neyle falan yapıldı, şimdi yasayla yapıldı ve çok kolay da tespit edilir.

Uluslararası standartlar meselesine gelince -kendi bilincimi söylüyorum, siz buna iştirak edersiniz etmezsiniz- uluslararası standart şudur: Uluslararası denetim ve muhasebe standartları bütün ülkeleri birbirine benzetmektir ve bütün ülkeler birbirine benzetilirken de, işte bu transfer fiyatlamasını aşırı kullanan bankalar, maden şirketleri gibi küresel şirketler bütün ülkelerde bu düzenlemeleri dayatıyor; bu, ülkelerin lehine olduğu anlamına gelmiyor. Eğer uluslararası standartları falan şey yapıyorsanız, onun ilk “independence” diye bir standardı var, bağımsızlık. Denetçileriniz bağımsız mı? Bu kadar temel standartlara uymayacaksınız, bu kadar en baştaki yazılı kurallara da transfer fiyatlaması üzerinden “manuel” çıkmış da ona uyuyoruz. O “manuel”da görmek istiyorum. O

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 46

"manuel"da hangi değişiklik oldu? Demin onu sordum, vergi raporları, benim bunu milletvekili olarak görme hakkım var yani lüks olarak da istemiyorum. Hangi değişiklik oldu, hangi tarihte oldu ve bu transfer fiyatlaması oranları nasıl değişti? Sayın bürokratlarınıza talimat verirsiniz onu da bir görmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 60- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun;

a) 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 3/A maddesi eklenmiştir.

"Diğer teşvik unsurları

MADDE 3/A- (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. Ayrıca bu harcamalar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir, bir iktisadi kıymet oluşmaması halinde ise doğrudan gider yazılır.

(2) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili vergilendirme döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki vergilendirme dönemlerine devredilir. Devredilen tutar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak

dikkate alınır.

(3) Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz. Ar-Ge indirimi tutarının hesabında tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılan amortismanla tabi iktisadi kıymetler için hesaplanan amortismanlar ile başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizat için hesaplanan amortismanların bu kıymetlerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanıldıkları gün sayısına isabet eden kısmı dikkate alınabilir. Bu madde kapsamında Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamını ve uygulamadan yararlanabilmesi için gerekli belgeler ile usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı müştereken yetkilidir."

b) 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri hükümleri ile" ibaresi "193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi hükümleri ile" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 60' ıncı madde üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Bakanım, AR-GE' yle ilgili bir açıklama kim yapacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İmral Bey...

BAŞKAN – İmral Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; en çok konuşulan maddelerden biriydi zaten 60' ıncı madde bugün ve dünkü oturumlarda. 15 ve 58' inci maddelerle alakalı gelir ve kurumlar vergisinden kaldırdığımız AR-GE indirimi uygulamasını 5746 sayılı Kanun' da yeniden düzenliyoruz. Bu düzenlemeyle bütün mükellefler için AR-GE indiriminin kazanç yetersizliği olması hâlinde sonraki dönemlere devredilebilmesi ve endekslenerek devredilebilmesine imkân sağlıyoruz. Ayrıca, bugün AR-GE indiriminden yararlanabilmek için mükelleflerimizin Maliye Bakanlığına müracaat gibi bir prosedüre uymaları gerekiyor, bu prosedürü kaldırıyoruz. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından AR-GE projesi olarak görülen ve kabul edilen projelere ilişkin yapılan harcamaların AR-GE indiriminden yararlanmasına doğrudan imkân veriyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, 22' nci madde üzerinde bir adet önerge vardır.

Bülent Bey, 22' nci madde üzerinde o izaha davete ilişkin olmak üzere söylemiş olduğunuz iyileştirmeler yapıldı, bununla ilgili şimdi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/728) esas numaralı Kanun Tasarısı' nın 22' nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

"Vergi incelemesine başlanılmadan veya takdir komisyonuna sevk edilmeden önce, verginin ziyaa uğradığına delalet eden emareler bulunduğu dair yetkili merciler tarafından yapılmış ön tespitler hakkında tespit tarihine kadar ihbarda bulunulmamış olması kaydıyla mükellefler izaha davet edilebilir. Kendisine izaha davet yazısı tebliğ edilen mükellefler, davet konusu tespitle sınırlı olarak, bu Kanunun 371 inci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 47

"Maliye Bakanlığı ön tespit niteliğini, izaha davetin şeklini ve kapsamını, daveti yapacak ve yapılan izahı değerlendirecek merci, davet yapılacakları, yapılan izahta kullanılacak bilgi ve belgeler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Adnan Bey, önergeyle ilgili yapılan düzenlemeler hakkında bir bilgi alalım lütfen. Çünkü görüşmeler ışığında Komisyonu lütfen bilgilendirelim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu maddeyle ilgili yapılan tek değişiklik bundan ibaret mi?

BAŞKAN – 22'yle ilgili yapılan bu, evet.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, oraya "delalet" kelimesini eklediğimiz zaman bütün bu maddeyle ilgili tartışmaların hepsine yanıt verilmiş oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz sizi ne zaman ikiletıyoruz Sayın Bakan? Tartışalım yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunlar gereken çalışmayı yapmıştır.

BAŞKAN – Bir bilgi alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; çünkü tartışmalarda "olabileceğine dair" kelimeleriyle ilgili kafalarda soru işareti oluşmuş idi. "Bu 'olabileceğine dair' soru işaretini nasıl giderebiliriz bir çalışalım." denildiği için biz 1'inci fıkradaki bu değişikliği takdirlerinize sunuyoruz. Orada zikredilen ifadeler zaten mevcut Vergi Usul Kanunu'nda da başka bir maddede kullanılan ifadelerin aynısıdır, kanunda kullanılmış ifadelerdir.

BAŞKAN – Hangi kanun, hangi madde?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Arama ve inceleme maddesi, 142'nci maddede kullanılmıştır. Orada aynen şöyle denilmektedir: "Bir mükellefin vergi kaçırdığına delalet eden emareler mevcutsa..." diye bir ibare vardır. Bunu buraya taşırsan tabii o vergi kaçırma değil de vergi ziyaı şekline dönüşüyor. Bir mükellefin vergiyi ziyaa uğrattığına dair delaletlere rastlanırsa, emareler varsa ön tespit çerçevesinde bu izaha davet edilebilir diyoruz ve olayın netleştiği oluyoruz, kafalardaki soru işaretlerini gidermiş oluyoruz diye düşünüyoruz.

Bir sonraki değişiklik Sayın Konya Milletvekilimizin talebi üzerine...

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Mustafa Kalaycı Vekilimizin talebi üzerine diyelim, yetki maddemizi biraz daha genişletiyoruz. İzaha davet üzerine mükellef tarafından verilen cevabın ne tür belgelerle desteklenmesi gerektiği gibi konuları yetki maddesinde daha net bir şekilde zikretmek suretiyle belirli bir hâle getirmiş oluyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Bizim orada kafamızı "bilgi" denilmesi karıştırıyor, değil mi Sayın Kalaycı?

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yani, tam somuta inmiyor, yine bir esneklik var.

BAŞKAN – Ama, amaca hizmet ediyor önerge.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir esneklik var. Bilmiyorum, yani bize ifade etmek istemedikleri bir şey mi var, yani bu gerekliliği.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Bu kadar somuta inmemesinin sebebi her bir olayda belki izah için yeterli görülecek belgenin türünü ve muhtevasını farklı belirleme ihtiyacı var. Burada herhangi bir şekilde şu belge diyemeyiz ki.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şu belge demeyelim ya. Bilgiyi de alır, belgeleri de kullanır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur, olur, tamam. "Kullanılacak belge" dedim geçelim. Ama, bilgi fazladan bir şey, zararı yok yani iyi bir şey. Belgeyi ortadan kaldırmıyor. Bir de...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Cümle düşünüyor öyle de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir de "Bilgi ve belge" diyor, bakın.

BAŞKAN – Belge de bir bilgidir zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – "Bilgi ve belgedir" diyor. Yani bilgiyi oradan çıkarmak bir fazlalık değil aslında o. Önemli olan belgelendirilmesini şart koşmuş olmamız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hatta sadece "bilgi" olması gerekmez mi?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hatta ben de bir örnek verebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Bakan, söz talepleri var, hepsini alayım, ondan sonra size söz vereceğim.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkan, konuya açıklık getirmek ve herkesin kafasında bu olayın, daha doğrusu tartışmanın nedeninin netleşmesi açısından şurada adım adım bir açıklama gerçekleştirelim diyorum. Şu anda yani bu madde yürürlüğe girmeden, şu anda vergi dairesi elindeki bilgiler, topladığı veriler çerçevesinde bir kişiyi izaha davet ediyor muydu, etmiyor muydu?

BAŞKAN – Etmiyordu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 48

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ediyordu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu maddedeki konuştuğumuz...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Fiilî olarak şu anda mali idare insanları “Sizde böyle bir olay var, gelin bakalım buraya, bunu bir anlatın.” diyor idi.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, inceleme yapıyordu direkt.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, direkt olarak inceleme değil. “İncelemeye başlanmış” yazısı falan yoktur. O varsa zaten inceleme yapar ama şu anda bu olay oluyordu. Bu olay oluyordu ve onun üzerine de bu şekilde uyarı alan kişi eğer bu iddiaları zaten kendisi de biliyor ise koşarak gidiyordu pişmanlık beyannamesi veriyordu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika... Bu vahim bir şey.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu vahim bir şey. Vergi idaresi olarak ittilamıza gelen bir meselede mükellefi çağırıp kendisini bilgilendirdikten sonra koşu koşu gidip...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, hayır. Bilgilendirmeden, daha yazıyı alır almaz siz de şüphe uyanmış, bir yazı yazıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Sayın Bakanım, şu anda gayriresmî olarak zaman zaman vergi daireleri veya vergi denetim elemanları mükellefi gayriresmî olarak birtakım meselelerde “Böyle bir bilgi elimizde var.” diyebilirler ama bu hiçbir şekilde kanunda karşılığı olan bir uygulama değil veya izah istese bile o izahın sonuçları bu kanunda tanımlanmış şekliyle bir sonuç değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, kastettiğim o değil. Yani adım adım gidelim derken kastettiğim, şu anda fiilî olarak gerçekleşen olgulardan bahsediyorum ve neyle karşı karşıya olduğumuzdan. Şimdi, zaten incelemeye başlangıç yazısı verildiyse ondan sonra yapacak herhangi bir şeyiniz falan yok. Geri kalan hükümler bunu yeteri kadar bağlıyor. Şimdi bu koşullar altında siz, bu kanun değişikliğinden sonra bir fiilî durum tespit ediyorsunuz. “Muhtemelen bu vergi ziyanı neden olmuş olabilir.” Diyorsunuz. O andan itibaren, sadece bu belgeyle bağlı olarak o kişinin pişmanlık, vesairenden yararlanmasını kesiyoruz. Bu tamam. Peki, aynı kişi o belgeyle ilgili değil de eyvah bunu bulduklarına göre büyük bir ihtimalle öbürlerini de bulabilirler diye pişmanlıktan yararlanmaya kalkarsa bunu engelleyecek bir şeyiniz var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Zaten yararlansın, gitsin yararlansın. İyi bir şey.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam işte, ben de onu söylemeye çalışıyorum. İyi bir şeyden gitmeye çalışıyorum. O zaman bu koşullar altında “İzaha davet yazısını yaptığınız andan itibaren 371’den yararlanamazsın” diye hüküm koymanın manası ne, iyi bir şey varsa diğerleri açısından?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuyla ilgili mi?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet. Bu konuyla ilgili, tek bir faturayla ilgili olarak izaha çağırıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet. İlgili pişmanlık hükümlerinden yararlanmayacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, yararlanmayacak ama aynı belgelerden bir sürü vardır, siz sadece bir tanesini bulmuşsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bilmediğimiz bir konuda her zaman için...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel. Onu söylüyorum. Zaten, bu kişilerin bir an önce gelip pişmanlıktan yararlanarak bundan yararlanmasını istiyorsanız bunu kesmenin manası ne diye soruyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Bakanım, kesmediler.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Kesiyor efendim. “371’den yararlanamaz.” diyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır.

BAŞKAN – Sayın Berber, buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bakın, “Davet konusu tespitle sınırlı olarak...”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam.

RECAİ BERBER (Manisa) – “Bu Kanunun 371’nci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz.” Yani sadece onunla sınırlı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Niye onunla sınırlı diyorum. Madem ki pişmanlıktan başkalarından da yararlanıyor, burada ilave yüzde 20 almak için bu kadar düzenleme yapmaya gerek var mı? Niye mükellefi bu kadar zorluyorsunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Bakanım, diğerlerinden pişmanlıktan yararlanır diyor zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam işte, ondan yararlanıyorsa bundan da yararlansın diyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ama burada artık incelemeye...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, incelemeye başlanmış değil bu.

RECAİ BERBER (Manisa) – O zaman bunu düzenlemenin bir anlamı var mı? Tekit yapmışsınız artık yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, Sayın Bakan diyor ki: “Madem öyle, buldunuz, söylüyorsunuz, pişmanlık diye bir müesseseniz var, direkt ondan yararlansın.”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tabii.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 49

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz ama, diyoruz ki: Pişmanlıkta esas olan vergi idaresinin itilâna girmemiş konularda kişinin gelip kendiliğinden yararlanması.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Eğer bundan falan olmamışsa, izah ederse bununla ilgili olarak takdir komisyonuna sevk edilmez, vergi incelemesine tabi tutulmaz.” diyorsunuz. Olmayabilir de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru ama bir dakika... Pişmanlığın şöyle bir farkı var. Pişmanlıkta kişi kendiliğinden gelip “Ben vergimi eksik ödedim.” diyor. Pişmanlıkta vergi ödememem gerekiyor diye bir taleple gelmiyor ki. Burada diyor ki...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Beyannamemi vermeyi unuttum.” diyor, beyanname vermem gerekirken vermemişim.” diyor...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Yükümlülüğümü yerine getirmemişim.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama şöyle: Burada tersi de var. Burada tersinde hayır, siz bu bilgiden dolayı benden vergi almanız gerektiğini düşünüyorsunuz ama şu belgeler muvacehesinde vergi ödememem gerekir diyebilecek.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki, alıyorsanız alın yani, sonuç olarak bu bir tercih meselesidir. Zaten böyle bir olanağı varken sadece yüzde 20’yi alma adına kurmaya çalıştığınız bir sistemi ceza sistemi hâlinde değiştiriyorsanız bu sizin tercihiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz sizin kadar cesur olmadık.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O sizin tercihiniz. Ayrı bir olay.

BAŞKAN – Açık ve serbest.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bir şey soracağım.

BAŞKAN – Buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Bakanım, sizin dediğiniz bazı durumlarda şöyle bir uygulamada nasıl bir sıkıntı gelecek onu ben hatırlatmak istiyorum. O da şu: Geçtiğimiz yıllarda vergi dairesinin çok büyük başarıyla uyguladığı bir şey var. Gayrimenkul sermaye iratlarında kendileri tespit yaptı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, tamam, dün konuştuk.

RECAİ BERBER (Manisa) – Benim haberim bile yok, hiç beyanname vermemiş, gönderiyor. Peki, o zaman bundan hiç yararlanamayacak mı? Yani siz şimdi tespiti...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu kendine hazırlanmış kira beyannamesi.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hazırlanmış kira beyannamelerini gönderiyorsunuz, o zaman süresinde vermediyse diyelim, o sizin gönderdiğiniz beyannameyi sonra aldı, dedi ki: “Ben bunu atlamışım.” Yararlanamayacak artık pişmanlıktan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, aradaki fark şu.

RECAİ BERBER (Manisa) – İşte göndermişsiniz ya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, aradaki fark şu.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tespit etmişsiniz, göndermişsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, aradaki fark şu: Beyanname verme dönemi gelmeden önce biz sizi bilgilendiriyoruz. Yani sizin orada beyannameyi verip vergiyi tam ve zamanında ödemenize imkân sağlıyoruz. Buradaysa vergi tam ve zamanında ödenmemiş, geriye dönük olarak diyoruz ki bakın geçmişte ödemeniz gereken bir vergi vardı, ne diyorsunuz? İki farklı.

BAŞKAN – Burada tespit gerekiyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tespit yapmış. Beyanname vermeden önce gönderiyorsunuz, biliyorum ama beyanname vermedi buna rağmen, ondan sonra da geldi, pişmanlıktan yararlanacak.

BAŞKAN – Hayır.

RECAİ BERBER (Manisa) – Artık yararlanamaz buna göre.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır buradan yararlanır, artık bunu kullanırsınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – İşte yararlanamaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

BAŞKAN – Pişmanlıkta kişinin kendisinin gelmesi gerekiyor. Burada bir tespit var. Buradaki fark da, öbür tespitten farkı da incelemeye girmeden önce.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şu anda yararlanıyor aslında. Bu düzenleme olmadan önce yararlanıyordu. Onu demek istedim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, şunu bir bitireyim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, yani neticede kendileri işletecekler. Demek ki bunu yapacaklarını düşünüyorlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, yani sonuç olarak milyonlarca insanı ilgilendiren bir olay.

BAŞKAN – Tabii.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir gün sizi de ilgilendirebilir dolaylı olarak.

BAŞKAN – Bir gün size de lazım olacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O nedenle, bununla ilgili olarak bir düzenleme yapacaksanız neyi cezalandırdığınızı kesin olarak bilmek zorundasınız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 50

Peki, ikinci aşamaya geliyoruz. Güzel, izaha davet yazısını on beş günde tebliğ ettiler, geldiler, aldılar izah ettiler, herhangi bir şey çıkmadı dediniz, bitti. Güzel. İkinci olarak bir de baktınız ki bununla ilgili olarak gerçekten yazması gereken bir geliri kaydetmemiş, bunu tespit ettiniz. Bu koşullar altında siz oturuyorsunuz, yüzde 20 oranında ilave olarak ceza kesiyorsunuz. Pişmanlıktan ayrı olarak ilave verilen miktar bundan ibaret. Tamam mıyız bu konuda?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Onlar da uzlaşmaya gidebilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika.

Burada resen vergi ve ceza tarh etmiyoruz. Tam tersine, on beş günlük sürenin içinde mükellef kendiliğinden gelip beyannamesini kendisi veriyor, verilen beyanname üzerinden biz vergi ve cezayı tarh ediyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi burada tahakkuk edecek olan miktarı oturup da burada mükellefle yüz yüze izaha davet sırasındaki görüşmeniz sırasında bilmezseniz, vergi dairesi, bunun tam sizin anlaştığınız veya izahını istediğiniz miktar kadar olduğunu nereden bilecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşin iki alternatif var. On beş günlük süre içinde gelip izahatta bulunabilir veya bulunmayabilir. İzahatta bulunduyorsa...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bulundu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bulundu. Diyelim ki bizim elimizdeki belgelere göre...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, kabul etmediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle: Bizim elimizdeki belgelere göre 100 lira ödemesi gerektiğini düşünüyoruz. Hâlbuki mükellefin ibraz ettiği belgelere göre 50 lira ödemesi gerekiyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, güzel.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu izahata göre mükellef gelip o 50 liraya isabet eden beyannamesini kendiliğinden verecek ve biz de onun üzerinden vergiyi tarh edeceğiz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam da bu 50 lirayla ilgili olarak bu izaha davet eden kurulun, kişinin, kurumun, her neyse, bir mutabakat sağlaması lazım değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İyi. O zaman bunu vergi dairesine nasıl bildireceksiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kişi beyanı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Kişinin beyanı ile oradaki izaha davet eden kurulun uzlaşma metninin veya uzlaşıldığı miktarın aynı olduğunu kim, nasıl tespit edecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki de dokumanca demiş durumda.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tutanak mı tutacaksınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, şöyle: İkincil mevzuatta...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel, tutanak da tuttunuz. Bu koşullar altında tutanağı da tuttunuz, getirdi beyannamesini verdi, ödedi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru. Mukayese edeceğiz sonra.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “359’uncu madde kapsamında olanlarla ilgili olarak böyle bir işlem yapmayacağız.” diyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Asla yapmayacağız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu da güzel.

Peki, hemen arkasından “Şu kadar ki...” diye bir cümleye başlıyoruz. “Şu kadar ki, eğer bu 50 bin Türk lirasını her belge başına geçmiyor ise mükellefin işlem hacmi göz önüne alarak hizmet satışlarının yüzde 5’ini aşmıyorsa bu takdirde bunlara da sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılmasına ilişkin uygulamaları yapmam.” diyorsunuz. Güzel.

Peki, normal incelemeye girmiş, herhangi bir şekilde bir şey bulamamış, yani idarenin tespit ettiği bir belge üzerinden değil de inceleme üzerine, yani incelemeye alınan bir mükellefte de aynı şekilde 50 bin lirayı geçmeyen, yüzde 5’ini de geçmeyen belgeler de var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O mükellefe, aynı koşullardaki kişiye muhteviyatı itibarıyla sahte ve yanıltıcı belge düzenlemekten dolayı farklı bir uygulama yapıyorsunuz, burada sadece ve sadece tek bir belge bulup izaha çalıştığınıza yapmıyorsunuz. Bu nasıl vergi adaleti olacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki fark var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Fark var ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fark var. Şöyle: Şöyle bir varsayımda bulunmayalım. Mükellefin incelemeye alınmış olması ve bu yüzde 5 ve 50 bin liranın bulunmuş olması otomatikman vergi suçu raporu yazılacağı anlamına gelmiyor. İnceleme elemanı mükellefin beyanları, izahları, sunduğu belgeler, alışlarının içindeki miktarına bakıp -Vergi Denetim Kurulu Başkanımız da bugün burada- büyük çoğunlukla zaden vergi suçu raporu yazmıyor, dolayısıyla böyle bir fark var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama Sayın Bakanım, böyle keyfilik olmaz. O ona uymuyor, yazmıyor, bu buna uymuyor, yazmıyor oluyor. Siz buraya çok net olarak bunu yazdığınıza göre...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 51

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – ...eğer böyle bir düzenleme yapıyorsanız, bu düzenlemeyi kesin olarak bütün mükellefleri kapsayacak şekilde yaparsanız incelenen de rahat eder, siz rahat ederseniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle. Zımnen söylediğinizi bu düzenlemeyle gerçekleştiriyoruz. Bundan sonra, herhangi bir denetim elemanı bu sınırları içerisinde kalan bir inceleme sırasında artık bu raporu yazmayacak çünkü biz burada, böyle bir durumda zaten vergi suçu raporu yazılmasını gerektirecek bir durum yoktur demiş oluyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu maddeyi kesin olarak, daha doğrusu bu fıkrayı çıkartıp da bütün mükelleflere uygulanacak şekilde başka bir maddenin peşine eklemesiniz kesin olarak öyle bir uygulamayla kendilerini bağlı hissetmezler. Sadece ve sadece izaha davet edilmiş olan mükelleflerin belgeleri incenmiş olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şöyle: Aynı kanunun içerisinde kanun koyucunun... Buna kanuni ölçü diyelim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama bu özel bir durum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle: Ama bakın, bu normalde incelemeye sevk edilmesi gereken bir iş. Biz burada incelemeye sevk etmeden önce böyle bir ara aşama oluşturuyoruz. İnceleme elemanının veya vergi denetim kurulunun kanun koyucunun baştan itibaren ara aşamada öngördüğü bir sonucu ortadan kaldıracak şekilde rapor yazması mümkün mü? Kanuni ölçü bu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bunun özel bir ölçü olması nedeniyle...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha şunu söyleyebilirsiniz: Açıkça yazın diyebilirsiniz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Bakanım, bence buraya bir...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle yapabiliriz: İlave bir önergeyle 359'uncu maddeye gidip...

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, burada değil.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, burada da yapabiliriz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Sayın Bakanın işaret ettiği başka bir şey.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bence şu: Sadece burada, izaha davette bu düzenlenmiş oluyor. Bunun, normal vergi incelemelerinde de uygulanacağına dair buraya bu husus, 359 kapsamında da uygulanacağına dair...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 359'a da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Bence daha uygun olan yer, 359'un içine bunu yazmak. Doğrusu o.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yazarsanız tamam, sağlam olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani eğer uygun görürseniz öyle yazarız ama buraya da 359'uncu maddeye atıfta bulunarak bir fıkra ile aynı düzenlemeyi yapabiliriz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tabii. Bence buraya bir fıkra koyup Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Benim önerim, çok somut olarak: "Şöyle ki..." diye başlayan kısmı, dördüncü fıkradaki...

GARO PAYLAN (İstanbul) – "Şu kadar ki..."

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – "Şu kadar ki..." ile başlayan kısım, 359'un içerisinde bütün tarhiyat durumlarında uygulanacak olan bir olaydır. Gerçekten de sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge olgusu, şu anda insanları perperişan ediyor, keyfilik de yaratıyor, bir sürü sorun yaratıyor. Bunun, sadece izaha davetle ilgili olmadığı, bütün bu uygulamaların hepsinde uygulanması gerektiği sorusunu 359'la çözersiniz.

Bana göre, izaha davet edilen kişilere pişmanlıkla beyanname verme hakkını mutlaka sağlamak gerekir, sadece, o sizin tespit ettiğiniz konuyla ilgili olarak. Onun dışındakileri zaten her zaman verebilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şöyle, dün tartışması oldu, çok ters bir yönde gelişti: Mesela yüzde 20'yle ilgili, Sayın Çam "Bu yeterli değil, daha ağır olmalı, böyle bir düzenlemeyi getirmekle, siz, vergisini zamanında ödeyen ile ödemeyen arasındaki farkı ortadan kaldırılıyorsunuz. Siz, idare olarak bunu tespit etmişsiniz." Bence bu, ortada bir çözüm.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Çam'ın söylediği olay, buna indirgediğiniz zaman öyle ama aynı durumda, vergisini ödemiş insanlar arasında denge sağlama söz konusu olduğu zaman, pişmanlıkla ilgili hakkın, kesin olarak bu olguda da tanınması gerekiyor. Sadece saptadığınız belge nedeniyle yüzde 20 ceza kesiyorsunuz. Saptamadığınız belgeler için adamın zaten pişmanlıkla beyanname verme hakkı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama Sayın Bakanım, şimdi bir uygulama getiriyoruz. Pişmanlık diye bir müessese var. O müessesenin temel esprisi, idarenin hiçbir bilgisi olmaksızın, kendiliğinden getirip bunu vermiş olması. Bu maddeyle değil. Bu maddeyle, idare...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – "İdarenin hiçbir bilgisi" değil de incelemeye başlama yazısının verilmemiş olmasıdır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, o, bir "deadline". Yani şöyle: Pişmanlığı kesen bir hâl o ama pişmanlık maddesine bakacak olursak, oradaki temel espri, idarenin hiçbir şekilde itilâna girmemiş bir hususta, mükellefin kendiliğinden kendisini ihbar etmesidir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 52

Burada ise aslında hani, kelimeyi çok sevmiyorum ama etkin pişmanlık gibi bir şey. Yani mükellef hakkında, idare olarak vergi kaçırmış olabileceğine dair kuvvetli emareler elde etmişsiniz; öbürü gibi değil. Bu durum da pişmanlıktan farklı olması lazım, aynı olmaması lazım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Zaten bu pişmanlıktan ayrı olmazsa incelemeye başlıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aynı olmaması lazım. Yani aslında, biz, bir ara evreyi oluşturuyoruz. Hiç ıttılana girmeden pişmanlık...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, birinci kısım... Son olarak, bitireceğim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şu söylediğiniz hususu -benim şahsi kanaatim- yani buradaki düzenlemeye bir fıkra ekleyerek veya 359'uncu maddeyle bir düzenleme yaparak bu oran ve limitler altındaki hâllerde hiçbir şekilde vergi suçu raporu düzenlemeyeceğimize dair bir ifade yazabiliriz. Yeri burası da olabilir, orası da olabilir. Bana kalırsa, yeri aslında, doğrudan doğruya ilgili maddeye yazmak, bu maddeyi orada atıflamak. Onu, Komisyonumuz nasıl takdir ederse yaparız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yani buradaki maksat o muydu gerçekten. Biz, sadece izaha davette sanki böyle bir uygulama yapılmaz... Eğer siz 359'a taşıdığınız zaman, şöyle bir şey olacak yani genel bir uygulama, incelemede de teftiş edilse, artık yazılmayacak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır, şöyle, benim de hassas olduğum şey şu: Şimdi, sahte belge kullanma fiilinde suç işleme kastının olup olmadığı hususu, tabii ki yargı denetimine tabii. Fakat, burada denetim elemanları işin içinden çıkmak için zaman zaman kendileri genel birtakım prensipler koyuyorlar veya idari olarak biz koyuyoruz keyfilik olmasın diye ama bazen de denetim elemanları, raporunda, kendi kanaatine göre, kendi anlayışına göre, belki de bu oranlardan çok daha yüksek bir oranda "kastı yoktur" diyebiliyor. Buralarda da aslında o zaman, hani, kamu vicdanını yaralayabilecek, mesela karşılaştığımız zaman, benim de kabul edemeyeceğim durumlarla karşılaşıyoruz. Burada zaten yüzde 5 ve 50 bin liralık sınırı açıkça belirlerken de biraz, hakikaten yani burada suç işleme kastı olmayabilecek bir sınırdır düşüncesiyle bunları koyduk.

Onun için, Sayın Bakanın eleştirisi haklı ama şöyle söyleyeyim; ben demin ki izahatımda zaten bunu söyledim: Normalde, bana göre, zımnen biz bu ifadeyi buraya yazmakla, bundan sonra Vergi Denetim Kurulu bünyesinde yapılacak raporlarda bu sınırların altında bir vergi suçu raporu yazılmaması gerektiğini düşünüyorum. Kanun koyucunun maksadı, her zaman için, herkese eşit muamele yapmak olduğuna göre, kanun koyucunun "İnceleme yapılırsa vergi suçu raporu yazılsın; yapılmazsa yazılmasın." demek olmayacağına göre, böyledir. Ama Sayın Bakanın işaret ettiği "Yarın bu bir ihtilaf konusu olmasın." eleştirisi de doğru bir eleştiri. Onu açıklığa kavuşturabiliriz. En basiti, buraya bir fıkra ekleriz 359'a yollamada bulunarak, her iki hâlde de düzenleme yapabiliriz.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Öyle. Yoksa bu madde başlığından dolayı yine şey olabilir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

Takdir Komisyonundur, milletvekillerininidir sonuç olarak. Bununla ilgili olarak yani kırk yılını vergiciliğe vermiş birisi olarak ve arkasından, bu tarafta da yaşamış birisi olarak ortaya çıkabilecek endişeleri söylüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, çok söz talebi var, sırayla karşılayacağım.

Sayın Berber, siz bir Başkan olarak ben size vereyim.

Buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) - Estağfurullah.

Teşekkür ediyorum.

Ben de şuna katılıyorum: Buradaki düzenleme izaha davet kapsamında olduğu için, 359 kapsamında yarın denetim elemanları bunu yorumlamak istemezler, uygulamak istemezler. Dolayısıyla, eğer bütün denetimlerde de bu uygulanacaksa, vergi suçu yazılmayacaksa, oraya taşımakta fayda var diye düşünüyorum.

İkincisi: Mefhumumuhalifinden tabii bu limit 50 bin lira, yok, yüzde 5 deniyor. Yani, bu, şu anlama geliyor: Mefhumumuhalifinden "Bu kadar naylon fatura kullanılabilir." anlamına geliyor sonuçta. Yani kasıt yok, objektif kriter olarak bu konduğuna göre. Yani kasıt olup olmadığına da ayrıca bakılacak mı bu limite?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Masanın hem bu tarafında hem de o tarafında bulunan bir kişi olarak bizim en çok takdir edeceğimiz konu budur...

BAŞKAN – Sayın Bakan, sizin mikrofonu açmaktan, kapatmaktan yoruldu. Mümkünse biraz açık kalsın.

Buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Objektif kriter olduğu için bu kriter, ayrıca aranmayacak anlamında.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok şöyle: Masanın o tarafından bazen gerçekten malı almış olmanıza rağmen, onun saati olmadığını ispatlamakta o kadar zorlandığınızı da herhâlde siz takdir edeceksinizdir.

Maliye Bakanlığı dört yıl sonra gidip, mükellefi adresinde bulunmadığı için, düzenleme raporu yazdığı için, karşı taraftaki mükellefe de "o otomatik kullanıcı" dediği zaman, herhâlde masanın o tarafında mükelleflerin...

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, bu, objektif kriter olacak ve artık bir daha kasıt aranmayacak, onu demek istiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Yani hiçbir şekilde, bu düzenleme "Ey mükellefler, bundan sonra bu sınırlar altında sahte belge kullanın." anlamına gelmez. İdare, her zaman için...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 53

Burada da şunu söyleyeyim: Burada, biliyorsunuz, idarenin ihtiyarında. İzahı yeterli görmeyip her zaman için incelemeye sevk edebilir. Dolayısıyla, bunu da ifade etmek isterim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, denetim elemanının, hani “kastı yoktur” diye bir ibaresini gördük diyelim ki ve bu bin liralık, 2 bin liralık, hani küçük rakamlarla ilgili özellikle de bu iş yükünden kurtulma amacı da var bu tasarının. Bu denetim elemanlarının denetimi anlamında nasıl bir yol düşünüyorsunuz? Yani bu raporlar nasıl denetlenecek Maliye içinde?

BAŞKAN – Denetim elemanlarının denetimi konusu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet.

Ve bu, izaha davet mekanizması, organizması nasıl işleyecek Maliye içinde ve nasıl denetlenecek? Çünkü suistimallere açık bir şeydir. Burada suistimal yaşayabiliriz. Yani açıkça söyleyeyim, bazı, Maliye içinde ciddi anlamda, bu yönde atılım var. Yani, eskiden pek çok suistimler bilirdik, ben de iş dünyasındaydım, çok olurdu, şimdi azaldı bunlar. Tekrar yol açabilecek bir şey bu. Buradaki deliği detikamamız lazım.

Bir de, bu raporlara diyelim ki şey çıktı, bu, sicile nasıl işleyecek? Yani, sonuç olarak siz, esnafların veya mükelleflerin sicilini de işliyorsunuz, işte şüpheliler, bir notlar veriyordunuz bazı esnaflarla ilgili. Onunla ilgili, burada diyelim ki adam geldi, tespit edildi ve ödedi. Yani burada sicile bir şey işleyecek mi? Bence işlemeli de gene yani. Bu nasıl işleyecek ve esas, denetim nasıl olacak? Bununla ilgili bilgi verirseniz...

BAŞKAN – Sayın Çam, sizin de sorunuzu alayım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Benim, sorumdan çok...

BAŞKAN – Ya da söyleyeceklerinizi alayım.

Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani Sayın Zekeriya Bey, yani 359'a, belirtilen şekliyle eğer girerse belki sorun çözülebilir ama benim bu konudaki itirazım şu: Geçici 2'nci maddede sağlanan birtakım aklamalarla birlikte bu maddede de birtakım konuların amlandığını düşünüyorum ben çünkü tasarının 22'nci maddesiyle Vergi Usul Kanunu'nun mülga 370'inci maddesinde “izaha davet” başlıklı bir madde ekleniyor burada. Şimdi, bu maddeye neden ihtiyaç bulunduğu, tasarının gerekçesinden tam olarak anlaşılamıyor. Sayın Bakan, bunları çok geniş ve detaylı bir şekilde açıkladı ama zaten vergi idaresinin mükellefleri her zaman için davet etme ve sorma, araştırmayla ilgili görevleri var.

Diğer taraftan, bu maddeyle getirilen düzenlemenin, vergi alma sürecini kısaltması ve vergi ziyanının önlenmesi açısından pratik bir çözüm gibi görülmekle birlikte, vergisini doğru beyan eden, zamanında ödeyen, sahte belge kullanmamaya dikkat eden mükelleflere karşı bir eşitsizlik olduğunu, dün akşam da burada, Kadim Durmaz ve ben, kendi aramızdaki bir örnekten gösterdim. Ama, eğer mükellefin vergi kaçırdığına ilişkin tespitler varsa zaten bu vergi incelemesine konu olacak ve idare gerekli tarhiyatı yapacaktır. İnceleme sonucunda mükellef uzlaşma da isteyebilecektir.

Önerilen uygulama, bazı soru işaretlerini de beraberinde getirmektedir. Vergi kaçırdığına ilişkin tespitte bulunan bir mükellefin sadece beyanıyla, vergi ziyanının ortadan kalktığının gerçekleştiği nasıl tespit edilecektir, bu belli değil.

Ayrıca, bu durum, idare ile mükellefin arasında, daha bu aşamada vergi matrahı üzerinden görüşmelere ve daha doğru bir ifadeyle, keyfiliğe neden olabilecektir. Bu, çok önemlidir. Yani İzmir'de, İstanbul'da, Ankara'da 100 dairesel plazalar, şunlar bunlar yapılıyor yani müteahhitlik... Kimseyi zan altında bırakmak istemiyorum ama yani birtakım vergi kaçırımlar, şunlar bunlar oluyor. Şimdi, siz bunu davet üzerine çağırdınız, dediniz ki böyle böyle şeyiniz var. “Tamam, ben bunu düzelteyim, yapayım, halledeyim.” diyecek ve ondan sonra da bu beyannamesini verecek, eksik veya yanlış vergi beyanını düzeltecek, yüzde 100 vergi vermesi gerekirken yüzde 20'yle uzlaşılacak. Bu, çok büyük bir adaletsizlik. Bana göre, bu maddenin, 22'nci maddenin külliye çıkarılması gerekir. Bu, özel bir ayrıcalık tanıyor, tıpkı geçici 2'nci madde gibidir. Bu maddenin, bana göre, çıkarılması gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sorularımız...

BAŞKAN - Sayın Bakan, şu sorulara da bir cevap alayım. Bir de 359'la ilgili düzenleme...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: 359'uncu maddeyle ilgili, derseniz şöyle yapalım...

BAŞKAN – Onu Genel Kurula kadar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de onu diyecektim, Genel Kurula kadar biraz çalışalım, hani bir anda böyle, bir anlık düşünce yapmayalım. Çok, vergi ceza hukukunu ilgilendiren bir kural. Genel Kurula kadar onu çalışalım.

BAŞKAN – Sayın Paylan'ın sorularını aslında cevaplamıştınız açıklamada ama tekrarlayalım onu da.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan'ın soruları şöyle: Yani dün de ifade etmiştim, böyle bir uygulamanın kesinlikle suistimale kapalı olacak şekilde dizayn edilmesi lazım. Mesela, Vergi Denetim Kurulunda bu uygulamayı yaparken inceleme elemanı belirlenmiş kurallar dâhilinde izahata devam etse bile, aldığı izahatı... Bizim Vergi Denetim Kurulu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 54

bünyesinde rapor değerlendirme komisyonları kurduk. Eskiden denetim elemanı kendisi raporunu yazardı, vergi idaresine doğrudan gönderirdi. Şimdi, artık bir süzgeçten geçiriyoruz. Bir başka komisyon raporun doğruluğunu, tamlığını şey yapıyor.

Burada da yapacağımız düzenlemelerde, detaylarda, mutlaka bu kontrol noktalarını koyacağız, mutlaka bir başka yer, o izahın yeterli görülüp görülmemesini, rakamların doğru olup olmamasını onaylayacak. Aynısını, vergi dairesi başkanlıklarında da kuracağız. Orada da mutlaka ve mutlaka, tek imzayla bu olmayacak, mutlaka, komisyonlar marifetiyle ortak sorumluluk altında olacak. Bu konuda da zaten genel düzenleyici bir işlem yapacağız. Düzenleyici işlemimiz şeffaf, net, hesap verebilir bir şey olacak çünkü böyle, iyi niyetle yapılmış bir düzenlemenin, asla şahsi bir çıkar için kullanılmasına müsaade etmemiz mümkün değil.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakan, 51'inci maddeyle ilgili önerge hazır mı?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, bir konuda...

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, söz vereceğim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan gidecek mi?

BAŞKAN – Sayın Bakan gidecek. Şu an çikle ilgili düzenlemeye geliyoruz. 16.15'te devam edeceğim. Sayın Adalet Bakanı gelecek, sonra Sayın Bakan tekrar gelecek kendi maddeleriyle ilgili.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu istediğimiz belgeler, vergi incelemesiyle alakalı ve uluslararası standartlar...

BAŞKAN – Hazır mı? Tek önerge olacaktı.

Sayın Kalaycı, bu arada sizi dinleyelim.

Buyurunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dün notumdaydı, herhâlde Genel Kurula gittiğim zaman murat edemedim. bu 6'ncı maddede teknik olarak bir düzeltme ihtiyacı var, bu iflas ertelemeye ilgili. "Bu kanunla değiştirilen hükümler." diyoruz. "Bu kanun" olmaz. Yani bu kanun zaten İcra İflas Kanunu'na eklendiği için, "Bu maddeyle değiştirilen hükümler." demek gerekiyor. "Bu kanun" deyince...

BAŞKAN – 6'ncı maddeyle ilgili de bir redaksiyon yetkisi alalım lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Üç paragrafta da aynı ifade var "Bu Kanun" diye, onların hep "madde" olması lazım.

BAŞKAN – Tamam.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, bu 51'inci maddede de bir değişiklik yapalım demiştik, bu SGK'yla ilgili olan; önergesi hazırlandı, hemen okutturuyorum, sonra da dağıtacağım.

Bir de yürürlüğü 2018 yapalım demiştik. Yürürlükte 76'ncı maddenin de önergesi var ama ben şu an 51'i okutacağım, ondan sonra dağıtacağım size:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/728) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 51'inci maddesinin ilk cümlesinde yer alan "bent" ibaresinin "(m) ve (n) bentleri" şeklinde değiştirilmesi, bu madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102'nci maddesine eklenmesi öngörülen (m) bendinin birinci cümlesinde ve aynı bendin (4) numaralı alt bendinde yer alan "veya meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiği" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasını ve tasarının aynı maddesine aşağıdaki (n) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

"(n) Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır."

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

HİKMET AYAR (Rize) – Bu karşılamaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi? Yok.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 16.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.47

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 55

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.45

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 32'nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. En son 22 ve 51 atladığımız maddeleri yaptık. 60'ıncı maddeyi zaten oylamış idik.

Şimdi 61'inci madde üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

MADDE 61- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bankası kayıtlarını," ibaresi "Bankası kayıtları ile adli sicil kayıtlarını ve" şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "yaptığı, temsilcisi veya imza" ibaresi "yaptığı veya ticaret siciline tescil edilen" şeklinde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir. "Muhatap banka; gerçek veya tüzel kişi adına açılması talep olunan çek hesaplarında bunların, sermaye şirketlerinde ayrıca yönetim organında görev yapanlar ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkililerinin çek hesabı açma yasağının bulunmadığı hususunu kontrol ederek, yasağın bulunmadığına ilişkin sorgulama sonucunu muhafaza eder. Bankalar çek hesabı açtıkları kişiler ile çek hesabı sahibi tüzel kişi ise hesap açılış tarihi itibarıyla tüzel kişi tarafından bildirilen işlem yetkililerini 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sisteme kaydeder."

"e) Çek hesabı sahibi gerçek kişi ise Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası; tüzel kişilerde ise varsa MERSİS numarası,

f) Çek hesabı sahibi ile düzenleyenin farklı kişiler olması halinde, ayrıca düzenleyenin Türkiye Cumhuriyeti Kimlik numarası,"

BAŞKAN - Sayın Bakan, 61'inci madde üzerinde hangi arkadaşımız bilgi verecek?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Maddeyle ilgili, izniniz olursa, Gümrük Bakanlığı Genel Müdürümüz onunla ilgili bir bilgi sunumunda bulunsun.

BAŞKAN – Adnan Bey, şöyle yapalım: Zaten 61'le 70 arası zannediyorum ya da 69 arası sizin bu çekle ilgili düzenlemeler. Cezai tarafını Adalet Bakanlığına bırakarak bu düzenlemelerde genel olarak çekle ilgili ne yaptığımızı, ne düzenlemesi yapıldı, toplumun hangi talebi karşılanıyor, bunu bir genel olarak anlatın. Ondan sonra da münhasıran 61'inci maddeyle ilgili çok kısa değerlendirmenizi alalım.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çek Kanunu'yla ilgili temelde iki önemli değişiklik var: Birincisi, çekte bulunacak zorunlu unsurlarda bir değişiklik yapıldı. Bu, Türk Ticaret Kanunu'nda yapılan değişiklik. Burada karekod uygulamasına geçiliyor. Karekod uygulamasıyla çek sahibinin...

BAŞKAN – Karekod uygulamasına geçilmiyor. Karekod uygulamasının kanuni yapısı oluşturuluyor.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Zorunlu hâle getiriliyor. Zorunlu unsurlar arasında yer alıyor karekod uygulaması.

Bu karekod uygulamasıyla da çek hamillerinin çek sahiplerine, hesap sahipleriyle ilgili bilgilere şeffaf bir şekilde ulaşabilmelerini sağlayacak bir bilgi sistemi oluşturuluyor ve karekod okunarak bu erişim sağlanacak.

Bir diğer temel değişiklik de müeyyideler açısından. Müeyyideler iki şekilde özetlenebilir: Birincisi cezai yaptırımlar, diğeri de sorumluluk alanının biraz daha genişletilmiş yasak kapsamının genişletilmesi suretiyle ele alındı.

Onun dışında da, Sayın Başkanım, detay yansıma düzenlemeler var. Temel getirdiğimiz değişiklik bunlar. Bir, bilgilendirme, bilgiye ulaşabilme; iki, müeyyideler.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu çekle ilgili müeyyideler, cezai şartlarla ilgili de bir genel açıklama alalım bu çek düzenlemesiyle ilgili. Gümrük ve Ticaret Bakanlığındaki Genel Müdür Adnan Bey'in açıklamalarına ilaveten ne yapıyoruz? Onunla ilgili kim açıklama yapacaksa...

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Efendim, Çek Kanunu'nun 5'inci ve 6'ncı maddesi değiştirilmek suretiyle tasarıda daha önce 2009 yılında düzenlenen adli para cezası yeniden 5'inci maddede düzenlenmekte ve çek bedelinden az olmamak üzere bin beş yüz güne kadar adli para cezası verilmesi öngörülmektedir.

Malumunuz olduğu üzere daha önceden 1985 yılında 3167 sayılı Çek Kanunu'yla hapis cezası öngörülmekteydi bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ancak 2001 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle "Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğünü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz" hükmü uyarınca 2003 yılında ağır para cezasına dönüştürülmüştü, 2009 yılında bin beş yüz güne kadar adli para cezasına dönüştürülmüştü. 2012 yılında da kabahat olarak düzenlenmişti ve cumhuriyet savcıları tarafından çek yasağı getirilmekteydi. Ama, aradan geçen zaman içinde yeniden suç olarak ihdas edilmesi bu tasarıyla ve yine

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 56

2009'da olduğu gibi bin beş yüz güne kadar adli para cezası verilmesi ancak bu cezanın çek bedelinden aşağı olmayacağı düzenlenmektedir efendim.

Yine, ayrıca, gerek yargılama aşamasında gerek mahkûmiyet kararıyla birlikte çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına da hükmedilebilecektir.

Daha önceden 2009 yılında ve daha öncesinde bu suçtan dolayı yargılama yapma yetkisi asliye ceza mahkemelerindeydi efendim. Şimdi yeni getirilen sistemle, tasarıyla getirilmesi öngörülen sistemde yargılama yapma görevi icra ceza mahkemelerine verilecektir efendim. Müşteki doğrudan icra ceza mahkemesine şikâyet dilekçesi verecek ve cumhuriyet savcılığı arada olmayacak, iddianame düzenlemeyecek ve asliye ceza mahkemesine gitmeyecek. Doğrudan icra ceza mahkemesine verilen dilekçeyle yargılama yapılacak efendim.

İcra ceza mahkemesi yargılama usulü olarak İcra İflas Kanunu'nun 346 ve devamı maddelerinde düzenlenen yargılama usulünü uygulayacak efendim. Sanık gelmediği takdirde yokluğunda meşruhatlı davetiyede bu ihtar olacağı efendim. Gelmediği takdirde adli para cezasına yokluğunda da karar verilebilecek. Müşteki gelmediği takdirde ise düşme kararı verilecektir efendim.

Verilen kararlara karşı istinaf kanun yoluna gidilecektir. Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca istinaf kanun yoluna başvurulabilecek ve bu aşamada kesinleşecek, tekrar Yargıtaya gitmeyecektir efendim.

Bu suç bakımından Ceza Muhakemesi Kanunu'muzda öngörülen ön ödeme, uzlaşma ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin müesseseler uygulanmayacaktır. Bu suçun yapısı itibarıyla bu müesseselerin uygun olmadığı değerlendirilmektedir efendim.

Diğer yandan efendim, verilen adli para cezası kesinleştiği takdirde cumhuriyet başsavcılığına gönderilecektir, cumhuriyet başsavcılığı da otuz gün içinde ödemesi için hükümlüye, borçluya bir ödeme emri gönderecektir. Otuz gün içinde ödemediği takdirde adli para cezasını ceza sorumluluğundan kurtulacaktır. Otuz gün içinde ödemediği takdirde ise kamuya yararlı işte çalıştırma yaptırımı uygulamadan doğrudan hapis cezasına dönüştürülecektir bu adli para cezası. İnfaz Kanunu'nun 106'ncı maddesine göre hapis cezasına dönüştürülecektir. Şu an 106'ncı maddede uygulanan adli para cezasıyla hapis cezası arasındaki kamuya yararlı işte çalıştırma yaptırımı sadece bu suç bakımından uygulanmayacaktır Kanun'un 5'inci maddesinin 11'inci fıkrasında getirilen hüküm nedeniyle.

BAŞKAN – Denetimli serbestlik de yok.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Uygulanmayacak efendim. Doğrudur efendim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hapse çevriliyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Evet efendim.

Efendim, hüküm şöyle kurulacaktır uygun görürseniz ben bir örnek arz edeyim şimdi: Çekin bedeli 2 bin lira ise hâkim bunu yüz gün adli para cezası diye belirleyecek. Bunu Türk Ceza Kanunu'nun 52'nci maddesine göre 20 liradan çarparak iki bin gün adli para cezası diyecek. Bu iki bin günün adli para cezasını ödemediği takdirde ise yine 20 lirayla bölecek ve yüz gün ceza infaz kurumunda kalacak. 2 bin lira için bu şekilde efendim.

SALİH CORA (Trabzon) – Çek miktarından düşük olamıyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Çek miktarından da düşük olamaz eğer o şekilde bir durum varsa.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) - Eskiden daha farklıydı sanki.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Efendim, bin beş yüz güne kadar olan bir miktarda para cezasını belirleyecek hâkim. Bunu 61'inci maddedeki çekin bedeline göre, kişinin ödeme gücüne göre, yaptığı işe göre, daha önce çek bedelini ödememesi durumuna göre bireyselleştirecek ceza hâkimi.

BAŞKAN – Ama çek tutarından daha aşağı olamıyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Kesinlikle çek bedelinden, bin beş yüz günün üzerine çıksa bile çek bedeli 20'yle çarptığınızda, yine çek bedelinden aşağı olamayacak.

BAŞKAN – Çek bedelinden aşağı olamayacak ama maksimum üç yıl, 2 çek olursa beş yıl.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Evet.

Azami hapis cezası da efendim, burada eğer tek çek yaparını ödemeden kaynaklanan bir adli para cezası varsa yatacağı hapis cezası, dönüştürülecek hapis cezası üç yıl olacaktır. Eğer birden fazla adli para cezası varsa ya da birden fazla çek keşide etmemeden dolayı adli para cezası almışsa bu süre beş yıl olacaktır, en fazla beş yıl hapis cezası olarak yatacağıdır. Bu hapis cezası bakımından erteleme ya da koşullu salıverme hükümleri uygulanmayacaktır efendim. Denetimli serbestlik de uygulanmayacak, koşullu salıverme hükümleri de uygulanmayacak, bilfiil bunu yatacak.

Bu üç yıl eğer para cezasına karşılık gelmiyorsa İnfaz Kanunu'nun 106'nci maddesinin son fıkrasına göre Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre yine Maliye bu adli para cezasının karşılık gelmeyen kısmını da tahsil edebilecektir. Ayrıca hukuki sorumluluk da zaten devam etmektedir efendim. Malı olduğu takdirde haciz konulabilecek ve tahsil edilebilecektir efendim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sonradan şikâyetten vazgeçme imkânı...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Şikâyetten vazgeçtiği takdirde efendim, etkin pişmanlık hükmü vardır, şikâyetten vazgeçti ister yargılama aşamasında icra mahkemesi önünde ya da kesinleştikten

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 57

sonra ödeme emri safhasında ya da cezaevine girdiği takdirde, faiziyle birlikte ödediği takdirde dava düşebilecek ya da ceza mahkûmiyeti ortadan kaldırılabilecektir efendim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ortaklar anlaştı, ortaklar bedeli ödedi, şikâyetten vazgeçti.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Düşecek efendim. 3167’de ve 2009’ daki metinde de aynı hükümler vardı. Aynı şekilde düşecek efendim.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Hayır, aynı şekilde değil.

SALİH CORA (Trabzon) – Adli para cezasını hazineye yatırdığı zaman ceza düşüyor, hukuki sorumluluk devam ediyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Eskiden de öyleydi.

BAŞKAN – Bu açıklamaları aldık.

Ben 61’inci maddeyle ilgili genel görüşme gibi yapacağım bu işi, ondan sonra maddeleri tek tek geçeceğim.

Evet, ilk söz Sayın Pekşen, buyurun.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkanım, gerçekten dinlerken emin olun ürperdim. Kuzey Kore’de olmadığımı şükrediyordum ama...

BAŞKAN – O kadar kötü değil.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – O kadar kötü. Şimdi anlatacağım. O kadar kötü. Ya bundan ötesi olamaz yani.

Arkasından bence ilave yapmak lazım. Eğer evini barkını Maliye icra takibi yapıyor ya o takip karşısında parayı alamayacaksa bence kurşuna dizmek lazım. Ha gaz odası da olabilir yani. Böyle bir müeyyideyi 21’inci yüzyılda konuşabilmek bile gerçekten bir parlamenter, bir hukukçu olarak insanın vicdanını sızlattıyor.

Şimdi, bakın, çok basit. Türkiye’nin ekonomisiyle yasaları bu ülkenin gerçekleriyle örtüşür ve uyumlu olmalı.

Sayın Genel Müdür, Libya’dan alacaklı müteahhitlerimiz var. 4,5 milyar dolar alacakları var. Bankada bu alacakları karşılığı akreditifleri var, blok hâlde. O akreditifi baz almış çek vermiş müteahhit. Şimdi o çekin parasını bankadan alamıyor, kendi çeki ödeyemiyor, içeri mi atalım onu? Aynı şey Rusya için geçerli, aynı şey Irak için geçerli. Hangi factoring şirketi, hangi tefeci bu kadar köşeye sıkıştırdı ki bu tefecilerin bu talepleri kabul ediliyor. Böyle bir çek yasası ancak tefeciliğin dünyada birincil meslek kabul edildiği bir ülkede olur. Böyle bir şey yok ki.

Anayasa’nın 13’üncü maddesi orantılılık ilkesine vurgu yapıyor. Bir müeyyidenin orantılı olmasını söylüyor. Siz söylediniz az önce ekonomik suça ekonomik ceza ilkesini. Ceza değil ki bu. Alacaklıya çeki verdirtiyorsunuz, 2 bin liralık çek ödenmiyor “Ne kadar para cezası ödeyecek?” diye Sayın Başkan sordu, “2 bin lira” dediniz. Hayır, 2 bin lira değil. Bin beş yüz günün üzerinden de çarpabilir, hâkimin takdirine kalmış.

BAŞKAN – 110.500 lira.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Aynen öyle. Ona da karar verebilir. 2 bin liraya 110.500 lira da hapis cezası verebilir. Arkasından bir de o adama gel seni bir de şirketin yönetiminden atıyorum diyebilir. Bitmedi, başka bir yerde de ayrı bir düzenleme daha var, diyor ki: Eğer çekten dolayı yasaklıysa şirket yönetiminde o zaman o şirkete bir daha çek verilemez. Adamı attık yönetim kurulundan.

Peki, ne yapmışız? Bir başka düzenlemenin içerisine de başka bir şey koymuşuz, demişiz ki: “Tüzel kişi içerisinde çek keşide etmeye yetkili şirket sorumlusu”, o zaman diyorum ki ben: “Muhasebeci gel kardeşim, bu şirketin çeklerini sen keşide edeceksin, çekler karşılıksız çıktığı zaman, kusura bakma, ceza yargılamasının muhatabı sensin.” Muhasebecinin bir tercih hakkı var, tercih etmek durumunda ya bu şirketten istifasını verecek, ayrılacak ya da ödenmeyecek olan çekten dolayı içeriye tıklılmayı göze alacak. İş barışına çekle saldırı. Hani bu iş barış, nerede?

Peki, devam edelim. Hamiline çek, çekin üzerine “hamiline” klotunu koyuyorsunuz, gayet güzel, gayet iyi, “hamiline” klotu var; niçin bankadan çıkarken çek üzerinde “hamiline” klotu basılı çıkıyor, sebebi ne? Aradaki ciro silsilesini takip etmemek için değil mi? Peki, cirantalardan bir tanesi çeki kötü niyetle eline geçirdi, silsilenin dışına çıktı, verdi; ne olacak? Hırsız çaldı, böyle bir şey olabilir mi? Hangi hukuk düzeninde böyle bir şey var. Sparta devletinde hırsızlık serbesti, orada da yakalanırsan içeri tikiyorlardı.

Sayın Bakanım, siz bir hukukçusunuz, böyle bir düzenlemeye inanın ben “İkayit”, “özensiz” bile diyemeyeceğim yani. Bu düzenlemenin kabul edilmesi gerçekten dehşet verici bir şey. Anayasa’ya aykırı, yetmedi, 4 tane ayrı müeyyide var, katlanarak müeyyide getirilmiş. Çeki ödemeye gittiniz, alacaklının karşısına geçtiniz, dediniz ki: “Çek miktarını ödüyorum kardeşim, gel.” “Ne kadar çek miktarın?”, “15 bin lira”, “Al sana 15 bin liranı ödüyorum, vazgeç şikâyetten.” Ne diyecek? Diyecek ki: “Vazgeçmiyorum.” Niye? Çünkü geçmişte böyle oldu. “Senin kamuya ödeyeceğin para da var, o para da senin hakkında tahakkuk edecek, ben o paradan da bir kısmını istiyorum.”, “Nasıl?”, “Sen gel kamuya ödeme, bana çek bedelinin üzerine 2 bin lira -5 bin lira, 10 bin lira, 50 bin lira, her neyse- onu da öde, ben şikâyetten öyle vazgeçeyim, sen de kamuya bu parayı ödeme yükümlülüğünden kurtul.” Öyle değil mi? Vazgeçme koşulunu koymuşsunuz. Vazgeçilince düşüyor mu? Düşüyor. E, peki, bu defa şantaj olanağı veriyorsunuz. Yani faktoring şirketi, ben bu faktoring şirketlerinin bu gücünü gerçekten kutluyorum, helal olsun yani, müthiş bir güç ya, bu müthiş. Faktoringe bakıyorsunuz, piyasadaki bütün çekler bu 200 tane tefecinin elinden geçiyor ve bu nasıl bir güçtür ki Türkiye’ye böylesine bir ilkel toplum yasasını dayatabiliyor ve bunu burada müzakere edebiliyoruz? Ne yapacaklar? Hazine adına oluşacak olan cezayı, tazminatı getirecek alacaklı, diyecek ki: “Bu miktarın da yüzde 10’ unu ödersen bana şikâyetten öyle vazgeçerim.” Yani hukuk düzeni bir kötü niyete şantaj olanağı veriyor, nasıl kontrol edeceksiniz? Nasıl kontrol edeceksiniz? Ben soruyorum? Çeki ödemedi, bir ceza; arkasından bir hapis cezası, arkasından alacaklının eline gidecek ve ne ülkenin gerçekleriyle ne ekonomiyle ne Anayasa’yla ne Türkiye’nin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 58

uluslararası sözleşmeleriyle, hiçbirisiyle bu izah edilebilir bir durum değildir Sayın Bakanım. Sizin hukukçunuz bilginizle, sizin hukuka verdiğiniz emekle bu yasanın bu Komisyonda görüşülmemesi gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Dağ...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Çekle ilgili düzenleme, bizim de meslek gereği çokça karşılaştığımız bir konu. Açıkçası, 2012’den bu yana yapılan düzenlemeyle sahadan meslektaşlardan çokça bu konuda eleştiri alıyorduk. Çeke özellikle teorik olarak baktığımızda, tabii, bir ödeme aracı yani çeki verdiğinizde bankada hesapta paranızın olması lazım yani bu, bu şekilde hukuk kitaplarında öğretildi ama biz 2000 yılında mesleğe başladığımızda bunun böyle olmadığını gördük. Çek ileri tarihli bir şekilde, piyasada bir vade aracı, bir kredi aracı olarak kullanıldı ama son dönemde bizim de yaptığımız değişiklikle çek artık bir senet hüviyetinde, gücü olmayan ve piyasada insanların birbirine vermekte zorlandığı, hukuka düştüğünde, icraya düştüğünde de sonuç almakta zorlandığı bir süreç hâline geldi. Teorik açıdan baktığımızda, aslında belki birçok şeyi, bu anlamda hukuk kitaplarında öğretilen şeyi burada konuşabiliriz ama işin fiiliyatına baktığımızda, işin hayata geçen noktasına baktığımızda, bizzat piyasada yaşananlara baktığımızda işin öyle olmadığı, farklı bir boyutu olduğu, dolayısıyla, çekin icraya düştüğünde ve icraya girdiğinde daha sonuca gider bir etkisi olması gerektiğini görüyoruz. Ben hiç tefeci avukatlığı yapmadım, bir faktoring kuruluşuyla da hiç daha oturmam, emin olun ki bu çek konusunda esnaf, iş adamı noktasında olan birçok kimse bir beklenti içinde...

BAŞKAN – Bunu düzeltelim, ifadenizden sanki faktoringler kötümüş falan gibi bir anlam çıkıyor. Çok şey olmasın.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, “faktoringlerin gücü”, “tefecilerin gücü” gibi birtakım şeyler söylendi yani böyle bir durum söz konusu değil. Burada biz hem meslektaşlardan hem de esnafardan, iş adamlarından çokça bu konuda bir istek, bir talep görüyoruz; hem ekonomi açısından da önemli, çekin hukuku açısından, sonuca gitmesi açısından da önemli yani her şeyin ötesinde şu var: Şimdi, birtakım eleştiriler yine söylendi, bir miktar para cezası verildiğinde daha sonra alacaklıyla anlaşma durumu, zaten o süreç geçtiğinde, hem mahkeme süreci hem icra takibi süreci, en sonunda icra takibinin geldiği nokta faiz ve yargılama giderleriyle birlikte o adli para cezasının çok çok ötesinde bir miktar hâline geliyor. Genellikle alacaklılar borçluyu alarak ve şikâyetten vazgeçmesi şeklinde neticeleniyor ve adli para cezasından da bu şekilde vazgeçiliyor; genelde uygulanan sistem bu yani bir adli para cezası çıktı, neticesinde otuz gün içinde ödemedi, borçluyu bir yerde yakaladılar ve borçlu ile alacaklı irtibata geçiyor; hem alacağından kurtulmuş oluyor hem de adli para cezasından kurtulmuş oluyor. Genelde de uygulamada bu şekilde. O açıdan, ben düzenlemenin öyle çok olumsuz noktada yorumlanacak bir şekilde olmadığını, olumlu olduğunu, inşallah hayata geçtiğinde de bunun piyasada karşılığının çok iyi olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başkanım, burada menfaati konuşulan arkadaşların temsilcileri var, onlardan da bir bilgi alalım mı? Şimdi, arkalarda görüyorum “Finansal Kurumlar Birliği” diye bir yer kurmuşuk burada hatırlarsanız faktoring, leasing şirketleriyle ilgili...

BAŞKAN – Sayın Candan’ı mı oradan gözünüz ısırdı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, kim varsa yetkili arkadaşlar, birileri bir bilgi versin de hakikaten ne kadar mağdurlarmış, kim mağdur bir anlayalım.

BAŞKAN – Onlardan böyle bir mağdurlukla ilgili bir şey bize gelmedi ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, düzenleme gerekçesi faktoring şirketleri açısından nasıl görünüyor, onu anlayalım.

BAŞKAN – ...dinleyelim, önce milletvekillerimizi dinleyelim, sonra onları da dinleyelim. Memnuniyetle efendim, tabii ki.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tabii, yani biraz önce iki hatip arkadaşımız konuştu, ikisini de dikkatle izledim; ortada bir dengeyi yakalamak lazım yani gerçekten çekin karşılıksız çıkması hâlinde bu şekilde alacağını tahsil edemeyen alacaklılar var, bir yandan da bunu suistimal eden, gerçekten piyasayı çek yoluyla dolandıranlar var.

BAŞKAN – Kesinlikle.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, burada biz hem alacaklıyı koruyacağız hem borçluyu koruyacağız; bunu korurken temel ilkeniz adalet olmalı. Sayın Genel Müdür, evet, ekonomik suça ekonomik ceza... Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsünün çıkarmış olduğu kitap var, yılda iki kitap çıkarılır, ekonomik suça ekonomik ceza, evet, Avrupa Birliği bunu kabul ediyor ancak bunun ekonomik suça hürriyeti bağlayıcı cezanın verilebileceği hususunun Anayasa’mızın 38’inci maddesine aykırı olmadığı hususunda yapılan çok güzel bir çalışma var. Yani bu açıdan, eğer biz onun arkasına sığınarsak bu düzenleme, biraz önce hatiplerin dediği gibi, Anayasa’nın 38’inci maddesine aykırı ama 38’inci maddesi açısından orada bir denge unsurunun yakalanmasında yarar var. Nedir denge unsuru? Şimdi, bir sefer her çek sayfasına “bin beş yüz gün” ibaresi... Bu, çağdaş ceza hukuku sistemi tarafından terk edilmiş olan bir sistem, siz böyle net bir “bin beş yüz gün” koyacaksınız her çek sayfasına, bunun izahatı, kişinin işlediği suçu onun yapısına, o eylemin ağırlığına, onun vermiş olduğu tesire göre cezayı vermek gerekirken o kabul edilebilir bir durum değil yani orantılılık açısından Haluk Bey’in anlattığı gibi... Nedir? Biz diyoruz ki: Verilecek olan cezanın veya yapılacak olan kanunun bir, orantılılık ilkesi; iki, dengelilik; üç, buna gereklilik olması lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 59

Şimdi, biz burada çekin karşılıksız çıkmasını ve piyasanın düzenlenmesinin hepsini çek borçlusunun sırtına da yüklemememiz lazım, burada riskleri dağıtmak lazım. Nedir riskler? Peki, arkadaş, banka hiç sorumlu olmayacak mı ya? Bankanın mesul olan, o objektif olan sorumluluğunun oranını her çek sayfası kadar niye yükseltmiyoruz? Burada sadece ve sadece çek borçlusunun üzerine bunu yüklemek kabul edilebilir bir durum değil yani bunu orantılı olarak bankanın objektif olarak her çek sayfası gereğince ödemek zorunda olduğu o oranı eğer biz yükseltirsek o zaman gayet rahat herkes çek karnesini aralamış olacak; iki, belki piyasada karşılıksız çek olayının uygulaması fazla olmayacak; üç, kayıt dışılığı da belki biz fazla imkân tanımamış olacağız. Çekin düzenlenmesinin bu şekilde ağırlaştırılması bizi ticaret binasında bono uygulamasına sevk edecek yani çek kullanımından vazgeçilecek, bono uygulaması yani çek, bono, poliçe dediklerimizden bono fazla kullanılmaya gidilecek. Peki, bonoyu kullanmanın mahzuru var mı? Belki şu açıdan mahzuru var, bir: Ticaret açısından yani kayıt dışılığı belki özendirmiş olacağız. İki: Burada çekin tabii, güvencesi var uluslararası şirketler açısından, yabancı yatırımlar açısından, belki bu güvenceyi verememiş olacağız. Bu, bu anlamda bu riski teşkil ediyor.

Gelelim bedelin ödenmesiyle ilgili... Şu olur: Kişi gayet rahat, rakam çok yüksek olur, gelir der ki: "Kardeşim, ben bedelini yatırıyorum." Hiç de alacaklıyla muhatap olmaz ve biraz önce de hatip arkadaşlar da bahsettiler, hazineye irat kaydedilecek. Peki, devletin ekonomik anlamda sıkıntıda ve bu ekonomik anlamda sıkıntıda olması nedeniyle hazineye bu şekilde bu paranın aktarılması sebepsiz zenginleşme olmaz mı? Peki, ben borçluyum, Aykut Bey benden alacaklı, ben Aykut Bey'e borcumu ödeyemiyorum, gittim o çek bedelini ödedim, cezayı düşürdüm. Peki, bu para hazineye irat kaydedildi, hangi eylemden dolayı kaydedildi? Aykut Bey'in şikâyeti nedeniyle, alacaklı olması nedeniyle. Aykut Bey'in şikâyetçi olması nedeniyle kim zenginleşti burada? Hazine zenginleşti. Sebepsiz bir zenginleşme burada söz konusu. Yani, burada şunu yapabilir miyiz acaba? Yani burada her hâlükârda, hazineye yatırdığı andan itibaren o para alacaklının olmalı, alacaklının hesabına gönderilmeli. Kişi, biraz önce Haluk Bey'in bahsettiği gibi, şantaj olarak kullanılabilir, "Mahkemenin veya yargılama şu şu masraflarını da ilave edersen ben bunu düşürürüm, yoksa düşürmem arkadaşım." diyecek. Bence orta yol anlamında makul olan oraya yatırırsa cezayı idare, kurum olduğu gibi düşürmeli, o şantaj aracına da yer bırakmamalı, izin vermemeli. Hatta bazen şu oluyor: Bu çekle ilgili -uzun konuştum özür dilerim Değerli Başkanım, affınıza sığınıyorum- uzun, üç dört yıllık bir yargılama oldu -atıyorum, 81 ilimiz var, ilçeleri de var- alacaklı bu paradan, bu hapsin çıktığından, paranın yattığından haberi bile olmuyor bazen. Ne olur? En azından, bu para yatırıldığı zaman alacaklıya veya vekiline bunun da bildirilmesi lazım.

Gelelim asliye cezadan icra hukuk mahkemesine bunun verilmesine, İcra ve İflas Kanunu'nun 16'ncı maddesinde memur işlemleriyle ilgili yapılan yargılamalarda bu davalar düşmez. Nedir? Mahkeme resen takip eder memur işleminden dolayı. Şimdi, nedir? Siz memur işleminden dolayı kanuna aykırı eylem nedeniyle memurun işlemini şikâyet ediyorsunuz, icra mahkemesinde "Efendim, bu şikâyete bağlı bir suçtur, ben bu davayı düşürmüyorum." dediği hâlde, resen takip ettiği hâlde, mazeret bildirmeden takip ettiği hâlde siz burada çekle ilgili "şikâyete bağlı" anlamında efendim "Müracaata bırakılır.", "Takip edilmesi gerekir..." Bu, denge anlamında doğru bir şey değil çünkü burada da yine kanuna aykırı bir durum var. Mademki biz İcra ve İflas Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddesindeki memur işleminden dolayı resen sayın mahkeme nasıl o davayı düşürmüyorsa aynı şekilde burada da bunun düşürülmemesi lazım. Yani, bunun düşürülmesi o anlamda kabul edilecek bir durum değil.

Gelelim, kimlik belgeleriyle ilgili, demişsiniz ki, evet, güzel, bilgilerin verilmesi iyi ama "Sadece adres verilir." denilmiş ibarede. Yani, orada bilgideki kast... Şimdi kişi kimliğini kaybediyor veya da çok yaşanan bir hadise, anlaşmalı olarak ben sayın genel müdürüme kimliğimi veriyorum, gidiyor bankada gayet rahat çek karnesi alıyor, ben onun sonradan farkına varıyorum, oradaki resimle, oradaki bilgilerle karşılaştırma yapmak istiyorum, bunu bankanın rahatlıkla vermesi lazım yani çünkü ben burada bu suçun mağduruym. Bu açıdan mümkün oluncaya kadar "Sadece adres verilir." değil, ben çek karnesi aldığım zaman bankada ibraz etmiş olduğum ne kadar belge, bilgi varsa bunların alacaklılarının alacağına bir an önce kavuşabilmesi için tüm bilgilerin verilmesi lazım.

Bir başka konu burada, evet, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası deniyor. Yahu, arkadaşlar, şu anda Türkiye'de o kadar yabancı var ki peki yabancılarla ilgili kimlik bilgisini vesairesini ne yapacaksınız? Bu da ayrı bir açmaz. Bilgilerle ilgili, kimliklerle ilgili Sayın Bakan, baro üyesi olması nedeniyle bilmiyorum, baro kimlik kartını yeniledi mi? Son bilgi kayıtlarında deniyor ki. "İşbu baro belgesi kimlik yerine geçer." Ancak, bunu bankalar nazara almıyor değerli Bakanım. Yani, bu kanunda bu yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kanuna koyduk.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama, uygulanmıyor. Yani efendim, biz burada gerçekten bu kimlik belgesi evet, yazıyor "Resmî kimlik hüviyetindedir." diyor ama bankalar maalesef bunu geçersiz sayıyor. Sizden istirham ediyorum, mümkünse bunlar açık ve net yani ehliyete o kadar önem veriyoruz, niçin baro kimlik kartına, ben bununla gidip bir çek karnesi alabiliydim, ben bununla gidip bir hesap açabiliydim. Mesela, ben bir bankanın ismini vermeyeyim, sırf inadına bu kimlik belgesiyle gittim, "Arkadaş, ben hesap açmak istiyorum." dediler ki "Başka kimliğiniz yok mu?" "Yok." dedim, "Ehliyetiniz yok mu?" "Var, ibraz etmiyorum." dedim, "Niçin?" Ya, arkadaş, bu, resmî kimlik belgeleri; niçin siz bunlarla hesap açmıyorsunuz? Kalktım, dilekçe verdim, "Hesap açmamanın gerekçesini dilekçeme yazılarak tarafıma verilmesini istirham ederim." dedim ve genel müdürleriyle görüştüler, baktılar ki hakikaten bu işin ciddiyetine, zorunlu olarak hesap açtılar. Ben de inadına yani sırf bu kimliği işletebilme adına... Bu açıdan sizden istirham ediyorum yani burada bu kimliğin, baro kimliğinin tanınması lazım.

Burada, çeki karşılıksız çıkan şirketin yöneticisi... "Efendim, şirket yönetimi düşer." O zaman şöyle yapalım: Bu kişinin çeki var karşılıksız ve aynı zamanda şirketin ortağı ve bu adam milletvekili, o zaman milletvekilliğini de düşürelim biz bunun. Yani, seçilemiyor yani bu seçme ve seçilme özgürlüğüne bir engel değil mi? Bu açıdan söylenecek söz çok, burada çok fazla uzattım, özür dilerim. Yani, şahsileştirilmesi lazım, cezanın bireyselleştirilmesi lazım. Sözün kısası ve özü burada riski sadece çek sahibine, çek keşidecisine bunu yüklemek doğru olmaz. Burada, yetkili, ilgili... 3 aşamalı yetkili yer yazmışsınız, çekin ibraz edildiği yer, çekin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 60

alındığı yer ve müşterinin bulunduğu yer, orada bir de hesap sahibinin bulunduğu yer yazmışsınız, kanun koyucu fuzuli işlerle uğraşmaz, o da hesap sahibine zaten siz “Çekin bankadan alındığı yer” demişsiniz, aynı anlama geliyor, o cümle de fazladır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyor, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Cevheri...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, kıymetli hazırun; benden önceki hatipler tabii, konuştular. Bu Çek Yasası çıktı, daha bizim üniversitede ticaret hukuku dersini anlatıyorduk, o zaman şunu ifade ettim: “Eyvah, biz çok yanlış bir şey yapıyoruz.” Ortada sahtekârlar naylon şirketler kuracaklar, birtakım sahipsiz kimseler adına kimlik bilgilerini kullanacaklar, bankalardan bir şekilde çek alacaklar, piyasayı dolandıracaklar, piyasada karşılıksız çeklerle dolacak ve ticari hayat duracak. Ciddi manada ticari hayat bundan etkilendi.

Şimdi, düşünün siz çalışıyorsunuz, çabalıyorsunuz bir şirket kuruyorsunuz, bütün varlığınızı ona koyuyorsunuz, bir sahtekâr geliyor, size bir çek veriyor, sizi dolandırıyor ve sizi iflasa götürüyor. Ne oluyor? Bir sahtekârın yüzünden bütün varlığınızı kaybediyorsunuz. Bu, ne hukuka sığar ne de vicdana. Dolayısıyla, aslında gerek Mahmut Bey’in gerekse Hamza Bey ve diğer hatiplerin söyledikleri bir kısım hususlara katılıyorum ama bunun da bir dengesini bulmak gerekiyor. İşte, çek niçin veriliyor? Daha önceden insanlar sözlerini tutmadıkları için çek ve senet devreye girdi bir yaptırım gücü olsun diye. E, bir çekin yaptırım gücü yoksa o zaman niçin çek verilecektir? Çekin bir yaptırım gücünün olması lazım. Ha, bu arada tabii, bankaların da bir sorumluluğu olması lazım. Banka burada bir güvence veriyor, diyor ki: “Benim bu çeki verdiğim kişi, keşideci dürüsttür, sözünün gereğini yapar, efendim, ticari varlığı, benim verdiğim bu çek için yeterlidir.” diyor. O hâlde bankanın bu yükümlülüğünü de yerine getirmesi lazım, her önüne gelene çek vermemesi lazım; verdiğinde de eğer o çek karşılıksız çıkmışsa, bunun bir yükümlülüğünün de banka tarafından yerine getirilmesi lazım. Sadece 600 TL’lik bir rakam bunun için yeterli değildir, çok daha büyük bir rakam olması gerekiyor. Lehtarın da bu noktada korunması gerekiyor. Şunu da çok iyi kabul etmek gerekiyor: Herkes iyi niyetli değildir. Piyasada çok kötü niyetli insanlar vardır ve piyasayı dolandırmak isteyenler de vardır. Dolayısıyla, burada iyi niyetli esnafın, iyi niyetli tüccarın, iyi niyetli lehtarın korunması gerekiyor. E, ben mal satmak istiyorum, tamam, vadeli satmak istiyorum ama benim elimde bir güvence olması lazım. Bana çek getiriliyor, tamam, kabul ettim ama o adrese geldiğinde ben de bu çeki güvenerek ödemeler yapıyorum, ben de çek kesiyorum ama karşı taraf ödemediğinde ben de sözümde duramamış oluyorum, karşı tarafa mağdur oluyorum ve iflaslar başlıyor.

Evet, tabii, makul bir cezanın, makul bir hapis cezasının olması gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu konuşmaya başlamadan önce çünkü terör saldırısında hayatını kaybeden 41 yurttaşımızın ailelerine başsağlığı diliyorum, yaralıları geçmiş olsun diyorum. Bunu yapanları da nefretle, lanetle kınıyorum bu kadar insanın canına kıyanları.

Tabii, bu terör saldırısından sonra hemen yayın yasağı, hemen sosyal medya yasağı, bizim bilgi alabileceğimiz bütün kaynakları kapatması da... Neredeyse bir Kuzey Kore demokrasisine döndü bu ülke, böyle bir şey olmaz, böyle bir şey yürümez. Eğer sosyal medyada bu işleri yapanlar varsa o hesaplar kapatılabilir, o hesaplara müdahale edilebilir. Ama, benim gibi milyonlarca insanın hem bilgi almasını hem acısını paylaşmasının önüne geçememelisiniz, geçememisin, böyle bir hakkınız da yok. Çünkü, bizim doğru bilgilenebileceğimiz medyanın sayısı da çok azaldı. Bizim izlediğimiz bir-iki kanal var, onlar da zaten çok korkuyorlar gerçekleri söylemeye, en azından çarpıtılmış bilgi almamak için izliyoruz ve benim gibi milyonlarca insanın evinde artık -1960’lı yıllara döndük-televizyon falan açılmıyor, bir iki kanal var TRT 1 gibi bizim Halk TV’miz var, biz ona bakıyoruz; bu hâle geldi bu ülke. Bunu yapmaya hakkınız yok, hep beraber yaşıyorsak bizim bilgi... Kendiniz bilgi almak istemiyorsanız almayın ama bizimkine engel olamazsınız. Yani, her seferinde musluk gibi sosyal medyayı aç-kapa; çok yanlış bir şey bu. Ve terörün de amacı gerçekleşiyor, istediğini yaratıyor işte. Milyonlarca insan şu an Twitter’a giremeyince “Ne oldu?” diyor, “Terör saldırısı.” Tam da amacı gerçekleşmiş oldu yani tam da terörün amacı gerçekleşmiş oldu.

Bu yapılan düzenleme, dün de anlattım, ekonomik sistem boyutuyla anlatmaya çalıştım, daha doğrusu. Şimdi, çek, bir ödeme aracı, doğru ama şimdi çek, bir kredi aracı hâline geldi. Ekonomiyi rahatlatıldığı yönler de var yani M1, M2 arzlarına... Aslında, bir nevi Merkez Bankası görevi yapıyor diyeyim de, çok fazla teknik tartışmaya girmeyeyim.

Şimdi, buraya yazılan cezalara bakıyorum, böyle şey olur, kavgalarda boş tehditler olur ya seni böyle yaparım, seni şöyle yaparım falan ama bu kanun koyucu, buraya yazdığı zaman o da oluyor. Yani, bin beş gün ceza, yönetim kurulunun şey, on yıl vermeme, falan filan ve hep şunun üzerine konuşuyoruz: “Üçkâğıtçının biri geldi, benden mal aldı, bana çek verdi, ben eyvah battım.” Tamam da senin de ticari sorumluluğun var o çekin güvenilirliğini araştırman, bankanın da bir ticari sorumluluğu var, herhâlde her gelenden çek... Yani bu, bir ödeme aracından çıkmış, geleceğe vadeli bir kredi aracına dönmüşse alacaklının da o kredinin itibarını sorgulama hakkı var. Şimdi, bankalar çek kestikleri için bir sürü para kazanıyorlar, hani bankanın sorumluluğu burada? Hiçbir sorumluluk yok, sadece çek defterini basıyor, adı banka. E, şimdi, bu yasa geçti, dürüst bir adam, ödemek üzere yola çıkmış... İşte, Libya’da batmış mesela adam, adam Libya’daki... Çünkü “financial transaction”u şeydir, gelecekte beklenen gelirler, gelecekte beklenen giderler. E, Türkiye ekonomisi gittikçe daralıyor. Mesela, turizmde milyonlarca insan zor durumda bir uçak düştü diye. Şimdi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 61

bu adam, turist gelecek, otelimde kalacak diye çek kesmiş ve bir şekilde evini de satsa, arabasını da satsa... Diyelim ki çekini ödeyemez bir hâle geldi, dürüst bir adam, adamın borcunun kanun karşılığıyla 15-20 katına çıkarmanın anlamı yok. Peki, bu ülkede... Tabii ki yani küçük esnaf da alacaklı ve borçlu. Ama, genelde alacaklılar kim? Büyük şirketler, küresel şirketler, bankalar. Sırf alacaklıyı koruyoruz ve borçluyu öldürecek, borçluyu ödeyemez hâle getirecek bir düzenleme.

Şimdi, piyasada sıkıntı olduğunun farkındayım, piyasadaki sıkıntı çekle olduğu için değil, piyasada bir daralma var arkadaşlar. Şimdi, bu gösterge krizine dönüşmeyen bir büyük krize karşı karşıyayız. Niye? Göstergeleri büyük bankalar, büyük şirketler, küresel şirketler belirliyor. Adam 500 milyon dolar piyasaya para sokuyor, onun yurt dışı kredi ödemesi oluyor, döviz kuru duruyor ama altta milyonlarca insan ağır bir kriz yaşıyor. "Nakit dönmüyor." diyorlar en çok bize gelen şikâyet, "Para yok ortada." diyorlar. Şimdi bu nakit sıkıntısı, para arzındaki sıkıntı neye dönüyor? Bu sefer insanlar geleceğe vadeli çekler yazmaya başlıyorlar, mevcut ekonominin de daralacağı gideceği belli. Bugün biz Rusya'yla el sıkışıyorsak bir sene sonra bile bir önceki yılın turist sayısına hemen dönemeyiz, kolay bir şey değil. Ondan sonra onun domates ekicileri kıstıktan sonra... Hemen domates işte iki saatte ekilen bir şey değil. Yani, İsrail'le anlaşma imzalamışsınız, tabii o size bağlı bir şey, ona girmek istemiyorum ama o başka bir eleştiri konusu. Bunlar hemen olacak bir şey değil. Görünen o ki bu ekonomi daralmaya devam edecek ve görünen o ki bu çekleri ödeyemeyen insanların sayısı artmaya devam edecek ve görünen o ki içeride taahhüdü ihlalden, bilmem neden bir ranzada 3 kişi yatmaya başlayacak.

Şimdi, biz bu düzenlemeyi yapıyoruz, kasım, aralıkta sosyal medyada kampanyalar başlayacak, daha önce oldu biliyorsunuz, daha önce oldu. Ama, şimdi burada mesela bankalara yani kredibilitiyi en iyi ölçecek kuruluşlara bir sorumluluk yükleniyor mu? Ya, bari cezanın onda 1'ini ödesin, para kazanıyor bu işten. Cezanın onda 1'ini ödesin kardeşim, çek verirken biraz da o dikkatli olsun. Öyle aslan gibi banka çeki yazıyor üzerine, bankanın hiçbir sorumluluğu yok; çek hesabından, çek sayfasından parayı al, işletim hesabından parayı al, sorumluluk olunca gidin, borçluyu ölün. Bakın, bunun çok ağır sonuçları çıkar.

Şimdi, bizim böyle önümüze 3,5 sayfa şey hâlinde gelmiş. Çok fazla mağduriyetler ortaya çıkabilir. Onun için, Mahmut Bey doğru bir şey söylüyor, bana kalsa kredibilitiyi ölçmek alacaklının görevidir. Şuna da inanıyorum: Yani, kapitalist sistem içerisinde baktığınızda ödeme sisteminin güvencesini sağlamak önemli bir şeydir. Ama, bunun başka mekanizmalarını, hapis cezası dışında mekanizmalarını veya ekonomik olarak batıracak şeyi dışında mekanizmalarını bulmanız gerekiyor. Bunun çok ağır mağduriyetleri olur, bence bunu daha rasyonel bir hâle getirin ama siz bilirsiniz çıkarırsanız da biz bunları hatırlattığımızı söyleyeceğiz. Size samimiyetle söyleyeyim, ekonomi bu hızla daralmaya devam ederse ve siz de bu yasayı getirirseniz, birincisi çekten on binlerce insan içeri girecek, o on binlerce insanın yüz binlerce ailesi, efradı olacak. O insanlar içeri girip bu ağır cezaları ödeyemediği için de batış süreçleri hızlanacak ve öngördüğünüz amaç gerçekleşmeyecek. Ama, aynı zamanda piyasada bir güven mekanizmasının oluşması da gerektiğini düşünüyorsanız biraz bankalara sorumluluk yükleyin, biraz da alıcılara sorumluluk yükleyin ve bu durumu eşit bir yük dağılımıyla yapın diye tavsiyede bulunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; öncelikle Sayın Başkanın söylediği, gerçek dışıydı; onu düzeltelim de benim yüzümden geç kalmadı -bilmiyorum niye- ben yolda bulup getirdim tam tersine kendisini.

BAŞKAN – Kayıtlara geçsin diye efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geçsin diye ben de söylüyorum, yanlış anlama olmasın, sonra sizin esprinizi ciddiye alırlar.

Tabii, az önce Sayın Cevheri söyledi, Hamza Bey de itiraf etti dolaylı olarak. O kanun çıkarken söylemiştik "Hep ifrat, tefrit yapıyorsunuz yarın farklı bir şekilde anlaşılabilir, farklı sonuçları olabilir." diye tutanaklarda var. "Bizim Komisyonunda görüşülmedi." diyor Şükrü kardeşim ama aşağıda Genel Kurulda konuşurken, yani Sayın Cevheri'nin dediği gibi, ticaret hukuku okutmadık ama azıcık okuduk, orada görmüştük, aşağıda da tartıştık bunu. Şöyle söylemiştik ve nitekim o söylediğimizin haklı olduğunu şimdi yapılan düzenlemeyle siz teslim etmiş oluyorsunuz, yaparken iki taraflı düşünmezsek eğer, "Efendim, o anda hapis cezaları vardı, bilmem neydi, seçim geliyor, affedelim." E, güzel.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Seçimden sonra; yapmayın, gözünüzü seveyim!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Canım, işte seçimde söz verdiniz ya, onun için yani, söz vermişsiniz ya.

Şimdi, söylemeye çalıştığımız şu: Burada bir denge gözetmek lazım. Az önce değerli arkadaşlarım kısmen değindiler, Sayın Tanal da Sayın Erdoğan da. Burada sorumluluğu yaymak lazım, başka bunun bir şeyi yok. Çek yaprağı başına dedik ki belli bir sorumluluğu bankalara da, herkese, şirkete de ödeyene de ödettirene de sorumluluğu paylaşmak lazım. Yani, bir taraftan engelleyici hüküm lazım ama çekin bir ödeme aracı olmasını sağlayacak düzenleme yapmazsak yine aynı şeye geliyor. Ben şimdi Antalya'dan geliyorum, yani konuştum arkadaşlarla, bir sürü çekini ödeyemeyen adam olacak, ne kadar dün, bugün anlaşılıyor desek de bu sezon gitti yani, adamlar sıkıntıda. Hiçbir şekilde, bizim gördüğümüz anlamda, Hocamın demin söylediği, öğrettiği anlamda, "Çek bir ödeme aracıdır." diyoruz ama artık ödeme aracı olmaktan çıktı, senedin yerine daha garantili olan bir ileri vadeli senet, garantili senet gibi olmuştu. Hapis cezası kalkınca adı senede dönüştü, polişe oldu, şimdi yeniden, kısmen ortasında bir -ne diyorlardı- hibrit bir şey yapalım diyorsunuz. Yani işi doğru koymak lazım Sayın Bakanım, önümüzdeki süreç içerisinde biraz daha ekonomik sıkıntı, hele hele bizim tarım, turizmle, ticaretle uğraşanlarla biraz daha, en az bir yıl sıkıntı olacak. O zaman da yeniden bakmak lazım. Onun için diyorum burada, evet, factoring şirketleri var, düzenleme yapsın diye kurum kurduk. Sayın Başkan önce vekiller konuşsun diyor ama

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 62

yani belki o arkadaşlarımız karşılaştıkları sıkıntıları, üyelerinin sıkıntılarını bize anlatacak, biz vatandaşını anlatacağız. Kanun koyucunun görevi zaten bütün unsurları bir araya getirip dengelemek. Yani çıkar gruplarının söylemlerini alıp adil olan bir düzenleme yapmak, bizim görevimiz o. Burada ne bankayı koruyacağız, ne factoring şirketini ne sadece vatandaş, sistemin işlemlerini ama adil işlemlerini sağlamamız lazım, orada da herkese sorumluluk paylaştırmamız lazım. Yok, bu şartlarda bizim çeki sizin dediğiniz gibi çek hâline getirme şansımız bu ticari sistem içerisinde yok, ne yaparsanız yapın. Yarın yine başka bir yerinden patlayacak Sayın Bakanım. Ya, düzenlemeyi sağlıklı yapmazsak, tekrar açacağız, ekim, kasım, yıl sonu gelecek; ben söylüyorum size, özellikle Antalya'dan, Muğla'dan kaynaklı, turizm şirketlerinden kaynaklı birçok, burada koyduğumuz diğer iflas ertelemelerle ilgili, bununla ilgili bütün şartlar önümüze gelecek, yani bunu yeniden tartışmak zorunda kalacağız. Onun için, bu düzenlemeyi yaparken tamamını dikkate alan bir düzenleme yapmamız lazım ki tekrar tekrar gelmesin. Yani, sadece cezai müeyyideyle kaldırarak veya artırarak bunu yapma şansımız yok. Bir taraftan bankalara da o eğitimi vermek gerekiyor, bazı sorumlulukları vermek gerekiyor. Bazen tam koruyoruz, bazen tam kaldırıyoruz, o zaman daha yoğun bir şeye doğru geçiyor.

Şimdi, Sayın Başkan açtı tartışmayı ama böyle paket gibi sanki, arkadaşlar bütün maddeleri söylüyor. Yani, biz 61'den mi konuşuyoruz, 62'den mi konuşuyoruz, 63'ten mi konuşuyoruz, tam bilmiyorum, çekle ilgili her şey tartışılıyor gibi. Tabii, siz 61'de başlamıştınız, biz de paket gibi birkaç şeyi söyleyelim.

BAŞKAN – Sizi rahatlatmak için böyle yaptım ama değiştireyim isterseniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yani ilerideki maddelerde var da onlarla ilgili de hem arkadaşlar bilgi verirken onlar da belki bize anlatırlar diye...

Az önce arkadaşlarım yerlerle ilgili, adresle ilgili söylediler. 63'te ikinci fıkraya bakıyorum: "Çek karşılığında ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür." diyor. Arkadaşlarımız bakarsa, Sayın Genel Müdürüm... Şimdi, 63'te ikinci fıkrada, birinci fıkra hükmüne göre bulundurmakla yükümlü çek sahibidir. Çek sahibinin tüzel kişi olması hâlinde bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi. Yani kim? Yönetim kurulunun mali işlerinden sorumlu üyesi mi? Bundan ne anlıyoruz yani? Onu mu anlıyoruz, ben doğru mu anlıyorum? Yönetim organının üyesi. Böyle bir belirleme yapılmamışsa, oluşturan gerçek kişi veya kişiler çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür, kişi veya kişiler.

Şimdi, birinci fıkra hükmüne göre düzenlenen yasaklılıkları süresince sermaye şirketlerinin yönetim organlarında görev alamazlar. Müeyyidesi yok, aldı, ne olacak? Ne cezası vereceksiniz? Yukarıdaki cezayı mı vereceksiniz, bir? "Bulundurmakla yükümlü..." dediniz. Hangi çek kesildiğinde? Yani kesildiği anda, bakın, çek kesildiğinde bile, bırakın çek karnesini verirken, karşılığının olup olmadığını neye göre, kim denetleyecek? Şimdi, çek karnesini verirken çekin toplam miktarı kadar parayı yatırıyorlar mı, bilmiyorum; bankalar burada, arkadaşlarımız burada, factoring şirketlerimiz burada.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Teminat var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, teminat başka bir şey. Bakın şimdi, teminat her yerde alınıyor Hocam, ben de onu, sizin söylediğinizi zaten söylemeye çalışıyorum. Şimdi buraya yazdığınız şey ne demek biliyor musunuz? Bana 1 milyonluk çek karnesi verirsiniz, 1 milyon oraya yatıracağım demek. Bankacılıkta öyle bir şey yok. Adam sadece iyi müşteriye, parasının geleceğini biliyorsa, sürekli hesap yapıyorsa, ona çek karnesi veriyor, o anda sıfır lirası olsa yine veriyor veya yeniliyor, daha önce vardı, şimdi yok ama adamın hiçbir çeki dönmemiş, geliyor, "Çek karnem bitti." diyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Çek taahhütnamesi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Bakın şimdi, taahhütname ayrı bir şey.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hayır, hayır, çek taahhüt kredisi açılıyor, ayrı bir şey bu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Farkındayım ne dediğinin de, bakın çek taahhüt kredisi ayrı bir şey, line açmak ayrı bir şey. Bankada tık diye onun hesabına parayı yatırıyor musun, yatırmıyor musun? Yani tahsis açmak ayrı bir şey, kullanmak ayrı bir şey. Bana sen 5 milyon tahsis açıyorsun, hiçbirini kullanmıyorum, kalıyor orada, anlatabiliyor muyum? Zaten adamın... Yani para yoksa, açtığın tahsis de aynı şey, aldığın taahhütname de. Adam zaten parası olsa ödeyecek, kazansa ödeyecek.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani karşılıksız kullanılması hâlinde her çek yaprağı için 1.200 TL bankanın ödemesi gereken bir yükümlülük. O çek yaprağı üzerinden bir taahhüt kredisi açıyor netice itibarıyla.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Peki, yani maksimum kaç paralık yaprak olabiliyor?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani 10 yapraklık da verebilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Bir dakika, 1 yaprağın maksimum değeri kaç olabiliyor?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 1.200 lira işte, banka veriyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Banka değil ya, ben keşide edeceğim vatandaşın...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sınırı yok canım, sınırı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Hah, işte ben de onu soruyorum. Şimdi, sınır var mı? Yok. Yani şimdi 1.200'ü neye göre belirliyorum? 5 milyon da kessem 1.200 lira, 1 milyon da kessem 1.200 lira, 100 bin lira da kessem 1.200 lira, onu anlatmaya çalışıyorum. Buraya yazıyoruz Sayın Bakanım, bir de diyoruz ki yetkiliye soruyoruz. Adam muhasebeci, şirketin çek işlerine bakan birisi ayrı, bankaya parayı yatırması gereken Hazine birimi departmanının yetkilisi ayrı, yönetim kurulunun imzaya yetkili adamı ayrı birisi. Bunu böyle yazdığımız zaman bunun işlerliği yok, onu anlatmaya çalışıyorum. Yani o adamı bulundursun diyorum. İmzayı atan, bankacılık işlemlerine bakan belki çek için ödemelerde yetki verdikleri birisi, bilmiyoruz. Dolayısıyla, orada hani para bulundursun, çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür diyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 63

Mustafa Bey, bu cümle burada var. Yani nasıl bulunduracak? Yani siz teminat olarak, kredi olarak, bilmem ne demiyorsunuz ki nakden bulunması lazım. Bırakın onu, hani karneyi verdik, çek karnesini, yapırları verdik, yok. Keserken var mı, kim kontrol edecek, olup olmadığın nereden bileceğiz? Kesti, çeki bana verdi. Bu adam ancak ve ancak ne yapıyor, fiilen bankayla hukuku varsa, aynı bankayla çalışıyorsa, veya muhasebecisinin hukuku varsa diyor ki "Ya, bir sor bakalım bu adamın çekleri dönmüş mü?" diye bankadan... Ya, gayri resmî istihbarat, bu iş böyle çalışıyor, hepimiz biliyoruz. Açıp da yazı yazıp da kredi kartları merkezine ya da takas risk merkezinden, bilmem nereden bilgi alma şansı yok ki adamın. Sadece banka müdüründen: "Ya, filanca şirketin çekini alıyorum, biraz da yüklü bir şey, yarın bana sıkıntı olur mu?" diye böyle bilgi alıyor. Ya, para var mı, yok mu, orada ne kadar var; hiç, ondan kimsenin haberi yok. Kim denetleyecek peki, buraya yazdık, olmadı diyorum mesela, ne olacak? "Adam yönetim kurulunda görev alamaz." diyor. Aldı, ne yapacaksın, cezası ne? Birinde almadı, düşürdün, öbür taraftaki şirkette de varmış. Şimdi, sicil sisteminden bunların hepsini bulup açıklayacak bir birim var mı? Yani ne olacak? Aldı adam, cezası da var, bu yazdığı şirketin, çekin takibe düştüğü şirketten düşürdük. Adamın 3 tane daha yönetim kurulu üyeliği varsa hangi birini kim bulacak, kim muhatap olacak, risk merkezi mi yapacak, ticaret sicili mi yapacak, nereden düşüreceğiz, hangi şirketten düşüreceğiz adamı?

Dolayısıyla, tamam, bir şeylere zorlayalım diye yazmışız, geçmişte yaptığımız kolaylık sonucu, hocamın dediği gibi, suistimal edenler çıkmış ama onu önleyelim derken yeniden sistemi kilitleyecek şeyler yapmamamız lazım. Yani ekonomi kötü olduğu takdirde çekin ödenmemesi artıyor, bu kadar basit. Protesto edilen senetlerde de artıyor, çeklerde de karşılıksız çıkması artıyor. Evet, normal, ama zorlamazsak da dediğimiz gibi kötüye kullananlar çıkıyor. Onun için yani mecburiyetten olanlarla, kötü niyetli olanları ayırt edecek daha ayrıntılı bir düzenleme yapmak lazım diyorum genel olarak. Arkadaşların bize söyleyeceği varsa dinleyelim, tekrar konuşuruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başkanım, bir cümle daha ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil izin verirse açayım ben.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İzmir) – Buyurun.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir de burada 66' da vardı, orayı söyleyecektim de.

Ticaret sicili müdürü ya da yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunmak suretiyle de verebilir yani imza yetkisiyle ilgili. Bu istisnai durum sonra başka sakatlıklar getirmesin. Yani, gerçek kişi tacirle tüzel kişi tacir adına imza atmaya yetkili kişi, onu söylüyorum arkadaşlar. Ticaret unvanıyla bunun altına atacağı imzayı... Şimdi, imzadaki noter beyanını kaldırıp ticaret sicili huzurunda tasdikli imza yaptırılması. Ne gerek var buna ki zaten bütün şirketlerin noterden tasdikli imza sirküsü yok mu? Bu suistimleri bal gibi... Hocamın dediği gibi, sahtekârlığı teşvik etmiş olursunuz, çok affedersiniz. Yani, noterin yaptırımı ayrı, sicil müdürüne bir tane geldiği zaman arada adam bir imza geçirtirirse o anda da kalabalığa gelirse gidiyor, biliyorsunuz. Yani zaten her türlü resmî evrak için herkes noterden bir imza sirküsü çıkarmak zorunda benim bildiğim kadarıyla, yetkiliyse. Yetki belgesi yok mu adamın? Yetkili değilse zaten çek düzenleyemiyor. Peki, bu ne demek şimdi? "Ticaret sicili müdürü ya da yardımcısı huzurunda yazılı beyanla..." Ya, yazılı beyanla bir tane dilekçe yazdım, verdim, olur mu öyle? Yani, bunu hangi amaçla koydunuz, onu anlayamadım açıkçası. Yani gerek yok, zaten adamın diinde yetki yoksa gönderirsin gider yani, bunun bir şeyi olmaz ki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Noter harçları yüksek onun için mağduriyet olabilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, harcı dediği zaten, eğer mali bir yetki veriyorsanız, ödeme yetkisi, harcama yapma yetkisi veriyorsanız, sadece çek için değil bu, diğer işlemler için de bir yetki belgesi çıkması gerekiyor mu, ben mi yanlış hatırlıyorum? Şirketlerin hepsinde o konudaki yetkili arkadaşların imza sirkülerinin çıkması gerekiyor isten yönetim kurulu üyesi olsun, isterse ödemeye yetkili kişi olsun yani noterden imzasız bir sirküleri kimse kabul etmiyor yani, bilmiyorum. Bu önemli bir konu onun için tekrar dönmeyelim diye...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; tabii, Çek Kanunu ve Çek Kanunu'yla ilgili olarak yapılan düzenlemeleri, ilk başta Sanayi Bakanlığından gelen açıklamada 2 maddeyle ilgili değişiklik yapıldığını; birincisi, karekod ile yapılan düzenlemeyle bilgi ve istihbarat noktasında bir etkinlik sağlandı. İkincisi de adli ceza olarak yeniden düzenlemeler olduğu yönünde bir tanım yapıldı, amaç olarak bugün önümüze gelen tasarıdaki maddelerin.

Şimdi bir şeye karar vermek lazım. Çek keşide eden kişi potansiyel suçlu mudur ya da bizim burada konuştuğumuz dolandırıcılık fiilini ortaya koyan çek kullanıcısı açısından bir yasal düzenleme midir? Yoksa, çek kullanıp ekonomik bir eylem ortaya koyan, iş dünyasındaki kişilerin dönem içinde maruz kaldıkları, istenmeyen şartlarda ortaya çıkan sorunları çözmek üzere mi bir yasal düzenleme yapıyoruz? Biz bu ikisini aynı kefeye koyup aynı adli bakış açısıyla birleştirecek, o zaman farklı arkadaşların farklı başlıklarda dile getirdiği sorunların da çözümünü yaratmamış oluruz. Bugün şikâyet, dolandırıcılık maksatlı, parasını ödemeyen bir çek kullanıcısını sorgulamaksa, onu zaten Adalet Bakanlığı düzenlemesini yapıp burada hiç tartışmadan bir kanun maddesi hâline dönüştürür. Ama, burada ekonomik bir birim olarak görev yapan bu Komisyon, yine ödeme araçlarından biri olan çek konusunda hem ekonomik birimleri ve aktörleri rahatlattıcı hem kontrolü ortaya koyacak hem de bununla ilgili o kadar teknolojik birtakım

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 64

yapılanımlar... Vergiyle ilgili mesela, Maliye Bakanlığımız dile getiriyor. Şimdi, siz "karekod" dediniz. Karekodla ilgili uygulamada, ben çeki aldığım zaman çeki hazırlayan kişinin riskini ne kadar göreceğim? Bu riskle beraber, o riskle beni uyaracak olan ve onu takip edecek olan, o karneyi oluşturan banka ne kadar takip edecek? Ve sistemin işleyişinde "Bu karekodu aldık, buraya koyduk, aman ne kadar güzel bir teknolojik gelişme yaptık, adını da bunun önceden risk uyarıcı bir uygulama olarak koyduk." deyip bakmam. O zaman, bu karekod uygulamasını baştan sona sistemi sigorta edecek bir bakış açısıyla koymak lazım. Çek Yasası'nda cezai hükümleri de ortaya koyarken -yine tekrarlamak istiyorum- iş hayatındaki nakit akışını sağlıklı hâle getirecek bir yöntem olarak, görerek yapılacak çalışmayla, kötü niyetli, dolandırma maksatlı çeki kullananı aynı kefeye koyup cezalandırmayacak bir bakış açısını bu değerlendirmelerin içine dâhil etmek gerektiğini düşünüyorum. Karekod konusunda çalışmalar hangi noktadadır, nasıldır, çapı nasıl olacaktır, katılımcıları ve takibinde imkânlar daha da nasıl geliştirilecektir diye sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Pekşen.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Bakanım, tam da Bihlun Hanım'ın söylediklerine ilaveten devam etmek istiyorum. Dün burada çekle ilgili görüşlerimi aktarmıştım ama bir kez daha söylemekte yarar görüyorum.

Nasıl kredi kartları verilirken belirli limitleri içerecek şekilde veriliyorsa, uygar dünyada çek de çeki keşide edecek olan kişinin kredi itibarıyla orantılı bir şekilde koçanlara bölündürülerek öyle veriliyor yani üzerine bir limit klozu konuluyor. Deniliyor ki mesela "Haluk Pekşen her çek koçanını en fazla 5 bin liraya kadar keşide edebilir." Şöyle bir kloz yazılıyor çekin üzerine, diyor ki: "Bu çek koçanı, bu sayfa en fazla 5 bin liradır veya 10 bin liradır." Bunu kim yapıyor? Banka yapıyor. bankada rasyo değerlendirme elemanları var. Burada bankacı çok değerli bir milletvekilimiz var. Rasyo değerlendirme elemanları son derece titiz bir çalışma yapıyorlar ve onunla ilgili bir değerlendirme yapıyorlar, diyorlar ki: "Size verdiğimiz çek koçanının her bir sayfasını en fazla 10 bin liraya kadar keşide edebilirsiniz." Böylece hem o kişiyi titiz bir incelemeden geçiriyor banka hem de onun piyasaya enflasyonist para sürmesinin önüne geçiyor. Şimdi, bir çek koçanını keşide ederken önünüzde bir engeliniz var mı? Yok. 10 katrilyon yazabilir misiniz? Yazarsınız. Hiçbir engel var mı? Yok. 1 trilyon da yazarsınız, 5 trilyon da yazarsınız. Hâlbuki, bu klozları koyduğunuz anda üzerine bir şey yazma olanağı yoktur. Bu, bankaya bir yükümlülük yüklüyor. Banka o çek koçanını verirken aynen kredi kartındaki gibi ciddi bir değerlendirmeden geçiriyor ve onu piyasada denetleyici bir limitle bağlıyor. Burada eğer bu klozları koyduğunuz zaman yapmış olduğunuz şeyin birincisi şu: Çeki lehtar alırken o insanın bankada nasıl değerlendirildiğini de zaten çek sayfasının üzerinde görüyor. Bu hem piyasadaki enflasyonu engelleme açısından, dilediği şekilde piyasaya çek sürebilmesi, para sürmesi açısından bir engel hem de bankanın piyasayı değerlendirmesi açısından da çok iyi bir veri bankası. Bankalar lütfensinler, birer tane daha rasyo elemanı daha alsınlar. Yani, Türkiye'de bu kadar işletme fakültesi, bankacılık mezunu gençlerimiz var, işsiz geziyorlar. E, onlara bir iş alanı çıksın. Mahkemelere, adliyelere bu kadar iş yükü yüklemenin anlamı yok.

İkincisi, icra ceza mahkemesi yanlısın bir diğeri, doğru da değil. Niçin? Çünkü, burada, Türkiye'de çekin temel kullanıcı fonksiyonunu değerlendirmek istemiyorum çünkü ticaret hukukunun temeline ilişkin bir şey olmuş olacak. şimdi, Türkiye'de çekin bir kredi fonksiyonu olmadığını düşünüyorum, zaten yasada da böyle düzenlenmiş ama kullanılış biçimine bakıldığı zaman farklı bir durum ortaya çıkıyor. Bir örnek verelim: Dün burada detaylı bir şekilde tartışıldı iflas erteleme konusu Sayın Bakanım. Şimdi, iflas ertelemesine gitmiş bir şirketin çeki bana verilmiş, ben ondan alacağlıyım. Çeki de almışım, o çeki de ilgi tutmuşum, üçüncü bir şahsa da kendi çekimi vermişim. Şirket iflas ertelemesine gitmiş, hukuken o şirketin üzerine gidemiyorum, alacağımı tahsil etme olanağım yok. Peki, benim çekimi ödememek gibi bir lüksüm var mı? Yok, iflas ertelemesine gitmemişim. Ya ben de iflas ertelemesine gideceğim aynı gerekçeyle, o zaman da borca batıklık vesaire gibi ticaret hayatımı yitireceğim ya da o çeki ödeyeceğim, ödeyemedim hapse gireceğim. İcra ceza mahkemesi bunun dışındaki beni o yargı ilamının güçlü etkisinden kurtaracak bir yargılama hukukuna bakmaz, "Benim görev alanım değil bu" der, öyle değil mi? İcra ceza mahkemesi basit yargılama usulüne bakar, sizin bu konudaki gerekçelerinizi vesairelerinizi hiçbir şekilde ciddiye almaz. Peki, durdu, ikinci kısım, yine iflas ertelemeye gitmiş bir şirketin size ödemelerini yapıyor, siz de o ödemelerle birlikte çekinizin karşılığını belirliyorsunuz ama tamamını ödemiyo, diyor ki: "Bu ay yüzde 10'unu ödeyeceğim, önümüzdeki ay da yüzde 10'unu ödeyeceğim." O arada icra ceza mahkemesi yargılamaya devam ediyor, basit yargılamayla hüküm oluşturuyor. Siz bu defa çek bedelini ödemekle kurtulamadığınız gibi, bir de üzerine cezayı da ödüyorsunuz ama sizin icra ceza mahkemesinde bu itirazınız da hiçbir şekilde dinlenmez. Ama asliye ceza mahkemesi olursa, asliye ceza mahkemesi, orada, suçun maddi unsuru üzerinde değerlendirme yapacağı için sizin yargı ilamının güçlü etkisiyle engellemeleriniz veya periyodik alacaklarınız gibi birçok hususu hâkim takdir edecektir, ona göre viodani kanaatini oluşturacaktır. Burada icra ceza mahkemesiyle tümüyle, tamamen... Ya, bence, aslında, icra ceza mahkemesine bile gitmeye gerek yok buradaki düzenlemeye bakılınca. Yani, çek karşılıksız çıktı bankadan, karakola bildir, alsınlar, içeriye götürsünler; ya parayı ödesin ya bunu yapsın mantığı da doğru değil, onu söylemekte yarar görüyorum.

BAŞKAN – Ah, keşke öyle olsa, keşke dediğiniz gibi olsa.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Bunun için Sayın Bakanım, bir, bu düzenlemeyi, evet, ciddi anlamda yeniden değerlendirmek lazım. Çekle ilgili ciddi bir yasal düzenlemeye Türkiye'de ihtiyaç var mı? Var ama bu, bu şekilde bunun içerisinde olmamalı, ciddi hazırlanmalı, ticaret hukuku kürsülerinden, üniversitelerden, Avrupa ülkelerindeki örneklerden son derece ciddi bir şekilde yararlanabiliriz, çok ciddi yararlanma olanakları var, onlardan yararlanalım ve bu konu ciddi anlamda gözden geçirlsin. Çünkü, bu, enflasyonist baskının da en büyük sebebi. Yani, 1 milyon 850 bin sayfa çek yalnızca bu sene, 2016 yılının ilk altı ayında karşılıksız

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 65

çıkması. Niçin? Bir anda insanlarımız üçkağıtçı mı oldu, bir anda sahtekar mı oldu? Değiller. İşte az önce ortaya geldiği gibi, turizmdeki sıkıntı yansıdı, müteahhitlik hizmetlerindeki sıkıntılar yansıdı, sonuçta ekonomi Türkiye'deki en büyük para dönüşümü aracı olan çeke böyle yansıdı. Buna bu boyutta bakmak gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Pekşen.

Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Şimdi, mevcut düzenlemeyle beraber, Çek Kanunu'ndaki bu değişiklikle beraber karşılıksız keşide edilen çeklerin ekonomik ve ticari hayattaki olumsuzluklarını ortadan kaldırmayı amaçlamaktayız. 2012 yılında bir düzenleme yapıldı ve bu düzenlemeden sonra aslında bu düzenleme geliştirilebilmiş olsaydı bence yeniden çeke hapis cezası getirme durumu söz konusu olmazdı. Şöyle: 2015 yılından itibaren çok ciddi bir karşılıksız çek olayı oluştu. Yani, 307 binin üzerinde, şu anda, 2016 yılı içerisinde karşılıksız çek vardır. Bu yasal düzenleme 2012 yılında çıktığında, aslında, çek piyasasındaki bir düzenlemeden ziyade cezaevlerindeki yoğunluk ve yargı yükünün hafifletilmesi daha ön planda amaçlanmıştı. Şimdi yeni bir düzenleme yapıyoruz. Bunu hukuki boyutuyla ve ticari boyutuyla değerlendirmekte yarar var. Şu anda hukuki boyuttan olaya baktığımızda evrensel hukuk normları açısından olayı değerlendirdiğimizde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5'inci maddesinde sözleşmeden doğan ihtilaflarda hapis cezasını, insanın özgürlüğünün kısıtlanmasını engelleyici düzenlemeler vardır. Bu açıdan olaya yaklaştığımız zaman, bana göre, çeklerde hapis cezasının olması... Sadece çeklerde değil, bir bakıyorsunuz nafaka ödemeyene hapis cezası, vergi ödemeyene hapis cezası, çekini ödemeyene hapis cezası gibi düzenlemelerle kişilerdeki ödeme ahlakını hapis cezasıyla tehdit ederek oluşturmanın doğru bir prensip olduğunu, doğru bir yol olduğunu düşünmüyorum. Bu çekte bence en doğru düzenleme bu karekod uygulamasıdır ve bu karekod uygulamasından olaya yaklaşabilirsek sorun ilerleyen zamanlarda çözülecektir. Biz çeki ödeme aracı olarak düşünüyoruz. Yani, ödeme aracı nedir? Çek eşittir paradır yani "Git bankadan bunun parasını al." demektir. E, karekod uygulamasında ne olacak? Bunun bankada parası var mıdır, yok mudur buna bakılacak. Çek ileri tarihli de olabilir, Türkiye'de bir geleneksel uygulama var, çek kredi aracı olarak da kullanılıyor. İleri tarihlerde çekin verilerek... Tabii, burada şey de düzenleniyor, bir kredi aracı olarak da kullanıldığı gerçeği de var, bu doğrudur ama kredi aracı olarak kullanılabilir, banka bunun tedbirini alması gerekiyor. Bankada kişinin belirli bir miktarda parası olur ve bu parayı ödeme tarihine kadar bloke edebilir. Yani, böyle bir uygulama olursa daha doğru olur.

Şimdi, şunu özellikle ifade etmek istiyoruz: Tabii, bu düzenlemeyle beraber ticari hayatın içerisindeki sarsılan kamusal güvenliğin yeniden düzenlenmesi, korunması amaçlanmış olabilir ancak bununla beraber, ekonomik piyasa içinde bulunan kişilerin yeniden ıslahı, piyasaya katkı sağlaması amaçlanmış olabilir ama bize göre, yeniden yapılacak bu düzenlemeyle beraber sorun çözülmeyecektir. Cezaevlerinde şu anda zaten bir yoğunluk var yani bu daha da artacaktır. Yargı yükünün de artacağını düşünüyoruz. Ve bununla beraber şimdi çekten dolayı kişi... Hani, ekonomiyi düzene sokacağız, ticari hayatı düzene sokacağız... Kişi çekini ödemedi, hapis cezasıyla karşı karşıya kaldı. Hapse gidecek, etrafı, ailesi bir araya geliyor, toplanıyor, bu sefer bankadan tekrar kredi alma imkânı var mı? Yok. etrafından parayı bulamazsa bu sefer piyasada bu işi istismar eden kişilere yönelmesi söz konusu olacaktır, bu da toplumda yeni bir düzensizliğe neden olacaktır. Dolayısıyla, bence, burada, yargılama yetkileri veya diğer hususlarla alakalı olarak düzenlemeler teknik hususlardır; olabilir, olmayabilir, farklı da olabilir. Burada, bu düzenlemede yani Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinde de Çek Kanunu'nda tekrar ceza gelsin yönünde teklif veren milletvekilleri de oldu, bizden de oldu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bu yönde çok ciddi manada piyasadan gelen talepler oldu ve bu şekilde zorlamayla bir düzenleme oldu. Bence şu anda bu mevcut düzenlemeyi genelgelerle beraber, özellikle bankaları yönlendirerek, bankalarda daha sıkı tedbirler uygulanarak... Bankalara cezai sorumluluk yüklemekten ziyade bankaları ve kurumları disiplinize ederek... Şimdi biz bir uçak bileti alıyoruz, karekod uygulamasından check-in işlemlerini yapıyoruz, hiç gişeye gitmeden direkt uçağa binebiliyoruz. E, karekod uygulamasıyla beraber biz bankada bu çekin karşılığının var olduğunu gördüğümüz zaman, ona göre banka artık buna bloke koyup, kişi bunu artık, esnaf o uygulamayla, teknolojik bir uygulamayla beraber bunun aşılabileceğini düşünüyorum. Tekrar, ceza uygulamasını bir geriye dönüş olarak değerlendiriyorum ve olumlu görmüyorum ama tabii, genel olarak, genel kanaate göre de yapacak bir şey yok diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Cora, teşekkür ediyorum.

Sayın Çakır...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; şimdi, tabii, önce çekle ilgili olarak çekin son durumunun ne olduğuna bir karar vermemiz lazım. Yani, çek, bugün kâğıdı banka tarafından basılan bir senet hükmü hâline gelmiş, bir defa bunu kabul etmemiz lazım. Yani, bugün, çekin keşide edildiği anda karşılığı bankada yok. Yani isterse çok yakın tarihli olsun, isterse çok uzun vadeli bir tarihte olsun. Bir defa bunu çok belirli bir hâle getirmemiz lazım çünkü çekte esas olan "Görüldüğünde ödenir." ifadesidir. Bizde mevzuatta karşılığı bu ama uygulamada böyle bir şey yok. Şimdi, burada, biz önce çekle ilgili olarak hapis cezası uygulamasına geçilsin mi, geçilmesin mi noktasında bir defa ağırlıklı olarak taammüden bir karar vermemiz lazım yani gözükün bu. Bunun süresinin üç yıl olması, beş yıl olması çok önemli değil, burada altı ay da düşünürseniz aynı özelliği taşıyacak, üç yıl da düşünürseniz aynı özelliği taşıyacak.

İkincisi, bankaların çekle ilgili olarak taraf olma şartlarının yine taammüden bizim tarafımızdan belirlenip belirlenmeyeceği hususunda da bir karar vermemiz lazım. Banka bugün karşılıksız çeke... Bilmiyorum ben 2014 yılı sonunda bırakmıştım bankacılığı,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 66

ondan sonra bir değişiklik oldu mu bilmiyorum. 1.200, 1.300 civarında bir rakam ödeniyor idi karşılıksız çıkan her çekle ilgili olarak yaklaşık 1.300 liralık para ödeniyor.

Şimdi, bankaya “Bu çekin tarafı olun.” demeniz durumunda banka çek vermeyi de, yani çek tedavülünü de ortadan kaldıracaktır yani orada da zorlayıcı bir tedbir uygulama imkânınız yok. Yani bugün banka bir çek vermiş olmakla cari hesap müşterisinin cari verimliliğini... Yani mevduat bırakacağın hesaba kadar çek veriyor. Yani orada bankayı çeki verirken çeki ödeme sorumluluğunun içerisine katarsanız bugün 1.400 lira bile veya 1.300 lira bile gerçekten banka açısından son derece sıkıntılı bir rakamı oluşturuyor.

Hatta şöyle söyleyeyim: Ben 2014 yılında çalıştığım müessesede tek çeki yazılmamış bir çek tevdi uygulamasıyla bir seneyi geçirmiştik. Ama bu şunu da içinde barındırıyor: Alabildiğince az vererek işi çözme yoluna gidiyorsunuz. Çünkü çek aynı zamanda müşterinin sadece bugünkü durumunu tespit ederek hareket etmek demek değil. Çünkü bugün müşterinizin durumu çok iyi. Az önce sayın vekilimizin de bahsettiği gibi, müşterinin ilişkisi kurduğu tedarikçilerinin sıkıntıya düşmesi veya kendi çekini aldığı bir firmanın atıyorum iflas erteleme bahanesiyle piyasadan çekilmesi durumunda otomatik olarak kendi çeki de yazılacak. Yani çek, bugün müşterinin iyi olması durumunda bankanın o müşteri lehine hareket etmesini belki müşteriye bir teminat olarak sahiplenmesini doğru bile kabul etsek yarın için geçerli olmayan bir durum. Yani bu, sadece müşteriye, sadece piyasayı, sadece bankayı veya sadece çeki keşide eden ilgilendiren bir husus değil, komple ekonominin içerisinde de bir bütün olarak meseleye bakmak lazım.

Ben 1985 yılında da çek verdim. Bakın, 1985 yılındaki çek taammüden mezar taşı üzerine yazılan çekler oluyor idi, sistem yavaş yavaş bugüne kadar geldi, kontrol edilebilir hâle geldi. Atıyorum, karekod uygulaması gerçekten güzel bir uygulama. Az önce Salih Bey’in de söylediği şey, gerçekten eğer karekodda o anda, çekin keşide edildiği anda parayı da görebileceksek iyi bir ilerleme. Ama şu anda zannediyorum karekodda o tür bir uygulama olmayacak herhâlde, çekin keşidecisinin bilgilerini içerecek herhâlde karekodda o, yoksa mevduat çekin karşılığı var mıdır yok mudur onu gösterecek bir ileri dereceye de gelmiş değilizdir.

Ama sistemi bir bütün olarak düşünmek lazım. Esas olan, yani çekle ilgili olarak ben az önce sayın vekilimin bahsettiği gibi bazı kurumların yönlendirmesine bağlı olarak bir hapis cezası talep edildiği hususuna da katılmıyorum. Çünkü çekle ilgili olarak ben çalıştığım sürece esnafın, sanayicinin, tüccarın bu çekleri toplayıp da karşılıksız kaldığında sıkıntıya düşen vatandaşların tamamının beklentisi ve isteğine bağlı bir taleptir bu hapis cezası. Yani sadece 3 tane kurumun, kuruluşun yönlendirmesinden kaynaklanan bu yasa tasarısına girmiş bir alan olarak da bunu görmemek lazım. Yani çekte bir bütün olarak ekonomiyi, bankayı, keşideciyi, piyasa şartlarını ve çeki kullananları göz önünde bulundurarak bir karar vermemiz lazım. Burada da bu yasa içerisine konulan hapis cezasının zamanı, süresiyle ilgili değişiklik yapılabilir, yani süresinde bir rahatlatmaya gidilebilir, biraz daha kısaltılabilir, yani işte bir buçuk yıla çekilebilir, üç yıla çekilebilir. Ama çarşının, pazarın -yani ben saha tecrübesi olan bir arkadaşınız olarak çok net söyleyeyim, hiçbir etki ve tesir altında da kalmadan da yani bununla ilgili olarak yapılan çalışmaya da taraf olmuş olan birisi olmadan söylüyorum- beklentisi evet, belki ekonomik suçların karşılığı ekonomik cezalardır, yani ileri devletler nezdinde kabul edilen bir görüş vardır, bir ön kabul vardır ama yani Türkiye’nin şartları, şu anda beklentisi, hapis cezasının olması yönündedir. Hatta hapis cezasının kaldırılması dolayısıyla da sahada dolaşırken -siyasi alan itibarıyla burada söylüyorum- ciddi eleştirileri de almışız, aldık, almaya da devam ediyoruz. Bu bakımdan meseleye bir bütün olarak bakmak lazım. Yani eğer gözden geçilecekse bir genel çerçevesinde içerisinde gözden geçirilmesinde fayda var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; müsaade ederseniz ben de bir iki şey söylemek istiyorum bu konuda.

Tabii, değerlendirmeleri dinlediğimizde aslında meseleye farklı açıdan yaklaşımlar olduğunu, zaman zaman düşüncelerin kestiğini, belli noktalarda ayrıldığını düşünüyoruz ama gerçek olan bir şey var ki, bugün Türkiye’de ticaret alanındaki önemli bir sorun alanının üzerinde bir düzenleme burada gerçekleştiriyoruz.

Tabii, böylesi önemli bir sorun alanındaki düzenlemeyi, yapılan düzenlemeler işte medenidir veya değildir, çağdaştır veya çağdaş değildir gibi birtakım kalıplara sığdırabilmenin mümkün olmadığını düşünüyorum. Çünkü hakikaten sokağa indiğinizde, topluma baktığınızda, sanki piyasalarda öyle bir anlayış, öyle bir inanç var ki, öyle de gelen bir baskıyı hissediyorsunuz ki, sanki bir anda çekle ilgili düzenleme yapıp da hapis cezası geldiğinde her şey bir anda güllük gülistanlık olacaktı gibi bir düşünce var. Zaman zaman bunu destekleyecek açıklamalar verdi Sayın Bakan. Mesela bakıyorsunuz, oradan bir açıklama geliyor ki işte “Çeke yeniden itibar kazandırıyoruz.” Yani hapis cezasının gelmesiyle çekte itibarın olacağı gibi bir yaklaşım. Hâlbuki çekte itibar, keşidecinin itibarıyla doğru orantılıdır. Yani keşidecinin itibarını belli bir noktaya getirmeden sizin çeke hiçbir şekilde, ne yaparsanız yapın herhangi bir şekilde itibar kazandırmanız mümkün değil.

Burada bu düzenlemeler tartışılabilir, nasıl olacağı, cezai müeyyidelerin olacağı tartışılabilir, burada hapis cezası olacaksa hapis cezasının ne kadar süreli olması gerektiği, çek başına mı olması gerektiği 1’den fazla olduğunda işte tavanın nerede olması gerektiği, bütün bunların hepsi tartışılabilir.

Ama burada temel olarak benim karşı olduğum bir alan var Sayın Bakanım, bunu müsaade ederseniz ifade etmek istiyorum, o da şudur: Ben neye karşıyım biliyor musunuz Sayın Bakanım? Yani burada gerçek ticarete söz konusu olabilir çek veya hapis cezası da bir dolandırıcılığa alet olabilir çek, bunların hepsini ben anlayabiliyorum ama anlayamadığım bir tek şey var, devlet neden taraf oluyor çekte? Devlet, piyasa düzenleyicisi olarak burada düzenleyici ve kontrol edici bir otorite olarak burada olmalı. Ama sizin yapmış olduğunuz şu anki düzenleme, yani 2009 yılına dönüyoruz, 2009 ya da 2012 yılı öncesi döneme döndüğümüzde, bire bir yapmış olduğumuz bu düzenlemede biz çeki taraf hâline getiriyoruz Sayın Bakanım ve bir adli para cezası... İşte adli para cezasında bunun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 67

hapis cezasına dönüşümü, adli para cezasının çek tutarından fazla olmayacağını söylüyoruz. Ama bütün bunları yaparken de hep iyi niyet içerisinde... Yine maddede yazılı olan bir şey var, diyoruz ki, vatandaş tamam ben bu adli para cezasını veriyorum, hapis cezasını da veriyorum, dört buçuk yılın çekeri üç yıldır, tavana da koyuyorum, eğer çek 1'den fazla olursa buradaki yatak tavanını beş yıla çıkarıyorum, bunların hepsi tamam ama bir iyi niyetle hareketle şeyine şöyle bir şey yazıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Ama bütün bunlara rağmen burada borçlu, yani keşideci gider alacaklıya borcunu öder ise hem bu adli para cezasını hem de hükmü, hapis cezasını da kaldırıyoruz."

Şimdi, ben başka bir şey söylüyorum: Ben alacaklıyım, keşideci bana bir çek vermiş, çek karşılıksız çıkmış, anlaşılmamış ve ben çeki gitmişim yazdırmışım, aramızda bir problem olmuş ve en sonunda keşideci baktı ki hapis cezası da geliyor ve adli para cezası da bana ödemesi gereken çek tutarıyla aynı eş ama artık adam bana intikam besliyor, fakat adli takipten kurtulmak için gidiyor adli para cezası 500 bin lirayı ödüyor, oraya yatırıyor. Hâlbuki bana yatırsa hukuki takipten de kurtulacak, adli takipten de kurtulacak, cezai takipten de kurtulacak. Ama bizim aramızda zaten bir niza var, biz onunla bir kavganın içerisinde girmişiz, ben onun çekinin arkasını yazdırmışım, onu hapse girmeye zorluyorum, aramızda bir kan davası başlamış. Gidiyor, adli para cezasını ödüyor, hukuki takip hariç benim alacağımı ilgili her şeyden kurtuluyor, ondan sonra da benim elimde bugünkünden başka hiçbir şey kalmıyor. Devlet, hiç taraf olmadığı bir şeyde bir adli para cezasını alıyor, alacaklı olarak benim elimde hiçbir şey yok. Onun için devlet olarak burada taraf olmaktan vazgeçelim Sayın Bakanım.

Ama ben hukukçu değilim, ben onu bilmem, hukukçu olmadığım için de ahkâm da kesemem, nasıl düzenlenir onu bilmem, bilmediğim alanla ilgili olarak konuşmam. Ama şunu biliyorum ki, devlet, piyasa düzenleyicisi olarak bu işin kurallarını belirlesin, kendisi taraf olmaktan çıksın. Bu belirlemenin içerisinde hapis cezası varsa olsun, on sene olaksa olsun, bir sene olaksa olsun. Çekin mutlaka bir yaptırımı olsun ama bunu düzenlerseniz bilmiyorum. Ama gördüğüm kadarıyla hapis cezasına, yaptırımı ulaşabilmek için mutlaka bir adli para cezası yolundan geçip geliyorsunuz. Bu illa böyle mi olmak zorunda onu da bilmiyorum, böyle olmak zorundaysa o zaman bu sistemde de bu hapis cezası öngörüsünü de doğru bulmuyorum ve tek başına piyasaları da düzeltmeye de veyahut da piyasalardan işte herkesin bir umudu olacağına da, bir anda bir sihirli değnek olacağını da düşünmüyorum. Bu düşüncelerimi de -kusura bakmayın, normalde, aslında bu kürsüden bunları paylaşmamam lazım ama- bunları da sizinle paylaşmış oluyorum. Ya, aşağı indiğim zaman dilim daha sivri oluyor, buradan daha törpülü oluyor.

Sayın Bakanım, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Paylan...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İzin verirseniz... Biraz sonra aşağıda kanunumuz görüşüleceği için ayrılacağım.

BAŞKAN – Bu da sizin kanununuz Sayın Bakanım, burada daha 5 tane arkadaşımız var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onun için bazı eleştiriler, öneriler, değerlendirmeler hakkında görüşlerimi...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, o zaman arkadaşlarımız kısa görüşlerini bir versinler, ondan sonra.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, hayır, şimdi diğer bakan arkadaşımız gelecek, ben...

BAŞKAN – Sizin şeyiniz diye biz bakıyoruz, konusu adalet.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, ben değerlendirmelerimi paylaşayım izniniz olursa.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, çok kısa değerlendirmelerde bulunalım, sonra Sayın Bakanı...

BAŞKAN – Peki, Sayın Usta da çok kısa bir değerlendirme yapmak istiyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Öyle mi, peki, tamam.

BAŞKAN – Kısa kısa bir beşer dakika alalım, yirmi beş dakika yaparız Sayın Bakanım, çok uzun değil.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok yani...

BAŞKAN – Aşağısı bir yarım saat ara verir Sayın Bakanım yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Orada bir başka bir bakan bakabilir, orada zaten çok da... Teknik komisyon burası.

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben aşağı ineyim, bir vukuat çıkartayım isterseniz.

BAŞKAN – Biz onu da yaparız yani görüyorsunuz, Komisyon, gündemine hâkim.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, teşekkür ederim.

Sayın Bakanın bir tercih yapması gerekiyorsa bana göre burayı tercih etmeli, burası çünkü teknik komisyon. Aşağıda zaten bakanlara uzun süre çok fazla bir şey düşmüyor, dolayısıyla zaten nöbetçi bakanlarla bir şekilde gidiyor Sayın Bakanım, bizim de konuşmalarımız var, yani biz de aşağıda olacağız.

Şimdi, tabii, benim AKP hükümetlerine temel eleştirim, bir konuyu ele alırken aslında çok fazla uzun uzadıya ilerisi, gerisi, uzun vadeli bir perspektifle konu düşünülüyor ve hani şu "etki analizi" filan diyoruz da "etki analizi" diye diye altı boşaltıldı onun da. Yani hakikaten etkilerini ölçmek lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 68

Şimdi, ben 2012'deki düzenlemeyi hatırlıyorum. O zaman Sadullah Ergin Adalet Bakanıydı yanlış hatırlamıyorsam, bu düzenleme getirildi, EKK'da da bu görüşüldü. Sayın Bakanımız da var mıydı hatırlamıyorum, yani o toplantıda Ali Babacan'ın başkanlığında Hazine'de, orada bir sürü karşı çıkan oldu, bir sürü farklı şey söyleyen oldu. Fakat zaten işin bence yapılışındaki yanlışlık şuydu: Bugün de Adalet Bakanı oturuyor ama bir defa bu konu Adalet Bakanlığını ilgilendirdiği kadar bana göre ekonomiyle ilgili birimleri daha fazla ilgilendiriyor. Çünkü ticari hayata ilişkin bir konuyla ilişkili temel bir düzenleme yapılıyor. Fakat orada ekonomiye ilişkin birimlerin, kurumların daha önce zaten hiçbir görüşü alınmamış –o gün için söylüyorum, bugün de merak ediyorum alındı mı alınmadı mı- ondan sonra oraya getiriliyor, bir şey empoze ediliyor ve bütün itirazlara rağmen çıkartılıyor. Ve temel tek bir tane argüman vardı şeydeki iş yoğunluğunun çok fazla olması, iş yoğunluğu artırılıyor diye. Yani bir tarafta adalet sistemini biraz rahatlatacağız diye –rahatladı mı bilmiyorum- öbür tarafı, yani ticari hayatı tamamen bozucu bir düzenleme yapılıyor.

Hani hep "Etki analizi yok." filan diyoruz, yani hakikaten etkilerini iyi ölçmemiz lazım. Yapacağımız işe uzun bir perspektifle bakmak lazım ve bütün bu işle ilgili mümkünse bir defa kamu kuruluşlarını tamamen katmak lazım, hatta sivil toplum kuruluşlarını, meslek kuruluşlarını işin içerisine katmak lazım. Yoksa hani "Biz Hükümet olarak buraya getirdiğimiz düzenlemeyi nasıl olsa çıkartıyoruz, bizim çoğunluğumuz var." anlayışıyla yapılan işler ticari hayatı bozuyor.

Şimdi, eskiye dönülecek bir düzenleme yapılıyor burada anladığım kadarıyla ama ben şunu düşünüyorum: Yani hiçbir zaman eskisi gibi olmayacak bu. Yani eskiden belki doğru olan o hapis cezası bugünden sonra aradaki bu kadar yaşanmışlıktan sonra şimdi ne kadar doğru olur, onu bilmiyorum. Dolayısıyla, yani hakikaten meseleleri çok iyi tartışmamız lazım. Yani yoksa sonra şurada bir sene olmadı milletvekilliğimize aynı konuyla ilgili neredeyse burada birkaç defa düzenleme yaptık. Bürokrasi hayatımızdan biliyoruz, her konu iki üç yılda bir ele alınıyor. Evet, mutlaka hayatın akışı içerisinde bazı konuları geliştirmek lazım ama bizim yaptığımız bugün böyle yapıyoruz, yarın da bugün bozduğumuzu yarın tekrar getiriyoruz, düzeltiyoruz. Yani bu tür şeylerin olmaması lazım. Yani bu hem Medisin iş yükü açısından, ticari hayat açısından, Hükümetin güvenilirliği açısından, iş dünyasının meseleleri öngörebilmesi açısından bence bir defa usul açısından buna çok dikkat etmek lazım. Bu zikzaklar bütün hayatımıza, ülkenin hayatına ciddi bir sıkıntı veriyor.

Şimdi, bence –bence değil burada herkes zaten o konuda- bir defa çeke itibar kazandırılması lazım. Yani şu anda çek, senede dönüşmüş durumda, yapılan o 2012 düzenlemesiyle. Dolayısıyla, çeke itibar kazandırmak lazım. Çeke itibar kazandırmak tabii, hemen hapis cezası getirmekle ne kadar gerçekleşebilir ondan da doğrusu şu an için... Mesela, ben o toplantıda karşı çıkanlardan birisiydim. Yani kesinlikle fon akımı, ticari hayatı bozacaktır, çeke hapis yasağı kaldırılmamalı, 2012'de. Kendi notlarımız da var, tutanaklar varsa oradan da bakılabilir ama bugün itibarıyla aradan işte, iki üç yıl geçmiş, bu kadar olay olmuş, yani bir yıpranmışlık var, bir süre insanın eline çek geçmiş, çekler ödenmemiş tonlarca çek. Yani hapis cezası getirmek, işi ne kadar çözer onu da doğrusu bilmiyorum ama konunun çok iyi düzenlenmesi gerektiği ortada.

Bir defa kötü niyetlerle iyi niyetlileri ayırmamız lazım. Hakikaten birileri çok affedersiniz yani sahtekârlık için ortaya çıkıp bu işleri yapıyor. Birileri de normal hayatın akışı içerisinde çok itibarlı, çok kredili bir müşteri bazı zorluklar yaşıyor, çekini ödeyemiyor duruma gelebiliyor. Onu alıp hapse koyduğunuz zaman bu sefer iyice ödenmez hâle getiriyorsunuz. Dolayısıyla, çekin kullanımıyla ilgili burada öneriler de oldu, Haluk Bey'in önerisi de bence çok güzel bir öneriydi. Dolayısıyla, bunları iyi düşünmemiz lazım. Sayın Bakanım, eğer bu konu hakikaten iyi tartışılmadıysa lütfen bunu, yani, önce bir defa bürokrasi içerisinde, ekonomik birimler içerisinde çok iyi tartışılması lazım. Bu, sadece Adalet Bakanlığı kendi başına bence altında kalkabileceği bir konu değil.

Ben bu konuda ikazlarımı yapmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, size söz vereceğim ama en son Sayın Paylan'ı dinleyip ondan sonra size söz vereceğim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Biz ne olacağız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İlave bir dakika...

BAŞKAN – Sizlere daha önce söz vermedim mi?

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok, hayır.

BAŞKAN – Pardon.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, gördüğüm kadarıyla Komisyon üyelerimizin neredeyse tamamının bu hapis meselesi içine sinmiyor. Yani olması gerekir diyen bile hani geçmişten yaşadığımız olaylardan dolayı... Biliyorsunuz, 2009 krizinden sonra özellikle hapishanelerde çok ciddi anlamda bu çek cezasından dolayı hapis yatanların olması ve bunların ailelerinin fevranı sonucu bu yasa çıktı ve serbest bırakıldı. Ben ticaretten gelen bir insanım ve ticari partnerinizin hapse sokulmasının ne demek olduğunu çok iyi bilirim. Yani böyle bir şeye asla tevessül etmedim. Ama bir şekilde o ilişkiler kırıldığı zaman hem sosyolojik anlamda, sosyal, toplumsal anlamda da çok ciddi yaralara sebebiyet veriyor. O açıdan bence hapis cezası olmadan bir formülü tekrar değerlendirelim. Yani bu yarayı bir kez daha toplumumuzun önüne koymayalım. Allah korusun, bir ekonomik kriz daha yaşarsak bu, global anlamda da olabilir, ülkemize yansması olabilir, bir dalga daha geçirebiliriz. Allah korusun, umarım olmaz ama o dalgada şimdi sayı binlerle ölçülüyorsa 10 binlere çıkabilir ve tekrar toplumsal bir yaraya dönüşebilir.

Şimdi, bir refleks olarak bunu yapıyoruz, ticaret alanında bir genişlemek için bunu yapıyoruz. Biliyorum, şimdi genişlemeci politikalar devreye sokulmaya çalışılıyor. Çek de genişlemeci bir politika yani enflasyonist işte, para arzını yaratamıyoruz, ne yapacağız? Çekleri yayacağız, çeklere biraz daha itibar kazandıracacağız, böylece piyasa biraz daha güvenecek ve ticari hayatı biraz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 69

canlandıracağız diye bakıyoruz ama bu, böyle olmayabiliyor. Bazen ters bir dalga geliyor, binlerce insan bu dalganın etkisine kapılabiliyor. Bugün Rusya kriziyle etkilenen sektörler var, işte Libya'yla ve diğer Arap ülkeleriyle ve bundan Antalya etkileniyor, başka yerler etkilenebilir. O açıdan hapis cezası olmayan bir formülü deneyelim.

Karekod uygulamasını çok büyütmeylem. Bakın, piyasada herkes birbirine telefon açar, "Ya bu adam ödüyor mu, ödemiyo mu?" öğreniriz zaten çok rahattır bu sorgulama. Bankanıza telefon açarsınız, sorgularsınız, öğrenirsiniz. Karekod dediğimiz mesele günübirlik eğer ki, o adam ödeyecekse zaten bir anlamı vardır. Biz vadeli olaya bakıyoruz. Çekin hiçbir zaman banka bir karşılığı yok. Adam üç önce aldığı malı üç sonraki malla ödüyor ve bu çerçevede bir kriz anında da hemen büzülüyor çünkü öz kaynağı olmama alışkanlığı var piyasada. Bu alışkanlık biraz düzelmeye başladı. Yani çeke itibar kazandırmayalım. Tam tersine dünyada çeki devreden çıkarmak üzerine bir trend var çünkü dünyada artık elektronik ödemeyle, şu cep telefonuyla ödemenizi yapıyorsunuz eğer paranız varsa, banka size kredi verdiyse bankacı arkadaşımız hep işaret ediyoruz. Banka, krediyi versin, banka itibarı belirlesin piyasa bununla uğraşmasın. Çeki gittikçe azaltan, çeke itibar kazandırmayan tam tersine çeki piyasadaki çıkartan bir uygulamaya geçmemiz lazım.

Vekilimizin de önerisi çok makul. Limitli çekleri devreye sokalım. Yani limitli çekler ve bu limitli çeklerle de bankaların sorumluluğunu belirleyelim. Yani 10 bin liraya kadar limitte bankanın sorumluluğu bin lira olsun, 50 bin lira olan yerde 5 bin lira olsun bankanın sorumluluğu. Sorumluluğu paylaştıralım ve hapis cezasına zinhar yönelmeyelim diyorum. Yarın öbür gün, inanın ülkeler sonuçta altı yılda sekiz yılda bir kriz yaşarlar.

BAŞKAN – Banka niye taraf olsun ki bu işte? Hem devlet taraf olmasın diyorsun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, kendi sorumluluğu anlamında. 5 bin liralık çekte bin lira sorumluluğu olsun, 10 bin liralık çekte 2 bin lira sorumluluğu olsun. Kademeli bir sorumluluk olsun.

BAŞKAN – Banka buranın neresinde, hangi tarafta?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Banka orada sorumluluğa ortak oluyor. Bin lirayla veya iki bin lirayla kademeli olarak bir sorumluluğa ortak olsun diyorum.

BAŞKAN – Hapis cezası getirirseniz bir anlam ifade eder yoksa etmez.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır. Orada şöyle oluyor: Bir limit belirlediğiniz an banka da bu sorumluğa ortak olmuş oluyor çünkü kendi yüzde 10' u kadar sorumluluğa, bir ortaklığa girmiş olur ve bu çerçevede teminatı belirler. Yani biz çeki...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Teminat arttıkça bu sefer KOBİ'ler çek alamıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu da sınırlarız zaten bakın. Bakın, öz sermayeyi güçlendiren bir trende girmemiz lazım. Bu trend de var. Yani artık insanlar eskiden beş kuruş olmadan giderdi piyasa, bizim piyasaya gelirdi, 1 trilyonluk mal kaldırırdı, bir bakarsınız ondan sonra kaybolur giderdi. Şimdiyse şunu anladı: Ben bankaya gitmem lazım, itibarımı ortaya koymam lazım, öz sermaye biraz koymam lazım ki ticaret yapabileyim, herkes bunu öğrendi.

BAŞKAN – Sizin piyasa, hangi piyasayı böyle?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Herkes bunu öğrendi az veya çok öğrendi. Ama şimdi biz genişlemeci bir politika gütmeye çalışıyoruz. Bu genişlemeci politikayı, bu olmayan bir parayı hani çek bir enflasyon yaratan bir aygıttır, enflasyonist politikadan geri dönmek istiyorsak öz sermayeye özendirmek anlamında refleksleri ortaya koymamız lazım. Regülasyonu da biz yaratalım yani Meclis yaratmalı. Bir regülasyon olarak, çekte bir regülasyon ortaya koymak istiyorsak bu genişlemenin ne kadar olacağına limitli çeklerle, bir kişinin itibarı ne kadarsa bankaya gidecek, teminatını neyse koyacak ona göre limitli çekler devreye girecek banka da kendi sorumluluğunu belirleyecek ve sonra piyasaya gelecek. Piyasada eğer ki 5 bin liralık bir çekte bin lira banka güvencesi var, 4 bin lira sen risk alıyorsan o çeki alırsın arkadaş diye bakacaksın. Böyle bir riski dengeleme ve bizim de bir regülatör noktada olmamız lazım. Regülasyonu bozarsak tekrar piyasa genişleyebilir geçici olarak ama bir kriz anında 10 binlerce insanı hapse sokup tekrar hadi hapis yasasını kaldıralım yasası buraya gelir. Sayın Başkan, bundan zinhar bu yola tevessül etmeyelim diyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Mahmut Tanal .

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, yani bu daha önce evet eskiye dönüş deniliyor ama eskide çek üzerine yazılı olan miktar kadar para cezası veriliyordu. Yani burada çek üzerindeki yazılı olan miktar değil "bin beş yüz gün" ifadesi "çek sayfası, çek başı" doğru ibare değil. Burada "çek bedeli kadar para cezası" ibaresi daha doğru olur.

İki, biraz önce bir arkadaşımız dedi ki: "Efendim, nafakadan dolayı hapis cezası veriliyor." Avrupa'yı örnek gösterdi. Bundan bir ay önce, İsveç ve Danimarka'da resmî anlamda bir ziyaretimiz oldu. Orada bu nafaka tartışıldı. Yurt dışında nafakayla ilgili mahkemeler karar vermiyor ki. Niçin vermiyor Danimarka ve İsveç? Diyor ki: "Karı koca boşandıysa bu çocuğun nafakasını ben öderim, sosyal devlet uyarınca ben bu çocuğa bakarım." Onun için orada yok. İki, eşle ilgili nafaka olayı yine vermiyor. Niçin? Efendim, bu boşanma nedeniyle eşler ayrıldı, fakruzaruret içerisine girdiyse ben vatandaşına bakarım. Onun için orada nafakayla ilgili ceza yok, değerli üstadım. Yani burada Avrupa'daki örnekleri verirken vesaire bu karşılaştırmaları doğru yapmak lazım.

Üç, hapis cezasıyla ilgili evet, orantısızlık var. Burada görebildiğim kadarıyla -üye arkadaşlar beni bağışlasınlar- Komisyonun çoğu, ekonomiden gelen ve iş dünyasından gelen arkadaşlarımız, hukukçu arkadaşlarımız azınlıkta. Keşke burada tali komisyon olarak Adalet Komisyonunun da görüşü alınabilseydi, var azınlıkta.

BAŞKAN – Var, 5-6 tane var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 70

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var, azınlıkta. “Yok” demedim Değerli Başkanım. Yani keşke burada Adalet Komisyonun da görüşü alınabilseydi. Belki daha objektif bir sonuca varılabilirdi. Yani burada eğer siz komple hapis cezasını da kaldırırsanız, bu iş gayet rahat mafyaya gidiyor arkadaşlar. Çek senet tahsilatı denen bir mafya var. Yani biraz önce Sayın Çakır Bey 1985'lere gitti, 1992'lere gitti. Yani bu, bir gerçek. Yani bir yandan siz alacaklıyı da düşüneceksiniz, borçluyu da. Yani bu iki dengeyi biz tutmak zorundayız yasa koyucu olarak. Yani hapsi de çok ölçsüz, abartılarak... Burada yani doğru bir denklem kurulmuş değil. Bu denklem de doğru kurulacak, alacaklısı da borçlu da korunacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Bitiriyorum, son cümleler Değerli Başkanım, sabrınıza teşekkür ederim.

63'üncü maddenin (2)'nci fıkrasında şimdi burada diyor ki: “Birinci fıkra hükmüne göre çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi, çek hesabı sahibidir.” Mahmut Tanal benim çek karnem var, çek sahibi kişiyim ben bulundurmakla yükümlüyüm. “Çek hesabı sahibinin tüzel kişi olması halinde, bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi” Peki, bunun cezası olacak mı? Ben patronum, işverenim. Yanımdaki kişiyi ben mali konularda yetkili saydım, karara da işleyeceğim, tescil de edeceğim. Peki, ben diyeyim miyim: Ben parayı orada mali işlerden sorumlu olan kişiye vermezsem, sorumlu olan o sorumluluğu ben kendi üstümden atıp burada cezada kurtulabilecek miyim?

İki, aynı şekilde çek düzenlemekte yetkili olan ben vekâletname verdim. O vekâletnameyi alan kişi çeki imzaladı, verdi. O cezadan vekâleti imzalayan kişi mi sorumlu olacak, yoksa çek sahibi mi sorumlu olacak bu cezayla alakalı, ilgili olarak? Veya burada hem çek sahibi sorumlu olacak veyahut da mali işlerden sorumlu olan kişi mi aynı zamanda bu cezadan sorumlu olacak?

Burada faizle bir olay var. “3095 sayılı Kanun'a göre faiz hesaplanır.” diyor. Peki arkadaş, değerli iki bakanımız da burada. Burada kamu alacaklarında adamın 10 lira borcu, kamu alacaklarının faiz oranları yüksek, burada düşük yapıyoruz. Bu adilane bir sonucu da bulmak gerekmez mi? Çünkü kişinin vergi dairesine borcu var, oranın faizi yüksek, buranın faizi düşük. Burada borçlanıyor, bu faiz nasıl olsa düşük ben ödeyeyim, oranın faizi daha yüksek diyor. O zaman bunları da eşit hâle getirmek lazım arkadaşlar. Yani hukuk bir sanat işidir, bir eşitlik işidir, bir adalet işidir. Bu kanunlar içerisindeki bu aykırılıkları gidermekte yarar var.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Temizel buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Sayın Çam, konuşsun efendim, ben vazgeçtim.

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben 63 yaşındayım bugüne kadar ne bir çek aldım ne de bir çek verdim, hiç hayatım boyunca çekle işim olmadı. Normal bordrolu bir insan olarak çalıştım ama çevremizde yaşayan insanlara baktığımızda onlarca insanın çekten muzdarip olduğunu görüyoruz ve yaşıyoruz. Özellikle 24'üncü Dönem Parlamentoda görev yaparken bu tutuklamalarla ilgili düzenlemeyi hep birlikte gerçekleştik. Ciddi bir sorun var, benden önceki konuşmacılar da bahsettiler. Çek ve senetlerle ilgili ciddi problemlerle ve sorunlar var ve bunun da adil ve eşit bir şekilde tarafları çok fazla yormayacak ve zor durumda bırakmayacak bir şekilde bir çözümün bulunması da Parlamentonun asli görevlerinden bir tanesi. Ama bakın, birkaç rakam vermek istiyorum. Bankalara ibraz edilen çek tutarı yılın ilk beş ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14 artarak 285 milyar TL oldu. Bu dönemde ibraz edilen çek adeti ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6 adet artarak 9 milyon olmuş. Yılın ilk beş ayında karşılıksız işlemi yapılan çeklerin adedi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16 oranında karşılıksız işlemi yapılan çeklerin tutarı ise yüzde 3 oranında artmış. Parasal tutar 11 milyar TL olan 320 adet çekte yılın ilk beş ayında karşılıksız işlemi yapılmış. Aynı dönemde karşılıksız işlemi yapılan 1,5 milyar TL tutarında 51 bin adet çek daha sonra ödenmiş. Karşılıksız işlemi yapılan çeklerin ibraz edilen çeklere oranı, yılın ilk beş ayında karşılıksız işlemi yapılan çeklerin bankalara ibraz edilen çeklere oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,3 puanlık artışla yüzde 3,5 olurken, tutar olarak 0,4 puanlık azalış ile yüzde 3,9 olmuş. Karşılıksız işlemi yapılan çeklerin il bazındaki dağılımı Mayıs 2016 yılında karşılıksız işlemi yapılan çek adedinin en fazla olduğu 5 il sırasıyla İstanbul, Ankara, Antalya, Bursa ve İzmir olmuş. Tutar olarak en fazla karşılıksız işlemi yapılan çeklerin bulunduğu iller arasında ilk sırada İstanbul yer alıyor, Ankara, İzmir, Antalya ve Bursa da bunları takip ediyor.

2016 Mayıs ayında tutar olarak karşılıksız işlem yapılan çeklerin ibraz edilen çeklere oranının en yüksek olduğu 5 il sırasıyla yüzde 10,7'le Hakkâri, yüzde 10,6'yla Şırnak, yüzde 8,5'le Mardin, yüzde 8,4'le Kırıkkale ve yüzde 8,08'le Niğde olmuş. Tutar olarak karşılıksız işlemi yapılan çeklerin ibraz edilen çeklere oranının en düşük olduğu iller ise Ordu, Erzurum ve Edirne. Buna bağlı olarak protesto edilen senetler ve tutarı da yılın ilk beş ayında protesto edilen 386 bin adet senedin parasal tutarı 4,3 milyar TL olmuş. Geçen yılın aynı dönemine göre ise protesto edilen senet adedi yüzde 1 oranında azalırken senet tutarı yüzde 19 oranında artmış. Protesto edilen senetlerin il bazında yılın ilk beş ayında adet olarak en fazla senedin protesto edildiği iller de İstanbul, Ankara, İzmir, Konya ve Bursa ilk 5 sırayı teşkil ediyor. Tutar olarak Türkiye genelinde protesto edilen senetlerin yüzde 29'unu İstanbul, yüzde 10'unu Ankara, yüzde 8'ini İzmir, yüzde 4'ünü Antalya ve yüzde 4'ünü de Konya oluşturmuş. Protesto edilen senetlerin tutar olarak en düşük olduğu iller ise Siirt, Bayburt ve Tunceli.

Şimdi, görülüyor ki ciddi bir sorun var. Bu sadece ödememeyle ilgili değil, Türkiye'nin işlerinin iyi gitmediğinde ipuçlarını gösteriyor. Yani, Türkiye'de ekonomi -tabii, gönlümüz her şey çok iyi olsun, büyüme oranı yüzde 7, yüzde 8 olsun ister- maalesef büyüme oranıyla orantılı olduğu için Türkiye'de son yıllarda ciddi anlamda çekle ilgili, ödemeyeyle ilgili problemler yaşanmaktadır. Dolayısıyla, burada Sayın Tanal'ın söylemiş olduğu konu, Adalet Komisyonunda da bu konunun hukukçular tarafından ciddi bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 71

şekilde irdelenip de buraya getirilmesi çok daha iyi olabilirdi. Ama, bu konu önemli bir yaradır. Çek verenler, çek alanlar çok mutsuzlar ve bunların mutlaka ama mutlaka düzeltilmesi gerekiyor. Bununla ilgili de Komisyonumuzun adil ve en iyi bir şekilde çözüm üreteceğine inanıyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, bir değerlendirme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben şimdi aşağıyla da görüştüm, Sayın Işık geliyormuş. Bizim bir yarım saat kadar vaktimiz var. Bir beş dakika Sayın Savaş'ın da şeyini alayım müsaade ederseniz, ondan sonra... Zaten son konuşmacı.

Buyurun Sayın Savaş.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben bu düzenlemeyi yerinde buluyorum. Yani, piyasaların ihtiyacı vardı. Bundan dolayı ben Sayın Başbakan Yardımcımız Sayın Canikli'yi de kutluyorum. Eski bir bankacı olarak bu karşılıksız kalan çek yaprağında keşide eden kadar bankaların da sorumlu olduğunu da düşünüyorum ayrıca. Bu sorumluluğun paylaşılması hususunun da çok iyi düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani, iyi ve kötünün iyi bir şekilde, net bir şekilde ayrıştırılması konusunda tartışmamız gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, bizim burada yapmamız gereken iş, bankaların da basiretli bir tüccar gibi davranmasını sağlayacak tedbirleri almamız. Tabii, bu kanuni düzenlemelerle değil de düzenleyici otoritelerin birtakım düzenlemeleriyle, yönetmelikleriyle bunu yapabiliriz. Nasıl olur? BDDK'nın bu konuda yapabilecekleri var düzenleyici otorite olarak. Çünkü, her çek yaprağı için bankalar normalde 1.200 TL karşılığında limit oluşturuyor ve bu çek taahhüt kredisi olarak adlandırılıyor ve bu bankaların çek taahhüt kredisinin belli bir oranı üzerinden -şu anda bildiğim kadarıyla yüzde 20- bu risk ağırlıklı aktifler olarak kabul ediliyor, bu da sermaye yeterlilik rasyosunun hesaplanmasında önemli bir oran. Sermaye yeterlik rasyosu da bankacılar için çok önemli bir oran. Şu anda ortalama çok iyi, 15'ler civarında ama 12'ye düştüğünde ilave bir şube açabilme gibi birtakım kısıtlar var. Kredi verme iştahında ona göre baskı oluşturabilir sermaye yeterlilik rasyosu. Bu anlamda düzenleyici otorite olarak bu risk ağırlıklı aktiflerle ilgili oranlarda değişiklik yapabilir, artırabilir, azaltabilir oranları, değişiklikler yapabilir. Orada bankaların vermiş olduğu çek karnesi yapraklarından dolayı performanslarına geçmişe dönük olarak bakılabilir, ona göre bir düzenleme yapılarak bankalar da cezalandırılabilir.

Tabii, neden bankalar sorumlu olsun diyorum? Bankalar kaynak temin edebilmek için rekabet içerisinde, yoğun bir rekabet var bu sektörde. Normalde çek de bir vadesiz mevduat yaratabilme aracı olarak bankalar tarafından kullanılıyor. Vadesiz mevduat da maliyetsiz bir kaynak. Yani, şu anda mevduatın maliyeti yüksek. Çek karnesi vererek vadesiz bir mevduat temin etme yoluna gidiyorlar. Bu alanda yoğun bir rekabet var. Tabii, müşteri seçiminde, müşteri değerlendirmesinde zaman zaman çok, böyle, itinalı davranılmıyabiliyor. Bu nedenle, burada basiretli bir tüccar gibi davranılması konusunda, biraz önce söylediğim gibi, düzenlemeler gelmesinde fayda var diyorum.

Tabii, çek karnesini bankalar bir havuç olarak kullanıyor vadesiz mevduat çekebilmek adına. Öneri olarak, limitli çekler olabilir, geçmişte vardı, örnekleri var. Çekin üzerinde bir limit konuluyordu, 10 bin lira, 20 bin lira konabilir, 50 bin liraya kadar bir limit konabilir, 100 bin liraya kadar değişik limitler konabilir. Bu limite kadar banka bunu garanti ediyor denilebilir piyasaya, o şekilde veya çek yapraklarının farklı renkleri olabilir. O renkler ona göre keşide edenin veya o yaprağın riskini gösterebilir. Öyle bir yöntem olabilir.

Tabii, şimdi, bu düzenleme neticesinde, biraz önce burada konuşuldu, senet ve bonoya bir kaçış olacak netice itibarıyla hapis cezası geldiğinde. Riskli müşteriler piyasada bono kullanacak, risksiz müşteriler çek kullanacak. Doğal olarak bir seleksiyon da olacak baktığımız zaman, piyasada böyle bir seleksiyon da göreceğiz diye düşünüyorum. Ama, piyasanın bu konuda bir düzenlemeye ihtiyacı vardı, yaptırım olması gerekiyordu; hapis cezasının da yerinde bir düzenleme, yerinde bir yaptırım olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Savaş.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Oturumun başından beri yapılan değerlendirmeleri dikkatle izledim, gerçekten önemli değerlendirmeler yapıldı. Her değerlendirmeyi dinlerken “Haklı şeyler söylüyor.” diyorsunuz, diğer değerlendirmeyi dinlerken “O da haklı.” diyorsunuz. Dolayısıyla, bu konunun tek bir cepheden değerlendirilmesi bizi doğru sonuca ulaştırmaz. Onun için, Türkiye'nin bugün içinde yaşadığı gerçekliği iyi bakmamız lazım.

Bakan olduktan sonra tebrik ziyaretine gelen pek çok kişi oldu, tabii, sivil toplum örgütleri de geliyor, iş dünyası da geliyor. İş dünyasından, esnaftan, ekonomiyle ilgili çevrelerden beni ziyaret eden herkesin benden istediği iki şey oldu: Sayın Bakanım, bu çeke hapis cezasını ne zaman getireceksiniz? Bizim bundan dolayı şöyle şöyle zararlarımız, mağduriyetlerimiz var, bunu lütfen düzeltin.

İkincisi iflas ertelemeyle ilgili. “İflas erteleme iyi niyetle ortaya konulmuş bir düzenleme ama ortaya çıkan sonuçlar, artık, mahkemelerin de kullanılmak suretiyle piyasanın sahtekârları tarafından iflas erteleme, darda olanın dardan kurtarılması değil, darda olanın servetine servet katıp rahat durumda olanların iflasına götüren bir sisteme doğru maalesef evrildi. Buna bir ‘Dur.’ deyin. Yani, iyi niyetli, samimi insanları koruyan, ekonominin gereklerine de riayet eden bir çalışma yapın.” İllere yaptığım ziyaretlerde de zaman zaman sanayi ticaret odalarına, esnaf odalarına gittiğimde veyahut da herhangi bir iş adamı, sanayici yanıma geldiğinde benden istedikleri, emin olun, iki şey: Birisi çeke hapis, ikincisi iflas ertelemede bu kara deliklerin kapatılması ve işin düzgün ve doğru bir şekilde yeniden düzenlenmesi. Bu, bu konudaki talebi ve ihtiyacı açık bir şekilde gösteriyor. Hükümet olarak bizim bütün iş çevrelerinin açık bir şekilde dile getirdiği bir soruna duyarsız kalmamız elbette beklenemez. Hükümetimiz bu noktada bütün iş

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 72

çevrelerinin dile getirdiği bu soruna bir neşter atma kararı almıştır ve bu karar, piyasanın talebiyle uyumlu, yaşanan sorunları yüzde 100 belki ortadan kaldırmayacak ama sorunların yaşanmasını önemli ölçüde azaltacak bir düşünceyle hazırlanmıştır. Ben karşılıksız çeklerin miktarlarına baktığımda, hapis cezası olmadan önceki oranlar ile hapis cezası kalktıktan sonraki oranlar baktığımda esasında pek fazla bir şey yok. Yani, oransal olarak büyük düşüşler, büyük artışlar yok, birbiriyle uyumlu bur durum söz konusu. Ama, piyasanın algısına baktığınızda bu hiç böyle değil. Yani, Mimar Sinan'ın minareyi düzeltme meselesi gibi bir durum da burada var. Yani, piyasada karşılıksız çek yüzünden ekonomik hayatın çok büyük zarar gördüğü, daralma yaşadığı, sıkıntılar içerisinde olduğuna dair bir algı var. Ekonominin ve ekonomik hayatın psikolojisini düzeltmek de bizim görevimiz. O açıdan da buna bir neşter vurmak gereği ortaya çıkmıştır.

Ben hapis düzenlemesiyle ilgili kısımlar üzerinde biraz daha fazla durmak istiyorum. Tabii, adli para cezasını yasa ön görüyor. Bu para cezasının ödenmemesi hâlinde bunun infazının hapis cezası olarak yapılmasını öngörüyor. Adli para cezası da bin beş yüz güne kadar ama bu genel bir kural, çekin karşılıksız çıkan kısmından daha az olamayacak. Yani, bu son derece önemli. Bazı arkadaşlarımla, işte, "Çekin karşılıksız çıkan bedeli çok yüksek, adli para cezası yüz gün, onu öder, ondan sonra da işine bakar." şeklinde değerlendirmeleri oldu ama bu ana kurala bir istisna getiriliyor. Ana kural o, istisnası da diyor ki: "Bu kesinlikle çekin karşılıksız çıkan bedelinden az olamayacak." Bu ne anlama geliyor? Çek karşılıksız çıktığı zaman adli para cezası çekin bedeli kadar olacak ve bu da paraya dönüştürülecek. Şimdiki uygulamamıza göre, adli para cezasının asgari haddi 20 TL, azami haddi 100 TL. Tarafların ekonomik durumunu dikkate alarak hâkim bunun ne kadar olduğuna karar verecek. Asgari hadden de verebilir, ara bir rakam da verebilir, azami hadden de verebilir. Böyle bir değerlendirme yapacak. Aldı adli para cezasını, hemen hapse girmiyor, ona bir imkân veriliyor. "Bak senin önünde iki seçenek var: Ya borcunu ödeyeceksin ya da adli para cezasını ödeyeceksin."

BAŞKAN – Ya da içeriye gireceksin.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, dur, iki seçenek. O üçüncü, saklı tutuyorum onu.

"Bunların birini tercih edeceksin." Ama, menfaatine bak, adli para cezasını ödersen ki ödeyeceğin adli para cezası senin borçlu olduğun miktarın karşılığı kadar. Akıllı bir adamsan adli para cezasını değil, neyi ödemen lazım? Çekin bedelini ödemen lazım. Zaten basiretli bir tüccar da onu yapar. Çekin bedelini öderse hem adli para cezasından, hem haptiden, hem çek yasağından hem de bütün olumsuzlukların tamamından kurtulma fırsatı var. Dolayısıyla, işini bilen birisi cezayı ödeyecektir. Borcunu ödemezse adli para cezasını ödemedi, hapis cezasına çevrilir. Şimdi, bu hapis cezasına çevirme süresi... Tabii, bu temyize de tabi. Şimdi, istinafa gidecek gerçi. İstinafa gideceği için bu kesinleşme süreci içerisinde de esasında borçluya bir opsiyon veriyor. "Bak, sen adli para cezasını ödeyemezsen, ödemezsen veya borcu ödemezsen hapse gireceksin." Kesinleşti -bir ay, işte, tebligat vesaire şeyleri var, süreçler var- içeri girme riskiyle karşı karşıya bu. O zaman değerlendirecek, borcu mu ödeyeyim, hapse mi gireyim? Onun için, bu biraz ödemeye zorlama bakımından son derece önemli bir düzenleme. Bu düzenleme ödemeye zorlama şeklinde olsun diye ne yaptık? Ön ödeme kapsamına koymadık, uzlaştırma kapsamına alınmadı, hükmün açıklanmasının geri bırakılması burada uygulanmayacak, cezanın ertelenmesi uygulanmayacak, denetimli serbestlik uygulanmayacak. Yani, bu son derece önemli bir yaptırımdır. Diğer cezalardan infaz bakımından ayrılan, uygulama bakımından da ayrılan önemli bir konudur. Bu da borçluları borcunu ödemeye zorlayan son derece önemli bir düzenleme. Bütün bunlara rağmen ödemedi, o zaman hapse girecektir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakan, burada bir parantez açabilir misiniz? Özür diliyorum, tam o noktaya geldi. Geçmişte karar kesinleşti, cezaevinde, geliyor "Ben borcumu ödeyeceğim." diyor, ödüyor, feragat ediyor müşteki vekili, mahkeme reddediyor, karar kesinleşti, cezaevindesin, artık ben hiçbir şey yapmam. Bu tartışmalar çok yaşandı.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi bu tartışma yok. Neden yok Mahmut Bey? Borcu ödediği zaman ister içeride olsun ister dışarıda olsun, nerede olursa olsun, infazın hangi aşamasında olursa olsun borç ödendi zaman düşüyor. Yani, burada herhangi bir ihtilaf, kesinlik de yok.

Şimdi, burada bir başka konu, tartışma konusu icra hâkimliğinde bu meselenin görülmesi. Savcılıklarda meselenin görülmesi bu işi uzatıyor. Eski dönemde bunun hapse dönüşmesi için siz alacaklısınız, mağdur oldunuz, çok da iyi bir avukat da tuttunuz, işini de Mahmut Bey gibi çok iyi takip eden biri; çok hızlı, çok dakik, her şeyi doğru yaparak takip etse bile en erken beş seneden önce karşılıksız çıkan bir çekin keşidecisinin hapse girme ihtimali yok. Yani, beş sene, asgari o da, işini çok iyi yapan... Beş sene ne yapıyor? Kaçmaya devam ediyor, siz kovalamaya devam ediyorsunuz, mağduriyet büyüyerek gidiyor. Bu da büyük sorunlara yol açıyor. Soruşturmayı uzatıyorlar, ondan sonra dava açılıyor, davaları uzatıyorlar, temyiz aşaması, bütün bunlar uzuyor ve daha büyük zararların doğmasına, hatta bazen cinayetlere kadar insanlar arasına alacak verecek yüzünden olumsuz sonuçlara yol açıyor. Hâlbuki buradaki suç kamuoyunda denildiği şekliyle bir noktada şekli bir suç gibi duruyor bu. Bu açıdan baktığınızda da bunun bu kadar uzun süre bir yargılama sürecine tabi tutulması, soruşturma kapsamına alınması iyi niyetli olanların aleyhine, kötü niyetli olanların da lehine. Yeni düzenlemede icra hakimliğine veriliyor. Peki, icra hâkimliği sadece memur işlemlerine mi bakıyor? Hayır, memur işlemlerine baktığı gibi, hapis cezasını gerektiren pek çok işe de bakıyor.

Şimdi, kanunun ilgili maddelerine baktığımızda 331'den 345'e kadar burada pek çok suçla ilgili düzenleme var ve bunların yargılaması icra hâkimliğinde yapılıyor. Dolayısıyla, yargılama bu anlamda, cezai anlamda da bir yargılamayı yaptığını çok açık bir şekilde ifade etmekte fayda var. İcra hâkimliği ne yapacak yargılama yaptığında? Bir, yargılamada sürat ortaya çıkacaktır çünkü soruşturma aşaması yok burada, şikâyet üzerine geliyor. Hemen kısa sürede duruşma var. Tanık getirirseniz getirmezseniz ona müracaat etmeyecek, gelmezseniz, dosyanız düşecek. Tabii, şikâyet için süre normalde altı ay, burada üç ay olacak. Bütün işler hızlı bir şekilde yürüyecek ve karar aşamasında kısa sürede karar verilecektir, kesinleşme süreci de süratli olacaktır. Peki, mahkeme neye bakacak?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 73

Mücbir sebep var mı yok mu ona bakacak, çekin unsurları tam mı değil mi ona bakacak, suçun unsurlarına bakacak, hem maddi hem manevi unsurlarına bakacak ama sırf bir kişi "Benim param yok." dediği zaman da cezasız kalmayacak bu. Bütün bunların hepsi bunun, diğer mahkemelerin gözettiği yargılama süreçlerindeki unsurları gözetmeyeceği şeklinde değerlendirilemez çünkü bütün bunların hepsini de ayrı ayrı gözeteceğini buradan ifade etmek isterim.

Tabii, bu avukatların kimliğiyle ilgili bir konuyu arkadaşımız dile getirdi. Tabii, bu husus önemli bir konu. Barolar Birliği bu konuyu dava etmiş, konu Danıştaya gitmiş. Danıştay bu davayı Barolar Birliğinin aleyhine neticelendirmiş. Bir yönetmelik var bu konuda. Bu yönetmelikle ilgili sorundan dolayı bu uygulama var. Bu görüşmeden sonra Adalet Bakanlığı olarak biz Bankalar Birliğine bu konuda bir yazı yazmayı, ayrıca Maliye Bakanlığımıza da bu yönetmeliğin –MASAK’la ilgili bir yönetmelik- değiştirilmesi konusunda talepte bulunacağız. İnşallah yönetmelik değişirse...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sadece bu kadar mı? Türk Tabipler Birliğini de...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi ben avukatları temsilen, biraz daha fazla onlarla ilgili olduğum için biraz daha fazla ondan söylüyorum. Yoksa, tabiplerin de, elbette onlar da değerli insanlar, onlarla ilgili konuda ayrı ama konu avukatlar olduğu için söylüyorum, onun da takibini yapacağız ve yazışmaları gerçekleştirerek belki bu yönetmeliğin değişmesine...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – TC numaraları var mı avukatların?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Var, her şey var. Bir kimlikte ne varsa hepsi var. Yani, o açıdan da son derece önemli.

Cezanın orantılılığına gelince. Buradaki ceza tabii...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok özür dilerim Sayın Bakanım. Mesela, icra hukuklarında memur işlerindeki dava düşmüyor. Burada da davayı düşürmesek. Siz müşteki vekiliyseniz...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, davayı düşürelim. Bu işi ciddiye alsın, takip etsin. Alacaklı sensin. Sen takip etmiyorsan ben niye takip edeyim. Yani, işinin sahibi işinin başında olsun. Devlete angarya kimse yüklemesin, gelsin işini takip etsin, takip etmiyorsa düşsün. Yani bu konunun ciddiyeti bakımında da bu son derece önemli. Yoksa devlet hadi resen takip etsin. Niye edeyim? İki kişi arasındaki bir ihtilaf. Sen takip edersen ona bakarız, takip etmezsen düşürürüz.

Şimdi, cezanın orantılılığı meselesine gelince, bu cezada orantılılık son derece önemli. Şu anda bir tane çek olduğu zaman işte hapse dönüştürüldüğünde azami süre işte üç yıl, birden fazla olduğu zaman beş yılı geçemiyor. Tabii, bu rakamlar değerlendirilebilir yani Genel Kurula kadar vaktimiz var, buradaki görüşler ortaya çıktıktan sonra da bakabiliriz. Tek çekte azami süre diyelim ki bir yıl, birden fazla olursa üç yılda yapılabilir. Buna dair bir hüküm bu kanunun ilgili maddesine eklenebilir. Burada ortaya çıkacak görüşleri biz kendi aramızda da ayrıca Sayın Başbakanımızla da konuyu bir müzakere ederiz, gerekirse Genel Kurulda bu orantılılık konusunu yeniden değerlendirme imkânımız olabilir. Onun üzerinde ben arkadaşlarımıza da söyledim, onlar da ilgili Yargıtayda şu anda bakan bir yer yok ama bu konuda uzman, geçmişte davalara bakanlarla da istişare ederek bir bakacağız. Genel Kurul aşamasına kadar orada vaktimiz var.

Anayasa’ya aykırılık sorununa gelince, Anayasa’nın 38’inci maddesi tabii "Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğünü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz." hükmünü içeriyor. 2001 yılında bu hüküm geldi ama bu hükmün gelmesinden sonra 2002 yılında konu Anayasa Mahkemesine taşındı, Anayasa Mahkemesi de iptal istemini reddetti, Anayasa’daki bu açık hükme rağmen reddetti. Burada özel bir durum var dedi ve bu nedenle de Anayasa’ya bu hapis düzenlemesini aykırı görmediğini ifade etti, reddetti. Tabii, şimdi konu Anayasa Mahkemesine giderse 2002’deki gibi bir değerlendirmeye gider mi gitmez mi onu elbette değerlendirmek lazım. 2009 yılında ikinci düzenleme yapılırken bu konuyu çok tartıştık biz o zaman da Anayasa’ya aykırı olur mu olmaz mı diye. Hatta, Anayasa Mahkemesiyle de görüştük o dönemde. O zaman denildi ki önce bir adli para cezası konulursa bu bir aykırılık oluşturmaz şeklinde birtakım değerlendirmeler oldu, onun üzerine biz adli para cezasını getirdik. Şimdi buradaki adli para cezası konulmasının nedeni de Anayasa’nın bu açık hükmüdür. Bu açık hükmü nedeniyle doğrudan hapis cezası değil, bir adli para cezasıdır. Ödenmemesi hâlinde hapse dönüşmesi ise o infaz hukuku açısından, ayrı bir durum. Biz böylelikle Anayasa’ya yüzde 100 aykırı olan bir düzenleme yapmaktansa Anayasa’ya aykırı olmayan bir düzenleme yapmak daha isabetli olur diye böylesini tercih ettik. Tabii Anayasa Mahkemesine konu götürülürse Anayasa Mahkememiz elbette bu konuda bir değerlendirme yapacaktır. Bu düzenleme çek sahiplerinin kendilerini piyasaya verdikleri taahhütler bakımından bundan sonra daha dikkatli olmaya zorlayacak, yine bankaları daha dikkatli olmaya zorlayacaktır, çek alan kişileri de daha dikkatli olmaya zorlayacaktır ve piyasanın da kendi içinde biraz arınmasına da yol açacaktır çünkü bu düzenlemeden sonra çek kötü niyetle kullananlar bunun bedeli nedeniyle piyasadan el çekmek durumunda kalacaklar. Belki hepsi kaybolmayacaktır ama önemli ölçüde piyasada bir ayıklanma olacağını da tahmin ediyorum. Bu piyasada da dürüst insanların çek kesmesine yol açacağı gibi çekte de bir güven artışına yol açacaktır ve piyasanın canlanması bakımından da faydalı olacaktır. Ben şimdi Nurettin Bey’in yanında ekonomi konuşmak istemiyorum, burada, Plan ve Bütçede herkes ekonomi bilen insanlar ama benim bildiğim kadarıyla –yanlış söylüyorsam affedin- bu çek meselesi kredi meselesi değil bana göre. Benim anladığım, kredisiz piyasayı döndürme meselesi, parasız piyasayı döndürme meselesi. Bin liralık bir çekle 100 bin liralık bir ticaret yapıyoruz, bir güvene dayalı yapıyorsunuz. Çek, o dolaşımıyla piyasada bu kadar mal ve hizmet alımının dolanmasına, dönüşmesine yol açıyor. Eğer bunu biz bankalara şu kadar teminatlar alsın, şunu yapsın, bunu yapsın dediğimiz zaman piyasayı dondururuz biz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama karşılığı yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 74

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu döndürüyor. Parasız, kredisiz, faizsiz bir çek yapıyla piyasada çok büyük alım satımların yapılmasına, hareketliliğin olmasına yol açıyor. Esasında görünmez bir Merkez Bankası gibi bu yani o kadar büyük fonksiyon icra ediyor. O yüzden, biz çeki öldüren bir iş yaparsak hem bankaların çek sahiplerini bunalmasına, onları hareket edemez hâle getirmesine hem de çek alanların, çek kesenlerin olumsuz etkilenmesine yol açacak daha kapsamlı düzenlemeler yaparsak daha iyi yapalım derken daha büyük hata yaparız. Bence çek konusunda mükemmeli aramamalıyız, iyiyle yetinmeliyiz diye düşünüyorum çünkü bunun artı anlamda mükemmeli de, eksi anlamda mükemmeli de piyasaya daha büyük zarar vereceği kanaatindeyim. O yüzden, bu düzenleme mükemmel bir düzenleme değil ama iyi bir düzenlemedir. Komisyonun katkılarından dolayı da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, bir şey mi ilave edeceksiniz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, bir soru sormak istiyordum.

Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, şimdi, turizmle ilgili sıkıntı var. Turizm sektöründe biliyorsunuz oteller yıl başında alımlarını yapıyorlar meyve, sebze vesaire alımlarını yapıyorlar. Çeklerini veriyorlar, senet veriyorlar, onun tahsilatının daha sonra, yazın yapılacağını da biliyorlar mal verenler. Bu iyi niyetli bir şey. Biraz önce söylediğiniz gibi piyasanın çalışması, güvenle çalışmasını getiren ki bir piyasada olması gereken bir süreçtir bu ama öbür taraftan da eline çek alıp piyasayı dolandırmak amacıyla kötü niyetli olarak o çekten aldığı güvenle piyasayı dolandırmak amacıyla iş yapanlar var. Bunlar arasında hiçbir ayırım olmayacak mı? Bunu sadece hâkimin takdirine de burada bırakmıyoruz herhâlde, öyle anladım ama.

BAŞKAN – Dolandırıcılarla ilgili başka müeyyideler var başka kanunlarda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu o anlamda dolandırıcılık suçu da saymak lazım kötü niyetli olması durumunda.

BAŞKAN – Ama işte başka kanunlarda atıf var ona.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İyi niyetli ile kötü niyetliyi ayırabilmemiz lazım, bir.

İkincisi: İflas ertelemeye ilgili söylediniz. İflas ertelemeye ilgili burada da düzenlemeler var, biliyorsunuz. Ama buradaki düzenlemeleri ben dün de eleştirdim. İflas ertelemeye ilgili belli mahkemeler ve belli bilirkişiler bu işi özellikle yapıyorlar.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Reklamlar veriyorlar, ilanlar veriyorlar “İflası şöyle erteletiriz.” diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu işi yapan yerler var, hâkimler var, savcılar var, belli mahkemeler var, belli yerler var. Şimdi, onların üzerine siz gitmiyorsunuz, sadece onu da şeye bırakıyorsunuz. Aslında onların üzerine de gitmek lazım. Yani, orada bakanlığın ya da devletin de bir görevi var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, tabii, ben bu dediğimize katılıyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu sadece lafzıyla yani hukuki burada kanuni bir düzenlemeyle lafzını biraz sıkıştırarak piyasayı da mağdur etmemek, iyi niyetli taciri de mağdur etmememiz gerekiyor. O da biraz sıkı bir düzenleme oldu. Yani, siz devlet tarafından olan sorumluluğunuzu bu tarafa bırakmış oldunuz yani oradaki sorumluluğun yerine gelmesi gerekir. Onu söylemek istedim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, iflas ertelemeden başlayayım. Bir defa, hâkimlerle ilgili iflas ertelemeye eğer bir kasıt, bir kusur varsa, bilerek kanuna aykırı hareket etme varsa bunun iki yolu var: Biri, tabii, bunun kendi içinde denetim mekanizmaları var ama bir de kanunları bilerek çiğnemesinden dolayı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna yapılacak şikâyetler var. Ben buradan bir kez daha ifade etmek isterim, başka yerlerde de söyledim. Eğer herhangi bir mahkemenin bu konuda çok açık bilerek, isteyerek kanunları çiğnediğine dair herhangi bir vatandaşımızın sıkıntısı, şikâyeti varsa onu mutlaka Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna iletmeliyiz. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bundan haberdar olduğu takdirde müfettiş görevlendirmesi yapar veya muhakkik görevlendirir, onlar bunu inceler.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gazetelerde yazdı, belli mahkemelerin sadece bu işte uzmanlaştığı. Onu siz de biliyorsunuzdur herhâlde.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bülent Bey, bizim doğrudan bunları bilme şansımız yok. Birinci yol, ihbar ve şikâyettir. Diğer bir yol da medyada bunun yer almasıdır. Şu anda HSYK’da bir basın bürosu var, medyada yer alan haberleri onlar takip ediyorlar, resen bunları işleme koyma imkânı da var. Onlar da onlarla ilgili konuları değerlendiriyorlar, işleme konması gerekenler işleme konuluyor. Şu anda elimde rakamlar yok ne yapıldığına dair. Böyle bir soru soracağınızı bilseydim, rakamları yanımda getirirdim; biri bu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İkincisi: Çekle ilgili, dolandırıcılıktan bir ceza alıyor mu? Çekle ilgili eğer dolandırıcılık varsa zaten dolandırıcılıkla ilgili cezayı oradan alıyor. Yani, bu suçun adli para cezasının olması, bir kişi çek kullanarak dolandırıcılık yapıyorsa onun dolandırıcılık suçundan cezasızlığı sonucunu doğurmuyor, o ayrı bir suç. Çek kullanarak da yapabilir, başka bir şeyle de bunu yapabilir. O yargılama sonucunda sabit olursa dolandırıcılıktan ayrıca ceza alır, buna bir engel yok.

İki: İyi niyetli ile iyi niyetli olmayı ayırmayacak mı? Onu ayıracak. Adli para cezasının alt sınırı 20 TL, üst sınırı 100 TL. Cezanın bireyselleştirmesini yaparken mahkeme bütün bunları da dikkate alacak. Tarafların ekonomik durumunu dikkate aldığı gibi suç işleme kastının yoğunluğunu, kişinin bu konudaki sabıkasını ve başka başka karşılıksız çıkan çekleri vesaire pek çok şeyi dikkate alarak o bireyselleştirmeyi yapacaktır. O yüzden de kötü niyetli olanlarla ilgili bireyselleştirme yaparken alt sınırdan satmayı tercih edecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 75

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu internetle ilgili hesaplara erişim engeli ne zaman sonlandırılacak?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu anda bildiğim bir konu değil.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Saatlerdir iletişim noktasında sıkıntılar var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Aykut Bey, demin, bir değerlendirme yaptı, ayrıldı.

Şunu söyleyeyim: Türkiye’de dün büyük bir terör saldırısı oldu.

BAŞKAN – Ben İnternet’e giriyorum. Siz neye giremiyorsunuz?

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sosyal medyaya giremiyoruz.

BAŞKAN – Benim yok o hesaplarım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Dün büyük bir terör saldırısı oldu, işte, Fransa’da da bir terör saldırısı oldu geçmişte, başka ülkelerde de terör saldırısı oluyor. Şimdi, o ülkelerde gazeteler, televizyonlar kendi ülkelerinin aleyhine dünyada bir hava oluşturun diye yarışın içerisine girmiyorlar. Şimdi, işte, Cumhuriyet gazetesi, Fransa’da bir olay oldu, bir manşet attı, bir de bugün attığı manşete bakın, “Fransa evlatlarına ağılıyor.” diye bir manşet atıyor, Türkiye’de olanla ilgili de cesetleri koymuşlar, cesetlerin fotoğrafı var, “Ölüm terminali” diye öyle bir manşet atıyor. Şimdi, Fransa’dakilere başka bir manşet, Türkiye’dekiler başka bir manşet... Şimdi, Brüksel’de olan olayla, atılan manşetlerle, Türkiye’de olan terör saldırılarına bazı gazetelerin -Cumhuriyetin ismini verdim, diğerlerinin de verebilirim- attıkları manşetleri şöyle Allah için alın, yan yana koyun. Televizyonların yorumlarına bakıyorsunuz... Başka ülkelerde de oluyor terör hadiseleri. Orada gerçekten sağduyulu bir şekilde o olay konusunda kamuoyunu doğru bilgilendirmeye herkes özen gösteriyor ama o hadiseden, terör örgütlerinin istediği gibi toplumda korkunun, paniğin, endişenin egemen olmasına yol açacak haber ve yorumlardan, resimlerden, görüntülerden hepsi kaçınıyorlar. Onlara bir talimat mı veriliyor hayır ama orada öyle bir şey var. Bizde baktığınızda “Mehmet Selim Kiraz” diye bir savcımız, İstanbul’da, adliyede teröristler tarafından şehit edildi, onun dahi görüntüleri aynı şekilde verildi. Yani, bu noktada, basınımız görsel ve yazılı basınımız duyarlılık göstermiş olsa esasında herhangi bir tedbire gerek yok ama bu noktada ben bir duyarlılık gösterdiklerini görmüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tekrar çeke gelirsek...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O yüzden de bu noktalarda Hükûmetin tedbir alması, sosyal medyayı yavaşlatması veya da mahkeme kararı alıp bazı siteleri kapatması normal bir şeydir. Yoksa böyle hadiseler olmasa kimse zaten bunu yapmaz. Haberleşme hakkı önemli ama vatandaşlarımızın güvenliği, can ve mal emniyeti, önceliklendirirsek ondan daha önemlidir.

Ben teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcımız hoş geldiniz, hayırlı olsun.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nurettin Bey, hayırlı olsun, başarılar dilerim görevinizde.

Neyse ekonomiden daha çok anlayan bir bakan gelmesine de sevindim ama Adalet Bakanımız da belli ki Musa Bey gibi iş hayatında çek alıp çek vermemiş yani şunu söylüyor: “Piyasada 1 lirayla 100 liralık iş yaparsın, bu da piyasaya canlılık getirdi.” Ne kadar tehlikeli bir şey söylediğinin eminim ki farkındasınız çünkü parayı Merkez Bankası yaratır ve enflasyon dengelerini, enflasyon fiyat hedeflemesini o şekilde yapar. Eğer ki piyasaya 10 lira para verdim diye hesap edip Merkez Bankası, piyasada 20 lira daha çek arzı oluşmuşsa Merkez Bankası enflasyonu falan kontrol edemez. Biz yani yüzde 5 ve 6 hedeflediğimiz enflasyona asla ve asla ulaşamayız. Bu açıdan genişlemeci politikaları öz sermaye olmadan, ortada karşılığı olmadan bir parayla yapmamızın ne kadar tehlikeli bir şey olduğunun eminim ki farkındasınızdır. Yani, “çeki itibar” dediğiniz cümleyi çok dikkatli kullanmamız lazım. Ben yıllarca piyasada iş yaptım ve alan kadar verenin de ne kadar suçlu olduğunu çok iyi biliyorum. Ya, 1 lira sermayesi olan insanın giderseniz dükkânına 100 lira donatırsınız, o insan da para sahibi olduğunu sanır ve işletmeye, tüketime ya da alır parayı başka yerlere yatırır, eve gayrimenkule yatırır; giderseniz, 100 lira borcu vardır, dükkânın da 10 lira sermayesi kalmıştır ve 10 lirayla 10 kere malı çevirir ve bu da ciddi bir para arzı demek. Bu açıdan alan da suçlu, veren de suçlu, bankada suçlu mantığına, paradigmasına dönmemiz gerekiyor.

Sayın Bakan diyor ki: “Ayıklanma -çok tehlikeli söylemler bunlar- dürüst esnaf...” Bilmem ne? Ben hep şunu gördüm piyasada, her borçlu 10 insanın 9’u, yüzde 95’inin namusunda hiçbir sıkıntı yoktur. O yani bilmez çünkü bir anda piyasa ona bir imkân sunar, çek yaprağı verilmiştir, gider alır, bilemez, rüzgâr da iyidir, arkasından yürür, işi döner ama bir anda bir Rusya krizi, bilmem ne krizi, kendi sektöründe bir kriz olduğunda “Ya bir dakika, benim sıkıntım varmış.” der, farkına varmaz bunun. Bu kötü niyetle olmaz büyük olasılıkla da. Tabii ki dolandırıcılık var ve Sayın Bakanın dediği gibi Dolandırıcılık Yasası zaten var. Bu da yüzde 3’tür, yüzde 2’dir, bunu çok iyi biliyoruz. Bu çerçevede bir regülasyona ihtiyaç var Sayın Bakan. Böyle bir düzenlemeyi yalnızca dara düşmüş insanlar üzerinden yapmayalım diyorum. Bu regülasyonu yapalım. Elbette ki çeki keşide eden kişi de sorumlu olacak hiç kuşkusuz ama bu asla ve asla hapis cezası olmasın. Hapis cezası olmayan bir regülasyona girelim. Çok tekrar ediyoruz ama bu da çok önemli. Bazı arkadaşlarımız söyledi, limitli çeklere dönelim. Ya, piyasada zaten bir insanın kredisi varsa bankaya gidip kredisini alsın, yürüsün; limitli çeklerle de ödemelerini yapıyorsa yapsın. Böyle bir yöntemle dönelim diyorum ve özellikle de siz yani eğer ki enflasyon kontrolü istiyorsanız bu çeki bu şekilde tekrar piyasayı canlandırma aracı olarak asla ve asla görmeyelim derim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Kapatmıştım konuyu ama buyurun Sayın Tanal, son bir iki cümle alayım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Bakanım, hayırlı olsun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 76

Şimdi, tabii, konu, factoring şirketlerinin üzerinde, etrafında çok dolanıldı. Bunun yanında bir de varlık şirketleri var. Benim Mahmut Tanal olarak çekim karşılıksız çıktı, ödeyemedim, icra takibi yapıldı, tahsil edilemiyor. Varlık şirketine, 10 bin TL'lik veya 100 bin TL'lik çekim benim icra takibiyle birlikte 200 bine ulaştı veya 150 bine ulaştı. Varlık şirketleri, 150 bine ulaşan bu alacağı 10 bin TL'ye, 20 bin TL'ye, 30 bin TL'ye alıyor, alacaklı alacağını temlik ediyor yani varlık şirketi temlik alacaklısı, benim 150 bin liralık alacağımı 30 bin liraya temlik ediyor ve bu temlik noterden yapılmıyor, harçtan muaf, kendi aralarında yapıyorlar. Yapınca 30 bin TL'ye aldığı temlikli gidiyor 150 bin TL olarak tahsil ediyor. Şimdi, bir sefer, bu varlık şirketi 30 bin liraya aldığı bu alacağı gidiyor icra takibiyle, icra takibi neticesinde takip semeresiz kalıyorsa, tahsil edilemiyorsa efendim, buna aciz vesikası alıyor 150 bin liralık, bunu gider gösteriyor. Bir: Burada devlet dolandırılıyor. İki: Vatandaş alacaklı olarak 30 bin liraya aslında devralmış oluyor, arada 120 bin TL para kazanıyor bu varlık şirketi ve bu varlık şirketi beş yıllığına her türlü vergiden muaf. Bunu dürüstlük açısından ele alırsak, adalet açısından ele alırsak, sebepsiz zenginleşme açısından ele alırsak hiçbir tarafına bunun sığacak bir yönü yok Değerli Bakanım. Şimdi, benim sizden istirhamım, önümüzde burada İcra, İflas Kanunu düzenlemesi var, Çek Kanunu düzenlemesi var, Ticaret Kanunu düzenlemesi var. Ne olur yani, hakikaten, inim inim inleyen insanlar var. Faktoring şirketlerine vermiş olduğunuz bu imtiyaz kabul edilebilir bir durum değil yani bu alacaklıyla borçlu arasındaki dengeyi sağlamamız lazım. Varlık şirketi bunu 30 bin liraya aldıysa 30 bin lira üzerinden takip etsin, 50 bin liraya aldıysa 50 bin lira üzerinden takip etsin yani 50 bin liraya aldığı alacağı orada icra dosyasında 150 bin lira takip var, onu tahsil etmeye çalışıyor, tahsil edemeyince de nasıl olsa devlet buradadır, aciz vesikasını alırım, giderim, gider olarak gösteririm onu diyor. Bu, büyük bir adaletsizliktir yani zengin mal varlığına büyük bir katkı sağlanmış oluyor. Bunun da bu düzenlemede göz önünde bulundurulmasını istirham ediyorum, teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Şimdi, konu, tabii, epeyden beri tartışılıyor. Aslında ciddi de katkılar sağlanıyor. En azından işin gerçek boyutunun, risklerinin, bu düzenlemenin ya da çekin arkasında hapsin olmadığı hâlde ortaya çıkan komplikasyonlar vesaire bütün seçenek ve ihtimaller bütün boyutlarıyla masaya yatırılıyor ve şu anda değerlendiriliyor, irdeleniyor. Bu, gerçekten güzel bir şey.

Şimdi, vadeli çek bir özel durum Türkiye için, Türkiye ekonomisinin oluşturduğu, Türk ticaret hayatının ortaya çıkardığı bir mekanizma, başka ülkelerde yok denecek kadar az, yok gibi aslında. Çek, biliyorsunuz, ödeme aracı ama burada para. Yani paranın en önemli özelliklerinden bir tanesi, üç temel fonksiyonundan bir tanesi -biliyorsunuz- mübadele aracı olması, değişim ve dönüşüm için kullanılması. Vadeli çek tam olarak bu özelliğe sahip, diğer özelliklerini tartışmaya gerek yok ama vadeli çek Türkiye'de kullanılmaya başlandığı andan itibaren, tarihten itibaren yıllar boyunca bu amaçla kullanıldı, bu amaçla kaydi para yaratıldı esasında. Yani bankaların yaptığı iş vadeli çek yoluyla yapıldı. Doğru bunlar, bütün bunlar doğru. Kaydi para oluşturuluyor, bir mübadele aracı, para gibi kullanılıyor, bu gerçek, bu realite. Bu nasıl başladı, ne zaman başladı, bence o tartışmaya girmeye gerek yok ama bildiğimiz bir şey var; bir vakıa olarak, bir tespit olarak vadeli çek Türkiye'de ve çok büyük hacimlere ulaşan rakamlarla bu amaçla kullanılıyor. Bunu yok sayamayız, ortadan kaldıramayız, görmezden gelemeziz. Bu gerçek, bu realite.

Aslında birkaç defa teşebbüs edildi; acaba gerçekten vadeli çek uygulamasını, bu şekilde uygulamasından vazgeçilip gerçek fonksiyonuna dönüştürebilir miyiz? Yani görüldüğünde, ibraz edildiğinde ödenecek şekilde ödeme aracı hâline bütün dünyada uygulandığı gibi dönüştürebilir miyiz? Konuşuldu, tartışıldı; bizim hükümetlerimizden önce de konuşuldu bunlar -ben biliyorum, belki arkadaşlarımızdan hatırlayanlar da vardır- ama böyle bir proje hayata geçirilemedi, geçirilmesi de kolay değil çünkü piyasa ciddi anlamda bunu kullanıyor, piyasanın önemli araçlarından bir tanesi, her seviyede kullanılıyor, yoğun bir şekilde kullanılıyor, ciddi bir kaydi para oluşturuyor. Bir anda bunu piyasadan çektiğinizde ciddi anlamda piyasada bir darlık, ticarete bir azalma, daralma, onu ikame edecek başka bir enstrümanı devreye sokamadığınız sürece... Ki bir kısmı aslında öneriler arasında gündeme geldi, onlar da konuşuldu, mesela bankaların daha fazla sorumlu kılınması, en çok öneri olarak gelen hususlardan bir tanesi bu. Ama burada, biliyorsunuz, böyle bir şey çekin maliyetini artıracak. Yani bir tür kredidir aslında. Yaprak başına ya da bir oran olarak hangi formatta yaparsanız yapın sonuç itibarıyla bankaya bir sorumluluk yüklemek demek bankanın kredi açması anlamına geliyor. Bu sefer banka o çeki verirken kredide uyguladığı o maliyetleri ve şartları kişi için, çeki vereceği kişi için veya şirket için, kuruluş için talep edecek. Yani o mekanizma zaten var şu anda, yani kredi mekanizması. İnsanlar bunu kullanamadıkları için bunlara ilave olarak uyguluyor sistem. Dolayısıyla bunu bu şekilde değiştirmek hemen hemen imkânsız, yani böyle bir hacmi çünkü bu ticarete, esnafa, iş âlemine ilave bir mali külfet anlamına gelir. Yani dolaylı, örtülü bir şekilde kredi mekanizmasına çevirmek, bankalara çek başına sorumluluk yükleyerek döndürmek ciddi anlamda bir maliyet getirir. Bunu tabii, hem kabul etmiyorlar, kaldırmaları da mümkün değil.

Dolayısıyla teoriye uygun değil, öğretilere uygun değil belki, çekin icat edilmiş amacına uygun değil ama böyle bir durum söz konusu ve biz bunu esas alıyoruz. Artık bu saatten sonra da, açık söylemek gerekirse, bugüne kadar yapılan ve sonuçsuz kalan teşebbüsleri de dikkate alınca, bundan sonra da en azından kısa vadede -öyle söyleyelim yani öngörülebilir bir beş yılda, on yılda- vadeli çekin yerine ikame edilecek bir mekanizma açıkçası gözüküyor, dolayısıyla biz bunu vakıa olarak alıyoruz.

Şimdi, hapis cezası kaldırıldıktan sonra belki dönen çekte oransal olarak bir azalma veya bir artış olmadı ama çek kullanımında reel olarak ciddi bir azalış meydana geldi, rakamlar da onu gösteriyor. Yani tabii, ticaretteki artış, büyüme rakamlarını dikkate aldığımızda reel olarak çek kullanımında bir azalma meydana geldi. İşte, esas zaten sıkıntının kaynağı da bu. Tabii, 2012'de -Erhan Bey yok şimdi, o toplantılarda kendisi de vardı, biz de orada şey yaptık- konuşulurken "Çekin itibarını zedelemeyecek, saygınlığını ortadan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 77

kaldırmayacak, yine kabul edilebilir derecesini de sektöre uğratmayacak bir başka mekanizmayla ikame ederek hapis cezasını ortadan kaldıralım.” denildi. Taraftar buldu yani hakikaten o zamanlar ama onu zorlayıcı esas neden o dönemde biriken 280 bin civarında dosyaydı. Yani yargıda çoğu da kesinleşmiş veya bir kısmı da temyiz aşamasında olan 280 bin adet karşılıksız çekle ilgili dosya. Bu ciddi anlamda bir tehdit oluşturdu sistem için ve o zaman, biliyorsunuz, çok büyük toplumsal hadiseler meydana geldi, işte, özel platformlar oluşturuldu; çekzedeler, çek mağdurları, hatırlarsınız, çok uzak değil 2012 yılında. Yani orada hapsin kaldırılması esas itibarıyla bu toplumsal baskıdan kaynaklandı. Bunu da ortaya koymak gerekiyor. Hakikaten çok ciddi mağduriyetler vardı. Bir de 2008-2009 krizinden sonra ortaya çıkan ve ticari hayatı sektöre uğratan, daraltan ve tabii, vadesiz çıkan çeklerin hem sayısını hem de miktarını azaltan bir hadise de yaşandı. 2008 ve 2009 krizi Türkiye’yi de elbette etkiledi. Millî gelirden -biliyorsunuz- daralma meydana geldi o dönemde Türkiye’de. Dolayısıyla onların da etkisiyle bir anda sayı çok normal seyrinin üzerinde bir rakama ulaştı. Yani hapisle karşı karşıya kalan iş âleminin, iş adamının sayısı, dosya sayısı çok büyük boyutlara ulaştı, toplumsal problem hâline gelecek şekilde bir noktaya gelince tabii, buna siyaset kurumunun da hep birlikte, bütün olarak kayıtsız kalması düşünülemezdi.

Bakın, o zaman, bütün sivil toplum örgütleri ve ilgili meslek kuruluşlarının tamamı çekin hapis cezasının kaldırılmasını talep etti ama bugün istisnasız -bakın, özellikle altını çizerek söylüyorum- bütün sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşları da tekrar çeke hapis cezasının getirilmesini istiyor. Biz hepsinin görüşünü aldık, tümünün.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İş insanları...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani bu da bir realite, ekonomik boyutu var elbet ama her şeyden önce sosyal bir hadise. Gittiğimiz her yerde, biz, sistematik olarak da bazı kurul organizasyonları, o çerçevede de bütün bunların görüşlerini aldık, yazılı olarak da aldık. Hepsinin ortak görüşü tekrar çeke hapis cezası getirilmesi. 2012’de aynı kişiler, aynı kurumlar tam tersini söylüyordu, bugün de bunu söylüyorlar.

Dolayısıyla bugün yine hapis cezasının getirilmesinin arkasında yatan en önemli saik budur, yine iş âleminin bu konudaki yoğun talebidir ve baskısıdır, onu da görmezden gelemez. Yani bu açıdan bakıldığında hakikaten -daha 2012 yılı, dört yıl oldu- dört yıl önce biz, bütün toplum olarak hepimiz, hep birlikte; siyaset kurumu olarak da Medis de bunu hep birlikte çıkardık zaten kanunu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Uyardık, dengeli olsun dedik.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Konuşuldu, elbette, tamam, haklısınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – O zaman gerekli uyarıları yapmıştık.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bankalara da sorumluluk yükleyelim diye bizatihi ben size söylemiştim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Doğru, doğru, doğru.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz yoktunuz da ondan söylüyorum. Bekir Bey’e söyledik.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İşte, onun için o zaman da aynı şeyi söyledik yaptığımız zaman. Bankalarla görüştük o zaman bakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Eğer çek senede dönerse olmaz dedik.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bankalarla da konuşuldu, banka dedi ki: “Ben böyle bir sorumluluğa ilave bir maliyet olmadan giremem.” Çünkü bankaya maliyeti var yani çok ciddi anlamda. Bankaya da sektörde sistem olarak tek taraflı bir iradeyle kamu olarak “Biz bunu yaptık, oldu.” deme şansımız da yok. Bankalara böyle bir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vatandaş yapıyoruz “yaptık, oldu” deyip...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yok, yok.

Dolayısıyla, geldiğimiz noktada böyle bir durum söz konusu ama bu talebin piyasa açısından, iş âlemi açısından, kendileri açısından haklı gerekçeleri var. Hakikaten rakamlara baktığınızda 2012 öncesinde yani hapis cezası kaldırılmadan önceki çek kullanımındaki artış trendi daha sonra düştü, 2012’den sonra düştü. İşte, bu piyasadan paranın çekilmesi, oluşturulan kaydi paranın azalması anlamına geldi ve bu, ticareti bu oranda daralttı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Krediler büyüdü.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ya, kendi seyrinde, kendi mecrasında gidiyor zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Orada alamayacak, krediye gidecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Arkadaşlar, krediyle bunun kesinlikle alternatif olmadığını kabul etmemiz gerekiyor, birbirlerinin alternatifi değil bunlar, tamamlayıcıları. Her biri ayrı platformda, mecrasında yürüyor. Yani bu şekilde çeki kullanan insanların çoğu zaten kredi mekanizmasına, sistemine girme -mali açıdan ya da başka nedenlerle- imkânı olmayan insanlar, büyük çoğunluğu. Şimdi, tekrar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Karşılıksız para basacağız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani öyle, doğru, doğru. Şimdi, hapis cezasının getirilmesinden sonra iadeitibar yapmış olacağız tekrar çeke, öyle söyleyelim. İadeitibardan sonra çek kullanımı, daha doğrusu çek kabulü aslında, kullanımı değil, sıkıntı kabulden kaynaklanıyor çünkü şu anda...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi doğru oldu Sayın Bakanım. Demin kullanımı azaldı dediniz, kabulü azaldığı için...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Kabul, kabul. Tabii, aynı şey, doğru, doğru. Kabulü azaldı, şimdi bundan sonra kabulü şey yapacak. Burada...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, işte, tam bu noktada madem çeke itibar kazandırıyoruz, keşideciler açısından da şu yeni bir rahatlatma, bir yapılanma, vergi, SSK, bir stok affı gibi konuları da mesela bunun bir kenarına bağlarsak çok iyi olur diye düşünüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 78

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, o ayrı bir konu, çok büyük bir başlık, öyle söyleyeyim. Onu isterseniz daha başka bir ortamda değerlendirelim, tartışalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İftarın öncesinde yetişmez efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İftar değil, ramazana da yetişmez yani.

Evet, şimdi, tamam, toparlıyorum Sayın Başkan.

Şimdi, hapis dürtüsü, hapsin zorlayıcı etkisi esas itibarıyla çekte ödenmede değil de başta kullanırken, keşide ederken, en başta o zaman insanların daha dikkatli davranması ve hesabını kitabını daha sağlıklı yapması sonucunu doğuracak, bu çok önemli. Bakın, bu belki çok gündeme gelmiyor ama hapis cezası esas... Şimdi insanlar arkasında bir şey olmadığı için çok rahat verebiliyorlar, yani nakit dengesini çok dikkate almadan, gelecekteki kendi nakit dengesini çok hesaba katmadan, piyasa şartları da dâhil olmak üzere, veriyorlar ama şimdi, bu eğer yasalarsa eskiden olduğu gibi, tıpkı 2012 öncesinde olduğu gibi insanlar çek keşide ederken artık çok daha dikkatli davranacaklar, esas yapılmak istenen de bu zaten.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Varlık şirketleriyle ilgili...

BAŞKAN – Onlara sonra geleceğiz Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – 61'inci madde üzerinde bir kısa açıklama alalım. Ne yapıyoruz maddede?

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Başkanım, bu maddede yapılan değişiklikle, öncelikle, bankalara çek hesabı açmak için başvurular mevcut düzenlemede yasaklılık hâlinin bulunup bulunmadığı yönünde bir beyanda bulunuyorlardı, şimdi, adli para cezası öngörüldüğü için bununla birlikte adli sicil kaydının da bankaya ibrazını zorunlu kılıyor.

Ayrıca hesap açıldıktan sonra oluşturulan bilgi sistemine çek düzenlemede çek sahibinin bilgileri banka tarafından girilmesini zorunlu hâle getiriyoruz. Yine çekte tüzel kişilerde varsa MERSİS numarası, gerçek kişilerde de TC kimlik numarasının yer alması sağlanıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yalnız, ben oylamaya sunmadan önce 61'inci maddeyi redaksiyon yetkisiyle alacağım; iki redaksiyon var maddede. Birincisi; birinci fıkrada "Çek Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bankası kayıtlarını" sehven birinci fıkrası yazılmış, "ikinci fıkrası" olarak düzeltceğiz. Ve burada (e) bendinde de "MERSİS numarası" denilmiş, MERSİS numarasını da açacağız, "Merkezi Sicil Kayıt Sistemi Numarası" olarak düzenliyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aşağılarda da var ama ilk orada geçiyor.

BAŞKAN – Yani burada açıyorum, orada "MERSİS" diye bırakacağız.

Evet, redaksiyon yetkisiyle beraber maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 62- 5941 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "talepte" ibaresi "şikâyet" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(10) Lehine karekodlu çek düzenlenen lehtar, teslim aldığı çeki Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sisteme kaydeder. Sisteme kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer. Karekodlu çekin sisteme kaydedildiği tarihten sonra çek düzenleyen tüzel kişinin temsilcilerinde meydana gelen değişiklikler, çek hesabı sahibi tüzel kişinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz."

BAŞKAN – 62'nci maddedeki çek şeyini konuştuğumuz için tekrar... 62'nci madde üzerinde önerge var ama açıklamadan önce mi bir bilgi istiyorsunuz?

ERHAN USTA (Samsun) – Açıklamayı alalım, ondan sonra olabilir.

BAŞKAN – Evet, 62'nci maddede ne yapıyoruz, bir açıklama alalım.

Adnan Bey, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, burada yapılmak istenen şu: Lehine çek düzenlenen lehtarın çeki aldıktan sonra oluşturulan bilgi sistemine bunu bildirme imkânı sağlıyoruz. Bu, bir zorunluluk değil ama bunu yapanlar için bir avantaj var. Bu avantaj ileriye dönük çek keşide eden çek sahibi için veyahut da çeki alan için o tarihte çeki düzenleyenin yetkili olup olmadığını ispat açısından fayda sağlayacak, bu sisteme girildiği tarihteki yetkililerin ispatı açısından. Çünkü ileriye dönük çek verildiği zaman uygulamada şu sıkıntılar yaşıyordu: Şu anda bu kişi şirketin yetkilisi değil deyip o çeki itiraz ödeme ibrazda itiraz vuku buluyordu. Yargılama süreci de uzun sürüyordu. Ama şimdi bu sisteme girildiği zaman o anda düzenleyen kişi ve tarih belli olduğu için bunu ispat açısından şey çıkaracak.

Bir de ciro edilip de girilmemiş çeklerde bankanın sorumluluğunu kaldırıyoruz, teşvik ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başkanım, teslim tarihi mi? Şimdi bir de vadeli çek gerçeği var. Şimdi neye göre bankanın sorumluluğunu kaldırıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 79

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi şöyle: Sisteme bildirildiği tarihte ispat...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani bilmeden sormuyorum, bilerek soruyorum, onu söylüyorum. Lehtar, teslim aldığı çeki sisteme kaydediyor. Lehtar ne zaman teslim aldı? Yani ileri vadeli çek aldı. 5 tane çek var. Birisi iki ay sonra, birisi üç ay sonra.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Hiç fark etmez.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O anda teslim aldığı anda mı girecek adam, vadesi işleme koyduğunda mı girecek? Ne zaman girecek? 5 taksitli 5 tane parça çek aldı hepsi birer ay arayla.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Hepsinin girilmesi avantajlı, kendi avantajı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Avantajlı da o zaman tahsile geldiği zaman ne olacak?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teorik olarak o tarihe kadar girer gibi gözüküyor. Yani vade tarihine kadar.

BAŞKAN – Keşide tarihine kadar.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Vade tarihine kadar.

BAŞKAN – Vade yok ki çekte Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – İleri tarih.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tanzim tarihi.

RECAİ BERBER (Manisa) – İleri tarihe keşide edilmiş vadesi var demektir...

ERHAN USTA (Samsun) – Çekte tarih muteber değildir ama.

RECAİ BERBER (Manisa) – ...o tarihe kadar girilmesi lazım.

BAŞKAN – O farklı bir tartışma. Peki.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben ilk değerlendirmemde, kısa değerlendirmemde bir etki analizi yapıldı mı dedim ama, Sayın Adalet Bakanımız o konuda bir şey söylemedi, Sayın Başbakan Yardımcımız da söylemedi. Yani mesela bakanlığın mutlaka elinde bir çalışma olmuş olması lazım. Temel şey, hani, bu hapis cezası çok arttı, iş yükü çok arttı. Mesela şimdi bu düzenlemeden sonra bizim mahkemelerimizdeki iş yükünün ne kadar azalmasını öngörüyor arkadaşlar? Karşılıksız çıkan çek sayıları ile ilgili ne kadar azalma öngörülüyor? Hapis cezasına kadar ne kadar artma öngörülüyor? Bunlara ilişkin çalışmalar varsa onları dinlemek isterim ben.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, esasında genel bir değerlendirme yapıldı ama, biraz önce ifade etmeye çalıştım, dönen çeklerin oranında hapsin kaldırılmasından sonra ciddi bir değişiklik yok, Adalet Bakanımız da söyledi. Ama düzenlenen çek miktarında reel olarak ciddi bir azalma söz konusu. Yani 2012'ye kadar düzenlenen çeklerde bir trend var, artış trendi var. Tabii, ekonomik hacimler vesaire, gelişme de bağlantılı doğrudan. Şimdi, arkadaşlar, rakama bakıyorlar ama âdet değil, miktar. Şimdi, tekrar hapis cezası getirildikten sonra 2012 öncesindeki yıllık ortalama reel artış trendine tekrar ulaşılacağı tahmin ediliyor. Şu rakamları şey yapalım.

ERHAN USTA (Samsun) – “Keşideden çek hacmi büyüyecek.” diyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aynen öyle, evet. Hep rakamlarda dönen çeklerin oranlarına bakılıyor ama bu doğru bir şey değil. Ve aslında hapis cezası olmadığı için de belki birçok işletme, çeki elinde tutan, onu gidip kayıtlara geçiriyor, yazdırmıyor ifadeyle arkasını. Çünkü bir anlamı yok, bir müeyyidesi yok yani yazdırmanın ya da çeki bankaya ibraz etmenin bu anlamda.

Şimdi, bakın, 2013 yılında 482 milyar, 2014 yılında 601 milyar, 2015 yılında 673 milyar, 2016'nın... Bu çeyrek mi acaba, çeyrek rakamlar mı? Evet, çeyrek rakam galiba. Mayıs ayı itibarıyla 285 milyar lira. Dolayısıyla bu trendin daha önceki, 2012 öncesi trend rakamlarına ulaşılacağı tahmin ediliyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Oradaki trend de, tabii, biraz büyümelerle farklı bir trend.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – E tabii. Yani o nominal. Reel rakamları hesap etmek lazım. Doğru.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir de şeyi söyleyeceğim. Yani, mesela yargının iş yükü esas. Adalet Bakanlığından arkadaşlardan orada esas bir şey bekliyoruz. Yani ilk şeyde, geçenki düzenlemede bir şey bekliyorduk. Şimdi orada tersine gidiş olacak. Ona ilişkin beklentiler nedir?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şöyle: Elbette bir iş yükü gelecek ama daha önceki dönemde olduğu kadar olmayacak. Çünkü orada hem sürecin çok uzaması nedeniyle ortalama beş yıllık bir şeyden bahsetti Adalet Bakanımız. Şimdi, tabii, icra mahkemeleri bunu yargılayacak, süreç çok daha hızlı ve ayrıca Yargıtaya da gitmeyecek, israf mahkemeleri üzerinden temyiz edileceği için. Tabii, net bir tarih vermek mümkün değil. Yani bu anlamda, işte, özellikle ortalama bir zaman tahmini yapılabilir, yani yargılamanın kesinleşmesi sürecinde. Belki orada iş yükü noktasında bir tahminde bulunulabilir ama şu anda, tabii, sistemde ilk defa uygulanacak istinaf mahkemesi. Tam bir çalışma, tahmin... Ya da tahminler çok realist olmayabilir. Öyle söyleyeyim. Çünkü bilmiyoruz, elimizde, bu yargılama sistemi içerisinde, ortalama ne kadar zaman alacak bir yargılama, çekle ilgili yargılama?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 80

ERHAN USTA (Samsun) – Çalıştıracak Sayın Bakanım. “Etki analizi” dediğimiz o. Yoksa hiçbir şey olmuşun üzerinden çalışılmıyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şöyle olsaydı o zaman bir rakam ortaya çıkardı: Eski sistem gibi yargılama mekanizması olsaydı. Yani 2012’den önceki dönemde olduğu gibi. O zaman bir rakam ortaya çıkardı. Ama önceki dönemden kesinlikle çok daha az yargı mekanizmasını, yargı sistemini meşgul edeceğini söyleyebiliriz ama istediğiniz anlamda, oran-rakam anlamında bir şey söylemek şu anda mümkün değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben sorumu daha somut bir şekilde bir daha soracağım. Anlayamadım çünkü. Dedim ki, 5 tane taksit var. Ben lehtarım. 2’sinin taksitini bu ay, önümüzdeki ay alacağım, taksitli mal satıyorum, çekim var. 2’sini girdim, 3’ünü girmedim, bu arada o şirketle ilgili bir şey oldu. Elimde 3 tane daha çek var, girmedim. “Bankanın sorumluluğu biter.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Niye girmiyorsunuz, onu anlamadım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – E canım, şu anda vadesi gelmemiş, önümüzdeki ay gelecek. Belki nakit öder, belki şey yapar diye bekliyorum diyelim ki. Ama battı şirket, bir şey oldu. İlk ikisini banka verecek, diğer 3’ü ne olacak benim çekim?

BAŞKAN – Açıktan mı aldınız yani?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Açıktan, öyle soruyorum. Yani sisteme girme tarihini çekin kesilmesi, ödenmesi, sizin de dediğiniz gibi, çek bir ödeme aracı gibi değil, bir garanti, teminat gibi veriliyor çoğu zaman. O tarihte zaten bankada hesabı, parası varsa bazen çeki iptal edip nakit EFT’yle gönderebiliyor da. Çeki herkes artık bir teminat olarak alıyor. O nedenle dedim yani belki girdi, girmedim... Bu sefer de artık o ticari işlemi ortadan kaldırmış gibi oluyoruz. Bankanın yükümlülüğü sona erer demek biraz bana şey gibi geldi.

BAŞKAN – Sayın Tanal, bu arada sizi dinleyelim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ben bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Peki Sayın Bakan, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teorik olarak çeki aldığı tarihten, yani keşide tarihinden vade tarihine kadar bunu yapabilir. Onda bir sorun yok. Buradaki bankanın sorumluluğu, biliyorsunuz, çek başına bir rakam var. Şu anda rakam ne kadar bilemiyorum ama. 1.200 mü? O sorumluluğu kastediyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anladım işte. Yani bin liralık sorumluluktan ne olacak yani? 2’si geldi, 3’ü gittiyse...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yine de sisteme girmesini sağlamak amacıyla elde kullanılabilecek bir argüman olarak zorlanmaya çalışılıyor. Hepsı bu. Yoksa başka bir şey yok, başka bir amacı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “...sorumluluğu sona erer.” Biraz geniş bir şey.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sanki ifade tarzından sanki yükten kurtulur falan gibi bir şey çıkıyor ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ödesin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Evet, aynen öyle. Sonuç itibarıyla sorumluluğu zaten o, 1.200 lira.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Bakan, yani hep: “Efendim, eskiye dönüş var.” diyoruz. Ancak eskiden bankanın bu şekilde sorumluluğunu ortadan kaldıran bir hüküm yoktu. Bu şu anda yeni bir düzenleme. Yani burada bu bildirimi buraya, bu sisteme kaydetmeyen... Yani düşünün, şimdi Ramazan Bayramı geldi, önümüzdeki bayram Kurban Bayramı. Köyde yaşayan bir vatandaş. Geliyor, iki günlük, üç günlük çek veriyor. Köylü adam çekten ne anlar? Bildirmemiş, bildirmediği için çek de karşılıksız, adamcağız 1.200 TL parasını alamayacak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hale götürdü verdi, aldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aldı, evet, yani bildirmediği için iki günlük, araya cumartesi, pazar günü girmiş. Efendim, çek de karşılıksız çıktı. “Sen bildirmediğin için ben banka olarak sana parayı vermiyorum.” Yazık, günah. Burada bankaları koruyan bir hüküm bu. Bu, fakir, fukara, garibanı koruyan bir hüküm değil, bir.

İki: Sayın Genel Müdürümüz dedi ki: “Efendim, bu ispat külfeti açısından.” Diyelim ki ben çekimi keşide ettim, Musa Bey’e verdim. Musa Bey kalktı, bu arada bu çeki size verdi ve siz gayrimeşru bir hamilisiniz. Siz gittiniz, uyanık olarak kalktınız çeki götürdünüz ibraz ettiniz, kaydettiniz. O çek gerçek hamili olan Sayın Bakanımıza gitti. Şimdi, çek kimdeyse onun hamili, gerçek sahibi o. Siz yarın, öbür gün “Efendim, bu çek bendeydi, ben kaybettim, işte, ben bildirimde bulundum.” Aslında gayrimeşru hamilisiniz. Aslında çekin asıl hamili olan bakan. Peki, burada ispat külfeti açısından kim çek sahibi? Çekin meşru hamili kim?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ciro var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, ciro şart değil. Beyaz ciroyla da geçebilir size.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hamiline değil mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 81

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üstadım, bakın, hamiline çek düzenlendi... Burada ticaret hukukuyla ilgili, bilemiyorum, ayrıntılı isterseniz girelim. Yani çekler mutlak surette hamiline düzenlenebilir, beyaz ciroyla verilebilir, yani o “ciro” dediğimiz tamamen sorumluluğu gündeme getiren bir şey. Yani kişi sorumluluk altına girmek istemiyorsa beyaz ciroyla da size verebilir. Yani o açıdan ben...

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür diliyorum Sayın Başkanım.

Buradaki bu bildirim esaslı ispat külfeti açısından da doğru değil, ileride çok büyük sakıncalar getirir. İki: Mağdur olan vatandaş da düşünün, iki günlük. Adam geldi, cumartesi günü siz pazarda arabanızı sattınız, kalktınız bayramda hayvanınızı, koyununuzu sattınız, pazartesi günü gidecek, “Efendim, sen bildirmedi.” Böyle bir şey olamaz arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Bakan, müsaade ederseniz burada “Sisteme kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer.” ifadesi hakikaten pratikte doğru bir ifade değil. Mesela tüccar geliyor, bizim orada elma, elmayı topluyor, hafta sonu geliyor, çeki veriyor köylüye, ondan sonra gidiyor. Çeki yazdı, o gün, diyelim ki cumartesi tarihini yazdı. E, ne olacak? Pazartesi günü ne yapacak bu adam? Ya da pazartesi günü geçti, salı günü geldi. Köylü vatandaş elmayı mı toplayacak, tüccarla mı uğraşacak, bankaya nasıl gidecek de bu çeki bankaya nasıl kaydettirecek?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yazdınız, “Git bankaya parayı çek.” Önce adam gidecek bildirecek bitirecek ondan sonra... Olur mu öyle şey. Aynı gün içinde çekeceksin deyip...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müsaade ederseniz...

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, buradaki bildirimin asıl amacı şu: Çek yazan kişinin bankaya ibraz edilmeden ne kadar çek yazdığı. Biz şimdi şeyi paylaşmak istiyoruz. Çek sahibinin bilgilerini...

BAŞKAN – Onda bir sorun yok, doğurduğu sonucu söylüyoruz biz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sonuç: Şimdi sorumluluğu ortadan kaldırmıyor. Sorumluluğu ne zaman? Vadesi, yani ibraz tarihinden sonra gittiği zaman...

BAŞKAN – Aynı gün verdi çeki diyoruz, zaten yani onu konuşuyoruz. Geldi, günlük çek yazdı, üç gün sonra gittiniz bankaya, “sorumluluğu kalmadı bankanın” diyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İbraz süresi var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Süresi geçtikten sonra ibraz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Arkadaş, bugün günlük çek verilse...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, bildiri nereye yapıyoruz affedersiniz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bankaya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İyi de yani zaten sorumluluktan kurtaracağımız banka.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sisteme, pardon sisteme yapılıyor. O daha kötü, o daha zor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika. Sistem ne sistemi, muhatap kim? Ben köylü vatandaşım, hale karpuzumu indirdim, karşılığında bana kabızıl para verdi. O sisteme ancak şirketler banka aracılığıyla girebilir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu takip amacıyla koydukları bu cümlelerin oradan çıkması lazım.

Sayın Bakanım, buyurun lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de arkadaşların görüşüne katılıyorum. Böyle bir amaç için bu zorlayıcı unsur bu şekilde kullanılmamalı. Başka bir, teşvik edici mekanizma bulalım ama...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Onu geri çekin Sayın Bakan. Böyle olmaz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şöyle yapalım isterseniz: Genel Kurula kadar inşallah biz düzenleme yaparız. Yani, doğru, bu eleştiriler haklı eleştiriler.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vermeden önce, yani adamın riskini girmek ayrı bir şey, çekin sisteme girmesi ayrı bir şey. Bankaya ibraz ettiğinde ödemeden önce girsin. Ama...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bankaya ibraz etse daha kolay aslında. Çünkü, hani, ulaşabileceği şey açısından. Ama burada ticaret il müdürlükleri vasıtasıyla...

Hangi vasıtayla? İnternet’ten yapacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu zaten otomatik olarak bankaya, sisteme kaydedilsin, banka o yükümlülüğü yerine getirsin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çalışsın arkadaşlar da başka bir şey yapalım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Bakan, sadece burada bir cümleyle... “Sisteme kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer.” diyor. “Sona ermez” diyelim, bitti. Yani sisteme girsin gene, sisteme kaydeder ama “sisteme kaydedilmemesi hâlinde sona ermez” diyelim yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yaşa, doğru.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 82

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – isterseniz şöyle yapalım: Son dakika şeyleri şu anda... Yani onu çalışarak yaparsak daha iyi olabilir. Ayak üstü yapmayalım isterseniz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biz yasayı bitireceğiz ama... Bugün bitiriyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Hayır, tamam yani şöyle, çıkma değil, böyle kalsın, biz Genel Kurula kadar inşallah... Tabii hep bunlar kayda geçti, konuşuldu zaten. Ona uygun bir model geliştirelim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Adnan Bey'in anlayışına bizim rızamız yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Mesele anlaşılmıştır arkadaş. Bak, yani şu anda bu değişikliği yapmayalım yani çünkü biraz oturup konuşmamız, irdememiz gerekiyor, o nedenle diyorum ama düzeltilmesi gerekiyor evet.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sanıyorum Maliyenin şöyle bir hesabı var burada kayıt dışılığı...

BAŞKAN – Maliye değil, bu Gümrük ve Ticaret.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Hayır hayır, ama Maliye de eminim buna katkı sunmuştur. "Buradaki bu karekodla beraber oradan biz gözlemleriz kayıtlı olmayan rakamları da görürüz." gibi bir...

BAŞKAN – Yok, orayla hiç alakası yok, Maliyenin hiçbir dahli yok bu işten.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ama yarın olur çünkü sisteme girecek, görecektir, vadeli ne çek kesmiş, ne olmuş...

BAŞKAN – Kötü ya da iyi ama yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Şu anlamda söylüyorum: Bir şekilde ne kadar para yaratıldıysa da görmek makro ekonomik dengeler anlamında bence olumlu bir şeydir bir yandan. Gelebilmek anlamında, bir yıl içinde...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Hayır hayır görülemiyor, sisteme girilmezse siz göremiyorsunuz ne kadar çek kesmiş, altı ay sonrasına, bir yıl sonra ne kadar para yatırılmış göremiyorsunuz. Önerim şu: İbrahim süresi diye bir süre var çekte yani aynı şehirde on gün, farklı şehirlerde bir ay diye. İbrahim süresi diye belirtilirse belki maksat hâsıl olur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 62'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

MADDE 62- 5941 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "Cumhuriyet başsavcılığına talepte" ibaresi "icra mahkemesine şikâyetle" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(10) Lehine karekodlu çek düzenlenen lehtar, teslim aldığı çeki Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sisteme kaydeden Sisteme kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer. Karekodlu çekin sisteme kaydedildiği tarihten sonra çek düzenleyen tüzel kişinin temsilcilerinde meydana gelen değişiklikler, çek hesabı sahibi tüzel kişinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz."

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yalnız aşağıda düzeltecekler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – (5)'i değiştirmedim.

BAŞKAN - Şeyi düzeltiyoruz: Bu talepte ve şikâyetle ibarelerinin önündeki Cumhuriyet Başsavcılığı ve...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Şimdilik "sona ermez" şeklinde düzeltelim o zaman, sonra onu düzeltiriz.

BAŞKAN – Tamam, "sona erdirmez" diyelim aşağıda...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, "sona ermez" demeyelim. O zaman o cümleyi çıkaralım. Zaten o sorumluluk alıyor anlamına gelir. Katılıyoruz.

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, burada "Sistemin kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer." ibaresi buradan çıkartılmıştır.

Çıkartılmış şekliyle Sayın Bakanın katılmış olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 63- 5941 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin madde başlığı "Ceza sorumluluğu, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı" şeklinde, birinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "sorumluluk ile idari yaptırım sorumluluğu" ibaresi "ve cezai sorumluluk" şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan

"Bankasına" ibaresi "Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezasına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 83

hükmolunur. Ancak, hükmedilecek adli para cezası, çek bedelinin karşılıksız kalan miktarından az olamaz. Mahkeme ayrıca, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına; bu yasağın bulunması hâlinde, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının devamına hükmeder. Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı, çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından İcra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve iflas Kanununun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsil için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikayetçinin

yerleşim yeri mahkemesinde görülür.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi, çek hesabı sahibidir. Çek hesabı sahibinin tüzel kişi olması halinde, bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi, böyle bir belirleme yapılmamışsa yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler, çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür. Birinci fıkra uyarınca hakkında çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı verilenler, yasaklılıkları süresince sermaye şirketlerinin yönetim organlarında görev alamazlar. Ancak, hakkında yasaklama kararı verilenlerin mevcut organ üyelikleri görev sürelerinin sonuna kadar devam eder."

"Hakkında çek hesabı açma yasağı verilen kişiler, Risk Merkezi tarafından bankalara bildirilir. Bu kişiler ayrıca Risk Merkezi ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi internet sitesinde ilan edilir."

"(9) Karşılıksız kalan bir çekle ilgili olarak yapılan yargılama neticesinde mahkeme tarafından, beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın düşmesi veya davanın reddine karar verilmesi halinde, aynı kararda, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin kararların kesinleşmesi üzerine, bu kararlar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine sekizinci fıkradaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur.

(10) Birinci fıkrada tanımlanan suç nedeniyle, ön ödeme, uzlaşma ve hükmün açıklanması geri bırakılmasına ilişkin hükümler uygulanmaz.

(11) Birinci fıkra uyarınca verilen adli para cezalarının ödenmemesi durumunda, bu ceza, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kamuya yararlı bir işte çalıştırma kararı verilmeksizin doğrudan hapis cezasına çevrilir."

BAŞKAN - 63' üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Orada bir şey var, özür...

BAŞKAN – Buyurun 63' üncü madde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Burada diyor ki 63' üncü maddenin (2)'nci fıkrasında: "Birinci fıkra hükmüne göre çek karşılığı ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi çek hesabı sahibidir." Tamam. Ben çek sahibiyim, Sayın Bakana vekâlet verdim, adıma çeki düzenledi, bu çekte cezai sorumluluk kime aittir?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Size aittir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Parayı burada...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Yetkiliyse size aittir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Mali anlamda yetki de sizde. Siz aynı zamanda orada mali anlamda yetkili kişisiniz. Parayı bulundurmamışsınız, vekâlet de sizde. Ben iş yerlerime gelip gidemiyorum. Yani bakın Değerli Bakanım, vekâleti ben size verdim, mali kontrol sizde, işletmenin, müessesenin girişinden çıkışından siz sorumlusunuz. Ben dışarıdayım, gelmiyorum ve ben size vekâlet de vermişim. Siz bu çekin karşılığını bulundurtmadığınız için ben mi sorumluyum, siz mi sorumlusunuz? Burada netlik yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Elbette siz sorumlusunuz. Aramızdaki ilişki emniyet güven ilişkisidir, o genel hükümlere tabidir. Eğer aksi olsaydı zaten inanılmaz şekilde manipüle edilebilir, suistimal edilebilir bir alan oluşurdu, ciddi. Çünkü neden? Yani siz verirsiniz veya herhangi birisi verir bir çalışanına veya şey olmayan bir tanesine bütün sorumluluğu aktarır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Bakanım, özür dilerim, bakın, ikinci cümle bakın "çek hesabı sahibinin özel kişi olması hâlinde şirket bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organı üyesi böyle bir belirleme yapılmamışsa yönetim kurulu..." O zaman bu cümleyi çıkarın. Yani çok absürt bir şey yani onu çıkarın o zaman.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Hayır, ama o zaman sorumlu tüzel kişilik olamaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Ben sorumluyum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Hayır, Sayın Tanal, burada bir hapis, hürriyeti bağlayıcı bir...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Bakın, şirketin sahibi benim, imza yetkilisi benim, siz mali işlerden sorumlu yetkili kişisiniz. Ben parayı size vermezsem siz orada ne yapabilirsiniz, bir şey yapamazsınız ki. Burada bu kişiyi çıkarın, aksi takdirde burada cezasızlık gündeme gelecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Hayır hayır bakın bu sermaye şirketi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 84

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, sermaye şirketi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Orada hissedarın sorumluluğu yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Tanal Anonim Şirketi...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu var. Orada netleştiriyor yani ve daha önceki hükümle aynı hüküm, 2012 öncesinin bire bir kopyası zaten, değişiklik de yapılmadı. Bu da son derece yapılması gereken zorunlu bir düzenleme. Nedeni şu bakın...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Nedenlerimi anlatmaya izin verseniz...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Estağfurullah, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Ben Tanal Anonim Şirketinin imza yetkilisiyim ve biliyorsunuz şu anda tek başına şirket de kurulabiliyor ve ben tek başıma kurdum ve eşimle ve çocuklarımla birlikte kurdum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Anonim Şirket...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Eşimle birlikte ailecek kurduk. Ben imza sorumlusu ve yetkilisiyim. Aşağısı da mali işlerden sorumlu yetkili. Şimdi burada parayı bulundurmakla yükümlü kişiyi bu fıkra belirliyor. Aslında bu parayı yatıracak olan şirketin sahibi yine benim. Benim orada gariban bir vatandaşı yani emeğiyle gelen, mali işlerden anlayan bir mali müşavir tutmuşum, onu burada parayı bulundurmakla yükümlü kişi yetkilendirmişsiniz burada.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Hayır...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - O zaman...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Hayır, hayır Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - O zaman "Bunun cezai sorumluluğu yoktur." ibaresini koyalım buraya.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Hayır Sayın Tanal, bakın, buradaki yönetimin sorumluluğunun belirliyor yani yönetimde kim sorumlu olacak? Yapılması gereken esas itibarıyla bu. Bakın bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi. Yani sizin dediğiniz gibi bir durumun oluşması söz konusu değil. Öyle bir sorumluluk da söz konusu değil. Son derece şey... Hatta hepsine de yüklemiyor sorumluluğu. Bu yetki yönetim kurulu üyelerinden kime verilmiş ise yani mali işlerle ilgili işlemleri yürütme yetkisi onu sorumlu tutuyor. Son derece doğaldır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Neden sorumlu tutuyor onu? Sorumluluğu ne onun?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Yani hapisle ilgili şeyle karşı karşıya kalacak olan o.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Ben şirketin sahibi olmayacağım mali işlerden sorumlu olan kişi hapisle karşı karşıya kalacak. Bu düzenleme onu getiriyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) - Bakın sermaye şirketlerinde, Sayın Tanal, biliyorsunuz, Türk Ticaret Kanunu'nda sorumluluk... Diğer sorumluluklar için de geçerli, yönetime aittir, şirket sahibine ait değildir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Bakan, ben bakın Banker Bako'ya hacze giden bir avukat arkadaşınızım. Orada şunu yapıyordu Banker Bako gayet açık ve net: Kendisi cezai mesuliyet altına girmek için, çaycısını bu şekilde sorumluluk altına sokmak için...

BAŞKAN – Neyse bankerler devri kapandı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Şimdi bu yine ne olacak biliyor musunuz, büyük şirket firmaları yandaki kapıcısını, çaycısını bu şekilde sorumlu yapacak, onları sıkıntıya sokacak. Yani bu madde, bu anlamda ne olur sorumlu... Orada imza yetkilisi, şirket yetkilisi, yönetim kurulu yetkilisi kimse onu öyle yapalım. Bu şekilde dağıtmakla yine fakir fukaraların canını yakacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakan teşekkür ediyorum.

Merkez Bankasının bu 63'üncü maddeyle ilgili bir açıklama talebi var.

Buyurun.

MERKEZ BANKASI ÖDEME SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM KİRDABAN - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri; Tasarı'nın 63'üncü maddesiyle yeniden düzenlenen 5941 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında son iki cümle olarak yer alan "Hakkında çek hesabı açma yasağı verilen kişiler risk merkezi tarafından bankalara bildirilir. Bu kişiler ayrıca risk merkezi ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İnternet sitesinde ilan edilir." hükmünü haizdir. Mevcut 5941 sayılı Çek Kanunu'nun aynı maddenin (8)'inci fıkrasında ise bu bildirimin Merkez Bankası tarafından yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Hakikaten de UYAP aracılığıyla aldığımız bu bilgileri bankalara EVAS dediğimiz Elektronik Veri Aktarım Sistemiyle biz zaten bildirmekteyiz. Dolayısıyla bu iki madde arasında bir tereddüt doğmuş durumdadır yani burada bankalara bildirim risk merkezi tarafından mı yapılacaktır yoksa mevcut durumdaki (8)'inci fıkradaki Merkez Bankasının bildirimi devam mı edecektir? Bu tereddüt giderildikten sonra, burada netleşme sağlandıktan eğer bakış açısı risk merkezinin bildireceği noktasında ise devamında yer alan "...risk merkezi ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İnternet sitesinde ilan edilir." kısmında da Merkez Bankasının çıkarılmasının maddeyle daha uyumlu olacağını düşünüyoruz.

Konuyu arz ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 85

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Evet Sayın Başkanım, Merkez Bankasının bu talebi doğru. Zaten risk merkezi tarafından bankalara bildiriliyor. Bu sistem risk merkezi üzerinden işliyor. Dolayısıyla...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Risk merkezi, bence o yanlış olur Sayın Bakan.

BAŞKAN – O zaman şunu yapmak lazım...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Risk merkezine hiç gelmeden Merkez Bankası kendisi bildirsin. O aşamaya kadar belki vatandaş borcunu öder, borcunu ödediği zaman bir daha kara listeye girmemiş olur. Basamak açısından, zaman açısından fark var. Merkez Bankasına bildirilme süresi biraz daha uzun sürüyor.

BAŞKAN – Şimdi, o zaman Merkez Bankasının talebi doğrultusunda şunu yapıyoruz: Bu kişilerce risk merkezi...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Hayır şöyle: "Risk merkezinin resmî İnternet sitesinde ilan edilir." şeklinde dönüştüreceğiz yani Merkez Bankasını çıkaracağız oradan.

BAŞKAN – Evet. "Ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" ibaresini çıkartıp "Bu kişilerce risk merkezi resmi internet sitesiyle ilan edilir." diyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Bence yanlış olur, Merkez Bankasının devreden çıkması çok yanlış.

BAŞKAN – Redaksiyon yetkisiyle...

MERKEZ BANKASI ÖDEME SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM KIRDABAN - Bir ilave yapabilir miyim? Ona ilave olarak Sayın Bakanım, İnternet sitesinde ilan edilmesi hususuna. (8)'inci fıkrada da bir düzeltme yapmamız gerekecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Neresinde?

MERKEZ BANKASI ÖDEME SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM KIRDABAN – Aynı, mevcut 5941 sayılı Çek Kanunu'nun 5'inci maddesinin (8)'inci fıkrası. Yani (2)'nci fıkrayla (8)'inci fıkra arasında...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Ben (8)'e bakıyorum zaten.

MERKEZ BANKASI ÖDEME SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM KIRDABAN - Dolayısıyla oradan Merkez Bankasının EVAS aracılığıyla bunu bankalara bildirileceği hükmünü belki çıkartmak lazım tekliften ki 2'yle uyumlu hâle gelsin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ara verelim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Başkan, yerine getirmezsen Merkez Bankasının hukuksal sorumluluğu var, risk merkezinin ne sorumluluğu olacak. Ekonomik durum nedir? Merkez Bankası karşımızda dünya gibi bir şey. Öyle şey olur mu? Merkez Bankasını bence devreden çıkarmayın. Risk merkezi yazmadı, Merkez Bankasının yazmak sorumluluğu var.

BAŞKAN – Sayın Tanal müsaade edin lütfen.

Sayın Bakan, arkadaşlar arada çalışsınlar.

Ben birleşime 21.30'a kadar ara veriyorum. 21.30'da tekrar toplanacağız.

Kapanma Saati: 19.57

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 86

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.42

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Evet, 32'nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

63'üncü madde üzerindeki önergeyi bekliyorum, önerge geldikten sonra işleme alacağım.

64'üncü madde üzerinde görüşmeyi başlatıyorum.

MADDE 64- 5941 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde "Etkin pişmanlık ve çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılması

MADDE 6- (1) Karşılıksız kalan çek bedelinin, çekin üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz tarihinden itibaren işleyecek 3095 sayılı Kanuna göre ticari işlerde temerrüt faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte tamamen ödeyen kişi hakkında,

a) Yargılama aşamasında mahkeme tarafından davanın düşmesine,

b) Mahkumiyet hükmünün kesinleşmesinden sonra mahkeme tarafından hükmün bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına,

karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırıldığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5 inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilân olunur.

(2) Şikâyetten vazgeçme halinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Kişi, mahkûm olduğu cezanın tamamen infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl ve her hâlde yasağın konulduğu tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, hükmü veren mahkemeden çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasını isteyebilir; mahkemenin vereceği karara itiraz edebilir. Bu itiraz bakımından icra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin karar kesinleştiğinde, yasağın kaldırıldığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5 inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur.

BAŞKAN – 64'üncü maddeyle ilgili açıklamayı Adnan Bey siz mi yapacaksınız?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Ben yapacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – 64'üncü maddeyle getirilmek istenen düzenleme yasaklama kararıyla bu kararın kaldırılmasına ilişkin kararların Merkez Bankasıyla birlikte MERSİS ve Risk Merkezine de eş zamanlı olarak bildirilmesi öngörülmüyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi burada yine iki husus bana göre tabii yanlış. Bir tanesi, biraz önceki oturumda Merkez Bankası yetkililerinin söz aldığı o usul üzerine... Yine burada da hem Merkez Bankasına yükümlülük var ve aynı zamanda Risk Merkezine. Bunu birine yüklemek lazım; bu, mükerrerdir. Bunu düzeltmekte yarar var; bir.

İkinci bir husus Sayın Başkan: Burada mahkûm olduğu cezanın tamamen infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl, her hâlükârda on yıl.

Şimdi, bugün Ceza Kanunu'ndaki adli sicil silinme sürelerine bakın, bir de buradaki süreye bakın. Yani Ceza Kanunu'ndaki sicilinizin silinmesi ile buradaki ekonomik sicilinizin silinmesi arasında bir orantısızlık ve dengesizlik var. Ceza Kanunu'ndaki o adli sicil silinme süreleri ile buradaki süreler dengesiz, bu süre çok uzun diye düşünüyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Buradaki uzun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, bu süre uzun, bu süreyi kısaltmakta yarar var; aksi takdirde, kişi ekonomik nedenlerden, basiretsizlikten, ne dersiniz deyin bir sebepten dolayı bir hata yapmış olabilir ama böyle on yıl şeklinde bu süreyi uzun tutmak bence doğru bir şey değil. Süreyi biraz daha kısaltmakta yarar var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, bu uygulamalar da daha önceki yani 2012 öncesiyle aynı. Bunda da bir değişiklik yapmadık. Bir değişiklik yapmak için elimizde ciddi bir neden olması gerekiyor çünkü o sistem bu hükümleriyle birlikte bir paket altında. Dolayısıyla bu paketin bir kısmının bir şekilde değiştirilmesi, bozulması -tırnak içerisinde söylüyorum- için yeterli kadar ilave gerekçe, neden olması gerekiyor. Esasında çek yasağı on yıl yani infazdan itibaren üç yıl, uzun bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 87

süre değil esasında, infazdan itibaren üç yıl, her hâlükârda on yıl. Yani aslında üç yıla bakmak lazım şey itibarıyla, aktif süre, etken süre üç yıl esasında burada.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üç yıldır ama beş yıldan sonra otomatik olarak silinsin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ne zaman, infazdan sonra mı, her hâlükârda mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İnfazdan sonra beş yıl.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Daha da uzatıyorsunuz siz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, burada on yıl.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, her hâlükârda on yıl.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Her hâlükârda beş yıl yapalım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Her hâlükârda süre uzayabileceği için, yargılama süresi...

Keşide tarihinden itibaren diyorsunuz her hâlükârda on yıl.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “On yıl” var ya, “on yıl”ı “beş yıl...”

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – İşte, o mahkûm olduğu cezanın tamamen infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl ve her hâlde yasağın konulduğu tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra. Yasak ne zaman konuluyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kesinleşince mi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, karardan itibaren...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Karar kesinleşince.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Karardan itibaren... Şimdi birkaç konu konuşuldu, onun için şu anda tam hatırlamıyorum, onlar hep konuşuldu ama sanıyorum ibrazdan yani “çek karşılığı olmadığı tarihten itibaren” diye ben şey yapıyorum. Evet, o esas oluyor. O doğru, evet, çünkü birkaç tartışma konusu oldu, doğru. Dolayısıyla bu uzayabilir yani süre uzayabilir, beş yıl yetersiz kalabilir o anlamda ama burada etkin olan üç yıl, kesinleştikten, infaz bittikten sonra üç yıl makul gibi gözüküyor.

Diğer konu: Burada o sorun yok gibi sanıyorum. Orada Merkez Bankasının bildirimle ilgili talebi, sıkıntısı vardı yani bildirim yükümlülüğü sadece sisteme ait olsun, Risk Merkezine ait olsun, Merkez Bankası burada devre dışı kalsın diye. Burada Merkez Bankası tarafından ilan edileceği yazılmıyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5'inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur. Orada doğrudan Merkez Bankası tarafından ilan olunacağı yazılıyordu, burada Merkez Bankası tarafından ilan edileceği yazılmıyor. Dolayısıyla oradaki sıkıntı burada gözüküyor.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir şeyi daha ilave edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Değerli Bakanım, bir husus daha var. Özur dilerim.

Burada, ikinci fıkrada “3095 sayılı Kanuna göre ticari işlerde temerrüt faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte tamamen ödeyen kişi hakkında...” denilerek aşağıdaki şeyi yazıyor. Yani buradaki temerrüt faizi, çekin ödenmemesi nedeniyle banka reeskont faizi mi uygulanacak yoksa normal adi işlerdeki yani yıllık yüzde 10 faiz mi uygulanacak? Banka reeskont faizinin uygulanması... Bu çek aynı zamanda ticari bir iş sayıldığı için, ticari işlerde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca ticari faiz uygulanacağı için ve burada ticari faizin uygulanmasıyla sanki daha doğru bir sonuca ulaşılmış oluruz yani burada uygulanacak olan faizin açık ve net bir vaziyette “ticari faiz” yazmakta yarar var veya “banka reeskont faizi.”

Teşekkür ederim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Fakat sanıyorum teknik ifade bu. Ticari işlerde temerrüt faizi. Dolayısıyla kanunda olan ifade.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani biz burada neyi uygulayacağız?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Oran olarak mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – O değişiyor, oran tabii şeye göre.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani hangi çekin? Ben daha somut bir örnek vereyim: Ben çeki maliyeye verdim, ödenmedi. Aslında o çek ödenmiş olsaydı zamanında benim borcum kapanmış olacaktı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Kamu borcu, değil mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, kamu borcum bitmiş olacaktı aslında o gün ama ödeyemedim ben o gün o çeki. O çek ne olacak? O çek yani onu icraya koydukları gün benim maliye borcum burada –kamu alacakları- 6183 sayılı Yasa'nın faiz oranı daha yüksek, bu onu karşılamayacak. Ne olacak o zaman?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Doğru çünkü...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani çok çıplak ve net, somut.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Doğru, orada kamu alacağına uygulanan faizde sadece endeksleme değil yani reel değerini koruma, bir de cezalandırma saiki var ama ticari ilişkilerde esas amaç reel değerini korumak. Dolayısıyla böyle bir fark var yani doğru, kamu borcunun ödenecek...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 88

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Bakanım, yani benim normal alacağımı zamanında tahsil edememle birlikte uğramış olduğum zarar ve ziyanın karşılığıdır o faiz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Özel olanı mı söylüyorsunuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Doğru, bakın, kanunun 2'nci maddesinde temerrüt faizi tanımlanıyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu hangi faiz? Üç çeşit faiz var, adi işlerdeki faiz...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, temerrüt faizi, burada kastedilen temerrüt faizi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yüzde 10 düşük yani ticari iş faizi değil temerrüt faizi. Madem çek ticari iştir. Ticari işlerden kaynaklanan işe ticari faiz uygulanıyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama, bak, orada amaç reel değeri korumak olduğu için esas itibarıyla.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani çek ticari bir iş için verilmiyor mu, ticari işlerde kullanılmıyor mu? Ticari işlerde çekim karşılıksız çıktı. Siz alacaklı olarak benim geç ödemem nedeniyle sizin kaybınızın karşılığı olması gerekmiyor mu? Gerekıyor. O zaman niye adi faizi buraya uyguluyoruz biz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – O zaman sebepsiz zenginleşme dâhil başka şeyler gündeme gelir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Olmuyor, yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Amaç burada onunla ilgili yani çekin karşılıksız çıkması, zamanında ödenmemesiyle ilgili müeyyide başka şekilde düzenleniyor. Bu onun müeyyidesi değil. Bu sadece zamanında ödenmeyen paranın reel değerini korumak, amaç bu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Reel değer değil, mahrum kalanın kârın karşılığıdır o faiz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Nasıl yani mahrum?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yok. Yani benim bildiğim kadarıyla öyle bir tanımlama da yok zaten.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üstat, bilemiyorum tabii. Hukukçu arkadaşlardan banka yetkilileri var mı yok mu burada? Yani faiz hukukuyla ilgili koca koca, cilt cilt yazılan kitaplar var. Yani burada bu faizle ilgili hakikaten çok fazla sıkıntılar var. Hatta borçlar hukukuyla ilgili faizler, “karşılanmayan zararların tazminatı” adı altında bu çeklerle ilgili çıkan sorunlar var. Nedir mesela? Siz çeki verdiniz bana, ben zamanında tahsil edemedim, edemeyince de evet faizi alıyorum ama o faizle sizin zamanında ödememeniz nedeniyle, benim geç tahsilatım nedeniyle sizden tahsil ettiğim o faiz benim zararımı karşılamaya yetmiyor. Nedir bu? Ticari faiz uygulanırsa bu karşılanmış olacak, bu sorunları da bitirmiş olacağız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yani orada çok aşırı olur. Zaten ödemede sıkıntı çekiyor yani bir de bunun üzerinde –tırnak içerisinde söylüyorum, yani neyse o ifadeyi kullanmayalım- aşırı bir faiz olduğu zaman zaten yani ilave olarak...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman kamu alacaklarının faizini düşürelim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Orada ceza... Kamuyu karıştırmayın şimdi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Olur mu öyle şey, eşitlik ilkesi var! Anayasa'nın 10'uncu maddesi Sayın Bakanım...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Kamuda amaç farklı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama o da farklı. Anayasa 10'uncu madde var.

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

65'inci madde üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

MADDE 65- 5941 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına ilişkin kayıtlar, bu Kanun gereğince silinmesini gerektiren şartlar oluşuncaya kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında tutulmaya devam olunur."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, 65'inci maddeyle ilgili bir bilgilendirmeyi Adnan Bey mi yapacak?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – 65'le ilgili...

BAŞKAN – 65, geçici madde 4'teki düzenlemeyle ilgili.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Başkanım, bu düzenlemeyle de mevcut düzenlemelerin yürürlükte olduğu dönemde yasaklı olanlara ilişkin listenin Merkez Bankası tarafından tutulmasına devam edilmesi öngörüldüğü geçiş dönemleri olarak.

Arz ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 89

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Burada yine bir düzeltme yapmamız gerekecek. Geçici madde 5941 sayılı Kanun'a ekleniyor yani “Bu Kanunun yürürlüğe girmesi” deyince 5941 gibi anlaşılır, “Bu maddenin yürürlüğe girmesi...”

BAŞKAN – “Bu maddenin” olarak düzelterek geçiz.

Redaksiyon yetkisiyle beraber maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

66'ncı maddeyle ilgili görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 66- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 40'inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Gerçek kişi tacir ile tüzel kişi tacir adına imza atmaya yetkili kişi, ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı, noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunmak suretiyle de verebilir."

BAŞKAN - Sayın Bakan, bu Türk Ticaret Kanunu 40'inci madde.

Adnan Bey, bununla ilgili olarak siz mi bilgi vereceksiniz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Hemen arz edeyim.

BAŞKAN – Adnan Bey, 66'ncı madde üzerinde bilgi alalım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Teşekkür ederim.

Şimdi, 66'ncı maddeyle yaptığımız düzenlemeler Türk Ticaret Kanunu'nun şirket kuruluşlarıyla ilgili getirilen değişiklikler kapsamındadır. Burada her tacir başlangıçta, işe başlarken imza beyannamesini sicile vermek zorunda. Bu da noter huzurunda atılan 3 imza örneğiyle ibraz edilmekte.

Devamı 67'nci maddede de şirket sözleşmeleri imzalarının noter onayı şartı vardı. Hepsini birlikte değerlendirilerek, notere gitmeden, sicil müdürü veya yardımcısının huzurunda hem sözleşmedeki imza tasdikleri hem de imza beyanını sicil müdürü veya yardımcısının huzurunda 3 kere imza atarak verebilecek düzenleme. Bu seçenek olarak sunuluyor, isteyen noterden de yapabilecek ama vatandaş isterse sicil müdürlerinin huzurunda da bu yükümlülüğünü yerine getirebilecek düzenleme.

BAŞKAN – Bu nasıl yapılacak, nasıl bir şekilde kayıt altına alınacak ticaret sicilinde?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, onun usul ve esaslarını tabii alt düzenlemeyle belirleyeceğiz genel düzenleme çerçevesinde, sözleşme dâhil, nasıl imza atılacağı, hangi belgelerin ibraz edileceği; bunlar alt düzenlemelerle belirlenecek Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ama usul ve esasların yönetmelikle belirleneceğine ilişkin bir düzenleme yok burada.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, ona ihtiyaç duymadık, genel yetki var Türk Ticaret Kanunu kapsamında.

BAŞKAN – Peki, amacımız ne bunu yapmaktaki?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, buradaki amacımız hem masrafları azaltmak hem de vatandaş tek noktada işlemlerini yapabilsin. Birden fazla yere giderek... Sadece sicil müdürlüğünde bir şirketin kuruluşunu tamamlayabilsin; amaç bu.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Peki, ticaret sicilinde müdür veya müdür yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunulması, bunda herhangi bir ücret alınacak mı, ücretten muaf mı olacak?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Herhangi bir ücret alınmayacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Olur mu, ticaret sicili şu anda her şeyiyle para alıyor, her yaptığı belgeyle. Olur mu? O zaman, burada ticaret sicillerine ek bir gelir kaynağı sağlıyorsunuz gibime geliyor. O zaman buraya “ücretsiz” deyin anlaşalım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan, noterden alıp direkt ticaret siciline mi götürülüyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Ücretsiz” diyelim, çok rahat, güzel.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yani aradaki fark ücretsiz.

Bakın, kayıtlara da geçiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, evet geçiyor ama bakın siz -ne kadar süreden beri- tabii uzun süreden beri emeklisiniz ama şu anda burada yapılan tüm işlemler maalesef ücretli. Yazın buraya ücretsiz, hakikaten kutlayalım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ücretsiz yazmaya gerek var mı? Yani bu da kanun tekniği açısından yani...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yo, yo, “ücretsiz” diyelim buraya.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan, bu sizin niyetinizle ilgili.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Türk ticaret sicilini zenginleştirme aracı bu madde.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, bakın, ticaret müdürlüğünün görevi zaten, devletin görevi yani bu işlemlerin yürütülmesi. Devlet bu işlemleri yürütmek için eğer alacaksa özel olarak kanunda dercedilmesi gerekiyor

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 90

yani devlet, herhangi bir organa harç, vergi ya da buna benzer bir mali yükümlülük oluşturabilmesi için mutlaka yasal dayanağı olması gerekir, o olmadan alamaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Alıyorlar şu anda.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Alamaz, hayır, alamaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yarin bir sorun bizahmet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Alamaz yani bu başka bir şey olur yani.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Ücretsiz” yazarsan, bu sefer “ücretsiz” yazmayan her şeyi...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, aynen öyle, çok doğru yani mefhumumuhaliften o zaman, dediğiniz gibi... Yani tam tersine, devletin herhangi bir şekilde herhangi bir bedel alması için mutlaka onun yasal dayanağı olması gerekir. Yasal dayanağı olmadan herhangi bir şey alamazsınız Sayın Tanal.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Borsalar Birliğinin burada bir söz talebi var.

TOBB TEMSİLCİSİ – Bizim aslında 63’te vardı ama.

BAŞKAN- Fark etmez yani 63 geçti. O zaman söz vermeyeyim, teşekkür edelim.

TOBB TEMSİLCİSİ – Sayın Bakan, Sayın Başkanım, değerli üyeler; biz karşılıksız çek hakkında görüşümüzü söyleyecektik. Karekodlu çekin zorunlu hâle gelmesi çekin keşide tarihinden itibaren sisteminin alınması ticari hayatımız için şeffaflık ve risk yönetimi odaklı yaklaşımına geçişi için çok faydalı olacaktır. Karşılıksız çeker adli para ve dolayısıyla hapis cezası konusu ise dikkatli değerlendirilmesi gereken bir konudur. Çeker hapis cezasının kaldırıldığı dönemden bu yana hukukumuzda vadeli çek yasal hâle gelmiş, çekin ticari hayatımızdaki borçlanma enstrümanı fonksiyonu hukuki güvenceye kavuşmuştur. Bu hâliyle, çek ödememe durumunun kredi borcunu ödememe, vergi ödememe, senet borcunu ödememe gibi durumlardan farkı yoktur. Bu kapsamda, diğer vadeli borçlanma enstrümanlarına hapis cezası öngörülmezken çeker bu cezanın öngörülmesi, ölçülülük ve orantılılık ilkeleri kapsamında yeniden değerlendirilmelidir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki. Bu çeker bir vadeli enstrüman olarak bakarsak dediğiniz doğru ama öyle bakmıyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, izninizle, yalnız, TOBB’un resmî görüşü, hapis cezası getirilmesi. Ben şahsen kendim bizzat TOBB Başkanıyla görüşüm.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yetkilinin görüşü bu.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Yetkisiz birisi mi konuşan bey?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Çok açık yani bizzat kendimiz görüştük. Bilmiyorum, şu anda açıkçası ben de...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vallahi, ben de çok şaşırdım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ben ilk defa duyuyorum yani şimdi böyle bir şeyi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu görüşü ben takdir ettim ama Bakan Bey öyle diyorsa bir netleştirin, bir Başkanınızla, bir Yönetim Kuruluyla görüşün.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hani, bir resmî görüşün... Öyle bir şey bilemiyorum ama yani fakat...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, çok sevindirici bir şey.

BAŞKAN – Resmî görüşlerini herhâlde kayda girsin diye burada ortaya koydular.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Olabilir, bilemiyorum yani onu.

BAŞKAN – Peki, Sayın Taşçı, buyurun.

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Başkanım, burada, 40’ncı maddedeki değişiklikler... Gerekçede de şöyle bir ifade var: “Hem imza beyanı için notere başvurma yükümlülüğü kaldırılmakta hem de verilecek ücretler dolayısıyla şirket kuruluş maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir.” ifadesi zaten ücret anlamında bir yük getirmiyor, azaltıyor. Dolayısıyla, buna ilişkin bir düzenlemeye, böyle bir ifadeye hukuk tekniği açısından gerek yok diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, bu son durum hiç hoş olmadı, bu bir skandal bana göre, böyle bir şey olmaz. Yani, hakikaten, Sayın Başkan Sayın Başbakan Yardımcısına bir şey söylüyor ama kurumda oluşan resmî görüş farklı bir şey. Zaten birazdan Genel Kurulda bir konuyu anlatacağım. Orada “Türkiye’de her şey siyasallaştı.” filan diye başlayacaktım yani güzel de şey oldu, bu örneği de verebilirim. İşte, meslek örgütleri de böyle. Şimdi, Başkan Bey neye istinaden diyor? Madem öyle yani bir Yönetim Kurulu kararı veya bir resmî karar, bir resmî görüş varsa niye bu farklı? Herhâlde Sayın Başbakan Yardımcısı da rahatsız olmuştur bu durumdan. Yani, orada öyle, burada böyle bir şey olmaz. Bizim burada esas almamız gereken şey resmî görüştür diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Aldık, kayıtlara girdi zaten.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, sizce hiçbir şeyin bir önemi olmadığı için yani parmak demokrasisi...

BAŞKAN – Yani, pek parmak demokrasisiyle alakası yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Neyle alakası var?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 91

BAŞKAN – Sayın Usta yani bu parmak demokrasiyle kendi kendimize hakaret ediyoruz. Yani, burada iki gündür de çok yoğun bir biçimde bütün arkadaşlarımız meseleyle bakış açılarını ortaya koydular.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman Sayın Başkan, ben ilk gün olmadığım için, bir miktar, geneliyle ilgili de düşüncelerimi söyleyeyim.

BAŞKAN – Tabii ki buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, usule ilişkin şeyleri... Şimdi, 77 tane maddesi olan ve hakikaten önemli, içerisinde kişisel olarak birçok katıldığım konu var, olması gereken bir mesele bize cuma günü akşam geliyor. Yani “Parmak demokrasiyle alakası yok.” diyorsunuz da buradaki üyelerin filan ne kadar çalışması isteniyor, bilmiyorum. Ben size mesaj atıyorum; şu değişiklikleri gösteren matriksi bana bir gönderir misiniz, sağlayabilir misiniz diyorum. “O hazır değil.” deniyor.

BAŞKAN – Onun pazartesi günü hazır olacağını söyledim.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte pazartesi günü hazır oluyor ve salı günü sabahleyin burada veya salı günü öğlen toplantı başlıyor. Yani, buradaki üyelerin böyle bir şeye ne kadar hazırlanmasını talep ediyorsunuz, buna ne kadar ihtiyacınız var, doğrusu ben de ondan emin değilim. İşte bu nedenle zaten bu ülkede kanun yapma kalitesi düşüyor. İşte bu nedenle, birileri talep ediyor çekteki hapsi kaldırıyoruz, öbürleri talep ediyor...

Şimdi, Adalet Bakanı diyor ki: “İş dünyasına kulağımızı tıkayamayız.” Öbür tarafta da başka şey o zaman yani kulağını bir oraya ver, bir buraya ver. Bunların çalışılması lazım. İktidarı da muhalefeti de bürokrasi de sivil toplum örgütü de çalışılması lazım ve kurumların görüşüne saygı duymak lazım. Yani, bence Başkanın söylediği muteber değildir, kurum görüşü muteberdir. Yani, böyle 1 milyon 200 bin üyesi olan bir örgütün resmî görüşü önemlidir bence. Şimdi, bunu hiç dikkate almaksızın burada bir şeyler yapmak, işte, muhalefet milletvekillerinin çalışmadan veya çalışmadan yeterince -çalışan arkadaşlara haksızlık etmeyeyim- burada gelip bir şeyler söylemesi... 77 tane madde, az bir şey konuşmuyoruz. O yüzden yani bunun parmak demokrasiyle alakası var. Eğer isterseniz tartışmayı uzatabiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Rica ediyorum, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır yani eğer karşılığında bir şey söyleyecekseniz uzatabiliriz yani.

BAŞKAN – Yani, söylememi istediğiniz bir şey varsa tabii ki söylerim.

ERHAN USTA (Samsun) – İtirazınız varsa onu söyleyin.

BAŞKAN – Şöyle, itirazım var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama Başkanlık makamının tartışmalara girmesi İç Tüzük’e uygun bir durum değildir yani.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Erdoğan, şöyle: Başkanlık Divanıyla ilgili olan kısımdan bahsediliyor. Cuma günü Komisyonumuza tasarı ulaşmıştır ve gündemle birlikte bütün üye arkadaşlarımıza gönderilmiştir. Bu arada, Komisyonunda Bütçe Başkanlığındaki uzman arkadaşlarımız da tasarının incelenmesine ve karşılaştırılmalı işlenmiş olan metinleri hazırlamaya başladılar ama ancak pazartesi günü arkadaşlarımız tamamlayabildiler. Bunu da elektronik ortamda bütün üyelerimize gönderdik.

Teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Pazartesi günü elimize geçen bir şeyle salı günü burada hazır olmamız ne kadar mümkün olabilir Sayın Başkan? 77 tane madde var. Hadi, kendimiz öyle bir şey olmadan da buna hazırlanabiliriz ama 77 tane maddenin eskisini, yenisini, niye konulmuş, nasıl olmuş... Gerekçeler zaten yetersiz, şurada düzgün bir tane gerekçe yok. Birkaç maddenin gerekçesi iyi, onun haricinde madde tekrarlanıyor gerekçede. Yani, hakikaten burada sağlıklı bir çalışma ortamı, tartışma ortamı istendiğinden ben emin değilim, onu söyleyeyim açıkçası.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok önem verildiği de yok zaten görüşlere. Yani, siz hızlı bir şekilde bunu bitirme taraftarısınız. Akşamdan beri konuşmalar sürekli, özellikle Sayın Tanal’ın konuşmasının ortasında sürekli teşekkür ederek -nazıksınız, o konuda bir şey demiyorum- böyle yani... “Ya, şunu tartışmalıyım işte, olsun, geldiği gibi gitsin.” şeklinde bir anlayış var.

BAŞKAN – Teşekkür etmeden kesemiyorum yani ancak öyle yapabiliyorum.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, aslında şu konuşmaya ben de bir katkı sağlayayım.

Ben hep kanun kalitesinden, kanun yapma kalitesinden bahsederim. Kanun, hayatı düzenleyen bir şey. Nurettin Bey’e teşekkür ediyorum. Ben yoktum ama çok güzel şeyler söylediler yani çalışmalara değer katmak için mevcut alıştığımız yani mevcut iktidar döneminde alıştığımız gerginlikten daha uzak, daha anlayışlı bir çalışma götürdüğü için. Herhangi bir bakanın dedikodusunu yapacak değilim ama burada o kalitesizliği çok hissettiğimiz böyle şeyler de oldu. Keşke böyle olabilse çünkü biz de bu şeye katkı sağlamaya çalışıyoruz.

Şimdi, çok önemli bir şey oldu aslında biraz evvel. Önemli bir düzenleme oluyor çeklerin şeyiyle ilgili. Çek ticari hayatın kalbi, bir ödeme aracı, bir kredi aracına dönüşmesiyle alakalı da önemli bir şey söyledi TOBB, dedi ki: “Keşide edildiği anda sisteme girsin.” Aslında, bu, ekonomi açısından çok önemli. Çünkü, biz bütün çekleri vadesinde görüyoruz. Vadesinde gördüğümüz için, keşide edildiği tarihle gelecekte yazıldığı tarih arasında ekonomide ne olduğunu da çok bilemiyoruz. Bu önemli bir teklifti.

İkincisi: Bizim gözümüzde TOBB önemlidir. 1 milyon 200 bin üyesi var, çok önemli bir kurumdur. Ama bu -Erhan Bey’in tartışması üzerinden gideyim- mesela TOBB’un veya TÜRK-İŞ’in, bilmen neyin düştüğü durumda, arkadaşlar, belki siz bunu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 92

hissetmiyorsunuz ama ben karşıdan bir şey anlatayım. Ciddi bir korku var. Sadece TOBB'da, TÜRK-İŞ'te, medyada falan değil, ziyarete gittiğimiz bir ilde bürokrasisinden tutun başsağlığı için arayacağımız... Dün mesela ben başsağlığı için arayacağım şeyde bile o korkuyu hissettim. Muhalefete selam vermeye korkar hâle geldiler. Size de esas duruşta kalma durumu... Bu sizin için iyi bir şey olmayabilir. Bunu size kötülük olsun, sizi kırmak için söylemiyorum ama belki bakmadığınız bir açıdan bakmaya çalışıyorum. Ciddi bir korku var, iktidar korkusu. Bu size pek yaramaz. Yani, bence bunun üzerine siz bizden uzak düşünün ama bunu da bizim gözümüzde bir bilmenizi rica ederim.

Çek meselesine gelince, TOBB kısa bir şekilde şunu söyledi, dedi ki: "Bu hapis cezasına biz karşıyız." anlamında bir şey söyledi. Çünkü, anladığım kadarıyla TOBB da oturup bizim kaygılarımızı taşıyor. Ekonomi böyle giderse ve bu çek kanunu da böyle geçerse altı ay sonra bu çek kanununun bir sürü mağduru olacak ve eminim ki bu daralma dolayısıyla bu sefer bu mağdurları gidermek için yeni bir düzenleme yapacağız. Oysaki şimdi o koşulları da görerek iki şeyi bir arada görmek zorundayız. Bir: Çekin itibarının kaybolmasının ticarete yaratacağı güvensizliğin etkisi. İki: Çeke itibar kazandırmanın maliyeti. Şimdi, bunun etrafıca tartışıldığını düşünmüyorum. Bürokratlar kendilerine gelen taleplerle -eminim ki çok şikâyet almışlardır bu konuda- bir yasal düzenleme öngörmüş. Ben bürokrat kökenliyim. Siyasetçinin bürokrattan farkı şudur: Bence daha geniş bakabilecek perspektif... Bu Komisyon üyelerinin de böyle olduğunu düşünüyorum. Sayın Bakan bir şey söyledi, dedi ki: "Bana iletilen görüş bu şekilde değil." TOBB'un Bakan Bey'e iletilen görüşü ile burada oluşan resmî görüş arasındaki farkın düzeltilmesi gerekiyor. TOBB temsilcisi... Ben, hani, genç kardeşimizi de üzmemek, kırmak anlamında söylemiyorum ama bu yanlış anlaşılmayı düzeltmek amacıyla belki -hemen bir şey söylemek zorunda da hissetmeyin kendinizi- bir görüşün. Çünkü, TOBB'un görüşü bu konuda önemlidir. Ona göre de hani, yasama faaliyetlerinde bu kadar önemli bir sivil toplum örgütünün görüşünü alarak devam etmekte fayda görüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, dünden beri maddeler üzerinde çalışıyoruz. Sayın Maliye Bakanı da tüm meslek kuruluşlarıyla gerekli görüşmeler yapıldığını söyledi. Hakikaten de arkadaşlarımız da biliyor, birçok maddeye Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz de olumlu bakıyoruz diye, zabıtlara da geçirdim. Ama bu konuda biz de kaygılıydık. Şimdi, TOBB'dan gelen görüş hakikaten... Yapılan düzenlemenin birçok mahsurları ortaya koyabileceğini biz de şu anda düşünüyoruz. Aslında, ortada bir sorun var mı? Var. Bu sorunu çözmek gerekir mi? Gerekir. Ama sorunun kaynağına indiğimiz zaman bu çek olayında bir masum olanlar var, bir de hakikaten bu işi, dolandırıcılığı neredeyse meslek edinmiş, peş peşe sürekli çek kesenler var. Aslında bizim bu soruna şöyle bir çözüm aramız gerektiğini düşünüyorum: Yani, bu çek dolandırıcılığıyla ilgili, Ceza Kanunu'na bir suç olarak tüm altyapısını da oluşturarak koyup... Normal ticari ilişkideki yani Ahmet ile Mehmet'in arasındaki şeye devletin karışmaması lazım normalde. Yani, ticarete risk vardır, ekonomik sıkıntıdan dolayı ödeyememiştir, o ayrı. Ama öbür tarafta, dolandırıcılık yapan, sahtekârlık yapan, sürekli karşılıksız çek keserek vurgun vuranlarla ilgili de hakikaten canını okuyucu madde koyalım, onları hapse tikalım ama bu yaptığınız düzenlemeyle hakikaten birçok masum, ekonomik sıkıntılardan dolayı çekini ödeyememiş birçok insanın hapse gitmesi söz konusu olabilecek.

Bu endişemizi biz de burada ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Bakanım, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, şuna biz de katılıyoruz yani bu düzenleme yasalarsa belli bir süre, yine 2012 öncesinde yani kaldırılmadan önceki aşamada karşı karşıya kaldığımız ve hapis cezasının kaldırılmasını zorunlu hâle getiren tabloyla karşı karşıya kalabiliriz. Bu mümkün ve çok büyük bir ihtimalle de öyle olacak yine.

Özellikle, sayı belli bir rakamın üzerine çıkınca, belli bir hacme ulaşınca bu baskı yoğun bir şekilde gelmeye devam edecek tıpkı 2012 öncesinde olduğu gibi ve yine biz çok büyük bir ihtimalle bu sefer tam tersini yapacağız. Demin sunum yaparken aradan önce, orada bunun... Tamam, ekonomik boyutu var elbette. Çeke güven kazandırmak, kredibilite, ticaret hacmi, mübadele, vesaire bunların hepsi doğru ama diğer taraftan da bir sosyal olay bu aynı zamanda. Hem kaldırırken sosyal bir olay olarak, bir baskı olarak kullanıldı; şimdi de getirmek için kullanılıyor aynı şekilde, aynı çevreler tarafından talep ediliyor. O zaman topyekün, hep birlikte, siyaset kurumu da dâhil, tekraren söylüyorum, hepimiz hep birlikte kaldıralım dedik; şimdi, aşağı yukarı yine aynı kesimler, istisnalar olabilir tabii yani tümünü tam şey yapamıyoruz belki ama hep birlikte tekrar getirelim diyoruz. Nedeni sosyal, belki ekonomik kriterin önüne geçiyor maalesef ama kayıtsız da kalamıyoruz. Gittiğimiz her yerde, siz de büyük ihtimalle, bütün arkadaşlarımız benzer bir tabloyla karşı karşıya kalıyorlar. Daha konuşmaya başlamadan önce "Çeke hapis." ilk sözü o. Dolayısıyla, yani...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Bakanım, aslında olması gereken yani bu işi en derinden yaşayan kesim kim? İş dünyası değil mi? Örgütleri de var, bunların hukukçuları da var. Aslında hem Bakanlığa hem Komisyonumuza resmî olarak "Şu maddede şöyle bir düzenleme yapılsın." diye görüşlerini bize göndermeleri gerekiyordu, bunun alınması gerekirdi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Görüş hapis Mustafa Bey yani gerçekten öyle, hapis.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu işi istismar eden gönderdim hapse ama masumu niye gönderiyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Evet, doğru, şimdi, tabii, bu genel bir uygulama. Dediğiniz gibi, ticari hayatın gereği olarak elinde olmayan, tamamen iyi niyetle bu fiille karşı karşıya kalan insanlar da olacak ve onlar da bu müeyyideyle, bu yaptırımla karşı karşıya kalacak yani bu da işin şeyi. Ama burada önemli olan hangi oranda bu insanlar bu şeyle karşı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 93

karşıya kalıyor? Hangi oranda, diğer... Sadece kötü niyetli dolandırıcılık değil, aynı zamanda bir ticari hayatın gerektirdiği basiretli tüccar gibi hareket etmeyenleri de büyük oranda aslında kapsıyor. Zaten bu getirildiği zaman insanlar çek tanzim edeceği zaman çok daha dikkatli olacaklar, çok daha derin düşünecekler, gelecekle ilgili ödeme planlarını, işte, nakit giriş-çıkışlarını, neyse, risk ihtimallerini daha sağlıklı yapmak durumunda kalacaklar. Şu anda olmadığı için çek çok rahatlıkla tanzim ediliyor, belki en büyük etkisi bu olacak. Dolandırıcılar için, biliyorsunuz, ayrıca Türk Ceza Kanunu'nda o kapsama girebilir, eğer o şey delillendirilebilirse zaten daha ağır müeyyideler var yani o anlamda.

Şimdi, Sayın Erdoğan'ın söylediği olay önemli, keşide edildiğinde kayda girilmesinin izlenmesi açısından son derece önemli. Burada ona yönelik olarak biraz önce değiştirdiğimiz düzenleme yapılmıştı ama bunun doğrudan özellikle küçük çek kullanan, çek alanları cezalandırmak amacıyla, yöntemiyle değil de -işte, biraz önce düzelttik hep birlikte onu- başka bir şekilde yapılması lazım. Biz yine Genel Kurula kadar oraya başka bir mekanizma koyabilir miyiz, bilemiyorum. Şu anda banka sorumluluğuyla ilgili o cümleyi çıkarttığımız için bankanın sorumluluğu devam edecek. Dolayısıyla, oraya başka bir şey getirelim ama önemli bir konu yani istatistiki olarak izlemek açısından vadesinde değil de keşide edildiği tarihte sistemin tümünü daha sağlıklı izlemek, görmek açısından kayda geçirilmesini teşvik etmekte fayda var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, ekonominin rahat olduğu dönemlerde bu tür düzenlemeleri yapmak çok kolaydır ancak ekonomi sıkışmaya başladığı zaman yaptığınız düzenlemelerin yaratacağı sorunların boyutları elbette ki bunun tarafı olan kısımları ciddi anlamda rahatsız eder, tedirgin eder. TOBB'un böyle bir sorunun varlığından haberdar olması, sorunun büyüklüğünü bilmesi, bunu dile getirmesi çok doğal bir olaydır. Ancak çek olayında hem keşidecinin hem lehtarın tamamının TOBB üyesi olduğunu göz önüne aldığınız takdirde üyelerini hapse gönderen bir kurum olmak da istemez onlar. Bunlarla çok fazla karşılaştınız siz, bizler de karşılaştık geçmişte. Dolayısıyla, olaya TOBB'un bir talebi olarak bakmamak gerekiyor. TOBB'un talebi, burada bir sorun var, bu sorunun çözülmesi. Üyelerinin hapse gönderilmesi konusunda "İşte, bu benim talebim olmamalı." derler doğal olarak yani siyaset yapan herkesin diyeceği bir olay gibi. Buradaki bu olaya böyle bakmak gerekiyor. Bizim buradaki olayımızda ta başından beri söylemeye çalıştığımız olay bu zaten. Sadece keşideci ve lehtar arasındaki bir sorunun çözümü için birisini cezalandırıp birisini hapsen tazyik ederek bu sorunu çözmeye çalışamayız biz, zaten çözemezsiniz de. Bunun içerisinde bankacılık sistemi var yani taraf olanları düşünün, bunun içerisinde Sermaye Piyasası var, bunun içerisinde BDDK var, bunun içerisinde Hazine ve Merkez Bankasının para politikaları var. Bütün bunların hepsiyle beraber sistemin oturtulup bu sistemin işlemesi için de şunlar şunlar gerekiyor diye müeyyideleri sıralamadığınız sürece çek olgusunu asla çözemezsiniz. Sayın Bakanın dediği gibi bugün koyarsanız yarın kaldırmak zorunda kalırsınız. En tehlikeli olan da budur zaten bu tür olaylarda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman da kimse ödemeyecek yani bu sefer alışkanlık olacak af çıkacak gene diye.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu olaylar karşısında yani kaydi paranın önümüzdeki süreçte -geçen gün de söyledim yeniden- ne kadar önemli olduğunu hepimiz göreceğiz. Kaydi paraya bu kadar gereksinim duyacağımız, parasal işlemlerin daraldığı bir ekonomide, dünyada buna zaten ihtiyacınız olacak sizin.

Burada bir tek konuyu eleştirebiliriz. Bu, gerçekten de getirilip Komisyonunda bir gün, yarım gün tartışılarak yapılacak bir düzenleme asla değildir, yazık olur, gerçekten yazık olur. Bu torba yasaların mantığı gereği olarak çok iyi düzenlemeler yapılan bir bölüm geçildi sessiz sedasız, tartışmasız, sonra birdenbire başka bir alana atlayıverdik. Bu konuda bu Komisyonun uzmanlığı yok, deneyimi yok. Bu, Adalet Komisyonundan geçmeden buraya gelmiş bir kanun tasarısı. Daha önceden ana komisyon olarak oradan geçmiş gitmiş, yasalasmış. Şimdi, daha önceki tartışmaları siz hatırlıyorsunuz, burada olanların büyük bir kısmı hatırlamıyor.

Sonuç: Çek olayı bir kurum olarak kurulup çok özel durumlar hâlinde hapsen tazyiki de içeren bir kurum olarak tasarlanması gereken bir olaydır, yabana atamazsınız. Ancak, şu koşullar içerisinde sürekli değişen, hatta gelen tasarayı bile değiştirerek yapacağımız bir düzenleme Türkiye'ye hayır getirmez.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

67'nci madde üzerinde...

MUSA ÇAM (İzmir) – 67'ye mi geçtik, ne yaptık ya?

BAŞKAN – Evet, 66 zaten bu ticaret sicil müdürlüğünde imzaydı, 66'yı oylamıştık. 67 de Türk Ticaret Kanunu'nda, 6102'de 66'da yapmış olduğumuz düzenlemeyle ilgili olarak Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerinde atıfta bulunan bir düzenlemedir.

MADDE 67- 6102 sayılı Kanunun;

a) 212 nci maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,

b) 215 inci maddesinin birinci fıkrasına "Şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalanması halinde de sureti ticaret sicili müdürlüğü tarafından saklanarak yukarıda öngörülen tescil ve ilan sağlanır." cümlesi,

c) 335 inci maddesinin birinci fıkrasına "onaylandığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalandığı" ibaresi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 94

- ç) 339 uncu maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
- d) 345 inci maddesinin ikinci fıkrasına "noter onayı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
- e) 566 ncı maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
- f) 575 inci maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
- g) 585 inci maddesinin birinci fıkrasına "onaylandığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalandığı" ibaresi,
- ğ) 587 nci maddesinin birinci fıkrasına "onaylanmasını" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalandığı tarihi" ibaresi,
- eklenmiştir.

BAŞKAN - 67'nci maddeyi de oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

68'inci madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz, bu arada 63'ün önergesini dağıttıracağım.

MADDE 68- 6102 sayılı Kanunun;

- a) 184 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve aynı sermaye konulmasına" ibaresi ", aynı sermaye konulmasına ve kurucuların şirket sözleşmesini imzalamalarına" şeklinde,
- b) 189 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "tür değiştirme planını" ibaresi "tür değiştirme planı ile yeni türün şirket sözleşmesini" şeklinde,
- c) 543 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan "bir yıl" ibareleri "altı ay" şeklinde, değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, 68'le ilgili olarak bir açıklama alalım lütfen.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Başkanım, 68'inci maddeyle getirilen birinci değişiklik şirketlerin tür değişikliği yeni türün kuruluş hükümlerine tabi Türk Ticaret Kanunu gereğince. Şimdi, burada uygulamada yaşanan bir sıkıntı var. Yeni türün kuruluş hükümleri dediğimiz zaman sözleşmenin ortaklar tarafından imzalanması da kuruluş hükümleri içerisinde yer aldığı için özellikle çok ortaklı şirketlerde yıllarca faaliyetini yürütmüş bir anonim şirket limitede dönüşürken ortakların tamamının sözleşmeyi imzalayabilme imkânı olmuyor. Aslında kanunda tür değişikliğiyle ilgili belli bir nisap öngörülerek tür değişikliği kararı alınabiliyor. Biz burada sözleşmenin ortaklarca imzalanması zorunluluğunu kaldırıyoruz, onun yerine sözleşmenin genel kurul tarafından onayı şartını getiriyoruz.

Bir başka değişiklik de şirketlerin tasfiye süreçleri. Üçüncü ilandan itibaren bir yıl geçmedikçe tasfiye bakiyelerinin dağıtımı yapılamıyor, bunu altı ay olarak kısaltıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Bu 68'le ilgili açıklama için teşekkür ederim.

68'le ilgili bir söz talebi var mı?

68'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 63- 5941 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin madde başlığı "Ceza sorumluluğu, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı" şeklinde, birinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "sorumluluk ile idari yaptırım sorumluluğu" ibaresi "ve cezai sorumluluk" şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Bankasına" ibaresi "Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezasına hükümlenir. Ancak, hükmedilecek adli para cezası, çek bedelinin karşılıksız kalan miktarından az olamaz. Mahkeme ayrıca, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına; bu yasağın bulunması hâlinde, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının devamına hükmeder. Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı, çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından İcra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve iflas Kanununun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsil için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikayetçinin yerleşim yeri mahkemesinde görülür.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi, çek hesabı sahibidir. Çek hesabı sahibinin tüzel kişi olması halinde, bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi, böyle bir belirleme yapılmamışsa yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler, çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 95

yükümlüdür. Birinci fıkra uyarınca hakkında çek zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergiler için vergi ziyai cezası (Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi hali hariç) %50 indirimli olarak uygulanır."

d) Sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(9) Bakanlar Kurulu; ikinci fıkrafta yer alan oranları, gerçek kişiler, kurumlar, doğrudan veya dolaylı ortaklar itibarıyla ya da ortaklık payının edinim şekline göre topluca veya ayrı ayrı yüzde 1'e kadar indirmeye, yüzde 25'e kadar çıkarmaya, oran şartını kaldırmaya; beşinci fıkrafta yer alan süreyi beş yıla kadar artırmaya, belgelendirme yükümlülükleri ve bu yükümlülükler kapsamına, uluslararası anlaşmalar doğrultusunda, yurtdışında yer alan ilişkili kişilerin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin dâhil edilmesi zorunluluğu getirmeye; bu bilgilerin uluslararası anlaşmalar çerçevesinde diğer ülkelerle karşılıklı olarak paylaşılmasına ilişkin usullerle transfer fiyatlandırması ile ilgili diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

BAŞKAN - Şimdi, 63'üncü maddenin önergesini okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/728) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 63'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

"MADDE 63 - 5941 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin madde başlığı "Ceza sorumluluğu, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı" şeklinde, (1)'inci, (8)'inci ve (10)'uncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (2)'nci ve (9)'uncu fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, (3)'üncü fıkrasında yer alan "sorumluluk ile idari yaptırım sorumluluğu" ibaresi "ve cezai sorumluluk" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "(1) Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikâyeti üzerine her bir çekle ilgili olarak, bin beş yüz güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, hükmedilecek adli para cezası, çek bedelinin karşılıksız kalan miktarından az olamaz. Mahkeme ayrıca, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına, bu yasağın bulunması hâlinde, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının devamına hükmeder. Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı, çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 353'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve İcra ve İflas Kanunu'nun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353'üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsil için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikâyetçinin yerleşim yeri mahkemesinde görülür."

"(2) (1)'inci fıkra hükmüne göre çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi çek hesabı sahibidir. Çek hesabı sahibinin tüzel kişi olması hâlinde bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi, böyle bir belirleme yapılmamışsa yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür. (1)'inci fıkra uyarınca hakkında çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı verilenler, yasaklılıkları süresince sermaye şirketlerinin yönetim organlarında görev alamazlar. Ancak hakkında yasaklama karar verilenlerin mevcut organ üyelikleri görev sürelerinin sonuna kadar devam eder."

"(8) Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararına ilişkin bilgiler, güvenli elektronik imza ile imzalandıktan sonra Adalet Bakanlığı Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla MERSİS ile risk merkezine elektronik ortamda bildirilir. Hakkında çek hesabı açma yasağı verilen kişiler risk merkezi tarafından bankalara bildirilir. Bu bildirimlerle bankalara yapılacak duyurulara ilişkin esas ve usuller Adalet Bakanlığının uygun görüşü alınarak risk merkezi tarafından belirlenir."

"(9) Karşılıksız kalan bir çekle ilgili olarak yapılan yargılama neticesinde mahkeme tarafından beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın düşmesi veya davanın reddine karar verilmesi hâlinde, ayrıl kararda çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin kararların kesinleşmesi üzerine bu kararlar MERSİS ile risk merkezine (8)'inci fıkradaki usullere göre bildirilir ve ilân olunur."

"(10) (1)'inci fıkrada tanımlanan suç nedeniyle ön ödeme, uzlaşma ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümler uygulanmaz."

"(11) (1)'inci fıkra uyarınca verilen adli para cezalarının ödenmemesi durumunda bu ceza 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 106'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan kamuya yararlı bir işte çalıştırma kararı verilmeksizin doğrudan hapis cezasına çevrilir."

(Oturum Başkanlığına Kâtip Üye Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakanım?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

Merkez Bankasının talebi vardı, o çerçevede düzeltme yaptık sadece.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili açıklama yapmak ister misiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 96

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aradan önceki oturumda bu maddeyle ilişkin Merkez Bankasının bir talebi oldu, daha doğrusu bunların bildirimiyle ilgili şimdi ikili bir durum, yapı söz konusu oluyor. Hem eskiden beri Merkez Bankasına bu bildirimler gerçekleştiriliyor ve Merkez Bankası taraflara, ilgili yerlere, bankalara bildiriyor. Bir de şimdi yine bu sistem tarafından bildirilecek. Dolayısıyla, duplikasyonu, bu şeyi engellemek için Merkez Bankası “Bu yetkiyi bizden alın, orada kalsın.” dedi, o çerçevede düzeltme yapıldı. Sadece yapılan düzenleme bu.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Buyurun Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, az önce de arkadaşlarımız söyledi ama bir taraftan da arkasından bir tane daha madde geliyor, sadece onu çıkarsak daha kolay olacak. Süreyya Bey bize bile söz vermiyor, acele ediyor ama “Şurada iki tane şeyi çıkaralım.” demek yerine bize bütün maddeyi okutuyor arkadaşlar. Yani önergeyi kısaltabilirsiniz, önce onu söyleyeyim de.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yapamamışlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, öbüründe yapmışlar, bir sonraki maddedeki önergede var. Merkez Bankası “Çıkaralım.” demiş, çıkmış. Şimdi, gerekçeye baktık, sadece bir satır. Onu biz sizi birazcık oyalamak istediğimiz zaman yapıyorduk, siz bize böyle tahakkümde bulunup da dayattığınız zaman biz de 500 kelime yazıyorduk da... Siz mi bize zulmediyorsunuz, anlamadım yani şimdi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Biz de aynı durumdayız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burası tamam, Merkez Bankasını dikkate almış arkadaşlarımız ama başka şeyi de söylemiştik arada bunu konuşurken. Aşağıda (2)'nci fıkrada dedik ki. Yani “İlgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür.” Bu şekilde yazdığınız zaman olacak mı? Yani bunun hiçbirisi bulundurulmuyor olacak, ben size söylüyorum. Bunun cezası ne o zaman? “Bulundurmakla yükümlü.” “Bulundurmadım. Ne yapacaksın?” der banka müdürüne veya bana. Yani bir müeyyidesi var mı hukukçu arkadaşlar, Sayın Genel Müdür? Olmayacak yani o çekin karşılığı hiçbirinde nakit olarak bankada olmayacak. Şimdi bundan amacımız ne “bulundurulur” derken illaki bulundursun, öyle mi yapalım veya bulundurdun, çek karnesini aldım, ertesi gün çektim, başka hesabım var, ne yapacaksın bana yani? Ben burada çok mantığını anlayamadım. Demin de sormuştum.

Bir de “Kim bulunduracak?” kısmı da var. Arkadaşlar demin tartışırken Sayın Tanal da söyledi, sanki çok dikkate alınmamış gibi ama.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, burada, biraz önce, aradan önceki, Sayın Tanal'ın gündeme getirdiği o konuda herhangi bir tereddüt kalmasın diye bu getiriliyor. Yani kim sorumlu olacak bu işten? Onun için.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nakit bulundurma kısmını söylüyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Onu söylüyorum. Yani şöyle: “Çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi çek hesabı sahibidir.” Yani sorumlu çek hesabı sahibi. Bunun aslında karşılığı olmadığı zaman müeyyideyle karşı karşıya kalacak olanı belirlemek maddesidir bu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman ben nakden tutulmasında...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – “Tutulma” demiyor, hayır, öyle bir şey söylemiyor. Diyor ki: “Yükümlü, sorumlu karşılık bulundurma zamanı geldiğinde yani vadesi geldiğinde o hesapta o çekin karşılığının olup olmadığının sorumlusu...” İşte, birine vekalet verebilir -Sayın Tanal söylemişti- başka şekilde başka kişilere devretme durumları hukuki olarak ortaya çıkabilir. Bütün bunları ortadan kaldırmak, netleştirmek için “sorumlu hesap sahibidir” diyor. Sadece hukuki olarak belirleme yapıyor, başka bir şey yapmıyor.

Teşekkür ederim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkada söyledik ya Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...deminki maddeyi ondan söylüyorum. “Çek verirken” diye konuştuk ya demin, birleştirerek söylüyorum. Yani şahıs değil benim söylediğim. Hani çeki verirken hesapta nakit bulunacak, teminat diye demin konuştuk ya Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – O değil, teminat değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anladım, orayı geçmişsiniz. Şimdi, ben yokken onu söylüyorum. Orayı da geçtiniz. İşinize gelen yeri aldınız, işinize gelmeyen kaldı diyorum. Şahıs düzeltiyor... İşinize derken, hani o anda sorunsuz gibi görünebiliyor. Demin söyledim ya, nakden mi... Hesapta bulundurmak da aynı şey, çekin karşılığının teminat olarak değil nakden bulundurulmasını nasıl olacak diye onu soruyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani çekin ödenebilmesi için karşılığının olması...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yo, “karne verilirken” e geçtim, burayı geçtim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ha, karne olayı farklı tabii.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Demin, işte, vardı o önceki maddede.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Orada...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani ona bir düzeltme düşünmüyor mu arkadaşlar? Burayı düzeltiyorlar...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hangi madde?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çekin ödenebilmesi için...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 97

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Onu hallettik, o dediğinizi hallettik. Yani o cümle vardı 62’de. “Sisteme kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer.” ifadesini çıkardık. Dediğiniz o, onu çıkardık, tamam, çıktı o.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sonra nasıl düzenleyeceğiz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ona bakacağız, başka bir mekanizma getirebilir miyiz. Zaten şu anda kaldırırsak cümleyi sorumluluğu devam ediyor anlamına geliyor. Sizin dediğiniz oysa onu hallettik, onda sorun yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Günal.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Değerli Bakanım, 63’üncü maddenin birinci fıkrasında aynen şöyle bir cümle var: “Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir.” Ben karşılıksız çeki verdim ve mahkûm oldum. Mahkeme bu arada bu yasaklama kararını verirken yasaklama kararından önce çek vermişim ben. Bu verdiğim çeklerden dolayı bu karar ne olur veya banka veya ben ikinci bir sefer bir müeyyideyle karşı karşıya kalmaz mıyım burada?

Şimdi, yani biliyorsunuz, çek her ne kadar biz üzerinde “Çek vadesizdir.” desek de bildiğimiz uzun vadeli anlamda, vadeli olarak, ileri tarihli daha doğrusu, teknik deyim olarak ileri tarihli veriliyor. 2016’nın Şubat ayında mahkûmiyet kararı çıktı, yasaklama kararı çıktı ama ben ondan önce seri çek olarak farklı bankalardan almışım ve farklı bankalarda bu çek karnesini alıp ileri tarihli olarak vermişim. A bankasında ben mahkûm oldum veya B bankasında, hâlen yasaklama kararı... Yani bununla ilgili tam bir açıklık yok, burada bir sıkıntı pratikte yaşanabilir. Bence bunu da biraz düşünmekte yarar var.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim.

Bu hüküm de 2012 öncesinin aynı hükmü, hiç değiştirilmemiş bir madde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama orada şöyle bir şey vardı... Parantez açayım, daha belki net cevap alabiliriz.

Şimdi, orada “Verilen çekler ibraz tarihinden önce bankaya sunulamaz.” diyor idi. Şimdi, mevcut olan bu düzenlemeyle şu anda böyle bir ibare bu saate kadar ben göremedim. O yasaklama 2018’e kadar devam ediyordu. 2018’e kadar devam ediyordu o hatırlayabildiğim kadarıyla.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Mevcut kanunda var o zaten şu anda, devam ediyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, 2018’e kadar devam ediyor.

Yani şimdi, biz burada yeni bir düzenleme getiriyor isek o zaman o 2018’e kadarki tahdidi kaldırarak mıyız?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Onunla ilgili, yine, “vadesinde önce ibraz edilemez” kuralı devam ediyor, onda bir sıkıntı yok, o zaten işin esası. Yani o düzenlemeyle zaten biz vadeli çeki ilk defa yasal olarak kabul etmiş olduk. Bu düzenlemeden önce normal, önceden ibraz ediliyordu ve sistem bozuluyordu, sıkıntılara yol açılıbiliyordu, onu engellemek için yapıldı ve doğrudur o. Yani bu sistemin yürümesi için mutlaka o kural gerekiyordu, o zaman yapıldı ve şu anda devam ediyor, onunla ilgili bir değişiklik yok. Dolayısıyla sizin dediğiniz anlamda, sistemde herhangi bir problem olmaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buradaki cümle üstat. Yani “Yargılama sırasında resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı verilir.”

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bu karardan önce düzenlediklerinde sorun yok zaten. Vadesi ileri olabilir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim.

Birinci risk şu: Seri olarak 20 tane çek verdim. Benim 5 tane çekim karşılıksız çıktı. Birinde ben ceza aldım ve diğerlerinde de olabilir. A bankasına gidiyorum. Yani hani iflasın ertelenmesi veya konkordatoya gidiyoruz. Yani buna bir şans tanıyalım, nefes alsın ki bu işletme hayata dönsün. Yani direkt devam eden bir çekle ilgili diğerleri hakkında biz sana böyle bir koruma tedbiri yasağını verirken esnafın, vatandaşın gırtlığını sıkmış oluruz. Yani buna biraz nefes aldırtmak lazım. Koruma tedbiri olarak devam eden diğer çeklerle ilgili veya o ana kadar bankaya vermemek lazım. Yani bence bu koruma tedbiri sıkıntılı. Çünkü asıl amaç... Zor durumda bulunan esnafa biz iflasın ertelenmesi veya konkordato imkânını tanıyor isek bırakalım. Yani devam eden 10 tane çek vermiş, 2 tanesi veya 3 tanesi karşılıksız, onda mahkûmiyet kararını alınca diğerleri için bir koruma tedbiri vermiş oluyoruz biz burada.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şunu mu söylüyorsunuz: Yani 20 tane seri çek verdi. İlk önce olan ödenmedi ve süreç işledi, yargıyla karşı karşıya kaldı. Daha sonrakiler için uygulanmasın bu müeyyide?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani uygulanmasın derken “koruma tedbiri” cümlesini devam eden... Yani bu... Ama... Yani hakikaten sıkıntı yaratabilir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Tanal, bu çok başka bir şey olur yani başka bir alana geçeriz, başka bir konuya geçmiş oluruz. Yani bu çekle ilgili yapılan düzenlemenin özüne, ruhuna, içeriğine çok aykırı, farklı bir alan olur.

BAŞKAN – Sayın Tanal teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 98

Sayın Bakan teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

63'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 63- 5941 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin madde başlığı "Ceza sorumluluğu, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı" şeklinde, birinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "sorumluluk ile idari yaptırım sorumluluğu" ibaresi "ve cezai sorumluluk" şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Bankasına" ibaresi "Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezasına hükmlenir. Ancak, hükmedilecek adli para cezası, çek bedelinin karşılıksız kalan miktarından az olamaz. Mahkeme ayrıca, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına; bu yasağın bulunması hâlinde, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının devamına hükmeder. Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı, çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından İcra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve iflas Kanununun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsil için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikayetçinin yerleşim yeri mahkemesinde görülür.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi, çek hesabı sahibidir. Çek hesabı sahibinin tüzel kişi olması halinde, bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi, böyle bir belirleme yapılmamışsa yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler, çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür. Birinci fıkra uyarınca hakkında çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı verilenler, yasaklılıkları süresince sermaye şirketlerinin yönetim organlarında görev alamazlar. Ancak, hakkında yasaklama kararı verilenlerin mevcut organ üyelikleri görev sürelerinin sonuna kadar devam eder."

"Hakkında çek hesabı açma yasağı verilen kişiler, Risk Merkezi tarafından bankalara bildirilir. Bu kişiler ayrıca Risk Merkezi ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi internet sitesinde ilan edilir."

"(9) Karşılıksız kalan bir çekle ilgili olarak yapılan yargılama neticesinde mahkeme tarafından, beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın düşmesi veya davanın reddine karar verilmesi halinde, aynı kararda, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin kararların kesinleşmesi üzerine, bu kararlar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine sekizinci fıkradaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur.

(10) Birinci fıkrada tanımlanan suç nedeniyle, ön ödeme, uzlaşma ve hükmün açıklanması-geri bırakılmasına ilişkin hükümler uygulanmaz. (11) Birinci fıkra uyarınca verilen adli para cezalarının ödenmemesi durumunda, bu ceza, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kamuya yararlı bir işte çalıştırma kararı verilmeksizin doğrudan hapis cezasına çevrilir."

BAŞKAN – 63'üncü maddede yapmış olduğumuz değişiklikle bu Merkez Bankasını risk merkezine bıraktık. Merkez Bankasını çıkardığımız için 61 ve 64'üncü maddelerde de Merkez Bankası ibaresini çıkarmamız gerekiyor. Onun için 61 ve 64'le ilgili olarak bir tekriri müzakere önergesini sunuyorum.

Okutuyorum şu an:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 61 ve 64'üncü maddelerinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay

Eskişehir

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Çerçeve 61'inci maddesinde yer alan Çek Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "bankası kayıtlarını" ibaresi "bankası kayıtları ile adli sicil kayıtlarını ve" ibaresinin Çek Kanunu'nun 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kayıtlarını" ibaresi "risk merkezi ile adli sicil kayıtlarını ve" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay

Eskişehir

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman : Sayfa: 99

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kabul edilen önerge doğrultusunda 61'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

64'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 64- 5941 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Etkin pişmanlık ve çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılması MADDE 6- (1) Karşılıksız kalan çek bedelinin, çekin üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz tarihinden itibaren işleyecek 3095 sayılı Kanuna göre ticari işlerde temerrüt faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte tamamen ödeyen kişi hakkında,

a) Yargılama aşamasında mahkeme tarafından davanın düşmesine,

b) Mahkumiyet hükmünün kesinleşmesinden sonra mahkeme tarafından hükmün bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına, karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırıldığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5 inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilân olunur.

(2) Şikâyetten vazgeçme halinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Kişi, mahkum olduğu cezanın tamamen infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl ve her halde yasağın konulduğu tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, hükmü veren mahkemeden çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasını isteyebilir; mahkemenin vereceği karara itiraz edebilir. Bu itiraz bakımından icra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin karar kesinleştiğinde, yasağın kaldırıldığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5 inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur.

BAŞKAN – 64'üncü maddenin önergesini okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Çerçeve 64'üncü maddesiyle değiştirilen 5942 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve" ibaresinin fıkra metinlerinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay
Eskişehir

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir söz talebi var.

Sayın Kavcıoğlu, buyurun lütfen.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Başkanım, ben de çekle ilgili birkaç konuyu ifade etmek istiyorum.

Birincisi: Sayın Bakanım, çekle ilgili, hatır çekleriyle ilgili bir konuya dikkat çekmek istiyorum. Uygulamada en çok sıkıntı yaratan konulardan bir tanesi. Orada bunları faktöring firmaları da tefecilik anlamında da kullanarak daha sonrasında çok sıkıntı yaratmakta. Bunun için uygulamada bunların bir ticari işlemden doğan çekler olduğu şeklinde bir şekilde en azından faktöringe veya ticari anlamda kullanılacak, alacak temlikliyle devredilecek çeklerin bir ticari işten kaynaklanan çek olduğunu şey yapmak lazım.

SALİH CORA (Trabzon) – Faktöringlerde onun düzenlemesi vardır. Dayanak belgesini alması lazım.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Zorunluluk değil yani o ticaret ama oradan bizim hem banka tarafından faktöringleri alırken çekin keşideci adına da iki tarafa da bu sorumluluk verilerek... Çünkü çekini tahsil edemeyen kişi bunu tefeci veya faktöring... Faktöringlerin bir kısmı tefeci mantığıyla çalıştığını düşündüğümüzde bu hatır çeklerini o şekilde tahsil yoluna gidiyorlar. Dolayısıyla alacak temlikli şeklinde kullanılacak çeklerin kesinlikle bir fatura, ticari alacağa dayandırılarak kullanılacağı ibaresiyle bunu zorunluluk hâline getirirsek bu çeklerin piyasada farklı şekilde kullanılmasının önüne geçeriz.

Diğer bir konu: Çeklerin piyasada... Bir firmaların kullandığı çekler, bir de bireylerin, esnaf, şahıs çekleri dediğimiz... Burada şu an bankaların da, yine BDDK'nın düzenlemeleriyle son dönemde... Mesela bireysel kredilerde "scoring" sistemini getirdik. Yani bir kişi bireysel krediye... Kredi kayıt bürosunda bu kayıtlar var, orada onların da bu sorumluluğu var. Belki Kasım Bey bahsetti mi, bilmiyorum ama orada aynı şeyi firmalarla bireylere verilen çekleri de farklı şekilde düzenleyerek bireylere verilen çekleri "scoring" sistemiyle... Mesela bireysel kredi başvurusu yaptığınızda 1.100 diye bir puan var... Mesela çeşitli "scoring" sistemleri var. Bir tanesini, eski bankacı olarak orada uygulanan sistemde... Onun altında eğer skorunuz çıkıyorsa bireysel krediyi alamıyorsunuz. Bu sefer farklı onaylara gidiyorsunuz. Dolayısıyla, bireylerin çek karnesine başvuru yaptıklarında herhangi bir done yok.

Adam hiç ticaret yapmamışsa, ilk defa ticaret yapıyorsa bütün şeyleri temiz çıkıyor. Yani adam ticaret yapmadığı için ne karşılıksız çeki var, ne iflası var, hiçbir kötü şeyi yok. Dolayısıyla, soruyorsunuz adamı bankaya da. Bizde mesela uygulanan eski bakkal sistemi bir sistemdir. Bankalar birbirine sorar "Nasıl bir adam?" Veya orada hesabı varsa... "Çok iyi bir adam." veya ya da "Herhangi bir sorunu yok." diyor. Çünkü adamın hiçbir sorunu yok, adam hiçbir ticaret yapmamış bugüne kadar. Yani adam yapsa ne olacak? Ama "scoring"le gittiğimiz zaman o kişi en azından o puanlamaya yetecek bir ticaret yapabilecek seviyedeysen çek karnesi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 100

alabilir. Bunun devamında yani "scoring" sistemi işletildiği zaman firmalar içinde farklı bir sistem. Yani bankalar bugün firmalara kredi verirken yine aynı "scoring", farklı "scoring" sistemleriyle yani rapor sistemiyle gidiliyor.

Bankalarda kesinlikle bizim firmalara ve bireylere verilen çeki ayırmamız gerekiyor. Yani ayrı sistemle bu çeki vermemiz lazım. Bireylere verilen, biraz önce "scoring" sistemiyle çek verilip teminatı farklı şekilde yapılandıktan sonra firmaların da bankaları da sorumluluk altına alacak şekilde, eğer... Çünkü tutarlar da... Mesele bir bireyin yazacağı çek tutarıyla çok yüksek ciro lu büyük bir firmanın yazacağı çek tutarı aynı olabiliyor. Yani bir adam alıp çeki 100 milyon dolar yazabilir, bir firma da yazabilir. Yani hiçbir kıstası yok. Burada firmaların, en çok çek kullanan veya belirli tutarın üzerinde çek kullanan firmaların bir şekilde kıstas getirerek bunların, nasıl ki firma eğer kredisi teminatlıysa veya düzgün ödeniyorsa, karşılıklar kararnamesine göre sermaye yeterlilik rasyosunu olumlu anlamda etkiliyorsa çek kullanımlarının da şu an SR'yi etkiliyor, olumlu anlamda kullanılanların belirli yıllarda bunu olumlu anlamda etkileyerek düzgün kullanan firmaları da bankalardaki kredibilitelerini artıracak şekilde ödüllendirilerek piyasada teşvik etmek gerekiyor. Uzatmak istemiyorum, söylemek istediğim bireyler ile firmaların çek alımlarını farklı sistemlerle vererek bunu kanuna skoring olarak koyabiliriz yani belli bir şeyde bankaları zorunlu hâle getirebiliriz, karşılıklar kararnamesiyle bunu ödüllendirip ya da cezalandırabiliriz. Akabinde de bu banka tarafını da birey tarafını da düzenlemiş oluruz. Bu iki şeyin de birbirini tetikleyeceğini ve otomatik olarak otokontrolü sağlayacağını düşünüyorum. Bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kavcıoğlu.

63'e dönmüştük.

68'inci maddenin açıklamasını almıştık.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 6102 sayılı Ticaret Kanunu bölümüne geçtik anladığım kadarıyla, mümkünse bu konuda ayrıntılı komple bir bilgi verilip ondan sonra maddelere geçseniz, İcra İflas Kanunu'ndaki değişiklikler gibi.

BAŞKAN – 6102'yle ilgili olarak 68'inci maddeyle ilgili açıklamayı yaptılar zaten, yapılan düzenlemeyle ilgili.

Yani tekrar yaptırırım istiyorsanız ama yapıldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani buradaki şey olduğu gibi okundu, onu biraz açıklasalar arkadaşlar ama.

BAŞKAN – Peki, 68'inci maddeyi oyladık zaten ama yapılan değişiklikleri bir kez daha anlatırsanız Adnan Bey.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – 68'inci maddeyle getirilen değişiklik iki konuyla ilgili. Birincisi, şirketlerin tür değişikliği sırasında yeni türün kuruluş hükümlerine tabi. Burada yeni kuruluş hükümlerine tabi olmaktan kaynaklı şirket sözleşmelerinin de kurucular tarafından yeniden imzalanması keyfiyetini ortaya çıkarıyor. Bu uygulamada ciddi sıkıntılar yaşanıyordu. Bunun yerine zaten tür değişikliğinde genel kurul bir karar alıyor. Bu karar da belli bir nisapla alınıyor. Ana sözleşmenin genel kurulun onayına sunulmasını yeterli gören bir düzenleme yapıyoruz. Bir başka değişiklikle de şirketlerin tasfiye süreleri üçüncü ilandan itibaren tasfiye hâlindeki şirketlerin mal varlıklarını dağıtmıyor bir yıl geçmedikçe, bunu altı aya indiriyoruz. Değişiklikler bunlardan ibaret.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Cevheri, buyurunuz.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Şimdi, son çıkarılan Türk Ticaret Kanunu'na göre 1 kişiyle de şirket kurulabiliyor. Dolayısıyla, burada tür değiştirmede anonim şirketlerde üçte 2, limitet şirketlerde dörtte 3 çoğunluk, bu hangi hususlar için geçerli? Şimdi, anonim şirket desek anonim şirket halka açık olabiliyor, orada tamam, söz konusu da limitet şirketlerin halka açılması gibi bir durum da söz konusu değil. Yani ben burada bir şey anlayamadım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sadece şirket olarak düşünmeyin. Kooperatiften şirkete, şirketten kooperatife, anonimden limitete, limitetten anonime her tür şirketin tür değişikliği yapması kanunen mümkün. Tür değişikliği yapılırken çok ufak bir payı olan bir kişi sözleşmeyi imzalamadığı zaman genel kurul kararı veyahut da ortaklar kurulu kararı infaz edilemiyor. Sıkıntı, kişi sayısının çok olması, az olması değil, başka problemlere neden oluyor. Kanun zaten tür değişikliğini belli bir nisapla karara bağlamayı öngörmüş. Bu karar verildikten sonra, sözleşme de yeni türe uyarlandıktan sonra ve genel kurul tarafından da kabul edildikten sonra ayrıca imza şartının aranmaması... Zaten birkaç istisna vardı, orada...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Azınlık hakları ne olacak, aranmaması? Çok güzel yere geldik. Azınlık hakları da var orada, değerli hocanın bahsettiği gibi.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, azınlık hakları tabii ki yasal çerçevede korunuyor, yeni şirket burada azınlık hakları ortadan kaldırılacak anlamında değil, genel kurul kararları aleyhine iptal davası açılabilir yani kanuna ve ana sözleşmeye aykırı bir genel kurul kararı varsa usule uygun alınmış bir karara da ortaklar riayet etmek zorunda zaten.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Nasıl korunmuş olacak peki?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, tür değişikliğinde koruma, haklar zaten aynen bu tarafa da geçiriliyor. Şirket sözleşmesi, kazanılmış hakların geriye gidişi, özel nisaplara ve onların rızalarına bağlı. Kanunun diğer hükümleriyle bu korunuyor. Buradaki tek sıkıntı sözleşmeyi imzalama noktasında ya ulaşılamayan ortak oluyor, çok eski şirketler var...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 101

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İmzalamıyor üstat, azınlık hakkı olarak bu işe taraftar değil. Azınlık kısmındayım ben, siz çoklu kısmındasınız. Ben kabul ettim imzalamayı, siz diyorsunuz ki ona gerek yoktur, benim azınlık hakkım ne olacak şirkette?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, burada bir çelişki var. Kanun diyor ki: Tür değişikliği kararı bu nisapla alınıyor. Karar alındıktan sonra bu karar infaz edilemez hâle geliyor. O zaman o kararın bir anlamı kalmıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama bu çiftte bir sibop yani emniyet sibobu. Biz emniyet sibobunu burada kaldırıyoruz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, o zaman hiç karara gerek yok, şirket sözleşmesini bütün ortaklar imzaladıktan sonra zaten karar da kendiliğinden oluşmuş oldu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bu ikinci bir emniyet sibobu aslında. Ben şirket sahibi değilim, şirketim de yok ama hukukçu olarak gelen sorunlardan söylüyorum. Yani burada çoğu arkadaşımız iş sahipleri ama, şirketi olanlar var tabii, bilemem, karar sizin.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MADDE 69- 6102 sayılı Kanunun 545 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu Kanun hükümlerine göre tasfiye olunan şirketlerde, 2004 sayılı Kanunun 44 üncü ve 337/a maddesi hükümleri uygulanmaz.”

BAŞKAN - Sayın Bakan, 69’uncu maddeyle ilgili bir bilgi alalım lütfen.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – 69’uncu maddeyle yapmak istediğimiz değişiklik aslında Yargıtayın uzun süre içtihat hâline gelmiş uygulamada bir değişiklik olması nedeniyle bu tedbiri alma ihtiyacı hasıl oldu. Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre tasfiye olmuş sermaye şirketleri İcra ve İflas Kanunu’nun hükümleri çerçevesinde mal beyanında bulunma zorunluluğuyla karşı karşıya kaldı, şirket yok, mal beyanında bulunacak tüzel kişilik kalmadıktan sonra ve kanunda öngörüldüğü şekilde tasfiye olmasına rağmen borçları ödeyip mal varlığını dağıtan bir şirketin mal beyanında bulunma yükümlülüğüyle karşı karşıya bırakılması uygulaması nedeniyle bu hükümle istisna hâle getiriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, efendim, buradaki sıkıntı şu: “Biliyorsunuz bu tasfiyeyle ilgili.” diyorsunuz ancak tasfiyeyle ilgili o şirketin o esnadaki malları masaya dâhil olur, karardan sonraki mallar o masaya dâhil olmuyor; bir örnek bu.

İkinci bir örnek: Şirket kalktı mal varlığını gizledi, gizledikten sonra burada alacaklı tasfiye kararından sonra bunu buldu, haciz koyabilir veya efendim, hakikate aykırı beyanda bulunduğu için, gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu için, zamanında beyanda bulunmadığı için şikâyet etme hakkı var. Burada bu şikâyet etme hakkını siz kaldırıyorsunuz, yani biraz önce arkadaşlarımız bahsettiler yani piyasayı dolandıran... Piyasayı dolandıranı siz burada ödüllendirmiş oluyorsunuz yani burada bu tasfiye sonrasında bu mal beyanında bulunmamasını madem bir sıkıntısı yoksa niye kaldırıyoruz? Aslında bu dolandırıcıya verilen bir ikramiyedir, kusura bakmayın, bence bu yanlış bir şey, kalsın bu.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu ihtiyaç nereden geldi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne ihtiyaç var buna?

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani kim böyle bir talep içinde oldu, ne gibi bir sıkıntı yaratıyor? Hangi firmalar bu yönden dolayı problem yaşıyor, neyi etkiliyor, neyi engelliyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok böyle bir şey. Bu bir bonus ya.

BAŞKAN – Sayın Cevheri, buyurun.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Ben bir açıklama getirmek istiyorum buna.

Şimdi, tasfiye sürecine giren şirketler malum gerçek şirketler, bir de tüzel kişilikler. Şimdi, gerçek şirketlerde şirketin varlığı kişiyle beraber olduğu için devam ediyor ancak kişi ölürse bitiyor. Tüzel kişiliklerde ise bunun Ticaret Sicili’nden silinmesi anlamına gelir. Ticaret Sicili’nden silindikten sonra artık şirket ortada kalmıyor. Ticaret Sicili’nden silinen bir şirketin mal beyanında bulunması da mümkün değil. Yani olay bu şekilde, bir açıklık getiriliyor, burada çok karmaşa bir durum söz konusu değil yani, bir kolaylık yapılmaya çalışılıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cevheri.

Sayın Bakan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani burada nasıl bir manipülasyon yapılabilir açıkçası ben...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Net anlatıyorum Sayın Bakanım. Gizledi şirket, sonradan alacaklı buldu...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ama bakın, artık bitmiş olay, tamamen tüzel kişilik ortadan kalkmış.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitmemiş.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani artık ortada ne tüzel kişi var... Yani kimi muhatap alacaksınız, kimi suçlayacaksınız, kiminle işlem yapacaksınız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hileli iflas dediğimiz, tasfiye memurunun sorumluluğu dediğimiz, tasfiye müdürünün sorumluluğu dediğimiz bu alanda ortaya çıkıyor. Yani iflası devam ederken ve o masa olduğu dönemde mevcut olan şirket bu mal varlıklarını eğer gizlemişse, saklamışsa, bildirmemişse iflas masasına alacaklar bu tasfiyeden sonra da tespit edebiliyor, yapılabilir. Mesela, örnek mi istersiniz? Örnek vereyim ben size: Şu anda -şirket ismi verirsek sıkıntı yaşarız hakikaten ama- bu şekilde çıkarılan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 102

çok şirket var, bunun teknik hukuk açısından ne zararı var? Bırakın orada kalsın, ölü madde olarak ben size bir örnek vereyim Sayın Bakanım: Medeni Kanun hükümleri uyarınca siz değeri 1 TL aşağıdan düşük olan bir mal bulduğunuz zaman gideceksiniz bunu karakola vereceksiniz, karakol beş yıl ilan edecek, sahibi bulunmazsa size teslim edecek. Bu bir ölü maddedir. Peki, benim bahsettiğim Medeni Kanun'daki hüküm ölü maddeyse bu maddenin İcra ve İflas Kanunu'nda kalmasının sizin için ne mahzuru var? Demek ki burada bir bonus var ki hangi şirket bundan rahatsız oldu? Bu maddenin kanunda bulunmasının mahzuru ne sizce?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Tanal, bakın, dediğiniz anlamda bir manipülasyon varsa ne zaman tespit edilirse edilsin onunla ilgili sorumlular hakkında genel hükümler geçerlidir, yapılır ve o maddelerde bir değişiklik yok, onlar geçerli. Burada sadece olmayan bir tüzel kişilikten mal beyanı istemenin bir anlamı yok, yapılan sadece bu, başka bir şey değil. Yoksa sizin dediğiniz gibi bir olayın ortaya çıkması hâlinde veya varlığı hâlinde onu ortadan kaldırmıyor, kesinlikle ona ilişkin bir düzenleme yok Sayın Tanal burada.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üstadım, yani bakın...

BAŞKAN – Sayın Tanal, bakın, başka söz isteyen milletvekili arkadaşlar da var, onlara da vereyim, sonra tekrar size döneyim vereyim.

Sayın Dağ, buyurun lütfen.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evet, maddeden benim de anladığım yani tüzel kişilik sona erdikten sonra mal beyanında bulunma yükümlülüğünün ortadan kalkması. Sayın Tanal'ın bahsetmiş olduğu husus...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Başka bir şey.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Aynen.

Ticaret Sicili'nden kalktı, daha sonra alacaklı malı tespit etti, ihya yoluna gitmesi lazım, ticari şirketin ihyası yoluna gitmesi lazım. İhyayla ilgili, ihyayı ortadan kaldıran herhangi bir hüküm yok, sadece yükümlülük hâlinde olan mal beyanında bulunmayı ortadan kaldıran, buradaki ceza yükümlülüğünü diğer mal beyanıyla ilgili maddelere uyum sağlayan bir hüküm olarak ben gördüm.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aynen öyle.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Açıkçası ihyayla ilgili ortadan kaldıran herhangi bir şey yok. Onu da söylemek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Cevheri...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Şimdi, şirketler zaten tasfiyeye girdiklerinde bir tasfiye bilançosu hazırlanıyor, bu bir envanter üzerinden yapılıyor, bütün varlıkları ortaya dökülüyor, alacakları, borçları. Bu noktada herhangi bir sıkıntı yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Gizleme olayı olursa diyor Sayın Tanal yani orada...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Gizleme olduğunda da bu dâhil edilecekse, ortaya çıkarılan bir husus vardır, bu da envantere dâhil edilecektir.

BAŞKAN – O zaman da ihya davası devreye girecek.

Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

70'inci maddeye geçiyoruz.

MADDE 70- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"g) Banka tarafından verilen seri numarasını,

h) Karekodu,"

(2) Çek alacaklıları, ellerinde bulunan çek ile çek hesabı sahibine ve bu çeki düzenleyenlere ilişkin verilere karekod aracılığıyla erişim sağlayabilir. Karekod ile;

a) Çek hesabı sahibinin adı, soyadı veya ticaret unvanı,

b) Çek hesabı sahibinin tacir olması halinde, ticaret siciline tescil edilen yetkililerinin adı, soyadı veya ticaret unvanı,

c) Çek hesabı sahibinin, çek hesabı bulunan toplam banka sayısı,

d) Çek hesabı sahibine ait bankalara ibraz edilmemiş çek adedi ve tutarı,

e) Düzenlenerek bankalara teslim edilen çeklerin adedi ve tutarı,

f) Son beş yıl içerisinde ibrazında ödenen çeklerin adedi ve tutarı,

g) İbraz edilen ilk çekin ibraz tarihi,

h) İbraz edilen son çekin ibraz tarihi,

ı) İbrazında ödenen son çekin ibraz tarihi,

i) Son beş yılda karşılıksızdır işlemi gören ve halen ödenmemiş çeklerin adedi ve tutarları,

j) Son beş yılda karşılıksızdır işlemi gören ve sonradan ödenen çeklerin adedi ve tutarı,

k) Son beş yılda karşılıksızdır işlemi gören son çekin ibraz tarihi,

l) Çek hesabı sahibi hakkında çek hesabı açma yasağı bulunup bulunmadığı, varsa yasaklama kararının tarihi,

m) Her bir çek yaprağı ile ilgili olarak tedbir kaydı olup olmadığı,

n) Çek hesabı sahibi tacirse, iflasına karar verilip verilmediği, iflasına karar verilmişse kararın tarihi,

çek hesabı sahibi ya da cirantanın rızası aranmaksızın üçüncü kişilerin erişimine sunulur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 103

(3) İkinci fıkrada belirtilen verilere ulaşılmasını sağlayacak karekod okutma ve bilgi paylaşım sistemi 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ek 1 inci madde hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi tarafından oluşturulur. Risk

Merkezi sistemdeki verilen, 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin onbirinci fıkrası uyarınca bilgi alışverişini gerçekleştirdiği şirket ile paylaşmaya yetkilidir. Bu yetki kullanıldığı takdirde sistem bilgilerin paylaşıldığı şirket nezdinde kurulabilir.

(4) Çekte yer alacak MERSİS numarası ile karekodun tanım ve içerikleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının müştereken çıkaracağı tebliğle belirlenir."

BAŞKAN – 70'inci madde üzerinde bir bilgi alalım Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Başkanım, 70'inci maddede çekin unsurları arasına iki hüküm ilave ediliyor. Bir, banka tarafından verilen seri numaralarının yer alması zorunlu hâle getiriliyor, bir de karekodu uygulaması getiriliyor. Ayrıca, karekodu uygulamasıyla hangi bilgilerin paylaşılacağı, tadadi olarak burada sayılıyor. Yine, bu maddenin uygulanmasına ilişkin karekod ve MERSİS numarasının açıklanmasına ilişkin usul ve esasları da Bakanlığımız ve Hazine Müsteşarlığıyla birlikte düzenleme yetkisi alıyoruz. Burada paylaşılacak bilgileri teker teker okumamı ister misiniz?

BAŞKAN – Yok, hayır gerek yok, biz görüyoruz onları zaten.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Arz ederim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada yabancı çeklerle ilgili karekodu şartı aranmıyor ancak Türk çekleriyle ilgili, Türk bankalarının bastığı çeklerle ilgili aranıyor; bu da ayrı bir çifte standart, eşitsizlik. Uygulaması...

BAŞKAN – Yabancı banka çeki derken...

MUSA ÇAM (İzmir) – Yabancı bankaların bastığı...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yabancı bankaların bastığı çekler açısından, yurt dışından gelen çekler açısından yani onu net o şekilde ayırmak lazım.

BAŞKAN – Yurt dışı bankaların çeklerine ilişkin bizim burada bir düzenleme yapma şansımız yok tabii.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Onlar vadeli çek değildir; ödeme çekidir o, ibraz çeki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yo, İtalya'daki bir çeki alın veya bir Bulgaristan çeki alın. Yani, burada uluslararası ticaret anlamında çekte bir yeknesaklık yok mu? Bilmiyorum yani bu konuda bu şekilde...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

71'inci madde üzerinde bilgi alalım lütfen.

MADDE 71- 6102 sayılı Kanunun 781 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikinci ve üçüncü" ibaresi "ikinci, üçüncü ve dördüncü" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) Yabancı banka tarafından bastırılan çeklerde, 780 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen banka tarafından verilen seri numarası ve/veya (h) bendinde belirtilen karekodun bulunmaması senedin çek olarak geçerliliğini etkilemez."

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – 71'inci madde sayın vekilimin söylediği hususlarla ilgili düzenleme yapıyor. Yurt dışındaki bir banka tarafından düzenlenen çeklerde karekodu ve son ilave ettiğimiz hükümler yok diye Türkiye'de geçerliliğini etkilemesin diye bir düzenleme yapıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir önce dediğimin aynısı. Bakın, burada karekodunun olmaması onun geçerliliğini etkilemiyor ama bir üst maddede de "...eğer olmazsa geçersiz olacak." diyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama biz bir başka ülkenin iç mevzuatına nasıl müdahale ederiz?

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

72'nci madde üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

MADDE 72- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 11- (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce Gümrük ve Ticaret Bakanlığının talebi üzerine fesih ve tasfiyesine karar verilen, tasfiye işlemleri tamamlanmamış veya tasfiye işleri tamamlanmış olmakla birlikte ticaret sicilden silinmemiş şirketler, bu Maddenin yayımı tarihinden itibaren bir ay içerisinde ticaret sicili müdürlükleri tarafından tespit ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir. İlanda, bu şirketlerin varsa alacaklılarının ilan tarihinden itibaren iki ay içerisinde müracaat ederek tüm tasfiye masraflarını karşılayacaklarını ve tasfiye sürecini devam ettireceklerini bildirmemeleri halinde müracaat tarihinin sona ermesinden itibaren bir ay içerisinde ticaret sicilinden resen silineceği belirtilir. Süresi içinde tasfiye sürecinin devam ettirileceği bildirilmeyen şirketler, bir ay içerisinde ticaret sicilinden resen silinir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

GEÇİCİ MADDE 12- (1) 31/12/2016 tarihinden sonra bankalarca çek hesabı sahiplerine karekodsuz çek yaprağı verilemez."

BAŞKAN – 72'nci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 104

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 72'nci maddesiyle 602 sayılı Kanun'a eklenen geçici 11'inci maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

"İlanda, tasfiye hâlinde bu şirketlerin ilan tarihinden itibaren iki ay içinde müracaat ederek alacaklılarını, tüm tasfiye masraflarının şirket tarafından karşılanacağını ve tasfiye sürecine devam etmek istediklerini bildirmeleri, aksi hâlde müracaat tarihinin sona ermesinden itibaren bir ay içinde ticaret sicilinden re'sen silinecekleri belirtilir."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde bir açıklama alalım lütfen.

Adnan Bey, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Başkanım, burada Bakanlığımız tarafından fesih davası açılmış şirketler var. Uzun yıllardır bunların tasfiyeleri devam ediyor. Bunların önemli bir bölümü, Maliye Bakanlığı tarafından sahte fatura düzenleme gerekçesiyle -tabela şirketleri- birçoğunun da malvarlığı olmamasına rağmen, mahkemelerce atanmış tasfiye memurları bu tasfiyeleri yıllardır sürüncemede tutup devam ediyor. Bunların kısa yoldan tasfiyelerini öngören bir düzenleme yapıyoruz. Ticaret sicili müdürlükleri tasfiye memurlarına ihtar gönderecek, son kez alacaklılara ve şirkete bir tebligat yapılacak, tasfiyeyi sürdürmek istiyorsa bir ay içerisinde masraflarını da karşılayacak şekilde şirkete devredilecek. Kamunun üzerindeki bu yükü kaldırmayı hedefliyoruz. Herhangi bir dönüş olmasa da resen o süre sonunda sicildeki kayıtları silinecek.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günel, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bu sonraki kısmı, tasfiye işlemleri tamamlanmış anladım ama "...tamamlanmamış olan bir şirket varsa..." Tasfiye görevlisi var. Peki, o tasfiyeye girmeden önce... Şimdi, malvarlıkları bitmiş diyoruz ama hangisi bitmiş, hangisi bitmemiş, kaç şirket var? Tasfiye memuru aldı, adamın belki normal olan şeyini batırırsa nereden bileceğiz? Özellikle şeytanın avukatı olarak size soruyorum. Burada hiçbir bilgi yok, sadece Bakanlık tarafından karar verilmiş. Güzel de, Bakanlık tespit etmiş, bir tasfiye memuru atanmış. Tasfiye memuru yani tamamen adamın borcunu karşılamadığı için tasfiyeye giriyor ama malvarlığı sıfır değil herhâlde. Yani, burada ak ile kara birbirine karışmasın diyorum. Bir hüküm çıkarıyoruz, hepsini sildik gitti diyoruz. Var mı bununla ilgili... Mesela, kaç tane tasfiyesi tamamlanmış var, kaç tane tamamlanmamış var? Bunun tamamının malvarlığı sıfırlanmış mı, borcunu ödemiş mi, ödeyememiş mi? Yani, bunlar biraz alengirli konular. Bir seferde sildik mi gidiyor. O zaman alacaklıların hakkı ne olacak? Yani, ödendi mi ödenmedi mi, o tasfiye masasında kim var? Bunlar ayrı şeyler değil mi? Böyle bir kaleme silmek... Hukukçu arkadaşlar ne diyor? Bu konuda odalar birliği ne diyor? Deminkiyle ilgili söylediği gibi... Çünkü gerçekten tasfiye işlemi çok önemli bir şey yani şirketin tüzel kişiliği yok oluyor; alacaklıların muhatap bulacağı kimse yok, siz de siliyorsunuz, sizin sorumluluk da gidiyor ama orada bir sorumluluk var mı, geçmişten gelen bir şey var mı, bilemiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın da gayet yakından bildiği -hatta o konuda daha önceleri de makaleleri vardı- İhlas Finansın tasfiye süreci devam ediyor. O tasfiye sürecinin oluşması, o noktaya geliş ve sonrasındaki süreci de sizin eleştirilerinizde siyaset öncesi ve sonrasında da... Onun için, çok yakinen bildiğiniz için soruyorum. Ben bu sene Plan ve Bütçe Komisyonunun yıllık bütçe görüşmelerinde ilgili Bakana bu soruyu sordum ve on beş yıldır hâlâ bu tasfiyenin devam ettiği, hâlâ alacaklıların ve önemli bir meblağda da alacağının sürdüğüne dair bilgi verildi. Peki, ne olacak? Onların durumu ne olacak? Onlar da mı bu yapılan düzenlemeyle beraber...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bu kapsama girip girmeyeceğini soruyorsunuz, "Girmiyor." dedi arkadaşlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Neden?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Doğru çünkü bir tespit yapılacak yani devam ediyor.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, söz vereceğim.

Sayın Tanal'ın da bir mikrofonunu açayım, o da düşüncelerini ifade etsin.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, bu şekilde açık ve net tasfiye durumunda olup alacaklıları... Kaç şirket var, kaç alacaklı var, somut olarak bunu bilmekte yarar var yani bunu gizlemenin anlamı yok ki. Bunu bir açıklar mısınız açık ve net?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim. Devamında geçici madde 12 var. Eğer onunla birlikte ele alıyorsak...

BAŞKAN – Beraber.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman şunu da -sabrın için teşekkür-ilave edeyim Sayın Başkanım: "31/12/2016 tarihinden sonra bankalarca çek hesabı sahiplerine karekodsuz çek yaprağı verilemez." Doğru ama ileri tarihli çek verilip 2017'ye sarkan çeklerin durumu ne olacak? Yani, eğer onların o geçerliliği devam edecekse bir sıkıntı yok ama eğer geçerliliği devam etmeyecekse o zaman çek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 105

vasfında olmayacak ki çek alacaklıları büyük bir mağduriyet yaşamış olacak. Vallahi buraya açık net bir vaziyette bir açıklık getirmekte yarar var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu çeklerin tabii bankadan çıkışı esas olduğu için bankaca daha önce verilmiş olan çeklerin geçerliliği devam ediyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşte, mahkemeler öyle demiyor Sayın Başkanım yani burada masada oturduğumuz gibi olmuyor. Onu mümkünse net bir...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, ilk defa bir tasarıyla beraber bir etki analizi geldi. İlk defa geliyor da burada da hiçbir şey yok. Bununla ilgili olarak da yine hiçbir şey yok. “Bir gelir kaybımız bulunmamaktadır.” diyor maddenin karşısında. Kaç tane böyle şirket var? Bunların mamelekinde ne var, bunlarla ilgili bilgi verebilir misiniz? Dolayısıyla, ne kadar kaybımız söz konusu olacak, onları bir bilelim. Şu anda bu şekilde fesih ve tasfiyesine karar verilen kaç tane şirket var?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Dağ, buyurun lütfen.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben de bu çek yapıyla ilgili bir hususa değinmek istiyorum. Önceki dönemden yaşadığımız bazı problemler var, Sayın Tanal’ın söylemiş olduğu husus. Açıkçası, burada 31/12/2016’ dan sonra karekodlu olarak yapılması şartı koyuyoruz. Bunu ceza hükümleriyle eş değer noktaya getirmemiz lazım çünkü eski çeklerde -her ne kadar hukuk anlamında bir karşılığı olsa da- ceza hâkiminin önüne gittiğinde “Çekin unsurları yeterli değil.” deyip beraat kararı verebiliyor. Yani belki şu anda değil ama 60’ ncı maddelerdeki hükümlerde bununla bir bağlantı kurmamız gerekir çünkü dediği gibi, uygulamada zaman zaman karşılaştığımız bir sıkıntı. Şimdi anımsayamadım ama çekle ilgili yapmış olduğumuz bir düzenlemede çekin üzerinde bankanın yükümlülüğü olması gereken bir şey olmadığı için ceza hâkimlerinin tamamı beraat kararı vermişlerdi. Böyle bir şey eskiden yaşanmıştı, bununla bir uyum sağlanabilir.

BAŞKAN – Şekil şartlarıyla ilgili mi?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şekille ilgili, evet. Eskilerde karekod olmayacak...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Karekodsuz gelirse...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Onun uygulanmayacağını...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bütün değerlendirmelere bir cevap...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle Sayın Dağ’ ın ve Sayın Tanal’ ın belirttiği bu hususla ilgili... Aslında tam tersi yani olay meydana geldiğinde hangi kural geçerliyse ona göre mahkeme karar verecek. Yani, burada, 31/12/2016’ dan önceki şartları taşıyan bir çeki bu tarihten sonra karekodsuz eğer ihraç etmişse burada dediğiniz gibi bir durum, bir tehlike...

BAŞKAN – Sayın Bakan, bizim sorduğumuz şu aslında: Diyelim ki 31/12/2016’ dan sonra, çekte vade dolmamasına rağmen bir keşide tarihi koyarak biz bir çek verdiğimizde bu karekodsuz çekin ibrazı 2017’ nin Ocak’ ı olursa nasıl bir durum ortaya çıkacak yani?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Anladım, anladım. Önemli olan düzenlendiği tarihtir, esas olan odur yani düzenlendiği tarih derken, olayın olduğu tarih derken onu kastediyoruz yani mahkeme onu esas alacaktır.

SALİH CORA (Trabzon) – Yeni tarihli çek kestiği zaman...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Düzenleme tarihi esastır, onu söylüyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Çekte düzenleme tarihi yok ki.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama ilişkilerde belli o, ilişkilerde o çekin verildiği, şey yapıldığı belli. Ayrıca şimdi ibraz da var yani sisteme kaydedilmesi de gerekiyor ayrıca, zorunlu olmamakla birlikte, birincisi bu.

İkincisi, biraz önce 72’ nci maddeyle ilgili olarak “Bu uygulamadan kaç firma faydalaniyor?” diye soruldu, güzel bir soru. Ben de sordum, “30” firma denildi. 30 firma için böyle bir düzenleme yapılmaması gerekir yani ben açıkçası binlerce falan diye düşünmüştüm, öyle hep şeyde. Sayı azaldıkça başka ihtimaller artabilir. O yüzden, bunun buradan çıkarılmasının uygun olacağını düşünüyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yani bir önceki maddeye mi dönelim?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – 72’ nci madde.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yeni gelen önerenin kabul edilmemesini mi istiyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, yok, işte, bu geçici 11’ in şeyden çıkarılması çünkü 30 sayı çok az yani bundan faydalanan... Ben özellikle Maliyenin uygulamasıyla ilgili olarak binlerce, belki on binlerce mükellefin bu şekilde muhatap olacağını ilk şeyde düşünmüştüm ama 30 sayısı tehlikeli bir sayı. Bu tür şeyler haklı olarak...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Emin misiniz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teyiden sordum, tekrar sordum, tekrar sordum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sonra sıkıntı olmasın.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, hayır çok net, hiçbir şeye bakılmaksızın. Kimse zaten o firmaları, isimlerini bilmez, arkadaşlarımız da bilmez ama teorik olarak...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tasarıyı önerenler biliyordur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 106

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama teorik olarak bu tür tartışmaları gündeme getirir en azından, sayı az olunca. Ama 500 olsaydı, 1.000 olsaydı sorun olmazdı. Dolayısıyla...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onların saha çalışmaları oluyor, ondan sordum.

BAŞKAN – Efendim, maksat hasıl olmuştur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüyorsunuz, kimin eklediği belli oldu hemen. Saha çalışmasından geliyor...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, ara vereceğim biraz sonra, sohbet ederiz.

Peki, şimdi burada maksat hasıl oldu.

Öncelikle, Emine Hanım önergesini geri çekti.

Bu 72'nci maddede düzenlenen geçici madde 11'in metinden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen karar doğrultusunda 72'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 12'yle ilgili olarak Sayın Bakan açıklama yaptı, bununla ilgili bir çalışma yapacaklar Genel Kurula kadar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim.

12'yle ilgili Sayın Bakanım, yani ben...

BAŞKAN – Buyurun ben size söz vereyim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür...

Yani ben çok özür dilerim, mesleğinizle alakalı olarak kusura bakmayın, hukukçu arkadaşlarla aşağı yukarı aynı çerçevede bakıyoruz. Yani Nasreddin Hoca diyor ki: "Bana eşekten düşen birini getir, o benim hâlimi anlar." Değerli hukukçu arkadaşlarımız o hâlimizi biliyorlar yani burada bu siyaset üstü olan bir şey.

BAŞKAN – Sayın Tanal, size teşekkür ediyorum, bizim Komisyon'da da hukukçular olduğunu bu sefer teyit ettiniz, sağ olun.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben teşekkür ederim Değerli Başkan.

Şimdi, burada Ceza Kanunu'nun temel ilkesi şu: Lehe olan kanun derhâl yürürlüğe girer. Lehe olan kanun nedir? Siz burada çekin tanımı unsurlarına yeni bir unsur ekliyorsunuz, karekod ve bir unsur daha iki unsur ekliyorsunuz, 2016'dan sonraki çeklerde, biliyorsunuz, çek biraz önce hep orada karıştırdınız, tanzim tarihi demek ileri tarihli yani şu anda Haziran ayında 2017'nin Ocak'ına, Şubat'ına çek verilebilir ama o tarihten önce ibraz edilemez. Çek karşılıksız çıkınca sayın mahkemenin önüne gittiği zaman mahkeme şuna bakmaz...

SALİH CORA (Trabzon) – Ceza verilemez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, ne güzel, "Ceza verilemez." diyor Üstadım. Yani bildirim bakmaz. Siz olay anında olay dediğiniz ticari ilişkinin gerçekleştiği ana bakmaz çünkü çek şekil hukukudur, şekil şartlarına bakar ve o konuda da eğer ek bir düzenleme olmazsa bu olmaz çünkü önceki yasalarda çek unsurlarında değişiklik olduğu zaman mesela vatandaşlık, kimlik numarası yazılma zorunluluğu vardı o dönem, o dönem bu konuda çok beraat eden mahkeme kararları var. Yani burada biz yine ticari anlamda, alacaklıların alacaklarına bir güvensizlik getirmiş olacağız. Ne olur? Yani bunu şöyle diyebilirsiniz: "İleri tarihli verilmiş olan çekler de bu kanunda aynen geçerlidir." şeklinde bir ibare, hüküm konulabilir. Yani o anlamda o cezayı da en azından engellemiş oluruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Başkan, izin verirsiniz...

Şimdi, buradaki yasak nedir? 31/12/2016 tarihinden itibaren bankalarca karekodsuz çek yapacağı verilemez, çek verilemez. Şimdi, bak, çek verilemez. Şimdi, diyelim, bu tarihten sonra, 31/12/2016'dan sonra karşılığı çıkmayan karekodsuz bir çek geldi, yani bir olay mahkemeye intikal etti. Şimdi, burada mahkeme bu hükmü biliyor, bilecek, bilmesi gerekiyor, dolayısıyla burada neyi soracak? Bunun ne zaman verildiğini bankadan soracak ve eğer bu tarihten önce verilmişse geçerlidir, ödeme tarihi ne zaman olursa olsun. Dolayısıyla bu tarih de net olarak belirlenebilir çünkü banka verdiği zaman kayda geçiyor elbette bunu. Dolayısıyla bu anlamda bir hukuki boşluk, bir sıkıntı olmaz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Boşluğu söyledim Değerli Bakan, avukat arkadaşlarımız da teyit edeceklerdir eğer yanlış bir şey söylediysem uyarın. Vatandaşlık, kimlik numarasının zorunlu olduğu dönemde sırf çeklerin üzerinde ileri tarihli verdikleri için ve o çekler ticari piyasaya sürüldüğü için üzerine vatandaşlık, kimlik numarası olmadığı için ceza mahkemeleri beraat kararını verdi. Ancak, işin iki boyutu var, arkadaşlarımız da onu söylediler zaten, icra anlamında, kambiyo takiplerine koyma anlamında alacağının takibi açısından bir sıkıntı yaşanmıyor ama ceza mahkemeleri diyor ki: "Bu sanığın, şüphelinin lehinedir ve lehine olan hüküm derhâl yürürlüğe girer. Ben bu sebepten dolayı beraat kararını veririm." Yani bizim sizinle anlaşamadığımız konu bu, yoksa başka bir şey değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Mahmut Bey tabii, uygulamadaki riskleri söylüyor da eğer bu uygulama riski olursa çeke yeni bir şekil şartı asla getirilemez.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tabii, geçiş olacak zaten.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Buradaki getirilen mükellefiyet sadece bankalar çek yayınlatabiliyor, bankaya bir mükellefiyet getiriyorsunuz. Bunun sorumluluğu sadece bankanın ve bu fiilen bir şekil şartına dönüşür ama bu tarihten itibaren

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 107

yayınlanacak çekleri banka yayınlıyacağı için bankaya yeni bir mükellefiyet getiriyorsunuz, bu bir "vicious circle" olur yani fasit daire olur. Böyle bir şey de o zaman geleceğe yönelik çek düzenlendiği sürece çeke yeni bir şekil şartı eklenemez gibi bir durum çıkar, bu da doğru olmayabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi, burada deminki söylediğimiz konu önemli Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hangisi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Samimiyetle itiraf ettiniz ama biz "etki analizi" derken bunu kastediyoruz, sadece maliyeti nedir, geliri nedir, getirisi nedir demiyoruz. Bunların kime zararı var, kime faydası var, ne olacak? Yani benim sadece bir merakımdı o anda sordum, e, şimdi, siz de diyorsunuz ki 30 firma. Hayır, yok yani şeyin üzerinde, samimiyetle söylediğiniz için takdir ediyorum, bir şey demiyorum ama o zaman şimdi, ben şüphemde haklı çıkıyorum yani 30 tane firma için bu düzen... Siz diyorsunuz ki hani "Ya, olmaz öyle şey." Tasfiye memurları var, tasfiye memurları kim? Bakanlığın görevlendirdikleri mi? Onların içinde... Ben bilmediğim için soruyorum, şimdi, burada her şey aklımıza gelir dediği gibi Sayın Bakanım, aklımıza geliyor, suçlamayalım diye kibar sorduk. Çünkü benim aklıma gelir, bir tamamlanmamış bir şirket... Şöyle söyleyeyim, daha net söyleyeyim: Vaktizamanında bir adamın bir sürü şirketine el koydu devlet, sonra onun yönetim kurullarına ömründe çimento görmemiş, inşaat görmemiş adamı çimento şirketine yönetim kurulu olarak atadılar, her iki hükümet döneminde oldu bu, o şirket battı, adam ondan sonra geldi bir sürü tazminat aldı, "Ben iyi işletiyordum, bunlar aldı benim şirketimi batırdı." diye. Adını söylemeyelim, herkes biliyor. Şimdi, böyle bir ortamda tasfiyeye girmesi demek zaten şirketin her şeyinin sıfırlanmış olmasıyla bizim riskini üstlenmemiz değil anladığım kadarıyla. Tasfiye masasına gelen alacaklılar var mı? Var. Hayır, yani bilmiyoruz yani işte bu girecek 30 şirkette benim alacağım iç edildi mi, edilmedi mi? Demin Mahmut Bey'in söylediği gibi birtakım şeyler gizlendi mi, gizlenmedi mi, buna göz yumuldu mu, yumulmadı mı? Sildiğimiz zaman her şey gidiyor. Takdir ediyorum, onun için söyledim. Burada da şimdi, sonraki maddeyle ilgili de bir şey söyleyeceğim, onun için. Siz dediniz ya "31/12/2016'dan sonra..." geçici 12'dekine söylediniz. E, peki, şimdi, ben aralığın 30'unda gittim, bir sürü çek yaprağı bastırdım. Yani bunun geçerlilik süresi, bir şey daha koymamız gerekmiyor mu yani şu tarihten sonra çek karneleri yenilenir falan diye bir geçici madde zaten bu, bir cümle daha eklessek. E, diyorum, ben baktım, öncekinden yapmak istiyorum, ben sahtekârlık yapmak istiyorsam aralık ayı içerisinde banka müdürüyle anlaşır yeniden bir çek koçanı alırım, bu kadarlık. Sonra da götürürüm karekodsuz veririm. Yani bunun da bir süre değiştirme şartı falan koymayacak mıyız geçici madde zaten, bir şey yapmak gerekmez mi diye soruyorum uygulamacı bankacı arkadaşlara. Yani kullanım süresi koymak lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bununla ilgili olarak arkadaşlar Genel Kurula kadar çalışsınlar. Orada değerlendirelim.

Sayın Günel teşekkür ediyorum açıklama için.

Buyurun Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi, onunla ilgili bir ilave hüküm konulabilir "Bunlar geçerlidir." anlamında yani mesela "Bu tarihe kadar verilen çekler geçerlidir." Onun çalışmasını yapalım şeye kadar.

BAŞKAN – Lütfen onu Genel Kurula yetiştirelim Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi, diğer konuda arkadaşlarımızın söylediği şu... Biz sadece firma sayısından dolayı, hiçbir ayrıntılı bilgiye sahip değiliz, orada hatta arkadaşlar şunu söylüyor, ilgili bakanlığımıza intikal eden olaylar var yani uzun süre tasfiye devam ettiği için çok büyük paralar kazanan tasfiye memurları olduğunu söylüyor arkadaşlarımız. Esas itibarıyla onu engellemek için getirildiği söyleniyor. Yani 200 bin lira, 100 bin lira, 150 bin lira gibi böyle aylık paralar kazanan, aylık mı, yıllık mı neyse işte, onları ortadan kaldırmak için ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İş yapmayan yani...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Mutlaka iyi niyetle getirildi, ondan hiç kuşku yok ama sayının azlığı en azından insanlarda soru işaretini getirir, sırf bu nedenle yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Spesifik yapalım yani o amaca yönelik de geniş yapmayalım yani onu biraz daha tanımlayalım diyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, bunu Genel Kurula kadar lütfen çalışalım.

Değerli arkadaşlar, 72'nci maddeyi oylamıştık.

73'üncü madde üzerinde bir açıklama alalım Sayın Bakanım.

MADDE 73- 6102 sayılı Kanunun;

a) 336 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "kurucular beyanı" ibaresi,

b) 457 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "ve 349 uncu maddede yer alan hususların somut olayda mevcut bulunması halinde bunlara ilişkin açıklamalar" ibaresi,

c) 349 uncu maddesi, 562 ncı maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi ve 586 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi, yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – 73'üncü maddeyle alakalı açıklamayı...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Başkanım, 73'üncü madde yine şirket kuruluşlarında Türk Ticaret Kanunu'nda kurucular beyanı diye bir müessese vardı, bu müessese, maalesef, şirket

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 108

kuruluş sürecinde ciddi sıkıntılara neden oluyor, kurucuların bizzat kendilerinin imzalaması gerekiyor. Şimdi, elektronik ortamda, elektronik imzayla şirket kuruluşu yapılırken bunların fiziki veyahut da hep bütün ortaklar vekâlet dahi kullanılmadan bu kurucular beyanının imzalanması ve burada da ana sözleşmede öngörülen birçok şey tekrarlanıyor. Zaten ana sözleşme kurucuların bir beyanıdır, bir araya gelerek şirket sözleşmesini imzalamaları bu beyanı da içeriyor. Dolayısıyla bu kurucular beyanının kuruluşta verilmesini kaldırıyoruz, diğer maddelerde de buna yapılan atıfları çıkarıyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neden kurulmuş, kurucuların beyanı niçin var? Önce de esas sözleşme vardı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – İşte, zamanında karşı çıktık ama olmadı, hiçbir amaca hizmet etmiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, içeriği, Sayın Başkan ben anlamadım...

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, bu kurucular beyanı siz “İsrar ettik.” diyorsunuz da sizin ısrarınıza rağmen neden konu yani gerekçesi neydi? Kurucular beyanı ne demek?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Bir şirketi kurduklarını beyan ediyorlar kurucular.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, anladım yani şimdi, esas sözleşme zaten var diyorsunuz siz, ben de diyorum: O zaman da esas sözleşme var. Esas sözleşme yeni değil, siz “olmasın” demenize rağmen kurucular beyanının olmasını kanun koyucu neden ısrar etmişti, onu anlamaya çalışırım. Şimdi, biz yapmadığımız için hatırlamıyoruz ama kurucular beyanı olmasaydı ne olurdu, koymamış olsaydılar?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Hiçbir şey olmuyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neden koydular o zaman, gereksiz yere mi koydular?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Kalktı ki onlar, imza... O yüzden buradaki anlamı da kalmadı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, Sayın Bakanım, ben sorarken şey için soruyorum, anlamıyorum diyorum ama anladığımı için soruyorum. Burada kaç saat konuşuyoruz değil mi bir tane şeyi koymak için herhâlde böyle sallama koymamışızdır. O günkü arkadaşlarımız da ya Adalet Komisyonunda ya burada bir yerde bunu tartışmışızdır.

BAŞKAN – Ben tutanakları çıkarttırayım Genel Kurula kadar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, şimdi, esas sözleşme zaten kurucular kurulunda var ama kurucular kurulunun beyanı esas sözleşmeden önce mi alınıyordu, sonra mı alınıyordu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Yok, ana sözleşme tescil aşamasında sicile beyan ediliyordu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani bunun zorluğu ne anlamadım yani? Esas sözleşmeyi adamlar imzalamıyor mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Şimdi, vekâleten imzalayabiliyor sözleşmeyi ama kurucular beyanını vekâleten imzalayamıyor, şirket kuruluşunda ikinci bir muamele ortaya çıkıyor yani şirket sözleşmesinden ari başka bir işlem daha ortaya çıkıyor. Bu bizi iş kurma şeyinde de çok geriye götürüyor. Bir aşama.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, hakikaten şunu, bundan dolayı bürokrasi mi oluyor yani onu mu diyorsun, anlamadım?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, zaten bir imza atarken iki tane atsa ne olur yani öyle yapacağınıza o zaman “Kurucular kurulu beyanında vekâleten imzalanabilir.” deyin yani bunun...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Sayın Vekilim, hiçbir amaca hizmet etmiyor, onu söylüyorum. Orada var olan, beyan edilen hususların tamamı ana sözleşmede taahhüt altına alınmış ve beyan edilmiş hususlar.

BAŞKAN – Mükerrer işlem, mükerrer evrak...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ ADNAN YANKIN – Hem mükerrer, ortağın biri yurt dışında, bir araya gelmeden fiziken imzalamadıkları süreç...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Genel Müdürüm, ben de bilerek söylüyorum, elektronik imza, birtakım veri güvenliği, kriptoloji onlardan bahsediyorum. Vekâletle kurmadan bahsediyorsun. Birisinin adına kimliğini alıp vekâleten şirket kuruluyor, çaycının üstüne şirket kuruluyor, konuşturmayın beni ya. Ya, adam benim haberim yokken benim adıma vekâleti aldı, başka bir vekâletim var, getiriyor nüfus cüzdanıyla çaycısına, odacısına, şoförüne şirket kuran bir sürü adam bilmiyor muyuz yani.

BAŞKAN – Sayın Günel, sinirlenmeyin lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hakikaten şimdi, yani böyle bir şey kurmuştur, ikna... Beni konuşturmayın, iyi niyetli, Ramazan gününde konuşayım diyorum ya.

BAŞKAN – Şekeriniz çıkacak ama.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şeker değil, şimdi, böyle o kadar masum söylüyor ki arkadaşlar onu oraya koyan kanun koyucu fiziken adam irade beyanında bulunsun diye koymuş, ötekisi vekâleten, ötekiden bir vekâlet alıyor, imzalıyor. Bakın, yalan mı söylüyorum, bakın kimlerin çaycısının, odacısının üstüne daha önce şirket kurdurduğunu ve ne iş yaptığını biliyoruz. Yani elektronik

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 109

imzayla oluyor mu şimdi, bu? Demin dediniz ya elektronik imza gibi bir şeyler söylediniz Sayın Başkanım, ben orayı anlamadım. Elektronik imzayla oluyor, birçok şirketin kurucuları doğru dürüst İnternet kullanamıyor ki elektronik imzayla uğraşsın. Onu da anlatabiliyor muyum? Aile şirketleri var, amcalar, babalar var. Hâlâ, daha bazısı parmak basan adamlar yaşıyor Anadolu’da imza değil, parmak basıyor yani. Onun için bunların bir gerekçesi vardır, bir irade beyanı, ıslak imzalı, hani konuşuyoruz ya. Yani ben gerçekten şeyi anlamadım, o kadar hafife... Hiçbir şeye itiraz etmeyecektim Sayın Bakanım, Sayın Genel Müdür öyle bir şey söylüyor ki “Bu çok gereksizmiş, buraya koymuşuz.” deyince anlayamadım. Çünkü buraya konulan her madde hukukçu arkadaşlarımız veya o alandaki arkadaşlarımız tartışarak, Adalet Komisyonu üyeleri burada arkadaşlarımız var, o mesleğe mensup olanlar da var, akademisyenler de var, yani o irade beyanı ayrı bir şey. Gereksiz demek ayrı, ha, “İşlemi kolaylaştıralım.” dersiniz ona aklım erer yani ama “Bu gereksiz.” dendiği zaman ben o zaman durup düşünüyorum onu koyarken neden gereksiz olsun?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tür değişikliğinde -biraz önce konuştuk- bu beyan önemli, kurucular beyanı çünkü orada hepsinin imzası aranıyordu, şimdi onu kaldırdık. Dolayısıyla, artık bunun kalmasının bu anlamda bir anlamı kalmadı. Elbette o düzenleme varken anlamlıydı ama şimdi sadece aynı işi 2 defa yapıyoruz; bir, sözleşmede bütün bunlar, irade yansıyor oraya. Ha, vekâletle... Vekâlet de olsa sonuçta o vekâleti veren iradesi çok net bir şekilde yansıyor. Dolayısıyla, o düzenlemeden, o değişikliktikten sonra bir anlamı kalmadı artık bunun, yoksa başlangıçta elbette vardı anlamı tabii. Ama, şimdi, biz bu kurucular beyanında -önemli çünkü- bir imza bile tür değişikliğinde gerekiyordu, onayı alınması gerekiyordu ama 2/3 ve 3/4 nisapları var ya, o genel kurul kararı verdikten sonra artık tekrar tek tek o insanların şeyine gerek yok, hakikaten anlamı da yok. Dolayısıyla, fiilen çünkü hiçbir zaman tür değişikliği gerçekleşmez o zaman. O yüzden, bir nisapla genel kurula vermiş bu yetkiyi, o da gerçekleştirmiş, artık bunun anlamı kalmıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tür değişikliği olduğunda sorumluluk değişikliği olmuyor mu? Şirketlerde ortakların sorumluluğu türüne göre değişiyor mu, değişmiyor mu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, tür değiştirmenin bir sorumluluğu yok ki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, şirketlerde türü değiştirdiği zaman, adi, limited, anonim olduğu zaman ortak sorumluluğu, şirket sorumluluğu değişiyor mu, değişmiyor mu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Genel kurullar çerçevesi neyse o.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, şimdi burada türü değiştirdin, ortaklardan birinin haberi olmadan öteki yaparsa vekâletle, daha önce aldığı şeyle, bunu sizin söylediğiniz anlamda söylüyorum...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Doğru, genel kurulla.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, azınlıkta kalan bir kurucunun haberi olmadan genel kurul kararı aldın, gitti, adam yapamadı, ne olacak? Yurt dışındayım, vekâleten de siz aldınız, yaptınız, örnek söylüyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Günal, var zaten sistemde o şu anda. Yani, tür değişikliği genel kurul kararıyla, belli bir nisapla yapılıyor zaten. Orada o nisabın dışında haberi olmayanlar olabilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Beyan olduğu zaman adamın bir şekilde haberi olup beyanını da imzalaması gerekiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ama, biz tür değişikliği için onların beyan veya onay zorunluluğunu kaldırdık, o gitti. Dolayısıyla, o anlamda işte bir şey kalmadı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O işte yani azınlığın hakkı gitmiş, belli adamların gidiyor, onlardan ayrı yapılabilir dememin nedeni oydu, siz itiraf etmiş oldunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Doğru, doğru, öyle yani, sistem öyle çünkü 2/3 ya da 3/4 nisapla genel kurul karar verdikten sonra... Esas karar mercisi olarak da kanun koyucu onu vermiş. Tekrar ondan sonra başka bir mekanizma, başka bir sistem, zorlaştırıcı, hatta imkânsız hâle getirici bir şeye sokmanın yani devreye koymanın bir anlamı yok. Dolayısıyla, eskiden vardı, doğru. Elbette bir şey varsa mutlaka bir amacı vardır ama şimdi kalmadı.

BAŞKAN – Tür değişikliğinin azınlık paylarına ne gibi bir negatif etkisi olabilir ki?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ya, negatif etki diye...

BAŞKAN – Aynen oradan oraya aynı haklar taşıyor çünkü.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Elbette, tür değişikliği otomatik olarak bir kayba yol açmıyor ki ya da bir sorumluluk getirmiyor doğrudan böyle bir değişikliğin yapılmış olması.

BAŞKAN – Farklı bir görüş var, Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, biraz önce sayın genel müdür dedi ki: “Efendim, burada kurucular kurulunun beyanları sözleşmeyi yaparken zaten vardı, burada ikinci bir sefer olmasının yararı yok, bu fuzulidir.” Peki. Yani, 6102 sayılı Ticaret Kanunu’nun babası dediğimiz Profesör Doktor Ünal Tekinalp Hoca’nın, Sayın Hüseyin Ülgen Hoca’nın bu konuda düşünceleri ne, alındı mı acaba?

İki: Bu şekilde kaç şirketimiz var?

Üç: Yani, kusura bakmayın, genel müdürün tam ifadesiyle ben cevap vereceğim. Bakın, madde 336’da “esas sözleşme kurucular beyanı” diyorsunuz, onu oradan zaten çıkarıyorsunuz. Nereden çıktı? Komple kurucular... Kurucular beyanında ne geçiyor? Kurucular beyanını biz okuyalım yani ne ortadan kaldırılıyor? Aslında, bu kurucular beyanının beyanına aykırı vaziyette bir işlem yapılırsa o

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 110

kurucular sorumluluk altına giriyor. O şirketi kuranların bu kurucu beyanları onları bağladığı için siz bu bağlamdan çıkarıyorsunuz bunları yani bunlara bir gri alan, bir boşluk alanı yaratıyorsunuz. Buradaki maddede diyor ki: "Kurucular tarafından kuruluşa ilişkin beyan imzalanırken dürüst bir şekilde bilgi verme ilkesine göre doğru ve eksiksiz olarak hazırlanır." Yani, burada dürüst, eksiksiz, doğru bilgi vermeyen kurucular beyanı ileride sorumluluk altına girecek. Siz bu sorumluluk altına girmesin diye bu şirket yetkililerinin hepsini bu bağlayıcılıktan, bu bağlamdan kurtarmaya çalışıyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Pardon, nasıl girecek Sayın Tanal, nasıl sorumluluk altına girecek?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, bunu kaldırıyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, bir saniye, "Kaldırmayalım." diyecek...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, kaldırmayın, mahzuru ne Üstad yani bana bunu söyler misiniz? Ben size bir taahhüt imzalıyorum, bir sözleşme yapıyorum, şirket kuruyorum, diyorum ki: "Benim şirketim dürüstçe şu, şu, şu alanda..." Beyanda bulunuyorum ben aynı zamanda. Nedir? Sözleşmenin bir tanesinde ben aynı koydum. Nedir aynı? Gayrimenkulümü şirketin sermayesi olarak koydum. Siz de baktınız, "Ya, bu şirket ne güven veriyor..." Ondan sonra, onu sözleşmede taahhüt ettiğim hâlde, dürüstçe beyanda bulunduğum hâlde, sonradan onu tescil yapmadım. Mevcut olan bu yasaya göre, benim sermaye olarak koyduğum evimi, arabamı ve diğer şeyleri getirmedığım zaman ben sorumluluk altına giriyorum, getirmesem bile benim diğer mal varlığıma rücu edebileceksiniz. Burada niçin bunu çıkarıyoruz? Yani, bunu çıkarmanın pratik olarak ne yararı var? Bu durumda mağdur olan kaç şirket var, hangi şirketler var Üstadım? Yani, burada biz şirketlere rahatlıkla bir at koşturma alanını çıkarıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bakın, burada dediğiniz olayların hepsi zaten şirket kurulurken şirket sözleşmesinde imza altına alınıyor ve yürürlükteki meri mevzuata göre -bütün mevzuatı kastediyorum- kurallara uygun bir şekilde yani aynı sermaye koymasından tutun ne gerekiyorsa, mevcut, meri mevzuata uygun olduğunu beyan ediyorsunuz zaten ve uymak zorundasınız da ayrıca. Dolayısıyla, burada bunun olması ya da olmaması bu anlamda ilave bir sorumluluk falan getirmiyor, onun için sordum. Bir örnek verebilir misiniz Sayın Tanal, gerçi kusura bakmayın, biraz diyaloga dönüştü ama. Yani, nasıl bir somut sorumluluk getiriyor, şey yapabilir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Peki, somut olarak şirket sahibinin yani kurucular tarafından şirket kurulurken sözleşmesinde doğru, dürüst bilgileri kanun verme zorunluluğunu getirmiş. Burada kanun aslında biraz da şirketlere vatandaşın güvenmesi açısından bu hükmü getirmiş. Siz şu anda bu hükmü geri götürüyorsunuz, geri kaldırılıyorsunuz. Yani, şirkete diyorsunuz ki: "Sen doğru bilgi vermeyebilirsin, sen dolandırabilirsin, verdiğin bilgiler gerçek olmayabilir." Ama, bununla, şirketin yanlış bilgi verme ihtimalini ortadan kaldırmış durumda kanun koyucu geçmişte buna. Şu anda kanun koyucunun yani geçmişteki kanun koyucunun tam tersine bir uygulama getiriyorsunuz yani şirket sahiplerine diyorsunuz ki: "Ya, kardeşim, sen şirketi kur, dolandırabilirsin. Amacın para mı kazanmak? Sana her türlü yol mübah, gerçek bilgi, dürüst bilgi vermeyebilirsin." Ama, biz bu kanunla gerçek bilgi, dürüst bilgi verme zorunluluğunu getirmişiz. Yani, ben tüm arkadaşlardan istirham ediyorum, burada kaldırılmak istenilen 336, 349'uncu maddeleri okuyun, nelerin iptal edildiğini hep birlikte görmüş olacağız veya kendiniz okuyun, neyi iptal ediyorsunuz. Yani, bu maddenin pratikte ne zararı var şirket sahiplerine?

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bir soru da ben ilave etmek istiyorum. Tür değişikliği...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tür değişikliği burada yok Üstadım.

BAŞKAN – Ben başka bir şey soruyorum, müsaade edin.

Tür değişikliği yapıldığında ortaklığın azınlık hisselerinin herhangi bir kaybı olmuyor dedik. Temsil için de aynı şey söz konusu mu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Elbette yani buradan dolayı herhangi bir kayıp olamaz ki. Yani, bu, sadece durumun tespiti, başka bir şey değil. Bu beyan önemliydi çünkü tür değişikliğinde bu beyanda imzası olanların onayı aranıyordu ama şimdi gerek yok. Ayrıca, bunun verilmesiyle nasıl suistimal engellenecek? Varsa zaten yapıyordunuz ve suçtur, genel kurallara göre de gereği yapılır. Yani, ana sözleşmede bu beyanları yapıyor zaten, usulüne uygun olarak yapması gerekiyor, kanunun öngördüğü bütün şekil şartlarını da yerine getirmesi gerekiyor ama ayrıca kurucular beyanıyla bunu nasıl ortadan kaldırırsınız, böyle bir şeyi anlamak...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 74- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Finansal kiralama sözleşmeleri, bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar, finansal kiralama konusu malların teminine ilişkin kirala ve satıcı arasında düzenlenen sözleşmeler ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, bu kâğıtlarla ilgili yapılacak işlemler (finansal kiralama konusu gayrimenkullerin kirala ve devir alınmasına ilişkin tapu işlemleri hariç) harçtan müstesnadır."

BAŞKAN – Sayın Bakan, 74'üncü maddeyle ilgili bir bilgi alalım, bu finansal kiralama faktoring.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 111

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İmral Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddeyle 6361 sayılı Kanun'un 37'nci maddesinde değişiklik öngörülüyor. Bu değişiklik damga vergisi ve harçlarla ilgili. Mevcut uygulamada, finansal kiralama konusu malların kiralayan tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları, kiralayan durumundaki finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları tarafından tedarikine ilişkin henüz damga vergisi ve harçlar yönünden bir istisna bulunmamaktadır. Yapılan düzenlemeyle, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ve kalkınma yatırım bankalarının mal tedarikine ilişkin işlemlerini damga vergisinden, buna yönelik harçları -tapu harçları hariç- harçlardan istisna ediyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Madde üzerinde Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben sizden bir konut kirayıp kira sözleşmesi yaparsam harç benden alınıyor ve kefil de olursa, kefil de binde 1 aynı zamanda kefalet harcı ödüyor. Ama, burada faktoring şirketleri olunca finansal kiralama sözleşmeleriyle bu, bundan muaf tutuluyor. Yani, bu, verginin adaletli, gelire orantılı olarak alınma ilkesine, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ediyor Sayın Bakan. Yani, yoksul olan bir kişinin yapmış olduğu bir konut sözleşmesini, ev kira sözleşmesini gayet rahat icraya koyduğunuz zaman icra müdürü "Kardeşim, sen bana yıllık kira sözleşmesi üzerine bunun damga vergisi harcını tamamla." diyor. Onu damga puluyla yapıyorsunuz, ilave ediyorsunuz. Kefili varsa ayrıca kefalet harcını alıyorsunuz ama burada faktoring şirketleri olunca, bankalar olunca bundan muaf tutuyoruz. Bu, Anayasa'nın 10'uncu maddesi eşitlik ilkesine aykırıdır.

Teşekkür ediyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Bakanım, bir şeyi arz edeyim müsaade ederseniz.

Sayın Vekilim, müsaadenizle bir açıklama yapayım. Şu an mesken olarak kullanılan kiralarla ilgili kira sözleşmeleri damga vergisinden istisna. Yine, Komisyonda görüşülen 23 ve müteakip maddelerde, bu istisna kira sözleşmeleri kapsamında yapılan kefalet işlemleri ve teminat işlemlerini de istisna kapsamına alan düzenlemeler kabul edildi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İş yeri...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Burada yapılan, finansal kiralama sözleşmeleriyle ilgili zaten mevcut kanunda bir istisna var, 6361 sayılı Kanun'da bir istisna var fakat bu istisna finansal kiralama şirketlerinin özellikle yatırımcılar üzerinde maliyet olarak kalan işlem vergilerini kapsayacak şekilde, mal tedarikine yönelik işlem vergilerini kapsayacak şekilde düzenlenmemiş, tedvin edilmemiş. Yapılan düzenlemeyle, esas itibarıyla, yatırımcılar üzerinde maliyet olabilecek işlem vergilerinin kaldırılması amacıyla finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ve kalkınma yatırım bankaları ki bunlar finansal kiralama işlemi yapabilen şirketler, yatırımcıya finansal kiralama suretiyle satabilecekleri, kiralayabilecekleri, temin edebilecekleri malların tedarikine ilişkin işlemleri damga vergisi istisnası kapsamına alıyor. Dolayısıyla işlem maliyetlerinin, dolayısıyla harçların bu kapsamda işlem maliyetlerinin düzeltilmesi amaçlanıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tek bir cümle Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tek bir cümle Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İş yerleriyle ilgili ısrarla söyledim, iş yerlerinin kira sözleşmesine... Bakkalı kiraya verdiniz, bakkalı kiraya verdiğiniz zaman orada damga, resim vergisi alınmıyor mu? Alınıyor. Yani, küçük esnaf bundan muaf edilmeyecek, büyük işletmeler bu işten muaf kazanacak. Yani, güçlü olan kendi yasasını yapıyor. Bu, aslında hukukun temel ilkesi. Güçlüler burada gayet rahat gücünü gösteriyor yani banka, işte finansal kiralama sözleşmeleri, faktoringlerin gücüdür bu bence; bu, adaletin, hukukun gücü değil. İsrarla, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine ve vergi düzenleyen 73'üncü maddesine Anayasa'nın aykırıdır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Dağ...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani, aslında Sayın Tanal'ın söylemiş olduğu, kira sözleşmesi yapıldığı zaman alınan bir vergi değil, icraya koyarsanız alınan bir vergi, icraya koymazsanız böyle bir vergi alınması söz konusu değil. Bir dükkân da kiralarsanız böyle bir durum söz konusu değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Eski yıllara ait teminat mektuplarının tasfiyesi, madde 75 üzerinde görüşme açıyorum.

Eski yıllara ait teminat mektuplarının tasfiyesi

MADDE 75- (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idareler tarafından ilgili mevzuatı gereğince alınmış olup, düzenlenme tarihi itibarıyla on yılı geçen ve çeşitli nedenlerle iadesi sağlanamayan veya gelir kaydedilemeyen 500 Türk Lirası ve altındaki teminat mektuplarından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uyuşmazlığa konu edilmeyenler muhasebe birimince kayıtlarından çıkarılarak ilgili bankalara iade edilir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 112

(2) Birinci fıkrada belirtilen tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle bulunan tutarın hesabında 1 Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

(3) Teminat mektuplarının kayıtlardan çıkarılmasına ve iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Ayşe Hanım'dan bir bilgi alalım.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; bu maddede, düzenleme tarihinden itibaren üzerinden on yıl geçen küçük tutarlı teminat mektuplarının genel bütçeli ve özel bütçeli kamu kurumlarının kayıtlarından çıkarılmasına ilişkin bir düzenleme öneriliyor. Tutarı 500 liranın altında olan ve çeşitli nedenlerle sahiplerine iade edilemeyen, bankalara da verilemeyen işi bitti şeklinde, gelir kaydı da yapılamayan mektuplar var. Bu mektupların kayıtlardan çıkarılması ve bankalara iadesini düzenleyen bir madde.

Kalıcı bir madde olarak öneriliyor. 2004 yılında bir kere yapılmış geçici madde şeklinde ve her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanması önerilen bir düzenlemedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tanal, bir şey soracaksınız herhâlde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu durumda olan ne kadar teminat mektubu var veya ne kadar şirket var?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayşe Hanım...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Söyleyebilirim efendim.

500 liranın altında genel bütçe kapsamındaki idarelerimizde 16.357 mektup var, özel bütçeli idarelerimizde de 1.474 mektup var; ikisinin toplamı 17.831 mektup, toplam değeri de bu mektupların 3 milyon 117 bin lira.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1)28/6/2001 tarihli ve 4697 sayılı Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin uygulamasında, 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı ve 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bentlerinin parantez içi hükmünde yer alan istisna tutarının hesaplanmasında 30 yıldan aşağı olmamak üzere prim yatırılan süreler dikkate alınır.

(2) 193 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde bu Kanunla yapılan değişikliklerin yürürlük tarihinden önce akdedilmiş tek primli yıllık gelir sigortası sözleşmelerine ilişkin olarak yapılan ödemeler bakımından, 193 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümler uygulanır.

(3) 5520 sayılı Kanunun 5B maddesinde bu Kanunla yapılan değişikliklerin yürürlük tarihinden önce, anılan madde kapsamında değerlendirme raporu düzenlenmesi amacıyla Maliye Bakanlığınca başvuran mükelleflerin bu başvurularına ilişkin patent veya faydalı model belgelerine konu buluşlarından 1/1/2015 tarihinden itibaren elde ettikleri kazançları hakkında, 5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinin bu Kanunla yapılan değişiklik sonrası hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Geçici madde 1 üzerinde görüşme açıyorum.

Sayın Bakan, kim bilgi verecek geçici madde 1'le ilgili?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – İmral Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan düzenleme geçiş hükümlerini düzenliyor ve müktesep hakların korunmasına ilişkin hükümler düzenleniyor. Üç tane fıkramız var, üç fıkrayla üç ayrı düzenleme yapıyor.

Birinci fıkrayla yapılan düzenleme tasarının çerçeve 12/A-1 maddesi ile 12/B maddesine ilişkin. Hatırlanacağı üzere, bu madde dün oylanmıştı. Bu maddede Anayasa Mahkemesince verilen emeklilik haklarına ilişkin otuz yıllık sürenin iptal edilmesine bağlı olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 23/11 ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 25/3 maddelerinde değişiklikler öngörüyordu. Bu değişiklik kapsamında 4697 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesi kapsamında olan bazı sandıklar var. Bu sandıklar tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları. Dolayısıyla, bu sandıklar tarafından da ödenen emekli aylıkları ve emekli ikramiyeleri var. Bu emekli aylıkları ve emekli ikramiyelerinde uygulanacak istisnanın baz alınacak tutarını belirleme açısından müktesep haklarının korunmasıyla ilgili düzenleme yapılmaktadır.

İkinci fıkrada yapılan düzenleme tasarının çerçeve 11'inci maddesiyle ilgili. Hatırlanacağı üzere, çerçeve 11'inci maddede tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerle ilgili istisna uygulamasında süre şartı getirilmişti fakat bu süre şartı kanunun yürürlük tarihinden sonraki poliçelere uygulanmak üzere getirildi. Bu düzenlemeyi yapan düzenlememiz bu geçici 1'inci maddenin ikinci fıkrası. Böylelikle geçmişte düzenlenen poliçelerle ilgili eski hükümlerin uygulanmasına devam edilecek.

Üçüncü fıkrayla yapılan düzenleme de yine tasarının çerçeve 57'nci maddesine ilişkin. Çerçeve 57'nci maddede, fikrî mülkiyet haklarında istisna uygulamasına ilişkin Vergi Denetim Kurulunca rapor hazırlama zorunluluğu vardı, bu zorunluluk kaldırılmıştı. Fakat, ilgili madde kapsamında müracaat eden mükelleflerden henüz VDK'da rapor düzenlenmesiyle ilgili bekleyen mükellefler var. Bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 113

mükelleflerin de rapor düzenlenmeksizin yeni hükümlerden yararlanabilmesini temin etmek maksadıyla geçiş hükümleri düzenlenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İmrâl Bey, bu çok parçalı oldu. Şimdi, 11'inci maddede, burada farklı olunca net olarak göremedik. Şimdi, bu geçici maddeyle Anayasa Mahkemesinin verdiği son karara istinaden geçmişte özellikle emekli olmuş ve otuz yıl üzerinden emekli edilmiş ama otuz beş yıl, kırk yıl çalışmış olanlar için ne yapıyoruz, ne getiriyoruz; onu tam bir izah edebilir misiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Sayın Vekilim, esasi itibarıyla Anayasa Mahkemesinin verdiği otuz yıl süreli kararın geçmişe uygulamasıyla ilgili bizim düzenlediğimiz bir husus yok. Dün belki akşamın yorgunluğundan izah etmekte zorluk çekmiş olabiliriz. Biz, Gelir Vergisi Kanunu'nun 23/11 ve 25/5 maddesi kapsamında olan bazı sandıklar tarafından ödenen emekli aylıkları ve emekli ikramiyelerinde baz alınacak istisna tutarıyla ilgili düzenleme yapıyoruz. Mevcut uygulama tazminatlar bakımından şöyle: Kamuda çalışanlar açısından zaten alınan emekli ikramiyeleri vergiden istisna, bunlarla ilgili herhangi bir sınır şartı yok çünkü en yüksek devlet memurunun aldığı emekli ikramiyesi tutarına kadar yapılan ödemeler istisna kapsamında fakat öyle emekli yardım sandıkları var ki, bunların yaptıkları tazminat ödemeleri veya emekli ikramiyesi ödemeleri veya aylık ödemeleri en yüksek devlet memurunun aldığı tutarın üzerinde olabiliyor. Dolayısıyla, burada bir baz belirlenerek bu istisnanın belirlenmesi, istisnayı aşan tutarın ise ücret olarak vergilendirilmesi lazım. Örneğin, 506 sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesi kapsamında sandıklar tarafından üyelerine emekli ikramiyesi ödeniyor. Bu ikramiyenin en yüksek devlet memurunun aldığı ikramiyeye isabet eden tutarına Gelir Vergisi Kanunu istisna tanımış ama bu istisna geçmişte Emekli Sandığının ilgili maddesinin iptalinden önce otuz yıllık kıdem dikkate alınarak tazminat tutarı hesaplanıyordu. En yüksek devlet memurunun otuz yıllık kıdeminde alabileceği emekli ikramiyesi neyse bu tutar istisna ediliyor, bunun üzerinde aldığı tutar ücret olarak vergiye tabi tutuluyordu. Otuz yıl süresi iptal edildikten sonra, özellikle sektörde şöyle bir anlayış ortaya çıktı: Otuz yıllık süreden sonra kırk yedi yıla kadar kıdem hesaplaması yapılabilir gibi bir anlayış doğdu. İlgili uzmanlar, ilgili mütehasıs kişiler hesaplamayı şöyle yapmaya başladılar: “18 yaşında devlet memuriyetine başlarsa 65 yaşına kadar da memuriyeti devam eder, dolayısıyla kırk yedi yıllık kıdemi olabilir. Kırk yedi yıllık kıdem üzerinden Başbakanlık Müsteşarı şu kadar tazminat alır, bu kadar tutarı istisnadır.” gibi yorumlar yapıldı. Bu boşluğun doldurulmasıyla ilgili de çerçeve 12'nci maddede yapılan düzenleme öngörüldü. Baz alınan tutar fiilen çalışılan tutar dikkate alınarak, yirmi yıl çalışıldıysa yani kişinin yirmi yıllık kıdemi varsa bu yirmi yıllık kıdeme isabet eden en yüksek devlet memurunun aldığı aylık tutarı neyse o tutar aylıklar için istisna edilecek, en yüksek devlet memurunun aylığı aldığı emekli ikramiye tutarı neyse o tutar dikkate alınarak tazminat ödemelerinde istisna uygulanacak. Dolayısıyla, yaptığımız düzenlemenin geçmişe yönelik bir şümulü yok. Bundan sonra yapılacak emekli aylıklarına ve emekli ikramiyelerine uygulanacak. Geçmişte ödenen emekli aylıkları ve emekli ikramiyelerine uygulanacak istisna tutarı ise ilgili dönemdeki cari mevzuata göre dikkate alınacak. Bizim geçici maddede yaptığımız düzenleme ise tamamen bundan farklı. 2001 yılında 4697 sayılı Kanun'la ilgili maddelerde yapılan değişiklik kapsamında bazı sandıklar kapsamda çıkarılmış. Nedir bu sandıklar? Tüzel kişiliğini haiz emekli sandıkları. 2001 yılında ilgili maddelerden çıkarılmış ama bu sandıklarla ilgili 4697 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesinde “Bu sandıkların, 2001 yılından önce kurulan sandıkların üyeleri hakkında 4697 sayılı Kanun öncesi hükümler uygulanır.” denilmiş. Dolayısıyla, bu sandıkların üyeleri henüz emekli aylığı alıyorsa veya sistemdeyse, yarın emekli olduklarında emekli ikramiyesi alacaklarsa 2001 öncesi hükümlere tabiler. 2001 öncesi hükümlere tabi olduklarından dolayı bunlar açısından biz şu an “Fiilî çalışılan süre dikkate alınarak tazminat ve aylık tutarı hesaplanacak.” dediğimiz zaman müktesep hak kaybı olacak, yeni ihtilaflar ortaya çıkacak çünkü geçmişte bunlar otuz yıl baz alınarak zaten emekli aylığı ve emekli ikramiyesi almaya devam ediyorlardı. Bu kapsamda düzenleme yapılmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Soruma devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Peki, sonra da Sayın Günel'a söz vereceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi İmrâl Bey'in verdiği cevaba göre Sayın Bakanım size sormam lazım: Anayasa Mahkemesinin kararından sonra büyük bir beklenti var otuz yılın üzerinde çalışmış, daha önceden emekli olmuşlarla ilgili; onlar büyük bir beklentiye girdiler “Biz de ikramiye alabileceğiz.” şeklinde. Bununla ilgili hiçbir düzenleme yapılmadı. Bu siyasi bir konu. Neden bununla ilgili bir düzenleme yapmadık? Şimdiye kadar yapılması lazımdı ve böyle bir beklenti de var. Anayasa Mahkemesinin kararından sonra da bu hukuki hâle geldi, haklarıdır da. Kaç kişi var yani bu şey sonuçta çok mu sıkıntı?

BAŞKAN – Sandıkları söylüyorsunuz herhâlde?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Emekli mi, normal devlet memurundan mı bahsediyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Devlet memurundan bahsediyorum. Çok mu sıkıntıya sokacak bir meblağ ortaya çıkıyor, bir hesaplama yapıldı mı acaba?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 114

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, arkadaşımız bilgi verirken aklıma geldi. Çok uzun süredir bir de sandıklara götürünce şunu söyleyeceğim: Maaşla sınırlıyoruz, bilmem ödenekle sınırlıyoruz da bu kurumlar yani SGK'nın yaptığı ödemeler ayrı, böyle bir şeyde sizin söylediğiniz anlamda diyelim ki bir sandık topluyor benden parayı, yatırıyor hazine kâğıdına. Bundan zaten stopaj kesiliyor, bir menkul sermaye iradı alıyorsunuz. Sonra geliyor, dönüyor, parayı yatırırken bana diyorsun ki: "Bir daha vergi ver." Ben bunu anlayamamıştım, hâlâ şimdi siz söyleyince yine aynı şeye geldi. Zaten bu sandıklar aldığı parayı getirip hazine kâğıdına yatırıyor bunlar veya başka bir menkul kıymete veya hisse senedine yatırıyor. Bunun stopajı zaten kaynağında kesiliyor. Adam tam üyeye verirken "Bir dakika kardeş, sen vergi vermemişsin." deyip bir daha istiyorsun. Nasıl bir iş? Ben zaten yatırımı veriyorum, onlar bu fonu değerlendirirken size bir vergi ödüyorlar. Şimdi sizin söylediğiniz de aklıma geldi de onun için yani çatır çatır vergiyi ikinci defa alıyor. Demin Mahmut Bey'in söylediğine geliyoruz yani büyükleri kafasında normal birincisini bile istisna yapıyorsunuz, vatandaş gelince ikinci defa bir daha vergi alıyorsunuz yani şirketlere gelince "Almayalım, yatırım olsun." E, tasarruf yapıyor adam. Anladım yani ben ödedim çatır çatır da mantığı nedir? Kaynağında menkul sermaye iradı zaten vergilendirilmiş olmuyor mu, zaten amaç bu değil mi? Yani "Adamı tasarruf ettirelim, tasarruf oranını artıralım." diyorsunuz. Adam tasarruf etmek için sandığa para yatırıyor. Örnek üye olmayabilir, hepsi zorunlu değil biliyorsunuz. Oradan da aldığına "Hadi bir daha vergi ver." diyorsunuz. Ben anlamadım, arkadaşlar bir anlatırsa.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, Sayın Günel'in verdiği örnekte iki ayrı vergi türü söz konusu: Bir; menkul sermaye iradı, söylediği gibi tevkifat yapılıyor ve bütün menkul sermaye iratlarına aynı uygulama yapılıyor. Orada artık o para menkul sermaye iradidir. Dolayısıyla, bir ayrıcalık, bir istisna söz konusu değil. Bu tanıma giren tüm kazançlar aynı şekilde vergilendiriliyor; bu bir.

İkincisi; dağıtım aşamasına gelince, o artık ücret yani başka bir vergi türü.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ücret değil, emeklilik payı değil.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Neyse yani...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ben emekli olmuyorum, ben vakfa birikimimi yatırıyorum, karşılığında nemalanan aynen dışarıdakinin şurasından gibi yani bunun şeyi yok ki, emeklilik değil bu. Ben emekliliğimi Emekli Sandığından oluyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Fark etmez. Size aktarılan para nedir? Ücrettir aslında.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, bir yere tasarruf, yatırım yapıyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Gelir, ücret.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Değil. Sandık hiçbir şekilde ücret değil Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bakın Sayın Günel, ister ticari...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burada arkadaşlar var, sorun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – İster ticari kazanç olarak kabul edin... Bir defa menkul sermaye iradı değildir, kesin yani size sandığın verdiği o para hangi ad altında olursa olsun, hangi formatta ödenirse ödensin, defaten...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sandık nereden kazandı benim yatırdığımı? Ben 100 lira verdim, 150'ye nasıl çıktı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi, buradaki sorun şu: Aynı kaynağın aynı vergi türünden vergilendirilmemesi; doğru, genel ilkemiz bu. Burada böyle bir ihlal varsa haklısınız ama böyle bir ihlal söz konusu değil. Orada menkul sermaye iradı, diğerinde ister "ücret" deyin ister "ticari kazanç" deyin, ne dersiniz deyin ama menkul sermaye iradı değil, dolayısıyla aynı kaynak değil. Orada bir kazanç söz konusu o kısma ilişkin. Artı, kişiler de değişiyor, birinde sandık elde ediyor, diğerinde kişiler elde ediyor. Yani, vergi tekniği açısından -arkadaşlarımız da bilir zaten- hangi açıdan bakarsanız bakın, bu anlamda bir ihlal söz konusu değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, daha net sorayım Sayın Bakana o zaman, nasıl olduğunu anlatayım da yani ben size şimdi genel sordum. Merkez Bankasının sandığının ücretle hiç alakası yoktur, bağımsız bir sandıktır, isteyen girer istemeyen girmez. Girdiğin zaman da bunu tasarruf amacıyla koyarsın çünkü ileride ekstra bir ücret isterseniz, aynen sigorta sistemi gibi ister toplu alabilirsiniz isterseniz taksit taksit alabilirsiniz. Dünyanın her yerinde bu fonlar giderler, menkul kıymetlere yatırım yaparlar, buradan para kazanırlar. Bizimkinin de yüzde 99'u, hatta daha kolay olsun diye Merkez Bankasına verip hazine kâğıtlarına yatırılıyordu. Zaten onun parasını kaynaktan kesiyorsun. Ekstra hiçbir şey yapmıyor fon. Alıyor fon, topluyor ve götürüp vergisini de kesip zaten peşin olarak veriyor. Hangi ücretten bahsediyor? Ücret falan yok, çalışmayla ilgili değil, ben maaşımdan para veriyorum, 5 bin lira maaşım varsa bin lirasını sandığa veriyorum. Niye veriyorum?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Merkez Bankası sandığının varlığını tartışalım o zaman.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır, başka, ben mantığını söylüyorum. Örnek veriyorum ki, anlamadığım noktayı söylüyorum. Orası bir emeklilik değil, orası herhangi bir sigorta sistemi değil; orası bir tasarruf sandığı adı üstünde, benim maaşımla hiç alakası yok, girebilirim de girmeyebilirim de. Şartlar işime gelirse giriyor, gelmiyorsa girmiyorum, herkese uygulanan bir şey değil. Kazanılan şeyin de yüzde 99'u hazine kâğıdına yatırılan şeyden gelen paraydı. Neden olduğunu ben söyleyeyim size; ben olmadığını biliyorum da, şimdi arkadaşımız söyleyince aklıma geldi. O günün şartlarında, Yaman Törüner Tansu Hanım'a biraz yalakalık olsun diye vakfın paralarını götürdü verdi, özeti bu ama 2 defa vergilendirme oluyor o zaman. Şimdi, bir taraftan "Tasarruf sistemini teşvik edelim, devlet yüzde 25'ini versin." derken, bir taraftan tasarruf eden adamdan bir daha vergi alma yoluna gidiyorsunuz demek istiyorum özeti bu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 115

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Bülent Bey’in şeyi vardı, onu da...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vergilendirme gibi oluyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aynı vergileme ilkeleri açısından bir şey gözüküyor bize göre. Yanlış şey yapmıyorsam, 2,5-3 milyar lira civarında bir şey var toplam, geçmişe yönelik olarak. Şimdi, tamam öyle bir karar var ama bir de bir realite var...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bugüne getirirseniz Sayın Bakan, değil mi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sanıyorum endekse update edilmiş, yani endekslenmiş olarak, yanlış şey yapmıyorsam ama ciddi bir rakam, yani 2,5 civarında falan, en az o civarda bir rakam.

Şimdi, tabii kaç yıldan beri yürürlükte olan bir mevzuat var. Otuz yıl mı, kırk yıl mı, bilemiyorum. Yani o tarihten bugün kadar o şekilde gelmiş, yürürlükte olduğu dönemde uygulanmış, sonuçlanmış, hukuki olarak da bitmiş işlem. Yani bir kişi memuriyete girmiş, işte otuz beş yıl sonra emekli olmuş, otuz yıl üzerinden ikramiyeler verilmiş. Yani tamamlanmış bir işlem artık. Şimdi, ondan sonra bir durumla karşı karşıyasınız. Yani bu gerçekten, hakikaten çok kabul edilebilir bir durum değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, hiç mi düzenleme yapmayacaksınız?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani orada artık bireysel olarak mahkeme kararları somut olarak şey yaparsa o çerçevede olabilir ancak, başka türlü yok. Genel düzenleme açıkçası düşünülüyor. Yani bir haksızlık olduğunu düşünüyoruz orada. Yani o paranın ödenmesi noktasında, onlar hak etmiyor anlamında değil, hukuki açıdan. Bitmiş, tamamlanmış, sonlanmış bir işlem. Başından otuz beş yıl diyelim, bakın, uygulanmış, memuriyetine girişinden emekli oluşuna kadar, ondan sonra aradan geçmiş kırk sene, elli sene, böyle bir tablo ortaya çıkıyor, geriye yürütülüyor, işlem tekrar sanki tamamlanmamış gibi muameleye tabi tutuluyor. Yani hakikaten çok zor bir durum. Konuşuldu, epey tartışıldı ama sonuçta doğru olmayacağı şeklinde karar çıktı. Yani o nedenle düzenleme koymadık.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dün Maliye Bakanı “Sadece o gün itibari değeriyle ödeme yapacağız.” demişti.

BAŞKAN – Nominal değeriyle, söyledi ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Nominal değeriyle ödeme yapacağız.” demişti.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tartışıldı ama yapınca nominal değeriyle, o zaman da... Hadi konuşayım biraz. Yani nominal değerinin de bir anlamı kalmaz. O kararı veren mahkeme onu reel değere getirir. Kesin yani.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 2’nci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan;

a) Para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, 31/12/2016 tarihine kadar Türkiye’deki banka veya aracı kurumlara bildirilir.

b) Alacaklar ve rayiç bedeliyle taşınmazlar, 31/12/2016 tarihine kadar, Türk Lirası cinsinden vergi dairelerine beyan edilir.

Gerçek ve tüzel kişiler, bu fıkrafta sayılan varlıkları, diğer kişilerin nam veya hesabına bildirim veya beyanda bulunabilirler.

(2) Birinci fıkrafta sayılan varlıklar, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler tarafından, bildirim ve beyan edildiği ayın sonuna kadar kanuni defterlere kaydedilebilir.

(3) İkinci fıkraya göre kanuni defterlere kaydedilen varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin, en geç 31/12/2016 tarihine kadar, kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, borcun defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, ödemede kullanılan varlıkların Türkiye’ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılır.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralarda yazılı işlemler dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Kanuni defterlere kaydedilen varlıkların, sermayeye ilave edilmemiş olması kaydıyla, işletmeden çekilmesi kar dağıtımı sayılmaz ve bu nedenle gelir ve kurumlar vergisi tarhiyatı yapılmaz.

(5) a) Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle, bildirim veya beyanda bulunan kişiler ile birinci arada sayılan varlıkların nam veya hesabına getirildiği diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdinde, hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez.

b) Nam veya hesabına bildirim veya beyanda bulunulanlara bu madde kapsamında yapılan intikaller, ivazsız intikal olarak değerlendirilmez ve veraset ve intikal vergisine konu edilmez.

c) Birinci fıkra hükmünden yararlanarak bildirim veya beyanda bulunanlar ile bunların kanuni temsilcileri hakkında, sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı ve bu beyandan hareket edilerek, aşağıdaki alt bentlerde yer alan ilgili kanun ve kanun hükümleri dahil olmak üzere, hiçbir şekilde herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma yapılamaz ve idari para cezaları uygulanamaz.

1) 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun,

2) 106, 107, 108, 109 ve 110 uncu maddeleri hariç olmak üzere, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,

3) 4458 sayılı Gümrük Kanunu,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 116

4) 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu,

5) 213 sayılı Kanunda düzenlenen suçlar ile bu suçlardan kaynaklanan mal varlığı değerleriyle ilgili olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesi.

(6) Bildirim ve beyana konu edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanamaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(7) Yurt dışında bulunan ve bu madde kapsamında bildirilen para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının, 31/12/2016 tarihini geçmemek şartıyla, bildirim tarihini takip eden bir ay içerisinde, beyan edilen alacak ve taşınmazların ise beyan edilen değerlerinin karşılığının Türk Lirası veya döviz olarak, beyan tarihini takip eden bir yıl içerisinde Türkiye'ye getirilmemesi veya Türkiye'deki bankalar veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi halinde, beşinci fıkra hükmünden yararlanılamaz.

(8) ilgili kurum ve kuruluşlar, gerçek veya tüzel kişilerin bu madde uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

(9) Bu maddede yer alan bildirim ve beyan süreleri ile varlıkların Türkiye'ye getirilmesine ilişkin süreleri, bitim tarihlerinden itibaren altı aya kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(10) Bu madde kapsamındaki bildirim ve beyanların şekli, içeriği ve eklerini, yapılacağı yeri ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Mehmet Şükrü Erdinç geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama alabilir miyiz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu tabii önemli bir düzenleme, aynı zamanda belki -şimdi konuşacağız, tartışacağız- birçok tartışmayı da beraberinde getirecek olan bir düzenleme. Şimdi burada ne yapmaya çalışıyoruz? Yurt dışından sermayeyi Türkiye'ye getirmeye çalışıyoruz. Buna benzer uygulamalar “varlık barışı” adı altında daha önce birkaç defa yapıldı ama orada farklıydı konsept. Özellikle hem bir bedel alınıyordu, bir tahsilat yapılıyordu, hem de onların sermayeye ilavesi zorunlu hâle getiriliyordu ve dolayısıyla sermaye çıkamıyordu, yani sermayeye ilave edildiği zaman çıkabilmesi için bedel ödemesi gerekiyor. Bir maliyet getiriyor.

Şimdi, sermayeyi Türkiye'ye çekebilmek için ne gibi şartlar gerekiyor? Yani bir sermaye o ülkeye gelirken öncelikle istediği zaman çıkabilme seyyaliyeti olması lazım, bunun sağlanması gerekiyor. İlave bir bedel ödememesi gerekiyor ve ayrıca bir de o beyanı dolayısıyla, getirdiği para dolayısıyla, oradan yola çıkılarak, getirdiği paradan dolayı, başka bir nedenden değil, o esas alınarak, o baz alınarak bir soruşturma ya da ona benzer bir uygulamayla karşı karşıya kalmaması gerekiyor. Bunlardan herhangi bir tanesi yok ise sermaye oraya gelmez.

Şimdi, en son söyleyeceğimi en başta söyleyeyim, diğer kısımlarını da arz edeceğim, izah etmeye çalışacağım. Gelen bu para dolayısıyla, bu paradan yola çıkılarak bir inceleme ve soruşturma yapılmıyor. Yani kendi kendini ihbar etmiş gibi bir durumu uygulamaya koymuyoruz. Yoksa gelen paralarla ilgili kaynağı konusunda başka bir şekilde bir araştırma, soruşturma yapılabilir, tespitler yapılabilir ve genel hükümlere göre de gereği yapılabilir. İfade çok dikkatli bir şekilde seçildi.

Bakın, ifade aynen şöyle: “Sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı ve bu beyandan hareket edilerek bir soruşturma yapılamaz.” Adam parasını getirecek, o bir soruşturma için baz ve neden oluşturmamalı. Aksi hâlde kendi kendine ihbar olur. Yoksa her türlü soruşturma yapılabilir, başka nedenlerle, başka kaynaklarla, başka delillerle. Ama paranın kendisinden dolayı, kendisinin gelmiş olmasından dolayı yola çıkılarak, o ihbar gibi kabul edilerek soruşturma yapılamaz. Dolayısıyla kara parayla ilgili ya da illegal bir parayla ilgili hiçbir şekilde bu sistem onu teşvik etmiyor, o kapıları aralamıyor. İkincisi, bu paralar uluslararası bankacılık sisteminden geliyor. Elbette gümrükte getirilirken nakit olarak mümkün ama beyan edilmesi gerekiyor biliyorsunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bunlar ak para mıdır Sayın Bakan?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şöyle: Bakın, kesinlikle, samimiyetle bir yabancı kaynağın Türkiye'ye getirilmesi. Burada da esas hedef açık -yani her şeyi açık olarak konuşmak gerekir- Körfez sermayesi. Son yıllarda Körfez sermayesi, özellikle gelişmiş ekonomilerde bazı sıkıntılarla karşı karşıya kaldı ve onların paralarına şu veya bu şekilde -çok büyük rakamlar bunlar- el konuldu ve yatırımlarının büyük bölümü de bu ülkelerde. Şimdi, bu sermaye, riski dağıtmak için...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yabancılar da mı getirebiliyor?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii yabancılar için bu. Yabancılarla yerliler, tabii ikisi için de geçerli, hiçbir sınırlama yok.

Özellikle Körfez ülkelerinde riski dağıtmak, sermaye riski dağıtmak istiyor, yani tamamını son dönemlerde, son yıllarda sıkıntıyla karşı karşıya kaldığı ülkeler ve ekonomilerden başka olarak ayrıca âdeta yani riski dağıtarak yumurtaları farklı sepetlere koyma noktasında talepler var. Yani bu nokta arayışları var ve bu biliniyor. Bunu Türkiye'ye kanallize edebilir miyiz? Amaç bu ve bunun dışında başka hiçbir, en ufak bir şey söz konusu değil. Zaten gelecek olan paranın tamamı bankacılık sistemi içerisinde geliyor. Yani dünya bankacılık sistemi içerisinde, hepsi de izleniyor biliyorsunuz. Yani sistem, gelen bir kuruluş bile herhangi bir şekilde, dünyanın herhangi bir ülkesinde bankacılık sistemine girmişse bu artık legal paradır, yani illegal bir para falan değildir. Sistemin içerisinde. Amerika da takip ediyor, başka bir ülkede olsa bile.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Offshore'dakiler dâhil mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 117

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hepsi dâhil, hepsi için geçerli. İsviçre'deki paralar da dâhil olmak üzere. Hele son yıllarda biliyorsunuz artık bu noktada bir gizlilik de kalmadı. Belki bizim açımızdan olabilir, Türkiye açısından ama diğer ülkeler açısından böyle bir şey söz konusu değil. Dolayısıyla...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakan, yalnız konuyu daha açmak için müdahale ettim...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Estağfurullah, estağfurullah.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani “Körfez sermayesi” dediniz. Ben bunu şöyle algılıyorum: Yabancı kara paralarının parası gibi mi? Normal bir sermayenin Türkiye'ye gelmesi hâlinde kısa vadeli sermayeye soruşturma mı açıyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bakın, evet, güzel bir soru. Bakın, bu bir defa Körfez'de bir bankada kayıtlıysa bu para -ki öyledir ancak- veya çoğu zaman da gelişmiş ülkelerden gelecektir yani çünkü paralar oradadır, orada depo edilmiştir. Dolayısıyla bu paraya siz illegal diyemezsiniz, legaldir bu para.

ERHAN USTA (Samsun) – Onun için zaten bir şeye gerek yok, bir sermaye kontrolü yok ki.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Doğru.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse Sayın Bakan anlatsın.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bakın, şu soruyu bekliyorduk, güzel, geldi bu soru. Yani peki bu kural olmasa, yani şu demin (c)'deki kural olmasa, zaten bir para buradan gelse ne gibi bir işlem yapılacak Türkiye'de bu anlamda. Bir soruşturma yapılacak mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, MASAK mevzuatına göre kaynağını söyleyecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şüpheli işlem sadece. MASAK değil de bankacılık mevzuatına göre.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vergi açısından hesabını sormak zorundasınız. 50 bin doların üzerinde gelen her gelen her meblağla ilgili kaynağını sormak zorundasınız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şüpheli işlem kapsamında sadece. Buradan yola çıkılarak bir matrah farkı şey yapabilir misiniz, nereden buldun diye sorabilir misiniz? Soramazsınız. Yok yani, sadece şüpheli işlem çerçevesinde. O da şüpheli rakamsal değil de geldiği ülke, başka şeylere göre birtakım kriterler var, ona göre ancak olabilir. En fazla yapılacak şey budur. Dolayısıyla bunu ihmal ederseniz normalde böyle bir para geldiği zaman Türkiye'ye hiçbir şekilde bir soruşturmaya tabi değil, özel ihbar, şikâyet olmadığı sürece.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vergi açısından yapılabilir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yapamazsınız, hayır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şüpheli alacak?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, yok, öyle bir durum yok. Yani kaynak sorgulaması yok. İhbar olur, bir bilgi olur ilgili kuruma ya da normal bir vatandaşın ihbarı olur. O şu hâlde de geçerli zaten. Bakın, doğrudan bu paranın gelişyle hesaba girdiğinden itibaren otomatik olarak bundan yola çıkarak soruşturma başlatamazsınız ama bir ihbar gelir, soruşturma yaparsınız bu paralar hakkında. Hiçbir engel yok. O aradaki farkı göstermek için söylüyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Türkiye'ye döviz ithali serbesttir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İhracında kayıplar vardır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama mesela bu şu demek değildir: Türkiye'ye 500 milyon dolar para girdi ve İŞİD'in parası girdi. Bu ithali serbesttir anlamına gelmez.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Elbette gelmez. Bakın, tekrar söylüyorum. Bununla ilgili, geldi bu para, 10 milyon dolar geldi, diyelim ki İŞİD'in parası. Böyle bir şey olmaz çünkü sistemden geliyor para. Neyse, diyelim ki öyle, diyelim ki o para geldi, bununla ilgili bir ihbar, bir iddia, bir bilgi varsa soruşturma sonuna kadar yapılır, bütün alanlarla ilgili, hiçbir engel yok.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Çantayla getirirse parayı ne olacak?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Çantayla getirirse beyan etmesi gerekir.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Etmedi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Olmaz, o zaman illegaldir, sistemden faydalanamaz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Sistemin içine koydu, ne yapacaksınız?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Faydalanamaz, sisteme giremez.

ERHAN USTA (Samsun) – Ne tasarrufsa ne başka bir şey.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Girmez. Yani o gümrükte ya bankacılık sistemiyle ya da gümrükte açık olarak, her şeyiyle beyan etmesi gerekir. Sistem bu. Yani, çünkü onun dışında kabul edilemez, bundan faydalanamaz zaten, açıkça yazıyor burada. Bu sistem dışında geldiği zaman... Gelmez zaten, yani öyle bir şey olamaz. Mutlaka bankacılık sisteminden gelmesi gerekir. Fiilî olarak da zaten gümrükten beyan... Daha önceki uygulamalardan yola çıkarak söylüyoruz, burada üstatlarımız da var, onlar da biliyorlar. Yani o şekilde gelen para yok denecek kadar az. Yani, beyan, gümrükten nakit olarak geçirilen

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 118

para gelse bile kayda giriyor zaten. Dolayısıyla, hiçbir şekilde, buraya bir illegal paranın gelerek soruşturma dışında kalması söz konusu olamaz. Normal sistemin dışında bir muameleye tabi tutmuyor.

Yatırımcı, sadece şundan emin olmak istiyor: "Benim param gidip geldikten sonra oradan yola çıkarak bana soruşturma yapmayın, beni takip etmeyin yani ben paramı getirdim, onu ihbar kabul ederek, onu esas alarak benimle ilgili bir soruşturma yapmayın." Onu garanti altına alıyor sadece.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok güzel de, niye bundan korkuyorsunuz? Sayın Bakan, mesela sizin görüşmeleriniz vardır bu kaynak sahipleriyle veya Maliye Bakanının. Niye korkuyor böyle bir şeyden veya mesela diyelim ki görüştünüz... Biz de bu ülkeye para gelsin isteriz sağlıklı gelmesi anlamında. O konuda biraz daha bilgi verebilir misiniz, görüşmeleriniz var mı, niye çekiniyorlar?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şöyle: Yani bu, bire bir şahsımızın ya da işte, bir arkadaşımızın görüşmesi şeklinde değil de bankacılık sistemine bu tür taleplerin geldiği, bu tür arzların, ikili ilişkilerde veya işte ziyaretlerde gündeme getirildiğini arkadaşlarımız ifade ediyorlar. Yani "Türk bankacılık sistemine biz şey yapmak istiyoruz ama yarın bu paralardan dolayı bir sıkıntıyla karşı karşıya kalmayalım, bu paraları getirdikten sonra bize birtakım zorluklar -hem çıkışında- yani bir engel olmasın, ilave bir bedel ödemeyelim ve ayrıca, oradan dolayı da bir soruşturma başlatılmasın." Buradan dolayı, sadece buradan. Bu, çok çok önemli çünkü. Anahtar şey bu.

İfadeyi ben tekrar sizlerle paylaşmak istiyorum yani vurgulamak açısından. Sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı ve bu beyandan hareket edilerek... Birlikte aranıyor zaten. Buradan dolayı soruşturma yapılmıyor. Onun dışında, ihbar olur, başka bir nedenle ya da bir inceleme sırasında o bilgilere ulaşılır, onların hepsi mümkün. Yapılır, yapılması da gerekiyor zaten, mecbur onu tespit eden.

Dolayısıyla, bu sisteme, bu şekilde bir kara paranın, illegal paranın girmesi kesinlikle söz konusu değildir. Çok iddialı, net bir şey söylüyorum.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, Sayın Bakan, bugünkü hukuki düzene göre 50 milyon dolar getiren bir yabancı ne kadar vergi ödüyor?

BAŞKAN – Söz vereceğim arkadaşlar.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bir vergi ödemiyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, burada da vergi ödememe...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yok, ödemiyor, vergi yok. Zaten ödemiyor vergiyi.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, farklılaşan nedir?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bunu görmek istiyorlar. Yani bu getirdiğimiz paradan dolayı yola çıkılarak bir soruşturma yapılmasını istiyorlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Soruşturma...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Dokunulmazlık yok, evet.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, arkadaşlara söz vereceğim. Siz devam edin, bitsin ondan sonra.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Soracağım ama yani bitirsin diye bekliyorum.

BAŞKAN - Bitsin ondan sonra.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Herkes kafasına göre bir şeyi söylüyor, biz de...

BAŞKAN – Size de söz vereceğim. Lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Değerli arkadaşlar, bakın, ifadeyi okuyarak yani çok net bir şekilde paylaşıyorum, kafamdan değil de sadece buradaki metinden yola çıkarak söylüyorum, kaleme alınan şeylerle söylüyorum: Gelen parayı da ayrıca yine bu konsept ve mantığa uygun bir şekilde, sermayeye ilave zorunluluğu getiriyoruz. Gerçek kişiler de getirebilir ama isterse sisteme sokabilir yani şirketine koyabilir sermaye olarak veya aktifte, pasifte bir fon hesabında tutabilir. Aradaki fark şu: Bu seyyaliyeti sağlamazsak, sermaye zorunluluğu getirirsek, sermayeyi çekiş vergilendirilir. O yüzden, isterse sermaye dışında sermaye ilave etmez, bir banka hesabında tutabilir ya da şirketinde bir fon hesabında tutabilir, istediği zaman da parayı çıkarabilir, hiçbir engel yok. Yani bu, kafasında soru işaretleri oluşmaması için, her türlü bu noktada onu giderecek düzenlemeler yapıyoruz. Bu da önemli kurallardan bir tanesi.

Aynı şekilde, yine buradan yola çıkılarak bu paralardan dolayı vergi incelemesi, tarhiyat başlatılamaz. "Yapılamaz." demiyoruz bakın bunlarla ilgili. Yapılabilir ama buradan yola çıkarak bir vergi incelemesi, "Sen parayı getirdin kardeşim, şüpheli işlemdir, vergi kaçırma karinesidir bu." deyip, vergi incelemesi başlatamaz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bugüne kadar hiç yapıldı mı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ya, zaten yapılmıyor bu yani ama onu görmek istiyor yatırımcı. Bu anlamda bir yenilik de yok. Tek yenilik, sadece, işte şüpheli işlem meselesinden dolayı, şüpheli işlem kavramından dolayı bir inceleme başlatılmaması. Tek koruma alanı o. Ama bu ifadelerin yazılması, kanuna dercedilmiş olması, onlara bir rahatlık sağlayacak, bir güvence verecek, onu istiyorlar ve onların istediği şeyler sağlanıyor ama bu anlamda, bizim ne mevzuatımıza bir istisna getiriliyor ne bir koruma zırhına alınıyor bu paralar, incelenmezlik, dokunulmazlık diye bir durum söz konusu değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Sayın Usta'nın aşağıda konuşması var, önce Sayın Usta'ya veriyorum, ondan sonra devam edeceğiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 119

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizin de ifade ettiğiniz gibi, aslında, hani geçmişte, 2008’te, 2011’de, 2013’teki benzer düzenlemeler yapılmış gibi fakat aslında, benzer gibi görünmekle birlikte, bana göre, onlardan çok temel bir farklılığı var bunun. Ben onlara da aslında mesafeli duran birisiydim bir teknisyen olarak o dönemde ancak şimdi baktığımızda, burada siz de ifade ettiniz. Bir defa, hani bir para gelecek, bir paradan eskiden işte yurt içinden olmasına göre yüzde 2, yurt dışından olmasına göre yüzde 5 bir vergi alıyorduk. En azından diyorduk ki devlete bir gelir elde ediyoruz. İkincisi, orada, deftere kaydedilme zorunluluğu vardı. Üçüncüsü, sermayeye ilave zorunluluğu vardı.

Yani buradan diyelim ki özellikle Türkler, işte yurt dışına bir şekilde paralarını çıkarıyorlar “Ama o para gelsin, tamam mı, sermayeleri güçlendirelim, bu, ekonomide rekabet gücünü artırsın ve işte, ekonominin büyümesine katkı sağlasın.” filan şeklinde bunlar savunulabiliyordu. Şimdi, bu yeni getirdiğinizde bunların hiç birisi yok. Yani sizin söylediğiniz şeyler, bana hiçbir şekilde...

Ben sizin samimiyetinize inanıyorum Sayın Bakanım, onu söyleyeyim ama ikna edici değil. Lütfen, burada, az önceki maddede olduğu gibi... Ben yani hakikaten bizi anlamaya çalışacağınızı da ümit ederek söylüyorum çünkü ben şey edebiliyorum yani şimdi, sermaye kontrolünde bu noktaya gelmeniz de enteresan. Yani geçmişte, biz, sizin, Türkiye’ye giren-çıkan paralarda, normal, meşru paralarda dahi yani sermaye kontrolü olmadığı şeklinde fikirlerinizin olduğunu da...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sıcak para. Ayrı bir şey.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu, sıcak hani Allah’ı derler ya.

MUSA ÇAM (İzmir) – Daniskası.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani daniskası. Bu, hem sıcak hem kara.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sıcak değil, kaynar, geldiği yeri yakar.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, adamın kendi sermaye, sigorta şirketinin, uluslararası sigorta şirketlerinin getirdiği para da bile “Kontrol olsun.” diyen -hani giriş-çıkışlarında- bir noktadan, ne olduğu belli olmayan...

Bakın, şunu söyleyeyim, en sonda söyleyeceğimi başta söyleyeyim: Ya, burada, helalinden kazanılmış, vergisi ödenmiş, her türlü çilesi çekilmiş bir paraya dahi bu kadar teminat yok bu ülkede. Yani şurada şimdi, vergisi ödenmiş bir şeye bile geriye doğru on yıl inceleme yapabilirken, burada hiçbir şekilde, nereden geldiği belli olmayan bir paraya bütün teminatları veriyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi?

Şimdi olayı, daha derli toplu... Birazdan aşağıda benim madde de geliyor, o yüzden hızlı hareket edeceğim. İşin iki boyutu var bana göre Sayın Bakanım, işin iktisadi boyutu var önce; ikincisi de hukuki ve bununla paralel olarak etik boyutu var.

Şimdi, iktisadi boyutu nedir? Biz, sermaye sıkıntısı çeken bir ekonomiyiz, dolayısıyla, bizim sermayeye ihtiyacımız var. Kendi sermayemiz, kendi tasarruflarımız yetmiyor. İşte, niye? Tüketimimiz çok fazla olan bir ekonomi olduğumuz için millî gelire oranla baktığımızda.

Şimdi, bakın, 2011’de biz millî gelirin yüzde 9,5’i kadar cari açık verdik, dış ticaret açığı yüzde 13’ü kadardı millî gelirin. Yani bu dünyada, işte böyle bir ekonomi yok. Zaten ondan sonra da o gazetelerin tartışmalarıyla biliyorsunuz, uzun süredir bir düşük büyümeye mahkûm olduk.

Şimdi, biz böyle dönemde bile, millî gelire oran olarak yüzde 20 yatırım yapan bir ekonomiyiz. Yani şu anda ortalama yüzde 6 dersek bizim cari açığımıza, son üç beş yıl cari açığına yüzde 6 filan şeklinde bir şey dersek, yüzde 6 cari açıkla... Cari açık nedir? Tasarruf-yatırım farkıdır. Yani kendi tasarrufumuz kabaca, ortalama yüzde 14; yüzde 6 da dış tasarruf kullanıyoruz, yüzde 20 yatırım yapan bir ekonomiyiz. Dolayısıyla, kaynak ihtiyacımız var ancak bu kaynak hiçbir şekilde sürdürülebilir bir kaynak değil. Yani geçmişte bile, o yasaları çıkardığımızda bile bunları yatırımlar üzerinde yani sermayeye ilave zorunluluğu, bilmem ne olmasına rağmen, biz, yatırımlar üzerinde hissedilir bir etkisini görmedik.

Şimdi, burada ne bekliyoruz bundan, ben bunu anlamıyorum. Yani iktisaden bizim kaynak ihtiyacımızı karşılayacak bir şey değil bu. Kaynak ihtiyacı nasıl karşılanır? İşte, konuşuyoruz hep, sizler de söylüyorsunuz, özellikle Sayın Davutoğlu da söylüyordu, yapısal reformlar yaparak, ekonominin temellerini güçlendirerek ancak biz ülkede hem tasarrufları artırabiliriz hem de kalıcı, uzun dönem yabancı kaynakları çekip yatırım yapabiliriz. İşte, yatırım ortamının iyileştirilmesi şeklinde bugün burada konuştuğumuz şeyler de bu. Yani yatırım ortamı iyileştirmesine yönelik maddeleri o yüzden biz de benimsiyoruz. Tabii, eğer bunlar yapılsaydı, iki günde bu işin çıkmaması lazım. Hani, yapısal reform mahiyetli bir işse, o da ayrı bir tartışma da. Az önceki, Sayın Başkanla olan tartışma için söylüyorum bunu. Neyse, olayı dağıtmayayım.

Yani şimdi, dolayısıyla, ekonomide eğer biz hakikaten kaynak ihtiyacımızın olduğunu düşünüyorsak –ki var- bunu bir defa, yapısal olarak sağlamamız lazım. Yani ekonomi temellerini güçlendireceğiz ve kalıcı kaynaklar... Hem kendi kaynaklarımızı artıracacağız hem de dışarıdan gelen kaynakların bu anlamda kalıcı olması lazım.

Bakın, siz kendiniz ağızınızla söylüyorsunuz, diyorsunuz ki giriş-çıkışı... Yani hemen çıkabilmesi lazım. Yani, şimdi burada sermayeye ilave zorunluluğu yok, vergi yok. Yani bu para, nasıl gelen bir para, nasıl bir para, bu paranın bize nasıl bir faydası olacak?

Şimdi, bizim, yüzde 20 yatırım yapıyor dememizin, yüzde 6 cari açık veriyor dememizin anlamı şu: Biz, geçmişte, bakın Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri döneminde, son on üç yılda, bu yılı katmazsak, 468 milyar dolar cari açık verildi. Yani 468 milyar dolar yabancı kaynak kullanıldı ve ortalama yatırım büyüklüğü, az önce ifade ettiğim gibi, millî gelirin sadece yüzde 20’si. Bakın, emsal ülkelerde, bizim gibi ülkelerde yüzde 30-35 yatırım yapılıyor. Bu kadar yabancı kaynağı kullandık. Bunu neyin karşılığında kullandık? Ya, arsamızı, arazimizi sattık, ya fabrikalarımızı sattık, ya işte bankalarımızı sattık. Bunların her birini konuşabiliriz. 30 milyar dolar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 120

gayrimenkul satışı var. 131 milyar dolar, bu dönemde hazır tesislerin satılması var ya da borcunuzu artırdık. Ama bunun karşılığında yani yaptığımız şey, malımızı satarak tam bir mirasyedi mantığıyla, ondan sonra gayrimenkulümüzü sattık, fabrikalarımızı sattık, 280 milyar dolar da borcumuzu artırdık, tükettik bu paraları biz Sayın Bakanım, tükettik. Yani yüzde 20 yatırım yapılması... Sizden önceki on üç yıla bakın, yatırımı, sizin döneminizin 1,6 puan üzerinde millî gelire oran olarak. Yani bu dönemde yatırım filan da yapılmadı. Cep telefonuna harcadık, otomobile harcadık, başkasının istihdamını artırdık, başkasının ihracatını artırdık.

Şimdi, hâl böyleyken, buradan gelecek parayla yine yapacağımız şey, eğer ekonomide bir güven ortamı yoksa, firmalar önünü göremiyorsa, uzun dönemli bir bakış yoksa, politikalarda bir istikrar yoksa, hukuk yoksa... Yani hiç kimsede bir şey yok, hiç kimsenin malı hukuki güvence altında değil, sadece bunları hukuki güvence altında olacak. Yani bir tane, şimdi -o tartışmaya çok fazla girmek istemiyorum ama- cemaat memaat deyip, hemen, istediğiniz firmanın üzerine, istediğiniz şekilde çullanabiliyorsunuz. Böyle bir hukuk var bugün bu ülkede. Yani şimdi, böyle bir ortamda nasıl, kim yatırım yapabilir? Bu getirdiğiniz para da yine günübirlik, biraz daha fazla cep telefonu alacağız, biraz daha fazla otomobil kullanacağız, 800 bindi otomobil sayısı 900 bine çıkacak, 1 milyona çıkacak, tüketeceğiz. Yani arsamızın, arazimizin karşılığında, sattıklarımızın karşılığında yaptığımız, bu paraları tüketeceğiz. Bu, işin iktisadi boyutu. İktisaden bir mantığı yok, onu söylemeye çalışıyorum Sayın Bakanım. Bu, kalıcı bir para değil. Kendiniz söylüyorsunuz, işte, hemen çıkabilmesi lazım.

Dolayısıyla, şimdi, hukuki açıdan baktığımızda, ülkemizi kesinlikle uluslararası arenada -zaten şu anda bile sıkıntıdayız yani Gelir İdaresi Başkanımız burada, MASAK'tan arkadaşlar, kim var bilmiyorum- yani OECD'de toplantılara gittiğimiz zaman, her zaman karşımıza çıkan şey -ben Türkiye incelemelerinde 3 defa heyet başkanı olarak gittim- bu kara paranın aklanmasıyla ilgili mesele. Sürekli karşımıza çıkıyor uluslararası arenada. Yani şimdi, burada yaptığımız şeyle, kendi kara paramız veya başkasının kara parasına "Ben sana hiçbir şey sormadan, bu parayı getir buraya, hiçbir soruşturma açmayacağım, şunu yapmayacağım, bunu yapmayacağım." demek, bu ülkeyi kara para cenneti hâline getirmektir. Bunun, bu ülkeye bir faydası olmayacaktır.

Bakın, itibar zor kazanılıyor, kolay kaybediliyor. Türkiye, şu anda zaten terörle anılıyor, ne bileyim, dış politikada zaten berbat durumdayız. Bir de bu kara para meselesiyle yani ülkenin bu şekilde imajını bozmaya yönelik bir şey olur. Lütfen, bundan, Allah rızası için, ben, sizin kaçınmanızı, sakınmanızı istiyorum.

Şimdi, yani şunu da diyemeyiz: Mesela, bu hiç hissedilmeyecek olsa, "Bana ne kardeşim, kara para, ak para, benim kalkınmaya ihtiyacım var, benim istihdama ihtiyacım var, benim ülkeme gelsin, başkasına nasıl olsa gidiyor bu; Londra piyasasına gidiyor bir şey olmuyor da bize gelince mi olacak? Ondandır, ben bu parayı kullanayım, ekonomimi büyüteyim." Ama az önce ifade ettim yani bu paraların hiçbirisinin ekonominin büyümesine, netice itibarıyla bir katkısı olmuyor ancak bizi, uluslararası arenada zora sokacak bir şeydir.

Dolayısıyla, hakikaten, şimdi bu maddeyi okuduğunuz zaman, içeride parasını meşru yollardan kazanmış, bir defa yani legal iş yapmış, vergisini vermiş, bu insanlara bile, olmayan güvenceyi, hiç kaynağının ne olduğunu bilmediğimiz paralara vermemizi yani anlamak son derece zor.

Şimdi, burada bir de şeyi söyleyeceğim, siz, yabancılar dediniz. Arkadaşlara onu sordum, çünkü tartışmada, bunun TC vatandaşları mı değil mi, dar mükellef mi, tam mükellef mi filan diye. Siz "Yabancılar da olabilecek." dediniz. Şimdi, aslında maddeye bakarsanız -siz öyle dediniz ama- madde tamamen bu yerlilere göre yazılmış. Bir defa o yani maddenin yazılması yerlilere göre. İlave vergi tarhiyatı, bilmem ne filan türü şeylerin hepsine bakarsanız yani içerideki vatandaşa göre yazılmış bir şey. Zaten dışarıdan getiren adama bir sermaye kontrolü falan yok ki. Adam para getirdiği zaman adama ben ne vergisi çıkaracağım? Yani adam zaten ülkeye para getiriyor. Bu para, helalinden, ak bir paraysa yani düzgün bir paraysa zaten bir sermaye kontrolü filan yok. Ama burada ne olacaktır mesela? Şimdi, parayı valizle dışarıya çıkaracak kendi vatandaşımız, içeride nasıl kazanıldığı belli olmayan, vergisiz -yani bir defa, illegal bir işlem de olabilir veya legal bir işlem olur ama vergisini vermemiş olabilir- açıklayamadığı bir parayı valizle dışarıya çıkaracak, size beyan edip içeriye getirecek, ondan sonra anasının ak sütü gibi helal bir para olacak. Var mı böyle bir şey Sayın Bakanım? Sizin adalet duygunuz buna izin veriyor mu?

Yani o yüzden, bu, sizin bahsettiğiniz türden paralar, bir defa, kesinlikle uluslararası sermaye akışı teminatı altında. Oralarda zaten hiçbir sorun yok. Yani sizin söylediğiniz para bize gelmesin demiyoruz, bize elbette gelsin yani siyaseten baktığınız zaman da başka yerlerde işte "Paranın üzerine çöküyorlar, bilmem ne oluyor, falan filan..." Yani onlarla ilgili ben de bir sürü şey söyleyebilirim ama o paranın gelmesine engel hiçbir şey yok.

Bakın, bu Halk Bankası meselesinde ben çok uyarılmışım. Yani biz zannettik ki böyle bir şeyler keşfettik, bu İran, biliyorsunuz, altın maltın işinde filan. Türkiye'nin başı belaya girecek bu işte. Yani bunda da yarın bir gün böyle üç kuruş, beş kuruş bize gelecek diye, hem imajımız bozulacak hem de -beni aşağıdan arayıp duruyorlar- başımız belaya girecek.

O yüzden istirham ediyorum, bunu bir kez daha düşünün. Bizim de zaten buna ilişkin önergemiz var bunun madde metninden çıkartılması konusunda.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Türkiye son sekiz yıl içerisinde yurt dışındaki varlıkların, kaynakların Türkiye'ye getirilmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili olarak bir mücadele veriyor. Bu sekiz yıl içerisinde bu çıkan 5'inci düzenleme, 5 defa düzenleme gelmiş.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 121

Oturup daha önce çıkartılan düzenlemelere teker teker baktım, kıyasladık arkadaşlarımızla beraber, 5 ana başlık altındaki değişiklikler dışında hemen hemen aynı şeyler yazılmış, aynı şeyler çizilmiş. Bizim yurt dışından yabancı sermaye getirilmesi ve yabancı sermayenin tedirgin olmaması konusunda alacağımız önlemler farklıdır ama bazı varlıkların –ilk yasada olduğu gibi- millî ekonomiye kazandırılması başlıklarıyla yapılan yasalarla talep edeceğimiz varlıklar başkadır. Bunu kendi içimizde bu böyle yazıyor ama böyle değildir deriz ama buna hiç kimseyi falan da inandıramayız bu olayda.

Şimdi, yurt dışında birtakım varlıklar var, bunları buraya getireceğiz. Güzel, getirelim tabii ki, bunda herhangi bir sorun yok ama bu nasıl bir kaynak ki üç senede bir eskisinden daha fazla artarak devam ediyor. Çünkü öyle bir umudumuz olmasa bu kadar büyük bir riske falan girmeyiz zaten. Bu düzenlemeleri yabancı sermaye açısından yaparsak eğer zaten yabancı sermayeyle ilgili olarak şüpheli işlem kavramı başkalarının aklına gelmiyorsa bile biz düşürmüş oluruz. “Bak, bak, burada bir şey var, bunlar bir şey yapıyorlar.” derler ve mutlaka araştırma isterler, bunun şekli de bu olur maalesef.

Değerli arkadaşlar, sürekli olarak bazı varlıkların Türkiye’ye getirilmesiyle ilgili olarak bir mücadele veriyoruz. Bu konuda tartışmaların, kavgaların vesairelerin bir anlamı yok. Sonuç olarak burada belirli bir süre sonra oyladığınız takdirde olduğu gibi buradan geçip gitme olasılığı var. Peki, buradan bu kanun bu hâliyle geçti diyelim, sonucu ne olur, asıl buna bakmamız gerekiyor burada. Biz ülkeye gerçekten bir sermaye gelecek, Türkiye’nin gelen bu sermaye nedeniyle veya varlıklar nedeniyle başı belaya girmeyeceğine kesin olarak emin olsak, bırakın kesin olarak emin olmayı, yüzde 80 oranında emin olsak sizi temin ederim ki burada ilk el kaldıracak olan ben olurum. Ama bu olaydan sonra bizim başımız belaya girecek. Şu anda kalkıp da komşularımızla veya en azından bizim çevremizdeki periferiyle ilişkilerini düzeltmeye çalışan bir ülke olarak büyük bir hızla birdenbire tahminlerimizin ötesinde ülkenin bize saldırmaya başladığı “Kara para akıyorsunuz, daha önceden yapmış olduğunuz anlaşmalara ve taahhütlere uymuyorsunuz, şu şu yükümlülüklerinizi yerine getirmiyorsunuz, FATF’ın 26 numaralı veya 32 numaralı şeylerine uygun olarak bunları takip etmiyorsunuz diye gelecek millet bunun üzerine çökmeye başlayacak. Bu kaçınılmaz bir olaydır zaten.

Şimdi, yurt dışından sermaye getirilmesiyle ilgili olarak biraz önce Sayın Usta’nın söylediği şeylerin üzerine eklenecek bir şey yok, isteyen herkes getirebilir. Hele bankacılık sisteminden geldiği sürece o da gelir. Zaten bizim ülkemize bankacılık sisteminden böyle bir kaynak gelecekse “Bununla ilgili olarak şüpheli işlem araştırması yapılması gerekir.” diyen kuruluşların hepsinin zaten onlardan, bizden çok çok önce haberleri olur, bundan da kuşumuz yok daha önceden o kurumun içerisinde olan birisi olarak söylüyorum bunu, kesin olarak olur. Onlar o kaynakların dünyada sirküle etmesini, istediği gibi hareket etmesini engellemek üzere onları tutuyorlar. Başka ülkeler de bunu kabul etmiyor zaten. Şimdi, yeni bir düzenleme yaptık. Geçmişte sürekli olarak biz bu şekilde gelen kaynakların vergi incelemesine tabi tutulmayacağını, bunlardan hareketle herhangi bir tarhiyat yapılmayacağını söyleyerek geliyoruz ama bu düzenlemeyle ilgili olarak birdenbire başlıyoruz 1567 sayılı Kanun’a göre soruşturma yapmayacağız, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’na göre yapmayacağız, Gümrük Kanunu’na göre yapmayacağız, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’na göre yapmayacağız, hele en önemlisi de Türk Ceza Kanunu’nun 282’nci maddesi uyarınca yani kara para, suç sayılan fiillerden elde edilen gelirlerin aklanmasıyla ilgili olarak Ceza Kanunu’ndaki hükme göre de soruşturma yapmayacağız diyoruz. Bir yabancı sermayeye bunlar söylenir mi? Yabancı sermayeye bunları niye söyleyeceksiniz siz? “Sen gel, benim kanunuma göre sana soruşturma yapmayacağım.” diyorsunuz. Zaten yapamazsınız ki. Siz bir hukuk devletiyseniz, hele uluslararası anlaşmalara göre bazı güvenceler vermiş bir devletseniz hiç kimseye oturup da “Ben sana 282’nci madde uyarınca soruşturma yapmayacağım kardeşim, sen gel hiç korkma.” diyemeyiz zaten. Diyorsak yapacağız anlamına gelir ya da biz yapmasak bile başkaları “Bak, bu kapsama giren bir işlem geliyor, şüpheli işlem sayarak bununla ilgili araştırmaya başlamadın.” diyecek. Demek ki burada bir terslik var, demek ki yaptığımız işlemde, yazdığımız şekliyle, kurduğumuz sistemde ciddi anlamda bir sorun var. Bunu yapamazsınız. Bu ülkeye böyle bir şey yapmaya ve o ülkeyi birdenbire kara para aklayan ülkeler grubunda yargılanmaya bırakmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Zorla, şerle toparlanmış, gelmiş, yani ciddi anlamda belirli badireleri atlatacak gelmiş ve ekonomik durumunun en parlak olduğu dönemlerden birisini yaşadığı söylenen bu ülkenin birdenbire bu kadar büyük bir risk altına girmeye ihtiyacı olur mu? Olmaması gerekir ama bundan dolayı böyle bir şeyler yapılırsa o ayrı bir olay olur.

Geneli üzerindeki konuşmalar sırasında hemen en öne çekerek söylediğim bir cümle var. Buraya yabancı sermaye geliyor. Değişik şekillerde sabit sermaye yatırımlı olarak geliyor, sıcak para olarak geliyor, belirli bir süre sonra da faizlerini alıyor, çekiyor, gidiyor veya ondan sonra yine geliyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu ülke kara para aklayan ülkeler grubunun içerisine girip de bu şüpheli işlemleri, vesaireleri soruşturmayor diyerek suçlandıktan sonra bu tanım içerisine sokulduğu andan itibaren Türkiye’ye gerçek yabancı sermaye asla gelemez çünkü buradan dışarıya transfer ettiği her tek dolarlar bile kesin olarak soruşturmaya tabi tutulacak. Bunun istisnası yok.

Daha önceden sürekli olarak biz yapmış olduğumuz 4 tane düzenlemede hep “Vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz.” diye gelmişiz, birdenbire bu olay bitmiş. Kendi mükelleflerimiz açısından hâlâ “Buna da yine yapılmaz.” demişiz ama yabancıların getirmiş olduğu sermaye üzerinden zaten bunun tarhiyatı yapılması gibi bir hukukumuz da yok, kanunumuz da yok. Olmayan kanunumuzu uygulamayacağız diyerek taahhütte bulunamayız zaten.

Sonra “Uygulanmayacak olan hükümler şu şu konulardaki yapmayacağımız, soruşturma yapmayacağız.” dediğimiz olayları zaten saydık. Bunun bir anlamı yok. Bunun bir tek anlamı olur yabancılar açısından: Bunlar kendi yurttaşlarıyla ilgili olarak yapacakları kovuşturmaları, soruşturmaları vesaireleri bu şekilde transfer edilen ve gelen paralar nedeniyle askıya alıyorlar, uygulanmayacaklar denir. Bunun gerçekten tek anlamı budur. Oradan başka hiçbir anlam falan çıkmaz. Daha önceden ve şimdi de daha önceden getirdiklerimizde bunun tevsikiyle ilgili olarak bazı kurallar koymuşuz. Bunun devlet tarafından veya resmî kurumlar tarafından

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 122

verilecek olan, işte orada saymışız, şuradan şuradan alınan belgelerle, bu kişilere ait bankacılık sisteminden veya legal sistemden gelen kaynaklar olduğunu, bunlara ait olduğunu gösteren güven verici bazı belgelerle bunu kanıtlayacağız demişiz ama bu düzenlemede bunu da demiyoruz. Oradaki bankacılık sisteminden gelen demiyoruz, Türkiye’de bankacılık sistemine dâhil edilen diyoruz. Yani gümrüklerden şu andaki genelgelerimiz çerçevesinde beyanını yapıp, bavulunu eline alıp gidip bir bankaya bu parayı yatırdığı andan itibaren bu sistem içerisine sokmuş oluyoruz. Bu kaçınacak bir olay değildir. Mutlaka ve mutlaka soruşturulacak bir olay olarak kesin karşımıza gelir değerli arkadaşlar.

Varlıkların kayda alınması yönünden “Varlıklar daha önceden getirilip işletmelere sermaye olarak konulacak.” diyerek bazı düzenlemeler yapardık. Şimdi öyle bir derdimiz falan yok. İşletmelere kaydı da serbest. Oradan sermayeye ilave edilmişse çıkıp gitmesi de serbest. Yani daha önceden herhangi bir şekilde bu sistem içerisine giremeyen, farklı şekillerde gelen bu paralar veya kaynaklar, burada sayılan değerler gelecekler, bankacılık sistemine girecekler, sonra yeniden çıkacaklar. Bunun adı bire bir kara para aklama faaliyetidir. Yani kaynağı belli olmamasına karşın gelip bankacılık sistemine girip bankacılık sisteminden başka bir yere transfer yaptığınız andan itibaren bunun adı kara para aklama faaliyetidir. Bunun dışında bir tanım filan yok. Demek ki aklıyoruz, buna hazırlanıyoruz. Bunları yapmak zorunda mıyız? Kesinlikle ülkemize böyle bir şeyi, bu kötülüğü yapmak zorunda değiliz.

Burada en dikkat çekici bir husus daha var, hemen üçüncü fıkrada belirtiyorlar: “Varlıklar yurt dışındaki kişiler tarafından üçüncü kişiler adına Türkiye’ye gönderiliyor.” Yani dışarıdaki bir x kişisi Türkiye’deki y veya z kişisi adına birdenbire “Bunlar onun varlıklarıdır.” diyor, buraya kaynak gönderiyor. Bunun açılımını yapmanın filan bir manası yok. Bu şu anlama geliyor: Daha önceden muteber kişinin adına transfer edilmiş veya gönderilmiş olan kaynakların yeniden Türkiye’ye gerçek sahiplerine dönmesi anlamına geliyor. Ha, bu böyle olmasa bile bu konuyla ilgili olarak dışarıdan araştırma yapan kişilerin hemen söyleyeceği konu bu. Soruşturmacıların ilk aklına gelen konu da bu. Ne demektir birilerinin adına... Bunun yerli vatandaşlar adına olduğu konusunu “Veraset ve intikal vergisine tabi tutulmayacak.” demek suretiyle biz kendimiz itiraf ediyoruz aynı kanun içerisinde. Yabancı bir kişinin gelip de veraset ve intikal vergisi ödemesi Türkiye’de söz konusu olabilir mi? Olamaz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, böyle bir işlemin bu kadar fazla kaynağa gereksinimi olup olmadığı konusu tartışmasını bir tarafa bırakarak Türkiye’ye ilave bir şey kazandıracığı konusunda kesinlikle emin olunacak bir olay değildir yani emin olmayın böyle bir olayda, olmayacaktır. Ama Türkiye’nin uzun süre yükünü üstünden atamayacağı bazı yükümlülüklerle karşı karşıya kalacağını bilelim. Teker teker maddenin ayrıntılarına girildiği zaman yeniden konuşulacaktır. Her birisiyle ilgili olarak gerekirse şu anda taraf olmuş olduğumuz sadece FATF’ın soruşturmalarıyla falan sınırlı değil, uyuşturucu maddeler ve psikotrop maddelerin sınırlandırılmasıyla ilgili, takibiyle ilgili kanundan tutun da 6 tane ayrı uluslararası anlaşmaya bu konuda imza atmış vaziyetteyiz biz. Her birisi ayrı ayrı soruşturmaya başlayacak, her birisi ayrı ayrı soracak.

O nedenle, böyle bir yükümlülüğün altına ve zorunluluğun altına Türkiye’yi sokmayalım, gerçekten bundan kaçınalım. Eğer böyle bir düzenleme yapılacaksa yani “Türkiye’de şu şu özellikle birtakım kaynaklar var, bunları Türkiye’ye getirmenin yolu nedir?” deniyor ise onu da oturup konuşalım burada, hiçbir sorun yok. Hatta buna ahenyet kazandırarak asla soruşturma yapılmayacak şekilde bu tür kaynakların Türkiye’ye getirilmesinin yolları var ama böyle bir kanunla yok. O nedenle bunun bu tasarının içerisinden çıkarılarak ayrıca değerlendirilmesi, hiç değilse bu tasarıyla şimdiye kadar neredeyse itirazsız geçmiş olan geri kalan 70 küsur tane maddenin büyük bir hızla aşağıda yasalaştırılması mümkün olabilir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, vallahi, bir çuval inciri berbat eden bir madde. Başka çok fazla bir şey söylemeye kalkarsak daha ağır laflar da var, bu kadar “yatırım ortamı” dediniz, “teşvik” dediniz, işte, “çek” dediniz, “ekonominin dönmesi” dediniz; şimdi, Sayın Usta ile Sayın Temizel’in söylediği yere ilave ederek söyleyeyim: Eğer tanımı okursak o adamlara suç isnat edemiyoruz ama biz o suçu bu maddeyi geçirirsek işlemiş olacağız. Yani suçun tanımında artık biz “kara para” diyoruz ama sonra adını değiştirdik biliyorsunuz “suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama” diyoruz. “Kanun dışı yollardan kazanılan gelirin değerini mümkün olduğunca koruyarak yetkililerin dikkatini çekmeyecek şekilde başka varlıklara dönüştürmek...” diyor ama arada ne diyor biliyor musunuz? “...veya kanuni gerekçe kazandırarak, başka varlıklara dönüştürülmesi işlemi...” Biz şu anda kanuni gerekçe kazandırıyoruz. Yani siz kendi kendinizi aldatıyorsanız bilemem ama az önce Sayın Bakanın söylediği gibi aşağıda defalarca bunu konuştuk Sayın Bakan, siz de grup başkan vekili olarak şahit oldunuz, Birleşmiş Milletler sözleşmesi var, en son AB direktifi var diye ona da yeniden bir daha düzenleme yaptık, bir taraftan terörle mücadele ediyoruz, daha dün bombalar patladı; şimdi, garip bir şey var burada, bana nasıl engelleyeceğinizi, PKK’nın parasını getirmesini bu kanunla nasıl engelleyeceğinizi söyleyebilir misiniz? Yani böyle bir şey... Kim olduğu önemli değil, IŞİD’in, onun bunun, neyse yani. Şimdi, zaten onu daha çok izleyelim, bakalım, kaynağından keselim diye uğraşırken kimin parası olduğu önemli değil, burada Yargıtay ceza dairesi, bu istisna olduğumuz 282’nci maddeyle ilgili kararlarından birisinde diyor ki: “4208 sayılı Yasa uyarınca kara para aklama suçunun oluşabilmesi için anılan yasanın 2/A fıkrasında sayılan ve ‘öncül suç’ olarak nitelendirilen fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen paranın elde edenlerce meşruiyet kazandırılması amacıyla değerlendirilmesi; bu yolla elde edildiği bilinen kara paranın başkalarına iktisap edilmesi, bulundurulması, elde edenlerce veya başkaları tarafından kullanılması -bakın, burada bir şey daha var- kaynak veya niteliğinin veya zilyet ya da malikinin değiştirilmesi...” Şimdi, siz ne diyorsunuz? “Başkası adına beyanda bulunmak -devam ediyor- failin kaçmasına bu suçlarla ilgili yardım etmek amacıyla kaynağının

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 123

veya yerinin değiştirilmesi veya transfer yoluyla aklanması..." Şimdi, bunların tamamı kara para aklama suçuna giriyor. Yani bizim yaptığımız işlemi siz... Körfez'den gelecek sermaye, peki, yani bilmem falanca ülkedeki uyuşturucu kaçakçılığından gelecek parayla bunu nasıl ayırt ediyoruz? Yani benim anlamakta zorlandığım noktalardan birisi bu. Siz dediniz ama banka değil ki sadece, arkada söylüyorsunuz, yani mal varlığı değerleriyle ilgili olarak burada en önemlisi sırayla da zaten nelerden istisna tuttuğumuzu madde olarak yazmışsınız ama bu 282 az önce arkadaşların söylediği anlamda çok önemli. Söylediğiniz 7'nci fıkrada "Türkiye'ye getirilmesi" diyorsunuz "veya bankalar veya aracı kurumların", getirilmesi nasıl olacak? Yani torbayla getirdiği zaman bir şey yapma şansımız var mı? Yok. Peki, diyorsunuz ki: Girmesi için kolaylık sağlıyoruz çünkü çıkma garantisi vereceğiz." Getirdin, koydun, ertesi gün çıkardın; ne işime yaradı? Yani getirdim, akladım, ertesi gün de çıktım; neyimden faydalandınız siz Türkiye olarak? Hiç olmazsa bu işi gayrimeşru yapanların bile bir komisyonu var, yüzde 5 ile yüzde 20 arası alıyorlar, hadi önce vergi alıyorduk, biz de resmî bir komisyon alıyorduk. Şimdi, onu da kaldırdık diyorsunuz. Bakın, yarın çıktım, bugün girdim, kim bana ne söyleyebilir? Ne kazanacak Türkiye bundan? Para gelecekmiş, ya, sermaye yapacak olana zaten teşvik veriyoruz, yatırım indirimi veriyoruz, neler veriyoruz neler, yer tahsis yapıyoruz, kolaylık getiriyoruz yani açıkçası, hiç olmazsa öncesinden bari bir vergi alıyorduk, biraz bir şey oluyordu, yerli ya da yabancı. Burada "başkasının adına" diye yazılması hatta hatta o kadar ayrıntı düşünmüşsünüz ki yurt dışındaki kredilere bile ödeme olarak yapılabilir. Ya, gerçekten bu kadar uzun bir şekliyle yazılması kafamızda soru işaretleri oluşturuyor. Onun için dedim demin.

Şimdi, siz diyorsunuz ki: "Onlar kayıtlı." Nereden kazanıldığının nerede kaydı var? Offshore'daki hesaplara nereden gitti o paralar? Yani Ali'nin, Veli'nin offshore'da hesabı var, çıktı, Panama'da veya A bankasında veya B bankasında veya bir Saint Vincent and the Grenadines Adası'ndaki bir hesapta. Türkiye'den birinin parası var, nereden olduğu da belli değil, silah kaçakçılığından mı uyuşturucudan mı, yatırmış adam, yurt dışından almış koymuş. Şimdi, onu getiriyor. Peki nasıl bileceksiniz? İsterse de resmen yapsın. Onu normal şartlarda getirdiği zaman sormuyor musunuz sermaye ilave etmese de "Nereden geldi?" diye, hemen MASAK araştırma yapmıyor mu suç geliri var mı yok mu, "50 bin doların üstünü bildirelim." diye niye koydu Merkez Bankası daha önce? Değiştirebiliyoruz, indiriyoruz çıkarıyoruz ama gerçekten böyle bir ortamda daha yeni "Aman AB istiyor." diye diye bir süre önce çıkardığımız yine suç gelirlerinin aklanmasıyla ilgili ve terörün finansmanı ile ilgili kanun duruyor, öbür taraftan bunu bu şekliyle hele böyle bir de yatırım şeyinin içerisine sokarak söylemeyi ben açıkçası çok manidar buluyorum. Yani bu şekliyle geçmesi doğru değil. Eğer yapacaksanız zaten var, yatırımla ilgili düzenlemeler var, diğer şeyleri yaptık, en azından "Eski şekliyle uzatıyoruz." deseniz, "Yeniliyoruz." deseniz başka bir anlamı olacaktı. Şimdi, tamamen serbest bırakmak, hatta başka kişilerin başkaları adına beyanda bulunuyor olması tamamen bir şüphe işareti getiriyor. Bence bu haramı bu helalin içine karıştırmayalım, yani iyi niyet başka bir şey ama bu paketin tamamının tartışılır hâle gelmesi başka bir şey. 70 küsur tane madde var, yani bunlara bir an önce bakalım, bunu buraya sokmayalım, bence çok acil bir şey.

Sıcak para başka bir şey Sayın Bakanım, yani ister menkul kıymet için gelsin, onlar resmî paradır, onun ile bunu karıştırmayalım, sıcak para geliyor, gelen zaten geliyor. Türkiye'de öyle bir şey yok ki yani birilerinin parasına eğer suç parası değilse müsadere edilmiş, el konulmuş bir şey var mı? Yani ister Körfez parası olsun ister Rus parası olsun ister Amerika parası olsun, gelen geliyor. "Ee, yatırımı artıralım." Buradan bir yatırım gelmeyecek, gelen yatırım zaten gelecek, yani ona zaten teşvik veriyoruz, her yerde veriyoruz. "Fiziki sermaye artırımı" falan bunlar... Ha bir para girdi çıktı, şu kadar resmileşti. Diyorum, ertesi gün çıkarsa önleyecek bir şeyimiz yok ki, burada hiçbir şey yok, diğer kanunlarımızda da yok eğer koymazsanız. Girdi çıktı, yatırmadı adam, vadesiz hesapta kaldı, faizi de yok, aldım ertesi gün de Amerika'daki bir bankaya gönderdim, başka bir offshore'a gönderdim, ne olacak? Bunların altına girdiğimiz zaman gerçekten zaten...

Bakın, küçücük bir şeyden sonra bir sürü sıkıntı yaşadık. İki gündür Rusya'yla ilişkiler düzeliyor diye olumlu hava yaymaya çalıştık. Antalya'dan geldim, daha dün gece turizmci arkadaşlarla tekrar konuştum. Bu sıkıntının bu sene aşılması şu anda mümkün değil. Bir iki ay içerisinde biraz Rus parası açılırsa kısmen rahatlayacaklar ve sonrasında sıkıntı çıkacak. Uluslararası bir küçük sorun birçok dengenin değişmesine neden oluyor, itibarımızın zedelenmesi ayrı, uluslararası soruşturmaların açılmasına neden oluyor. İmzaladık, o kanunları biz buradan geçirdik, kendimiz aşağıda konuştuk Sayın Bakan. O zaman sorarlar yani bunun içerisinde "Panama Leaks"te yer alan Türk firmalarının getirmesi de olacak mı? İster resmî ister gayrimeşrî ister bavulla ister banka kaynağıyla, kaynağını soramayacağız ki, soramayacağız burada buna göre hiçbir şey yapamayacağız. İster yerli ister yabancı, ister John göndersin ister Ahmet, Mehmet göndersin, bunun bir aşama sonrası daha başka şey olur.

Yani Ziraat Bankasının New York şubesinde duran paralar buraya şimdi gelebilecek mi, çekilecek mi? Banka kaynaklarından da gelecek paralar var, soruşturma bitti mi? Yani başka bankalardan da gelebilir ama şimdi orada soruşturması devam eden paralar var veya daha ileri gidebiliriz eğer bu maddeyi çıkarmakta ısrar ederseniz yani o zaman yarın Rıza Sarraf'ın soruşturması devam edince eğer "Birilerine verdim parayı, yurt dışında da parası var." derse, onlar geri getirirse nasıl dengeleyeceksiniz? Her şey konuşulabilir eğer böyle ucu açık yaparsak bunun arkası gelmez Sayın Bakanım.

Arkadaşlar sorularını sorarlar, yaparlar ama bizim de önergemiz var, demin aklıselim, kısa sürede hemen dediniz ki: "30 firma varmış, çıkaralım." Yani bunu bence çok fazla şey yapmadan çıkaralım, illa ki olacaksa da arkadaşlar çalışsın, sakıncalı kısımlarını çıkarsınlar, gelip bize anlatsınlar, bir kayda girsin, bir şey olsun, vergisini alalım, en azından diyelim ki: Ya, biz de buradan bir şeyler kazanıyoruz, resmîyete giriyor, yatırım yapmalarını sağlıyoruz, yatırım yapmayandan da sizin söylediğiniz Tobin vergisi gibi girdi, e, dursun, erken çıkarsa o zaman "Geldin soktun hiç olmazsa bize bir çıkma vergisi ver." diyelim, bir şey diyelim ki sizin de hiç olmazsa bir haklı gerekçeniz olsun. Bu durumda ben hiçbir şey göremiyorum, açıkçası da çok manidar buldum yani bu kanun içerisinde yer alan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 124

en sakıncalı ve sıkıntılı bir şey. Ben diyorum, yani burada bir sürü aksak olsa da, düzeltsek de, tartışsak da helal maddeler var, onun içine haram karıştırmayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ara değerlendirme yapabilir miyim Sayın Başkan? Yani uzadı, devam edecek mutlaka ama bu arada bir ara değerlendirme yapabilir miyim?

BAŞKAN – Çok fazla söz talebi var, isterseniz hepsini alıp mı yapalım Sayın Bakanım?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, o açıdan değil, konu çok birikti de onun için diyorum, yani biraz hafifletmek açısından bir ara kademe şey yapsak izninizle.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama Sayın Bakanım, bir cümle söyleyeyim o iddiamı dâhil edin.

Ben diyorum ki: Bu maddelerin yazılışında bu paraları getirecek kişilerin yani paranın sahibinin bilinmesi istenmiyor. Yani madde tamamen buna göre yazılmış. Biri başkası adına getirecek, sermayeye ilave etmeyecek, deftere kaydetmeyecek, vergi alınmayacak ve çok ağgözlülük var. Yani hiç olmazsa, böyle bir para getireceksin o memlekete işte, helalinden şey yapacaksın, yüzde 2 vergi verelim; o bile yok burada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman kayda giriyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi, değerli arkadaşlar, önce şunu söyleyeyim: Şu anda Türkiye'ye offshore bankalardan para geliyor mu? Sermaye geliyor, giriyor. Diğer bankalardan yani diğer ülkelerin normal bankalarından diyelim, offshore olmayanlardan da para geliyor, onda zaten sorun yok. Offshore bankalardan kaynak akıyor mu? Akıyor, geliyor; yıllardan beri geliyor. Bugüne kadar buralara el konulan herhangi bir olay söz konusu mu? Yok. Şu andaki fiilî durumu söylüyorum ben size yani teorik tartışmaları yapıyoruz, yapacağız. Aynı şekilde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Offshore'deki para legal para ama yani sistemdeki para Sayın Bakanım, farkı bu.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet, ben işte onu söylemeye çalışıyorum, doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, sistemdeki para.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sistemdeki para, şimdi geleceğim, oraya da geleceğim.

Hangi banka olursa olsun ister offshore ister offshore olmayan hepsi legaldir, hepsi meşrurdur tartışmasız bir şekilde; burada problem yok. Nereden gelirse gelsin bu para bu bankacılık sistemi üzerinden geliyorsa meşrurdur, kayda girmiştir. Dolayısıyla, gündeme geldi biraz önce, bunun kaynağını sormaya gerek yok ki daha çünkü sistemdedir zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, sistemde değil ama.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bakın, hayır, sistemde bu.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – O zaman kanunu niye çıkarıyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şöyle: Bankadan geliyor bak, bankadan gelenler için söylüyorum, iki kaynaktan da gelebilir, bankadan gelir, diğer seçenek de ki uygulaması yok denecek kadar az, gümrükten beyan edilerek gelen... İki kaynaktan gelir yani bir tanesi dünyanın herhangi bir yerinden bankacılık sisteminden transfer edilerek gelir bankadan bankaya, ikincisi ise gümrükten.

ERHAN USTA (Samsun) – Valizle de gelir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Onu söylüyorum, “gümrük”ten kastettiğim valiz.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, beyan edilmeksizin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, beyan edilmeksizin olmaz. Şöyle olması gerekir onun...

ERHAN USTA (Samsun) – Valizle gelen para ödemede, finansmanda nerede gösterilecek?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Türkiye'ye o şekilde girenler kabul edilmiyor, bu kapsamda değil.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, normal şartlarda gümrükten gelen parayı nereye kaydediyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – O bundan faydalanamıyor, sistemin dışında, bu, bu uygulamanın tamamen dışında, kesinlikle onlar devre dışı; öyle bir şey söz konusu olamaz, dışarıdan gelmesi gerekir, yurt dışından gelmesi gerekir.

Bakın, diyor ki: “Gerçek veya tüzel kişilerce yurt dışında bulunan para ve...” diye devam ediyor işte, dolayısıyla, yurt içinde o şekilde bir sisteme girmesi ve legalleşmesi ya da bu kapsamda değerlendirilmesi söz konusu değil, kesin, net; hiç en ufak bir tereddüt söz konusu değil.

Şimdi geldim ikinci şeye yani bir: Dünyanın herhangi bir yerinden bankacılık sistemiyle geliyorsa bu parada hiçbir sorun yok. Diyelim ki valizle geldi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sorun var, şöyle sorun var, yani diyorum ki: Mehmet Günal getirdi 1 milyar dolar, adam milletvekili, aldığı maaş belli yani sorun girişinde yok ama benim onu suçtan kazanıp kazanmadığını siz 282'ye göre sorgulayabilirsiniz, burada “Sorgulamayacağım.” diyorsunuz. Yani resmî bir şekilde sorun var.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hemen düzeltiyim: “Sorgulamayacağız.” demiyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Diyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 125

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, demiyoruz. Şunu söylüyoruz sadece: Sırf bu parayı getirdiğim için buradan soruşturma başlatma, buradan dolayı “start”ı verme. Ama, onun dışında, mesela, devam eden, soruşturma, söylediniz, devam edecek o soruşturmalar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Devam eden değil, haberimiz yok, orada benim param var. Sizi ilgilendirmiyor, ben net söylüyorum, Sayın Bakan diyor ki, benim param var, orada duruyor, şu anda hiç haberiniz de yok, offshore'dan haberiniz de yok sizin. Siz söyleyince ben getiriyorum, hatta Mustafa Bey'e diyorum ki: “Senin adına getir.” “Bu kimin parası?” “Mehmet Günal'ın parası.” “Ne iş yapıyor adam?” “Milletvekili.” “1 milyar doları Mehmet Günal nereden buldu?” Sorabilecek misin Mehmet Günal'a, ben getirdiğim zaman soramayacaksınız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sistemde para. Şu anda sormuyorsunuz zaten, getirdiği zaman yine sormuyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olur mu, ben oradan para getireceğim kaynağı belli olmayan, MASAK bakacak, 1 milyar dolar gelecek, olur mu öyle şey ya?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Vergi mevzuatı çerçevesinde yani konu artık kusura bakmayın detaya...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 282 vergi değil ki zaten.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Günal, sizin sözünüz bittiyse, daha söz isteyenler var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, TCK 282 vergi değil, suç gelirlerinin aklanmasıyla ilgili.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Fark etmez.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onu yazdığınız zaman ondan şüpheleniyoruz zaten.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Değerli arkadaşlar, para sisteme girmiş, dünya bankacılık sistemine girmiş artık.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, mümkün olduğunca karşılıklı yapmayalım çünkü daha 10 civarında arkadaşımızın söz talebi var.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Daha da anlatamadığımız şeyler var.

BAŞKAN – Tartışacağız zaten, sorun yok yani tartışmayı sürdüreceğiz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, suç gelirlerinin aklanması sadece... Hani Sayın Bakan açıklıyor. Suç gelirlerinin aklanması Sayın Bakanım, sadece illegal yollarla değildir yani havale sistemiyle de aklanır, bunlar da resmîdir, Western Union'la da aklanır, PTT Bank aracılığıyla da aklanır, suç gelirleri offshore bank aracılığıyla da, normal banka aracılığıyla da aklanır. Yani, siz, sisteme girmiş bu temiz para... 282'yi yazdığınız anda iyi niyet kaybolur.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Günal, bakın, bu para bu kanalla Türkiye'ye geldiği zaman aklanmıyor. Neden? Çünkü...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aklanmasına yardımcı oluyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, hayır, aklanma falan yok.

BAŞKAN – Zaten sistemde.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – O, ayrı. Her zaman soruşturma yapılabilir. Soruşturma yapılamaz diye bir şey yok, bu çok önemli çünkü aklanması için bütün soruşturmalardan ari olması gerekir. Soruşturma yapılabilir, her zaman yapılabilir, basit bir ihbarla ya da başka kaynaklarla en ufak bir emare olduğunda soruşturma başlatılır, yapılır ve yapılması gerekir. Yaptığımız sadece şu: Bu para geldikten sonra sırf geliş nedeniyle bir soruşturma başlatmadır, başka bir şey değil. Soruşturma yapılamaz değil, aklanır değil, kesinlikle değil yani çok açık, ifadeler de açık hani böyle yorumu gerektirecek bir şey yok Sayın Günal; yapmayın Allah aşkına, öyle bir şey olsa... Olabilir mi böyle bir şey? Yani, Sayın Temizel söyledi, Türkiye'yi öyle bir noktaya getirebilir miyiz, kendi ayağına kurşun sıkar mıyız; bunların hepsi dikkatli bir şekilde yapılmıştır.

Bakın, devam edeyim, bankacılık sisteminde sıkıntı yok. Gelelim, valizle ilgili olarak söylüyorum. Yine, bugüne kadar o şekilde beyan edilip -kaçak olanlar hariç tabii- gümrüğe gelen paralarda da bugüne kadar el konulan bir kurşun para yok Türkiye'de. Sadece Türkiye'de değil, İngiltere'de de yok, Amerika'da da yok. Aynı şekilde, o sistem... Yani hiç kimse bize bunun illegal olduğunu söyleyemez, bu giriş yönteminin. Ona zaten itirazları da yok, bu giriş yönteminde bir sıkıntı yok. Sıkıntı sadece bunların kesin olarak, mutlak bir şekilde soruşturma kapsamı dışında tutulması, soruşturulamaz hâle getirilmesi, sıkıntı o, para aklama o, biz de onu yapmıyoruz kesinlikle, yapılması da mümkün değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman ne gerek var bu kanuna? Buna ne gerek var Sayın Bakanım o zaman ya?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Güzel, şimdi önce adım adım gidelim, tamam, güzel. Yani, biz bu noktada aklama yapmıyoruz; aklama yapmıyoruz, koruma yapmıyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bakanım, şöyle bir şey: Komisyon üyesi diğer arkadaşlarımızın da bu sürecin bu şekilde yürütülmesine itirazları var. Ben, eğer müsaade ederseniz şunu yapacağım: Bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımızın hepsine tek tek söz vereceğim, siz notları alın, en sonunda size bütün hepsine bir derleme ve cevap hakkı...

Bu çerçevede, Sayın Garo Paylan'la devam ediyoruz.

Sayın Paylan, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 126

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şimdi iddianız şu, şu bendi koyuyorsunuz: “Sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı” cümlesini söylüyorsunuz, bu 5'in (c)'sinde söylüyorsunuz bunu, 5'inci maddenin (c) bendinde. Yalnız, 5'in (a)'sını okuduğumuzda da şöyle ibare var: “Hiçbir suretle vergi incelemesi, vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez.” diyor; (a) ile (c) orada çelişiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır çelişmiyor, varlıklar nedeniyle, aynı şey.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, varlıklar nedeniyle. Bu bildirilen ya da beyan edilen varlıklar nedeniyle diyor yani yukarıda saydığımız varlıklar nedeniyle diyor. “Hiçbir suretle vergi incelemesi, vergi cezası kesilmez.” diyor. (c)'de ise sizin dediğiniz gibi bir durum var. Sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı yani “Para sırf geldiği için biz bir şey başlatmayız.” diyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aynı ifadeyi okuyalım, onu da söyleyeyim hemen, aynı anlamda kullanılıyor ama.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir nalına, bir mihına vurmuşuz. Yani, siz yabancı getiriciye (c) bendini söyleyeceksiniz ve burada söylüyorsunuz, belki basına da bunu söyleyeceksiniz, kamuoyuna. İçeriye de bize karşı, Komisyona karşı da... (a) bendini yabancılara söylüyorsunuz, (c) bendini de bize söylüyorsunuz, bize diyorsunuz ki: “Ya, merak etmeyin, bunlar incelenebilir, şöyle olabilir.” Yani, gerçekten elle tutulur bir yanı yok getirdiğiniz şeyin.

Ayrıca, gerçekten dolaşan para bunu çok iyi bilir yani çünkü bu uluslararası piyasada dolaşan para her ülkenin tadına bakar ya bu ülke işte para kazandırıyor mu, buraya paramı sokayım mı, sokmayayım mı... Türkiye'deki insanlar da sermayesini dünyada dolaştırıyor, başka ülkedeki insanlar da sermayesini dünyada dolaştırıyorlar. O ülkenin güvenilir olmasına, demokrasisine güvenilir olmasına, hukuk devleti olmasına bakıp para, sermaye bir yerlere park ediyor; bazı ülkelere gidiyor yani eksi faize razı oluyor, o ülkeye park ediyor. Niye? O ülkenin sistemine güveniyor, demokrasisine güveniyor, hukuk devleti olmasına güveniyor, bir gün benim parama el koyulmaz veya bu ülkenin sistemi çökmez diye eksi faize bile razı oluyor. Bizse böyle maalesef bence... Ya, ben ciddi anlamda rahatsız oluyorum Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve milletvekili olarak böyle bir madde çıkarmamızdan dolayı. Zaten biz kendine güvenen, demokrasisi güçlü bir yapı olsak bunlara hiçbir şekilde gerek yok, para zaten buraya akar, yatırımlar da akar, para da akar. Bu maddede de gerçekten Zekeriya Bey'in söylediği gibi, “Kara para uygulamasını yapmayacağım, şunu yapmayacağım.” diyerek diğer yerde de birbirleriyle çelişen ifadelerde bulunması bu maddenin tekrar bence geri çekilmesi gerekliliğini ortaya koyuyor. Zaten hiçbir şekilde gelen parayı bugüne kadar incelemişliğiniz yok yani bundan sonra da eğer uygun şartları ortaya koyarsak yani memleketimiz açısından, sistemimiz açısından uygun şartları ortaya koyarsak sermaye buraya gelir, yerli sermaye de gelir.

Bir de şunu da söyleyeyim Sayın Bakan: Son dönemde çok fazla duyduğum bir şey var yani Türkiyeliler paralarını dışarı çıkarma ve dışarıda yatırım yapma eğilimindedir, bilmiyorum bunu görüyor musun rakamlarda. Son bir yıl içinde söyleyeyim bunu, son aylarda daha da fazla artışına dair bir izlenimimiz var. Rakamları tabii ki alacağız, siz de takip ediyorsunuzdur. “İşte, yurt dışında yatırım yapalım, yurt dışından ev alalım, yurt dışına biraz para çıkaralım, bir sermaye akımı yapalım.” diye bir eğilim var. Bu eğilimi geri çevirmek hepimizin boynunun borcu, öncelikle tabii ki Hükûmetinizin sorumluluğu. Bence önce biraz buna kafa yoralım. Türkiyeliler, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları huzur içinde ülkesine güvenir noktada olursa biz kendi kendimize her anlamda yeteriz diye düşünüyorum. Tabii ki, yabancı sermayeye ihtiyacımız var kuşkusuz; tasarruf açığı veren bir ülkeyiz. Kendi kendimize güvenirse zaten, demokrasimize güvenirse hem kendi sermayemiz burada kalır hem de yabancı sermaye daha rahat buraya güvenip gelir, böyle de ucube bence maddelerle... Bir anlamı yok çünkü bir anlam veremiyorum. Tek anlamı şu olabilir: Bunu zorlayan şey nedir diye kafamda yoruyorum. Hani bu Panama belgeleri yayınlanıyor, bugünlerde tekrar Cumhuriyet gazetesi yayınlıyacak. Türkiyeli kişilere sorduk Maliye Bakanına... “Kimler var?” İşte, 170 kişi varmış, 101 tane de kurum var. Bunların paralarının getirilmesi hesaplanıyorsa bence bu da bunu kurtarmıyor sizin dediğinize göre çünkü birbiriyle çelişen maddeler var burada. Bir yerden siz soruşturmayı açabilirsiniz, diğer maddeye göre dava eder, diyelim ki Yargıtay işte “Yok, açamazsın.” diyebilir bu maddeye göre. O açıdan bence bu maddeyi geri çekelim, çok tartışılan bir madde ve çok ciddi anlamda ülkemiz açısından risk yaratabilecek bir madde. O açıdan, ben geri çekelim diye öneriyorum. Birbiriyle çelişen maddeler açısından tamamen geri çekmeniz gereken bir madde olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, kıymetli arkadaşlar, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; Hükûmet geçmişte de, 2008, 2011 ve 2013 yıllarında varlık barışı kanunları çıkarmış, bu kanunlarla, yurt dışında varlıklarını yurt içine getiren Türk vatandaşlarının yüzde 2 oranında vergi ödemeleri koşuluyla bu varlıkların ülkemize girişine izin vermişti. Şu an Meclise sunulan yeni düzenlemeyle, yurt dışında para, altın, bono, tahvil, hisse senedi gibi varlıklarını 31 Aralık 2016'ya kadar yurda getirecek şirketlerden veya gerçek kişilerden hiçbir vergi alınmayacak, bu paradan dolayı denetim yapılmayacaktır. Yine, önceki varlık barışı kanunlarında bildirimler vergi dairesine yapılmaktayken bu kez doğrudan bankaya bildirimde bulunacak ve para da 2016 yılı sonuna kadar ülkemize getirilecektir. Yurt dışındaki alacaklarına ya da taşınmazlarına ilişkin 2016 yılı sonuna kadar bildirimde bulunan şirketlere veya gerçek kişilere de bunların getirilmesi için bir yıllık süre tanınacaktır. Şirketlerin yurt dışından getirecekleri paraların sermayeye eklenmesi zorunlu olmayacak, şirketler isterse bu parayı bankaya mevduat olarak yatırabilecek, bina alabilecek, başka bir şirkete sermaye olarak koyabilecek, hatta isterse tekrar yurt dışına bile çıkarabileceklerdir. Para ülkeye başka bir kişi adına getirilebilecek, bu durumda veraset ve intikal vergisi istenmeyecektir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 127

Yıllardan beri artık şehir efsanesine dönüşen on dört yıldır Hükümet olarak güven veremeyip yurt dışında olduğu varsayılan 135 milyar dolarlık yurttaşlarımızın paralarını acaba ülkemize döndürebilir miyiz diye bir düşünce de hâkim. Yine, biraz da kara para aklayacak, bizlere kapalı ama sizin bildiklerinizin paraları mı gelecek? Çıkarılmak istenen bu yeni yasayla devlet, getirilecek olan para üzerinden vergi almıyor, sermayeye ekleme zorunluluğu istemiyor, kendi isimlerinin ortaya çıkmasını istemeyenlere de başkasının adına getirme yolunu açarak bir yan yol açıyor. Hukuk kurallarının, şeffaflığın bütünüyle ihlali Hükümet eliyle her düzenlemeye olduğu gibi yine gerçekleştiriliyor. Varlık Barışı Kanunu'nun gerekçesi olarak vergi toplayalım, vergi geliri yaratalım düşüncesinin değil, ekonominin kaynak ihtiyacının giderilmesi ortaya konuyor. Yani, ülkeye para gelsin de akıbetini sormuyoruz. Nereden geldi, niye geldi önemli değil. Bu, kara para aklamanın bir başka şekli değil midir?

AKP Hükümeti hukuksuz işler yapmaya alıştı, bunu geçmişteki birçok uygulamalarıyla hepimiz birlikte yaşadık. Artık yurt dışına kaçırılan paraları rahatlıkla getirebilecekler. Yapılan her düzenleme Meclisin iradesiyle birilerinin hukuksuzluğuna hizmet etme alışkanlığını artık yaşamaktayız. Yurt dışından getirilecek paralar ve varlıklarla ilgili olarak daha önceden alınan yüzde 2'lik verginin alınmaması bir teşvik unsuru olamaz ve olmamalıdır. "Vergi alınmıyor." diye insanlar varlığını ülkeye çekecekmiş gibi aktarıyorlar, bu, kamuoyunda farklı bir algı yönetimi. Sadece "Vergi alınmaz." diye kimse varlığını bizim ülkemize taşımaz. Yani, "Vergi alınmıyor." diye kimse varlığını Türkiye'ye geçmişte getirmediği gibi bugün de getiremeyecek ancak hafızalarda kalan ve bu ülkenin hak etmediği kara para trafiğinin yeni bir ülkesi hâline gelmek gibi acı bir tabloyu yaşayacağız.

Bu düzenleme birilerine özel servis gibi gözüküyor, ne acı ki algı maalesef bu. Çok sağlıklı bir sonuç çıkamayacağı ve çıkmayacağı da kesindir. Hukuki güven sağlamayan bir ülkeye ne yabancı sermaye ne de yurt dışındaki yerli sermaye dönüş yapmaz. Sıkıntı hâlinde çözüm olan yargıya güven kalmamıştır çünkü artık bu ülkede yargı talimatlarla hareket etmektedir. Çok bilinen bir laf vardır: "Sermaye ürkek bir tavşan gibidir, bir kez ürüttünüz mü bir daha arayın ki bulasınız." Bu tasarı bir yandan da on dört yıllık iktidarı boyunca adı yolsuzluklarla anılan ve bunlara göz yuman bir iktidarın yurt dışına hukuksuzca aktardığı altın ve dövizleri geri getirme tasarısı mı acaba? Bu nasıl bir düzenlemedir ki gelecek paraların banka üzerinden gelmesi şartı bile yok. Hiçbir denetleme mekanizması yok. Nereden geldiği belli olmayan bu paralar için bavul da, kamyon da, özel uçak da, kutu da, deve de, kervan da uygun; yani bavul da oluyor kamyon da.

Yeni düzenlemeyle yurda gümrük kapılarından yeni girecek ya da çıkacak paraların hiçbir sorgu suale uğramaması için Gümrük Kanunu, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, Türk Ceza Kanunu'nun suçtan kaynaklanan mal varlıklarının yurt dışına çıkarılmasını öngören maddesi devre dışı bırakılmış olacak. Yani rüşvet parasını girdi-çıkı yapı, her şeyi düzene koy. Ayrıca, affın başlangıcını belirleyen milat da yer almıyor. Dolayısıyla, düzenlemeyi bugün duyan herhangi biri, isterse bugün isterse yasa çıktıktan sonra, örneğin vergi kaçakçılığı ya da rüşvetle elde ettiği suç gelirini önce yurt dışına sorgusuz sualsiz çıkarıp sonra da aynı şekilde yine ülkemize getirebilecek. Miladın olmaması ve gümrüklerden para girişi ve çıkışlarına hiçbir şekilde inceleme ve soruşturma yapılmayacak teminatı, şaibeli paralara sahip kişilerin paralarını aklamaları için büyük bir zırh sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, parayla bu kadar iş olanlar kimler biliyor muyuz? Ama, hafızalar, bellekler şöyle yenilendiğinde bunların kimler olduğunu birçoğumuz bilmekteyiz. Rüşveti, yolsuzluğu aklamak isteyenler kimler çok iyi biliyoruz. Yani, boşuna algılarla oynanmasın, açık ve net bir şekilde görüyoruz ki bu tasarı yolsuzluklara, rüşvete, kara paraya yer açıyor yani birilerine özel yasa çıkarılıyor.

"Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı" şartı da yok. Yurt dışındaki varlıkların Türkiye'ye getirilmesini düzenleyen madde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma şartını da kapsamıyor. Denetim ve vergi zırhından yararlanacakların teknik ifadeyle Türkiye'de yerleşik kişiler yerine gerçek ve tüzel kişiler olarak ifade edilmesi nedeniyle yabancı ülke vatandaşlarının da şaibeli paralarını Türkiye'de aklama fırsatı bulacaklarını belirtiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Kaçırdığı vergiyi izah edenlere ücret yok, artık vergi kaçırana ceza da yok. Burada hukuk dışı bir düzenleme var; yoksuldan söke söke aldığınızı zenginden alamıyoruz. Vergi kaçığından şüphe duyulursa ilgili şirket ya da kişi izaha davet edilecek, bu kadar da basit bir uygulamayla kurtulacak. Burada devletten vergi kaçırın mükellef her koşulda aklanmak için güzel bir düzenlemeye kavuşuyor. Vergi kaçığı tespit edilse dahi indirim uygulanacak, izaha davet edilenler devlete ödemesi gerekenden daha eksik vergi ödeyerek yoluna devam edecektir. Burada hangi ortamı güzelleştirdiğimizin farkında olmamız lazım. Vergi kaçakçısını ödüllendirmek niye? Vergiyi kim kaçıracak? Büyük sermayeler, haksız kazanç sahipleri ve belli yandaşlar hem de ne acı ki Meclis iradesini kullanarak. Maddeye göre henüz vergi incelemesine başlanmadan veya takdir komisyonuna sevk edilmeden önce ilgili makamlar tarafından vergi kaybı olabileceğine dair ön tespitte bulunmaları hâlinde mükellefler derhâl izaha davet edilecek, ödemesi gerekenden düşük miktarlarla uzlaşarak yoluna devam edecektir. Sahte belge kullandığına dair ön tespit yapılan mükellefler eğer kullandıkları her bir sahte belge 50 bin liranın altındaysa ve mükellefin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının yüzde 5'ini aşmıyorsa yine izaha davet edilecek, böylece sahte belge kullanan bazı mükellefler, bazı siyasiler bu izah yoluyla incelemelerden kurtulacaktır. İzaha davet edilmesi iktidarın denetiminde oldukça sadece yandaşlara izah daveti gidecek, diğer mükelleflerin ne olacağını da merak etmekteyiz. Ayrımcılık yapılmayacak mı? Siyasi amaçlarla kullanılacağından endişesini duymaktayız. Ülkemizin kaybettiği itibarına kesinlikle oy birliğiyle sahip çıkmak durumundayız. Unutmayınız ki iktidarınız döneminde önce faiz cenneti yaptığınız ülkemize yabancı bankalar ve sermayeler gelmiş ama ayarını bozduğunuz hukuk terazisiyle o bankalar ve paralelindeki sıcak paralar iki yıldır sürekli yurt dışına akıp

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 128

gitmektedir. Hatta, devletin cari açığını ödüyorum diyen uluslararası cambazların şu anda yargılandığını gördükçe ülkemiz adına ciğerimiz sızlamaktadır.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; gelin, hep birlikte ülkemizin yararına olmayan, itibarına dip yaptırdığınız Türkiye Cumhuriyeti'nin yeniden uluslararası arenada saygınlık kaybetmemesi adına bu yasayı gözden geçirip geri çekelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, şimdi 74 madde görüştük ve yasa tasarısının başlığı “Yatırım Ortamını İyileştirmek” ama bu son geçici maddeyle gerçekten Türkiye’de yatırım ortamı iyileşiyor mu, iyileşmiyor mu, bir bakmak lazım.

Bakın, şu anda biz burada yurt dışından gelecek yeni bir varlık barışını konuşuyoruz ve arkadaşlar endişelerini dile getiriyorlar; aşağıda da yargıyla ilgili bir düzenleme yapılıyor, onunla ilgili de arkadaşlarımız endişelerini dile getiriyorlar. Türkiye’de bağımsız yargı oluyor mu, olmuyor mu, bu düzenleme niye yapılmış, bunu tartışıyoruz.

Şimdi, Türkiye’nin genel şeyine bakalım. İşte, bir taraftan İsrail’le barışıyor, işte Rusya’yla barışıyor, bölgede dostlarını artıracak, düşmanları azalacak şeyi var. Öbür taraftan, terör tehdidi, dün ortaya çıkan patlamalar. Sabahdan beri arkadaşlarımız konuşuyor, Türkiye’deki yatırım ortamının ne olduğunu, tam da burada böyle bir düzenleme geliyor. Bu düzenlemeyle ilgili arkadaşlarımız düşüncelerini söylediler, ben tekrar etmeyeceğim. Aslında, 2008’de, 2011’de, 2013’te yapılanlardan farklı bir şey yapılıyor, işte vergiye dâhildi, yüzde 2 vergi alınıyordu, yatırım sermayeye eklenecekti filan. Şimdi bütün bunlar yok. Bunlarda da bütün bunların olmamasında bir sakınca yok; işte para gelir, çıkar, bir kısmı da içeride kalır diyebilirdik ama iş sizin dediğiniz gibi değil. Şimdi, siz “Sadece, sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı bir soruşturma açılmayacak.” diyorsunuz ama aslında o (c) fıkrasında da hiç de öyle yazılmıyor. Bundan hareket edilerek, aşağıdaki alt bentlerde yazan “İlgili kanun ve hükümler dâhil olmak üzere hiçbir şekilde herhangi bir araştırma yapılmayacak.” Bu madde eğer sizin dediğiniz gibi olsa bile, sizin anlatmaya çalıştığınızı bütünyle bu anlatmıyor, hele hele “Türk Ceza Kanunu’nun 282’nci maddesinin kapsamının da dışında olacak.” dediğiniz zaman, ister istemez yani ne oluyor Türkiye’de diye sormak durumundayız.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; şimdi bu paralar yatırıma girmeyecek yani Türkiye’deki yatırım ortamının iyileşmesine bir katkı yok, yatırıma girmeyebilir de dolayısıyla istihdama da bir katkısı olmayacak. Ne olabilir? İşte istediği gibi kullanabilir ya da anında geriye gidebilir. Başka çok enteresan bir şey var, üçüncü yani bir başka kişinin adına da gelebilir. Ya burada soruyoruz, yani bir insan dışarıda parası var, para getirecek ve bu para temiz para. Niçin yani bir başkası, üçüncü şahıs adına gelecek? Yani bu sorunun hiçbir şekilde cevabı yok. Niye üçüncü kişinin adına gönderecek, neyi saklamaya çalışıyor? Zengin olduğunun bilinmesini mi istemiyor, yani böyle bir şey mi var? Hayır Sayın Bakanım, bu madde eğer yasalarsa hiç endişeniz, kuşkunuz olmasın, Türkiye’deki zaten problemlili olan yatırım ortamı bütünyle ciddi bir şekilde ortadan kalkacak ve Türkiye şu meşhur Bermuda, Cook Adaları, Virjin Adaları, Cayman Adaları, Seyşeller, Bahama, Cebelitarık, Jersey gibi ülkeler pozisyonuna gelecek, bir anda o ülkeler gibi olacak. Yani siz burada diyorsunuz ki: “Kapımız açık, ne olursan ol gel.” Başka bir anlamı yok. “Nereden bulursan bul, gel.” Ya, buradan yani bu şekilde düzgün bir para, helal bir para niye bu yollarla gelsin yani? Biraz evvel Sayın Bakanımız, arkadaşlarımızın hepsi, aslında siz de söylediniz, helal, güzel, vergisi ödenmiş, kazanılmış para istediği şekilde Türkiye’ye gelebiliyor, gidebiliyor, yani bu konuda hiçbir problem yok, siz söylediniz. Peki, niye böyle bir düzenleme yapıyoruz yani? İster istemez akla şu sorular geliyor: “Ha, Türkiye’de bir şekilde bir sürü söylentiler oldu ve bunlar yargılanmadı; Meclis, başka şekilde... Türkiye’de rüşvetten söz edildi, işte değişik şekillerde para toplandı, dışarıya gitti, bunlar mı geri gelecek?” diye soru geliyor. Ya da bunların ötesine geçiyoruz, sadece Türk vatandaşı olmasına gerek yok, herkes, tüzel ya da herhangi bir şahsi kişi bu parayı getirebilecek. Dolayısıyla, yani “Körfez sermayesi” diye bir şey diyemeyiz yani. Silah ticaretinden bu para gelir, uyuşturucudan gelebilir, başka ülkelerdeki rüşvetle, her şekilde bu para Türkiye’ye gelebilir.

Sayın Bakanım, yani temiz, hiçbir problemi olmayan para niye böyle bir şeyi beklesin, niçin bu yolla gelsin? Ha, yani “Para gelsin de ne olursa olsun, paranın dini imanı da yok, netice de paradır.” Bunu mu diyoruz? Bakın, eğer bu ülkede hukuk devletiyle ilgili problemler varsa -ki Türkiye’deki görüntü şu anda bu- maalesef üzümler ifade ediyorum, işte kayyumlar cirit atıyor, şirketlere değişik sebeplerden dolayı çökülebiliyor, el konulabiliyor, demokrasiyle ilgili ciddi problemler var, yönetimin giderek otoriterleştiğine dair bir sürü yazılar çıkıyor, endişeler var. Böyle bir ülkeye düzgün bir para niçin böyle bir kanunu beklesin de ondan sonra gelecek yani, niye bu şekilde? Hayır, yani bu paranın düzgün para olduğuna dair bir şey yok, ciddi bir endişe var. Korkarım yani Türkiye bu kadar sıkıntılardan sonra ki öyle anlaşıyor ki sizin Hükûmetiniz de bütün bu sıkıntıları fark etti ve ilişkileri, Türkiye’nin görünümünü düzeltmek için daha evvel söyledikleri bir sürü sözden ve davranıştan da geri adım atarak dünya kadar ilişkileri de göze alarak birtakım girişimlerde bulunurken, insan hayret ediyor, nasıl oluyor da... Yani siz dediniz ki biz kendi topuğumuza sıkıyoruz. Sıkıyoruz, yani Türkiye bunu yapmakla kendi topuğuna sıkacak. Bu akşam bu buradan geçsin, yarın, öbür gün Türkiye’de, dünyanın değişik yerlerinde yazılacak haberleri, atılacak başlıkları tahmin etmek hiç de zor değil. Niye böyle bir şey yapılıyor, bunu anlamakta gerçekten zorluk çekiyorum. Yani ne oldu, gerçekten ciddi bir ekonomik kriz geliyor da bunu bir miktar bu şekilde ötelemeye mi çalışıyorsunuz? Yoksa, hani iflas etmiş tüccar eski defterleri, küçük hesapları filan karıştırır, böyle bir şey mi var? Yoksa, bunun çok daha ötesinde, gerçekten, bizim bilmediğimiz -görüştüğünüz ettiğiniz... Körfez sermayesi değişik şekillerde geliyor zaten- bir şey mi var? Yani gerçekten bu soruların cevabı yok. Burada yapılacak şey, biz sabahdan beri iyi niyetle, evet, Türkiye’deki yatırım ortamıyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 129

ilgili problemler var, Türkiye'nin sıkıntıları var, kuşatılmış vaziyette, bütün bunların sorumluluğu... Hiç de sormadık sabahdan beri, "On dört seneden beri Türkiye'yi siz yönetiyorsunuz, niçin Türkiye bu hâle geldi? Siz sorumlusunuz." diye hiçbir şey demedik. Madem Türkiye'nin yatırım ortamını iyileştireceğiz, istihdam artacak, Türkiye'nin bu sıkıntıları azalacak, o zaman bunları destekleyelim, sabahdan beri konuştuğumuz, yaptığımız şeyler bu.

Şimdi, bütün bunları yaptıktan sonra böyle bir maddeyi geçirmek gerçekten Sayın Bakanım topuğumuza sıkmaktır, bunun ötesinde başka bir şey değil. Bunu bugün ara verin, durdurun, benim önerim bir daha değerlendirin. Yani siz ne öngörüyorsunuz? Yani bu şekilde ne kadar, temiz olan ne kadar para gelecek? Daha evvelkilerde 2008'de, 2011'de, 2013'te ne kadar geldi? 2013'te gelemeyen ne kadar para var da şimdi bütün bunları yaptığımız zaman -temiz paradan söz ediyorum- ne kadar geleceğini tahmin ediyorsunuz? Büyük bir para mıdır bu? Bu para olmazsa gerçekten batıyor muyuz? Eğer böyle değilse, lütfen, oturun, bu para gelmesin. Zaten bu para geldikten sonra, bütün bu söylentiler olduktan sonra, Türkiye gerçekten kara para aklayan bir ülke, biraz önce saymış olduğum ada ülkeleri, uydurma ülkeler çizgisine eğer gelecekse... Zaten böyle bir paraya ihtiyaç yok. Geri adım atmak şey değil, bakın, dünya kadar konuda geri adım atıyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanını dinledim, öyle şeyler söylüyor ki üç sene evvel, beş sene evvel söylemiş olduğum "..."^(x) çok da geri adım atıyor, diyor ki: "Bana mı sordu da gitti İHH?" Bakın, ne geri adımlar yani, neleri göze alıyor. Beş seneden, altı seneden beri seçimleri aldığınız bu argümanların hepsini bir tarafa itiyor. Yarın, korkarım, İHH'ya diyecek ki "Niye otoriteye karşı geldiniz?" neredeyse, bu kelimeyi özellikle... Niye? Bakıyor, Türkiye gerçekten zor durumda, pragmatik davranıyor, doğru da yapıyor. Türkiye'deki bu sıkıntıları azaltalım, Türkiye bir düzlüğe çıksın diye bunlar yapılırken böyle bir yasayı çıkarmanın kendi kendimizi sabote etmeden başka bir anlamı yok.

Son cümle söylüyorum: Burada bitirin bunu ve bir değerlendirme yapın, bunu çekin lütfen ya da arkadaşlarımızın vereceği önergelere "evet" deyin ve bu maddeyi bu düzenlemeden çıkaralım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdiye kadar hep böyle samimi ve dürüst olmaya çalıştım. Sizin partinizin oy kaybetmesini çok isterim, bunu faydalı da görürüm, umuyorum ki de oy kaybedersiniz. Bu yasa çıktıktan sonra bu yasanın sonuçları dolayısıyla oy kaybedeceğinizi biliyorum ama buna rağmen bu ülkenin milletvekili olarak gelebilecek risk dolayısıyla -bunu risk olarak söylüyorum, kesin bir şey söylemiyorum- burada bu uyarıcı konuşmayı yapmak zorunda olduğumu hissediyorum.

Bir atıfı bilgisi olması lazım. Kara para şu demek: Kara para, suçtan elde edilen gelir demek. Bu, her türlü suç olabilir; vergi kaçakçılığı, uyuşturucu kaçakçılığı, silah ticareti, terör. Aklanması da bu kara paranın sanki legal bir paraymış gibi, temiz bir paraymış gibi çeşitli işlemlerle sisteme sokulması demek. Şimdi, Türkiye gri listede. Yani, üç liste var; beyaz liste, gri liste, kara liste. Gri listede de böyle adıyla çok birlikte anılmak istemeyeceğimiz ülkelerle birlikteyiz; Sudan mudan gibi. Kara listede 3 ülke var; Kuzey Kore, Suriye, İran bildiğim kadarıyla ve Türkiye'nin kara para aklayanlar listesine girmesi riski tartışıldı.

Biz bu dünyada yalnız değiliz, bu dünyada başka ülkeler de var. Örneğin, hiç düşünüyor musunuz, mesela, Fransa devleti bizden daha mı kötü, daha mı basiretsiz. Mesela, Fransa devleti niye bunu çıkarmıyor, Alman devleti niye çıkarmıyor veya Bulgar devleti niye çıkarmıyor da biz böyle bir yasayı niye çıkarıyoruz? Ya onların fona ihtiyacı yok mu; Brezilya'nın fona ihtiyacı yok mu, Arjantin'in fona ihtiyacı yok mu? Bu kara paranın varlığını bu dünyada sadece biz mi biliyoruz, sadece sizin döneminizde mi kara para vardı? Mesela, sizden önceki hükümetlere hiç böyle teklif gitmedi mi? Mesela, Hazine Müsteşarlığında çalışanlara "Biz bu ülkeye 25 milyar dolar getireceğiz, şu düzenlemeleri yapın?" denmedi mi? Sizden öncekiler niye yapmadı? Mesela, işte aramızda bir Maliye Bakanı daha var, ben Hazine Müsteşarlığındaydım. Demek ki bir risk vardı, bir korku vardı, ülkenin başına gelebilecek kötü bir şeyden... Veya bir Fransız adına, kendi ülkesinin başına gelebilecek kötü bir şeyden korkuyordu. Şimdi yaptığımız düzenleme ne diyor: "Yurt dışında bir para varsa sen bu para getir, ne istiyorsan yapacağız. İster bunu hesapta tut, ister bir şirketin hesabına koy."

Şimdi bakalım, mevcut durum ne: Türkiye'ye döviz ithali serbesttir. Bu, 1567 sayılı Kanun var, onun da 32 sayılı Karar'ı var. Orada "Türkiye'ye döviz ithali serbesttir." derken Türkiye'nin ilk kez fona ihtiyacı yok, her zaman fona ihtiyacı vardı. Onun için, Türkiye'de döviz ithali serbesttir ama Türkiye'den döviz ihracının belirli koşulları var. Yani, mesela, bu ülkeden 100 milyon doları istediğiniz gibi çıkarıyorsunuz. Şimdi, Türkiye'ye döviz ithali serbest. Bir gereksizlik söz konusu burada, çok serbest diye yeni bir kanun çıkarıyoruz biz ama Türkiye'deki döviz ihracı kayda bağlı, istediğiniz gibi... Mesela, gümrükten çıkarırken parayı yakalanan, o parayı...

RECAİ BERBER (Manisa) – Kayda bağlı da izne tabi değil, transferler izne tabi değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 50 bin doların altındaki transferler ve üstündeki transferler olmak üzere...

RECAİ BERBER (Manisa) – İzne tabi değil benim bildiğim, kambiyo rejimi serbest.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, eğer ihracat bedeli gönderiyorsanız, diğer bedeller gönderiyorsanız, hizmet bedeli gönderiyorsanız izne tabi değil... Mesela, siz bavulla 10 milyon dolar geçirebilir misiniz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Götürseniz de gittiğiniz ülkede sorarlar zaten, öyle bir şey yok ki. Yani, buradan çıkarsanız, orada, bir ülkeye gideceksiniz...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, muhakkak hangi götürdüğünüze de bağlı.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 130

RECAİ BERBER (Manisa) – Bankadan gitmesiyle bavulla gitmesi arasında çok fark var. Bankadan meşrudur yani serbesttir, demek istediğim o. Bugün istediğiniz kadar para getirebiliyorsunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bakın, o zaman kambiyo mevzuatını tekrar anlatmam gerekiyor. Mesela, diyelim ki siz gittiniz İş Bankasına, “Ben 100 milyon doları İsviçre’ye göndereceğim.” dediğiniz an gönderemiyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Limiti var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, hayır, 50 bin dolar limitinden, 10 bin dolar limitinden... Ama benim sürem gidiyor yani kambiyo mevzuatını başka bir zaman tartışalım sizinle.

Şimdi, bu gelen paranın ihracatındaki bütün kaybı da kaldırıyorsunuz farkında mısınız? Yani, döviz ithali serbest ama “İstediğin gibi de götürebilirsin.” derken bu sefer döviz ihracıyla alakalı... Çünkü, döviz ithalinde eğer uymazsanız maktu bir ceza var, 5 bin liraya falan indirdiniz ama ihracatına müsadere edilmesi cezası söz konusu, bir kere bu elden kalkmış oluyor. Yani, kambiyo da azıcık kalmış olan sınırların tamamı çıkmış oluyor.

İkinci mesele, “Getir, istediğini yap.” diyorsunuz. Mesela, siz bunu getirirken sizin bir izin mekanizmanız söz konusu değil. Anlıyorum ki 5-6 büyük işlem var ve benim anladığım kadarıyla, kanunun ruhunu okuduğum kadarıyla gelen para yabancılarla birlikte Türklere ait. Buna “bıyıklı sermaye” denir. Yani, Türklere ait kaynağı belli olmayan, vergiden kaçırılmış veya suç teşkil eden paralar yurt dışından aslında kredi olarak getirilirdi eskiden. Mesela, yurt dışından döviz kredisi olarak getirilen paraların bir kısmı yurt içinde yerleşik kişilere aittir ve bu bir kazançtır, en hafif deyişle de vergiden kaçırılmıştır, daha ağır şeyler var. Şimdi, siz selektif olarak seçemiyorsunuz. Mesela, bu aralar cemaatle çok mücadele ediyorsunuz ya, cemaat geldi, 10 milyar dolar parayı getirdi Türkiye’ye, 50 tane de adamın hesabına bunu yatırdı. Siz “Vay, para geldi.” diye gidip de soruşturma yaptığınızda çıkacak şu kanunu gösterecek, 8 tane kanuna göre hiçbir işlem yapamıyorsunuz. Tapu Kanunu’na göre mi araştırma yapacaksınız? PKK getirdi, 50 tane hesaba parayı dağıttı ve yurt içindeki tedarikçilerine parayı dağıtıyor. İŞİD, ne diyeceksiniz? Bir şey demeye imkânınız kalmadı ki. Bütün yasalara göre bunu getirdiği sürece hiçbir şey dememe şeyini... Siz sanıyorsunuz ki sadece bu kanunu sizin dediğiniz adamlara getirdiniz. Kanun çıktı mı herkese? Yani böyle bir para geldiğinde sizin bir hesap sorma şansınız kaldı mı? Böyle bir şansınız kalmadı. Şimdi, biz bu dünyada yalnız değiliz, bir de bir sürü anlaşma imzaladık. Şimdi, ben anlıyorum zaten bunları -yani, dedikodu yapmak istemem ama- nasıl görüldüğünü, işin içinde ne boyutlar olduğunu. Daha fazla bir şey söylemek istemiyorum ama bilin ki anlıyorum, tahmin ediyorum detayları. Şimdi, biz, bir sürü de uluslararası anlaşmaya imza attık. Bizim bu finans sistemi -hani “globalleşme” diyorsunuz ya- kalp ve kan ilişkisidir. Şimdi siz bu bütün finans sistemini bir vücut düşünün, dışarıdan sürekli ona kan pompalıyorsunuz. Bunun finans sisteminin kalbini durdurma gibi bir problemi var. Bunun şimdiye kadar nasıl yapıldığına göre duyularımız var bizim tabii, yani gemilerle, paletlerle gelen paralar, uçaklarla gelen paralar, diplomatik pasaportların kullanıldığı şeyialarını duyuyoruz. Bunu şayia olarak söylüyorum, hani, böyle hemen “Vay efendim, böyle bir şey var mı?” dersiniz bir sürü soruşturmaya gider o.

Şimdi, bu FATF, bu GRECO, bizim boynumuza bu kanun dolayısıyla sarılacak. Umuyorum ki çok büyük tepki gösterirler yasa çıktığında. O zaman demek ki bir hazırlıkları yoktur ama -çünkü, bu Medisi başka ülkeler de takip ediyor- bu yasa çıktığında sessiz kalırlarsa demek ki bu işin içinde bir de tuzak var. O zaman işlem yapıldıktan sonra devreye girecekler. İşlem yapıldıktan sonra devreye girilmesi hâlinde Türkiye nasıl cezalandırılır? Mesela, bu işlemler belirli bankalar üzerinden yapılacak, bu bankalara çok ağır cezalar yazılacaktır. Bu bankalara çok ağır cezalar yazılmasıyla birlikte... İşte, BNP Bank’ a yazılan cezalara falan bakın yani, yakın tarihte 10-12 milyar dolar yazılan banka cezaları var. Peki, bunu biz ödemezsek ne olacak? Yurt dışındaki varlıklarımıza el konulma ihtimali var. Kara listeye alındığınızda... Şimdi, bu ülkeye para rahat gelip gidiyor, ihracat bedelini ödüyorsunuz, bir saat sonra karşı tarafta. Bir ay boyunca ödeyemeyebilirsiniz. Antibiyotik ithal edeceksiniz, bugün bir gün içinde giden paranız bir ay içinde kabul edilmeyebilir. Demin, Sayın Zekeriya Temizel çok güzel söyledi, 1 doları bir yıl boyunca soruşturabilirler. Ve bu hariciye ilişkilerin, özellikle bu tip ekonomik hariciye ilişkilerinde kolay kolay süreçler başlamıyor çünkü devlet dediğiniz ciddi bir şey ama başladıktan sonra da kolay kolay bitmiyor. Mesela, bu Reza Zarrab davasını, bugün gitse, Obama ile Tayyip Bey birbirine sarılırsa durduramaz çünkü karşıda bir hukuk devleti söz konusu. Ha, ben bu davanın politik yönü olup olmadığını da söylemiyorum ama belki Reza Zarrab gibi 20 kat, 30 kat büyüklüğünde bir belaya doğru gittiğimizi görüyoruz. Şimdi, düşünün, Türkiye’de 30 tane ihaleden rüşvet toplanmış ve bu 30 tane ihale... Türkiye’de, öyle Cayman Adaları’nda falan değil, Amsterdam’da falan diye parayı düşünün. Şimdi, o para 30 tane hesaptan gelecek, 30 kişinin hesabına ve... Çok da doğru bir şey söyledi Sayın Bakan yine, veraset ve intikal vergisinden bile şey. E, bunu vicdan kabul ediyor mu? Yani, böyle bir parayı bu şekilde getirip hesaplara... “Sermayeye bile koyma, emanet hesaplarda tutsan bile yeter.” diyor ya

İkinci büyük tehlike: Mesela, ben İranlı bir iş adamıyım...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Niye bir şey demiyor Hollanda?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O işleri anlayanlar bilirler, niye Hollanda dediğimi, niye Avusturya dediğimi. Siz sanıyorsunuz ki dünyadan kimsenin haberi yok da... Ben hani bunları hatırlayın diye söylüyorum, hatırlaması gereken insanlar, bu sorumluluğu bilmesi gereken insanlar...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hollanda niye böyle bir iş yapıyor, böyle bir para geliyor... Hollanda niye akıyor bu işi, niye bu işe giriyor?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hollanda aklamıyor, Hollanda’ya göndereneler akıyor parayı.

Sayın Başkanım, benim sürem azalıyor ama ek süre...

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyin arkadaşlar, rica ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 131

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Hollanda atlamıyor bence Hollanda takip ediyor suç verilerinin aklanmasını.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Ediyor da al götür paraları...

BAŞKAN - Arkadaşlar, süre geçiyor, lütfen...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Bakın, şimdi, Vedat Bey, ben o zaman Hollanda'daki gemi şirketini anlatırım, gerek yok, yani sen anlattırmaya çalışıyorsun. Ha, o gemi şirketinde kimin oğlunun olduğunu anlatırım, başka şeyleri anlatırım. Ben bilmeden konuşmuyorum ama hani bu aşamada gerginliğe gerek yok diye.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Başka yere götürmeyelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Tamam işte o zaman, sen götürme işte, ben "Hollanda" deyip bıraktım yani.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Mevzuata gireyim, onu anlatmayayım, bunu anlatmayayım...

BAŞKAN - Sayın Demiröz, lütfen müdahale etmeyin, rica ediyorum yani.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Anlatın yani, dinleyelim.

BAŞKAN - Özlemişsiniz Komisyonu Sayın Genel Başkan Yardımcım anladık ta...

Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Şimdi, bu paralar geldiğinde... Ben İranlı bir iş adamıyım, devrim öncesinden bizim İsviçre'de bir paramız var ve o paranın sözleşmesine göre de 1 milyar doların altında parayı kullanamıyoruz çünkü küçük yolsuzluklar olmasın diye. Bu 1 milyar dolardan 5 tane paketi buraya getirip bir gün kalıp tekrar geri götürdüğünde bu yasaya göre hiçbir şey diyemezsiniz, bir gün ya. Getiririm, burada, mesela, "İran'ı Sevenler Anonim Şirketi" diye bir anonim şirket kurarım, onun hesabına koyarım, tekrardan Bank of New York'a parayı gönderdiğimde veya Chase Manhattan'a gönderdiğimde derim ki: "Kardeşim, bu parayı gönderirken hiçbir sınırlama koyamayacaksın." O para giderken Türkiye'den aklanmış bir para olarak gider.

Yaptığınız düzenlemelerin çok ağır sonuçları var, bu halk bunun bedelini ödeyecek. Bu halk bunun bedelini öderken sizin oylarınızın düşeceğini biliyorum ama viodanen bu uyarıyı yapmak zorundayız. Gördüğüm kadarıyla, bu kanunun tamamı bu çıkan maddenin dörtte 1'i kadar önemli değil. Ve çıkarmak durumunda olduğunuzu biliyorum ama kim bu güçteyse gidin onunla bir daha konuşun. Çünkü, ekonominin durgunluğunun da farkındayız, fon ihtiyacının da farkındayız ama böyle fon ihtiyacı karşılanmaz. Daha kötü bir belaya doğru götürüyorsunuz, bu bela başımıza açıldığında da şimdiki enstrümanlar da elimizde olmayacak.

Tekrar tekrar son uyarımı yapıyorum: Gelin bu maddeyi geri çekin -çok ümidim yok ama- Türkiye'nin hayrına olacak bir yasa değildir. Ana muhalefet partisi olarak sizi uyarıyoruz. Bu yasa dolayısıyla Türkiye'nin başına geleceklerden dolayı Adalet ve Kalkınma Partisi sorumludur.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztrak, buyurun lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu, tabii, mevcut iktidar döneminde çıkarılan dördüncü varlık barışı. Yani, âdetâ bu iktidarın klasik politikalarından biri hâline geldi varlık barışları. Aslında, bunlar, bir defaya mahsus bir imkân sağlayan ama sürekliliği olmayan birtakım düzenlemeler.

Şimdi, Sayın Başbakan önümüzdeki yasayla ilgili olarak şunu söylemişti yanlış hatırlamıyorsam: "Yatırımcının önüne turkuaz halı serceğiz." O zaman biz de şunu düşünmüştük: İlk dört ayda baktık, bu yabancıların Türkiye'de yapmış oldukları yeni yatırımlar yani açmış oldukları fabrikalar, yapmış oldukları, diğer getirmiş oldukları makineler yüzde 70 oranında düşmüş sanayi sektöründe; hizmet sektöründe Sayın Bakan, yüzde 38 oranında düşmüş, toplamda da yüzde 56'lık bir gerileme var. Herhâlde biz bunların önüne bir turkuaz halı serceğiz falan derken bir de baktık ki -biraz önce Sayın Temizel gerçekten iyi bir şekilde ortaya koydu bütün gerekçeleriyle- meğer biz turkuaz halıyı kara paracıların, suçtan kaynaklanan mal varlıklarını aklamak isteyenlerin -Ceza Kanunu'nun 282'nci maddesi bu rüşvetçilerin, vergiden kaçınanların, hep benci finans sektörünün, Panama'cılarının paralarını bir şekilde aklayabilmek için çıkarıyormuşuz. Yani bu kadar 70 küsur madde burada tartışıldı, tartışıldı, sonunda bir tane geçici madde -açık söyleyeyim- bu kanunun ciddiyetini önemli ölçüde zedelemiş vaziyette.

Şimdi, başkalarının nam hesabına dahi para yatırılmasına imkân veren böyle bir düzenlemeyi neden getiriyorsunuz? Hani eski bir Hazine Müsteşarı olarak şunu hatırlıyorum: Ülke ne zaman biraz dövize sıkışsa, etrafta, ellerinde birtakım çantalarla, işte "Şurada şu kadar milyar dolar var, burada bu kadar milyar dolar var ama bu düzenlemeleri yaparsanız bunu biz memleketeye getiririz." gibi dolaşan birtakım insanlar vardır. Eğer bunlara kanılıyorsa, açık söyleyeyim buradan bir şey olmaz. Ya da burada birilerinden "Bu işi yapın, biz şu kadar para getireceğiz." diye bir adrese teslim olayı da olabilir diye insanın aklına geliyor.

Şimdi, bakıyorum, burada ne yapıyoruz? Bundan önce birtakım düzenlemeleri yapmışız. Bu düzenlemeleri yaparken demişiz ki: Bu paralar büyük bir olasılıkla yurt dışında vergiden kaçınmak için veya vergi kaçırmak için götürülmüş olan paralardır. En azından bunların bu ülkeye gelip hesaplara girmesine yani bir şekilde aklanmasına izin verirken "Şu ülkede insanların viodanını rahatlatacak, vergi ödeyenlerin, dürüst iş adamlarının viodanını rahatlatacak bir vergi alalım." Bugün bakıyoruz, burada o da yok ama dönüp baktığımız zaman dünyada şu tartışılıyor yani bu İngiltere'nin özellikle Avrupa Birliğinden çıkışının arkasında mesela deniyor ki: "Bazı iş adamlarının, bazı iş âleminin bazı kesimlerinin giderek pervasızlaşması, vergi ödememek için vergi cennetlerine paralarını götürmesi, bulundukları ülkeden kazancı sağlamalarına rağmen o ülkenin bütçesine yardım etmemeleri var, destek olmamaları var." Ama bugün dönüp baktığımız zaman bu düzenlemeyle biz bu insanları, bu tür insanları bir kere daha mükafatlandırıyoruz. Yani kamu viodanının böyle bir şeyi kabul etmesi mümkün değil. Artı, bakın Sayın Bakan şunu söyleyeyim, siz de gayet iyi biliyorsunuz tabii, bir vergicisiniz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 132

siz de: Bu tür uygulamaları yaptığınız zaman önümüzdeki dönemde vergi ödeme alışkanlığını zayıflatırsınız. Çünkü, vergi ödemeyen adama siz burada bir imkân tanıyorsunuz.

Şimdi, şu söyleniyor: "Efendim, memlekette yatırım yapılmıyor, bunlar gelsin yatırım yapsın." Ya memlekette, Türkiye'de yatırım yapılmamasının temel nedenlerinden bir tanesi hukukun üstünlüğünün ciddi şekilde erozyona uğraması. İşte aşağıda bir yasayı tartışıyoruz. Şimdi, ben şunu sorayım size Sayın Bakanım: Aşağıda tartışılan maddelerden bir tanesi şirketlere kayyum atmasını kolaylaştıran ve kayyumların da sorumluluklarını ortadan kaldıran bir düzenleme. Gidin, İstanbul'da samimi olarak hangi iş adamıyla konuşursanız konuşun dönüp size diyecektir ki: "Ya ben, benim şirketime ne zaman bir kayyum atanacak, o kayyumlar da aldıkları yüksek maaşlarla birlikte benim şirketimin içini ne zaman boşaltacak? Bu konuda ciddi şekilde endişe duyuyorum." Hatırlayın, bundan önce ta 2012'den itibaren Türkiye'de çok ilginç olayları yaşadık. 2011'den beri de dönüp baktığımız zaman bugün Türkiye'de yatırımların, özel kesim yatırımlarının tutarı enflasyondan arındırdığınız zaman 2011 seviyesinde çakılmış kalmış. Siz ihale yapmışınız, bir şirket gelmiş ihaleyi kazanmış ama bu ülkenin Başbakanı, ilgili kurullara danışma ihtiyacını dahi duymadan televizyonlarda o ihaleyi iptal etmiş; haklı, haksız ama burada hukuk işlememiş. Bugün gelip bakıyorsunuz, bugün geldiğimiz noktada Türk idaresiyle ilgili olarak fiilî durumlardan bahsediyoruz. Fiilî durum ne demek? Yasa karşısında "fiilî durum" dediğiniz andan itibaren o başka bir noktaya gider, hukuku tanımadığınız anlamına gelir. İşte böyle bir ortamda bu ülkeye yatırım gelmez.

Şimdi, ben gerçekten biraz önce değerli arkadaşlarımızın da sorduğu şu soruyu sormak istiyorum: Bir, Türk ekonomisinin ciddi sıkıntıları baş göstermiş, o belli. Yani bugün Türkiye'nin net döviz rezervleri 27,2 milyar dolar, iki aylık ithalatınıza bile yetmiyor. Yani serbestçe kullanabileceğiniz rezervler 27,2 milyar dolar. Şimdi, böyle bir döviz ihtiyacına binaen "Nasıl gelirse gelsin, ne olursa olsun ben bunu açıyorum." mu diyorsunuz? Yoksa kimden geleceği, nereden geleceği biliniyor, bunun gelmesi için gerekli ortam mı hazırlanıyor? Bir kere bu konuda tabii çok fazla bir bilgim yok ama böyle bir düzenlemeyi yaptığınız zaman, burada birkaç defa sözü geçti, FATF dediğimiz (Financial Action Task Force) sizin de gayet iyi bildiğiniz uluslararası bu yapı bir müddet sonra "Bu ülkeye bu paralar nereden geldi?" diye sormaya başlayacaktır. Bunlar neyle ilgileniyor? Kara para aklaması ve terörizmin finansmanı ile ilgili.

Şimdi, diyorsunuz ki: "Burada Ceza Kanunu'nun 282'nci maddesi uygulanmaz." Bir de şunu söylediniz biraz önce: "Para gelecek ama ben bunu delil olarak kullanmayacağım ama başka türlü dava açabilirim." Nasıl açacaksınız? Yani ortada para var, en güzel delil orada duruyor, bir başka şeyi onunla ilişkilendirip "Ben bunu dava kapsamına sokarım." diyorsun. Dava kapsamına girmek istemeyen adam sizin böyle bir şey yapabileceğinizi biliyorsa ki buradaki tabii zabıtlara da bakacaklardır, böyle bir şey yapabileceğinizi biliyorsa zaten o kapsamda gelme konusunda giderek tereddüt içinde olacaktır.

Ben şunu söyleyeyim, bu düzenleme, bir: Getirmiş olduğunuz ve ciddi teknik düzenlemeleri de içeren ve Türkiye'de işte vergi bakımından hayatı da bir miktar kolaylaştırma amacıyla yapılmış olan bu torba yasayı ciddi şekilde zedeleyecektir, itibarına gölge düşürecektir. Yetmez, bu düzenleme Türkiye'nin itibarına gölge düşürecektir. Yetmez, buradan beklediğinizi, eğer hakikaten bu adrese teslim bir düzenleme değilse beklediğinizi de alamayacaksınız, onu da söyleyeyim yani niye gelsin Körfez sermayesi kalkıp da... Şimdi bakın, hep bir Körfez sermayesi hikâyesi anlatılır. Şunu açıkça ifade edeyim: Körfez sermayesi Londra'nın kriterlerine bakar, Türkiye'yle ilgili Londra ne diyor? Ona göre gelir ya da gelmez ve ben şunu da açık gördüm geçmişte: Körfez sermayesi diğer sermayelerden de çok daha ürktür, çok daha fazla... Dolayısıyla, bu düzenlemenin Körfez sermayesinin önünü açacağı konusunda da ciddi tereddütlerim var. Bu, Türkiye'nin itibarını zedeler. Açıkça, bu düzenleme Türkiye'ye ve size çok ciddi sıkıntılara yol açar. Bu nedenle bu düzenlemenin vazgeçilmesinin ben yararlı olduğunu düşünüyorum, gecenin bu ilerleyen saatinde de sözümü daha fazla uzatmak istemiyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Üye Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztrak.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, ben de somut öneriyle sözlerime başlayacağım. Bu maddeyi çıkaralım. Bunda vebal de var gördüğümüz kadarıyla, bu ağır mübarek günlerde bu vebalın altına girmeyin diyorum. Yok, illa çıkaracağız diyorsanız ikinci önerim şu: Bu tasarıdan çıkarın, ayrı bir düzenleme olarak getirin. Niye? Bu 80 madde Genel Kurulda nasıl geçecek Sayın Bakanım? Yani bizim çoğunluğuna katıldığımız maddeler var. Bazıları su götürür, yine geçebilir ama bu madde yüzünden bu 80 maddenin Genel Kurulda geçmesi günleri alacak ve çok gergin ortamlara neden olacak. Ayrı getirin, madem illa bunu getirecekseniz bu torbadan çıkarın, ayrı bir düzenleme olarak getirin. Yani gerçekten size inanmak istiyoruz. Ama endişelerimize, sorduğumuz sorulara tatminkâr cevap bulabildik mi? Bulamadık. Sözünüzün başında yabancı sermaye, Körfez sermayesine yönelik bir düzenleme olduğunu söylediniz ama maddede yazılanlara bakıyoruz yani ikna olamıyoruz Sayın Bakanım. Yani şimdi, başkasının adına beyanda bulunabilecek. Somuta indirgeyelim yani Katarlı biri, Dubaili biri faraza Mustafa Kalaycı nam ve hesabına, Nurettin Canikli nam ve hesabına beyan ve bildirimde bulunacak. Yani bunun mantığı nerede? Yani bir Körfez sermayesiye niye böyle bir şeye başvursun?

Yine, diyorsunuz ki: "Bunu veraset ve intikal vergisine konu etmeyeceğim. Yurt dışı kredin varsa bunu bundan indirebilirsin." Nasıl bir Körfez sermayesi ki benim yurt içindeki mükellefimin yurt dışı kredisinin mahsubunda kullanabilecek bu parayı. Yine, "Amortismanlarla ilgili uygulamam, dönem kazancı saymam." diyorsunuz. Körfez sermayesi gelecekse bunları yazmanın ne gereği var o zaman? Biz açık bir şekilde ifade ediyoruz: Bu, alenen kara paraya özel ve örtülü bir af getiriyor. Yani bunun tersini ortaya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 133

koyabilecek bir açıklama göremiyoruz. Yani kara para olmadığını nasıl izah edebiliyorsunuz yani kara paraların bu yolla gelmeyeceğini nasıl garanti edebiliyorsunuz? Yani, bu konular bizi ikna etmedi Sayın Bakanım.

Bir de mesela şey demişiz, onu ifade edeyim yani: (3)'üncü fıkra ile (7)'nci fıkra çelişiyor. Niye? (3)'üncü fıkra diyor ki: "Ya, Türkiye'ye getirmesen bile yurt dışı kredi borcuna bunu mahsup edebilirsin." (7)'nci fıkra da diyor ki: "Türkiye'ye getirmediyse bak soruşturma açarım, (5)'inci fıkra hükmünü uygulayım." Yani, (7)'nci fıkra "Türkiye'ye getirmesen ben (5)'inci fıkradaki hükümleri sana uygulayım." diyor. (8)'inci fıkra ilgili kurum ve kuruluşlara "Denilenleri yapmak mecburiyetinde." diyor. Niye böyle bir gerek diyor yani eğer çok masum bir düzenlemeyse yani bütün bu ifadeleri yazma gereğini niye duyuyorsunuz Sayın Bakanım?

Yine, şunu ifade edeceğim: Kara para değilse, masumsa niye geçici düzenleme yapıyorsunuz daimi bir düzenleme yapın ki önümde, geçmişte çıkardığınız kanunlar var. İşte, 2008'de 5811'de bir düzenleme yaptınız ki onlara göre bu hepten yani vergi yok, sorgu yok, şey yok yani başkasının adına getirebiliyorsun, epey farklılıklar var ama ana amaç hep varlık barışıyla ilgili. 2009'da 5917'yle süreyi uzattınız, 30 Eylül 2009'a kadar uzattınız. Olmadı, Bakanlar Kurulunun yetkisiyle 31/12/2009'a kadar uzattınız; olmadı, 6111'le beyanlarını yerine getirmeyenlere yeni haklar verdiniz, Nisan 2011'e kadar uzattınız. Bu müstakil bir kanundu. Daha sonra Gelir Vergisi Kanunu'na ekleme yapan yeni bir düzenleme yaptınız 6486'yla, 2013 yılında. Yine, süre uzatımına gittiniz Bakanlar Kurulu kararıyla. Şimdi, o Maliye Bakanının yaptığı açıklamalardan uygulamanın sonuçlarını da görebiliyoruz. Mesela, 5 Temmuz 2010 tarihli uygulama sonuçları, Bakanlığın verdiği, 47 milyar beyan edilen varlık var, tahakkuk eden vergi 1,5 milyar yani bir vergi de almışız o zaman. Bunun gerçi 1 milyarını tahsil edebilmişiz. Yine, 2013'te toplam bildirim 69 milyar, vergi tahakkuku 1 milyar 400 civarında, tahsil de 217 milyon lira yani tahsil epeyce de düşmüş. Yani, bir yandan da istediğimiz sonucu tam elde edemiyoruz.

Aynı şeyleri tekrar tekrar ben de söylemeyeceğim. Yani konu çok net, yazılanlar itibarıyla konu çok net. Sadece (5)'inci fıkra dahi bunun kara paranın gelebilmesine imkân sağlamaya yönelik bir düzenleme olduğunu ortaya koyuyor. Yani şey dememiz ortadan kaldırmıyor, sizin üzerine basa basa "Sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı ben bunları uygulamayacağım." demeniz kurtarmıyor Sayın Bakanım yani, neticede "Gelebilirsin." diyorun yani, "Ne olursan ol parayı getirebilirsin, sana büyük fırsat veriyorum." diyorun. Aynı bir düzenleme yapmanızı tavsiye ediyorum illa ki "Çıkaracağız." diyorsanız ama tümüyle tasarıdan çıkarılması bizim önerimiz, önerge de verdik, biraz sonra önergemiz de okunacak.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Kalaycı.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, hepinize selam ve saygılarımı iletiyorum.

Tabii, arkadaşlarımızın hakikaten dediklerinin hepsine yürekten katılıyorum, tekrardan kaçınmak istiyorum ama söyleyeceğim bu cümleler, ne olur yani kişilere özgü, şahıslara özgü değil, genel ifade olarak yasalarda geçtiği için, yani daha doğrusu teorik anlamda parlamento hukukunda geçtiği için söylüyorum.

Bir, parlamento hukuku temel ilkelerine göre diyor ki: "Ahlaksız yasa olmaz. Bir yasanın önce ahlakla iç içe olması lazım. Yani yasayla ahlaksızlığı düzenleyemezsiniz."

Şimdi, buna baktığımız zaman, kişi ahlaklı davranamamış, namuslu davranamamış, parayı kaçırmış, efendim biz şimdi diyoruz ki: "Gel kardeşim, sen parayı getir de biz sana karşı hiçbir soruşturmaya izin vermeyeceğiz." Onun için yasa koyucu ahlaklı yasa yapar, ahlaksız yasa yapmaz, yapmaması lazım. İstenen bu aslında, yani yasa koyucudan beklenen bu.

Hatta onunla ilgili nur içerisinde yatsın rahmetli Hocamız Şener Akyol derdi ki: "Dürüstlük ilkesi... Hakkın kötüye kullanılması yasağı..." Burada Parlamento acaba hakkını kötüye kullanmıyor mu? Dürüstlük ilkesine tam ters bir işlem yapmıyor mu? Bu açıdan bunu düşünmek lazım.

Kanun niçin yapılır? Kamu yararı gereğince yapılır. Yani bu kamunun ne yararı var bu paranın getirilmesinde? Vatandaş geldi, bu akşam getirdi, talimatla bir saatte geldi, ertesi güne kalmaz, ikinci talimatla da gönderir. Burada hangi kamu yararı var? Burada kamu yararı mı var, yoksa kişisel yararlar mı var? Kişisel yararlar da kaç kişinin kişisel yararı var? Bu açıdan bu gerçekten sıkıntılı bir durum. Yani hangi kişisel ihtiyaçtan kaynaklanıyor veya hangi toplumsal ihtiyaçtan kaynaklanıyor? Buradaki kamu yararı ölçütünü değerli arkadaşlarımız anlattılar, ben bir türlü yakalayamadım kamu yararını, sizler anlattınız, o kamu yararı ölçütünü ben de yakalayamadım ama yakaladığım bir şey oldu.

Gerekçelerinizi hemen ben izninizle okuyorum, 3 tane gerekçe saydınız: Bir, yatırım açısından. Arkadaşlar, 81 tane ilimiz var şu anda, 81 ilimizde yatırıma bakıyoruz, Şırnak'a vatandaş yatırım yapıyor mu? Veya Güneydoğu'ya, Doğu Anadolu'ya yatırıma bakıyoruz, İç Anadolu'ya, Ege'ye, neye bakıyor vatandaş? Diyor ki: "Bana güvenliği sağlayabilecek olan hangi il varsa ben oraya yatırım yaparım." Biz kendi 7 bölgemizde bunu kriter alıyor isek diğer ülkelerde bulunan para, yani daha doğrusu yatırımcı, istihdamcı, gerçekten yatırım yapmak isteyen kişi de der ki: "Ya, arkadaş, ben gidip şu anda Türkiye'de niçin yatırım yapayım, her gün bombalar patlıyor?" Efendim, bakıyoruz, her gün terör var, sınırları kevgir gibi, her gün terör örgütleri sınırlarından girip çıkıyor. Efendim, siyasi iktidarın aleyhine karar veren savcısı cezaevinde, hâkimi cezaevinde, işlem yapan emniyeti cezaevinde, sevmediği konuyu haber yapan televizyonu kapatıyor, para cezası kesiyor veya muhaliflerin şirketlerine kayyum atanarak mal varlığına el konuluyor, milletvekilinin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 134

dokunulmazlığını kaldırıyor, tweet atıyor, yakalanıyor, cezaevine atılıyor. Yani böyle bir yerde Allah rızası için akliselim olan hangi yatırımcı gelir yatırım yapar?

Çok güzel bir söz var, diyor ki: "İktisadi güvenlik, iktisadi istikrar hukuki güvenliği gerektirir. Hukuki güvenliğin, hukuk güvencesinin olmadığı bir yere para da gitmez, istihdam da yapılmaz, düzen de sağlanmaz, adalet de sağlanmaz."

Şimdi, adaletin, hukukun üstünlüğünün, demokrasinin, özgürlüklerin egemen olmadığı bir ülkeye kimse gelip yatırım yapmaz. Keşke yatırım yapsalar da biz de burada mahcup olsak, temennimiz o, mahcup olmayı çok isterim gerçekten. Ama dışarıda hiç istihdamlı olmayan, işveren olmayan birisiyle konuşursanız da hiç kimse gayet rahat... Vatandaş bizde turist olarak gelip burada tatilini yapmıyor, yapmaktan korkuyor. Tatilini yapmaktan korkan bir işveren gelip nasıl yatırımını yapar? Yani bu yatırım yapma gerekçeniz bu argümanlarla çürütülüyor. Ama dediğiniz şu laf doğru: "Gelen para rahatlıkla çıkmayı da istiyor, onun için bize..." Doğru, işte kara para zaten bunu istiyor, ben legalleşeyim, legalleşme yoluyla da çıkmak isterim.

Onun için buraya -hele hele bir önceki değerli hatip arkadaşımız da söyledi- bu aziz mübarek ramazan günü böyle bir yasayı getirmeyin, bari başka bir dönemde getirin. Yani diyeceksiniz "Allah'ın her günü eşittir." Doğru ama aslında gelmemesinde, geri alınmasında yarar var diyorum, sözümü burada bitiriyorum

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; yine sabaha karşı bir saatte böyle hassas, ülke açısından genel değerlendirmelerde oldukça önem taşıyan bir tasarı maddesiyle ilgili görüşüyoruz. Ama bunun sonu dileriz ve umarız ki akliselimizin galip çıkacağı ve akliselimle verilecek olan bir karar sonrasında kısa süreli menfaatlerin uzun süreli ve kalıcı kayıplara sebep olmayacak bir anlayışın uygulanmasını da beraberinde getireceğini düşünerek veya düşünmek isteyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, Körfez ülkeleriyle, oradaki var olan kaynakların Türkiye'ye gelişyle ilgili beklentilerini sanırım geçtiğimiz haftalardaki yaptığı sunumlarında da dile getirmişlerdi. Körfez ülkelerinin Türkiye'ye gelmesi, burada yatırım yapması için yıllardır çeşitli alternatifler, oradaki kaynağın gelmesi için çok çeşitli yatırım alanları oluşturuldu. Yani menkul kıymet açısından baktığınızda, sukukla başlayan veyahut Türkiye'nin en önemli kamu şirketlerinin satışı sırasındaki verilen öncelikler ve haklarla beraber değerlendirdiğimizde, her zaman için bu şirketlerle veya bu sermayeyle ilgili ön açıcı kararlar ve ön açıcı eylemler rahatlıkla kendini gösterebildi.

"Hesapsızca, istediğiniz gibi gelin, kalın." diyen ülke örnekleri var mı diye şöyle bir baktığımda, ben İtalya'da buna benzer bir örnek gördüm. Ama İtalya'daki örnek şunu getiriyor: "Parayı getirdiğinizde, kaynağı getirdiğinizde en az iki yıl geldiğiniz ülkede kalacaksınız." diyor. Yani geldiğin zaman veya teşviki hak ettiğin zaman o ülkenin kendi kaynak ihtiyacı ve o ülkedeki kullanım açısından bir süre ortaya konmuştu, bunu dile getiriyor.

Şimdi, müsaade ederseniz, ben bütün arkadaşlar konuşurken hiç kimseye birbiri arasında bir şey yaşatmadım. O yüzden, Sevgili Başkan, tüm arkadaşların da o sükûnet içinde dinlemesini rica ediyorum, aynı Garo Bey'in beni uyardığı gibi sevgili milletvekilimizden.

Şimdi, böyle bir örnek kendini göstermişti. Onun akabinde şunu sorgulamak veya sormak istiyorum. Şimdiye kadar, tabii, Türkiye'ye nakit kaynak girişiyle ilgili açtığınız, o ne olursan olun, kim olursan olun, hangi yolla gelersen gel, gel mantığının içeriğinde bir de şu var: Yani altın, döviz, menkul kıymet için bankaya bildirim olduğu gibi, bir de alacaklar yani bu yurt dışındaki alacaklar ve oradaki gayrimenkulle ilgili vergi dairesine yapılan bir beyan ve bunun da bir yıl içinde satılıp veya alacağın tahsilıyla getirilmesi var. Şimdi, yani yine bir Körfez sermayesinin hangi alacağı, hangi şirketten var ve Türkiye'ye kaynak olarak getirilmesi böyle payelendirilecek? Veyahut 31 Aralık 2016'ya kadar yurt dışında var olan gayrimenkulünü satmak üzere beyan edip yani Almanya'da 100 bin marklık bir yeri olan bir kişi, neden gelsin "Benim 100 bin marklık yerim var, bunu satacağım şimdiden de size beyan ediyorum, onun parasını da getirip vatandaş A'ya vereceğim." desin sorgulamalarına açıkçası birkaç gündür, bunu okuduktan sonra ve bunu neden yapacağının temelini araştırmaya çalışıyorum. Öyle baktığınız zaman, o zaman diyorsunuz ki: Demek ki birileri şirketler veya mükellefiyet açısından baktığınızda, farklı ülkelerdeki birtakım varlıkları belli zorunluluklardan dolayı bu ülkeye getirmek ve bunu da burada tescil etmek noktasında bir süreç arayışı içinde, burada da onun yasal altyapısı mı hazırlanıyor?

Bir taraftan da şimdi baktığınızda yine bu menkullerle ilgili mevcut durumda bir tevsik zorunluluğu olmadığı için yasanın işleme sürecinde gidip gelecek ve hareket edecek birtakım yolların alternatifleri de hazırlanıyor mu diye açıkçası sorgulama ve onun cevabını arama ihtiyacı ortaya çıkıyor.

Şimdi Sayın Bakan, bundan birkaç ay önce, önce İsviçre'de "Swiss Leaks" diye başlayan ve daha sonra bunu Panama belgeleriyle bütünleştiren bir süreç işledi. Bu süreci arkadaşlarımız dile getirdiler ve işte milyonlarca doküman, bu dokümanın içerisinde 2,6 terabayta varan bilgilerin olduğu ve bilgiler araştırıldığı zaman da bu mal varlıklarının nasıl saklandığı, işte vergiden kaçınma, kaçırma noktasındaki ortaya çıkan tercihlerin neleri yaşattığı açıklanan veya bilgilerin sunumunda ortaya çıkan konular.

Şimdi, buradaki bu konuyu, ben bizim Türkiye'deki mükelleflerin sorumlulukları açısından bu gelişmelerin nasıl etkilendiğini belli normlarla anlatmak istiyorum ve bunun şüphesini de duyduğumu da dile getirmek istiyorum, bu düzenlemenin hazırlayıcısı olarak. Şimdi, bizdeki tam mükellef, gerçek kişiler yurt dışında elde ettikleri gelirleri Türkiye'de yıllık beyanlarında göstermek zorundalar. Doğru muyum? Yani yurt dışında da bu geliri elde etseler getirip Türkiye'de bunu göstermek zorundalar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 135

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Vergiye tabi gelirlerini.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Vergiye tabi gelirlerini.

Yine, altı aydan fazla Türkiye’de oturdukları için yerleşmiş sayılan kişilerin de yine Türk mevzuatı dâhilinde tam mükellef statüsünde böyle bir sorumlulukları var. Şimdi, buna bağlı olarak baktığınızda OECD ve Avrupa Konseyi’nin öncülüğünde hazırlanmış olan ülkeler arası bilgi paylaşımının ortak raporlamanın bir süreci var. 93 ülkenin bu konuda G-20 Liderler Zirvesi’nde de 3 Kasım 2011’de imzaladığı ve bu imza sonrasında da birçok ülkenin taraf olduğu, bizim de burada taraf olduğumuz bir düzenleme var. Şimdi, bu düzenlenin getirdiği birtakım sorumluluklar kendini gösteriyor. Özellikle işte, bu yıl başından itibaren ortaya çıkan tabloda.

Yine mevzuatımızda SFS denilen kontrol edilen yabancı kurum düzenlemesi var. Şimdi, bu kontrol edilen yabancı kurumun da kuralları var. Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre bu kurumlardan yani vergi cenneti veyahut vergi avantajı olarak ortaya çıkan Türkiye’ye göre de düşük vergi verilen ülkelerdeki kuruluş şirketlerden sağlanan kazançların da Türkiye’de bir gelir vergisine tabi olma zorunluluğu var. Şimdi, hepsine bu şekilde baktığınız zaman da bu kontrol edilen yabancı kurum kazançlarının mükellefler açısından baktığınızda birtakım sorumluluklar yüklediği ve yine önümüzdeki dönemde hem İsviçre’deki uygulamaların hem de bu beyan zorunluluğunun ortaya koyduğu birtakım gereklilikler var. Yani böyle bir düzenleme hem Avrupa Konseyi ve işte, OECD uygulamalarıyla gelen hem de bu SFS’den kaynaklanan zorunlulukla birtakım kaynakların Türkiye’de veya çıkmış oradan mükellef olarak gelir elde edilmişse Türkiye’de hazırlanan bu altyapıyla kendine bir süreç hazırlama ihtiyacının neticesi çıktığını düşünüyorum. Yine söylüyorum yani bana bu gayrimenkul konusunda... Yine bunun içinde mesela neden gayrimenkul var, bunun değeri neye göre hesaplanıyor? Ve öyle bir şey var ki, o gayrimenkulü yurt dışında sattığı zaman borcuna karşı onu kapatabiliyor veya alacağına buradaki borcunu kapatabiliyor. Bu nasıl bir Körfez şirkettir ki, Türkiye’de şirketi var, işte başka ülkede gayrimenkulü var, ticaretinden alacağı var ve ondan sonra bunların hepsini Türkiye’de kapattı mı her türlü vergiden muaf oluyor. Bunların bir açıklaması ve tutarlılığını da göremiyorum. O zaman, bunların açıklamasını göremediğimiz zaman da maalesef, hukuk dışı suça isnat edilmiş kazançlarla ortaya çıkacak olan bir para kaynağının Türkiye’de kendine bir cennetten öte, bu cennetin yaratacağı çok daha farklı bir şartı sağlayacağı ama bize sonraki dönemde bunun bir cehennem azabı gibi karşımıza çıkacağını, yaşatmasından rahatsızlık duyduğumuzu ve bütün arkadaşlarımızın da o duyarlılıkla bu kanun maddesi için vereceğiniz bundan sonraki kararda bu duyarlılığı ortaya koymanızı temenni ediyorum.

Çok geç oldu, tekrarlara da kaçmak istemiyorum ama mevcut uygulamalar ve hatta hatta inşaat şirketleri, -çok uzun bir zamandır bütün şirketler üzerinden değerlendirerek- uluslararası inşaat yapan firmaların bile buradaki bu gelişen mükellefiyet içindeki yansımalarıyla ne gelecek diye de sorgulayarak aslında bunu devam etmeye ihtiyaç var. Ama diğer arkadaşlarımızın da paylaşacakları vardır.

Ben dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yedekci, buyurun lütfen.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle şunu söylemek isterim: Ben Plan ve Bütçe Komisyonunu yakından takip etmeye çalışan bir milletvekili olarak, Sayın Bakana teşekkür ediyorum. Daha önce kadınla ilgili bir konuda Millî Savunma Bakanıyla görüşmek zorunda kalmıştık. Kendi alanındaki bir konuyu gelip dinleme duyarlılığı göstermesi ve nezaketle herkese cevap vermeye gayret ediyor olması bence takdire şayandır.

Şimdi, biliyorsunuz, Atatürk Havalimanı’nda önemli bir patlama oldu, vatandaşlarımız hayatını kaybetti. Elbette Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük bir devlet, terörle teslim olmayacaktır. Şimdi, uluslararası camiada bu durum anılmakta. Ya Türkiye uluslararası camiada bir yeri olan ve yaşadığı terör olayları dünyada başka ülkelerde de anılan bir ülke. Ama mesela, bugün, biraz önce İstanbul Bahçelievler Meltem Caddesi’nde bir market yakınına yine bir molotofkokteyli atıldı. Yani Türkiye artık bir terör ülkesi hâline getirilmeye çalışılıyor. Bir yandan da işte, bugün üzerinde görüşülmeye çalışılan belki de bir kara para cenneti hâline getirilmeye çalışılıyor. Ben altı soru sormak istiyorum müsaade ederseniz Sayın Bakanım size.

Diğer ülkelerde bu durum nasıl oluyor? Mesela, Yunanistan çok zor bir ekonomik darboğazdan geçti, kara parayı ülkesine getirip sonra bunu göndermeyi düşünemedi mi acaba?

Bir de giriş çıkışlarda hiçbir vergi alınmıyor olması biraz anormal bir durum değil mi yüzde 2 bile olsa bir vergi alınması gerekmez mi? Biraz önce sizin açıklamalarınıza dayanarak şunu da söylemek istiyorum: “Olmayan kanunu uygulamayacağız.” diyorsunuz ben bu kısmı anlamadım.

İkincisi; silah, eroin, fuhuş bu tür paralardan gelmediğini nereden bileceğiz o paraların?

Üçüncüsü, bu hâliyle, bu insanları yani Türkiye’de yaşayan insanları, en azından kendi ülkemizdeki insanları kayıt dışı ekonomik işler yapmaya teşvik etmiyor mu bu yeni düzenleme?

Dördüncüsü, kişiler kendilerini yurt dışındaymış gibi gösterip kara para aklaması yapabilir mi ve bunun için herhangi bir önlem alındı mı? Yani, bu, biliyorsunuz, mesela yatılarda falan çok yapılıyor, Amerikan bayrağı çekiliyor ama aslında sahibi Türk oluyor gibi. Mesela, Türkiye’dekiler de belki yurt dışından daha kolay geliyor diye Türkiye’deki paralar da yurt dışına gidip geri gelebilir mi? Bu benim aklıma geldi, kim bilir onların aklına neler gelir.

Beşincisi: Bu kadar güzide bir ülke, yeni ve kirli bir para, kara para cenneti hâline getirilmeye mi çalışılıyor?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 136

Altıncısı: Hepimiz faniyiz -bu size özel bir soru, kişisel bir soru, cevaplayabilirsiniz- ve zaman hızla geçiyor ve bir süre sonra sizin de Bakanlığınız sona erecek. Siyasi tarihe ülkemizi kara para cennetine çeviren bir bakan olarak geçmekten endişe etmiyor musunuz?

Teşekkür ederim. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yedekçi.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, konuyla ilgili dün geneli üzerinde konuşurken uzun uzun değindik ama bugün siz varsınız, buradayken de birkaç şeyin altını çizmek isteriz. Konuşmanızın bir bölümünde özellikle bu düzenlemeyle Körfez ülkelerinde bulunan servetlerin ülkemize gelmesi ve yatırıma dönüştürülmesiyle ilgili bir açıklamada bulundunuz. Daha önceki dönemlerde 2008, 2011, 2013 yıllarında, 2014 yılının Temmuz, Ağustos aylarında da burada yine buna benzer düzenlemeler yapıldı. Şu andaki bu yapılan düzenlemelerden ne kadar para geldi? Bununla ilgili elinizde bir rakam var mı, onu öğrenmek isteriz, konuşmanızın sonunda onları bilmek isteriz. 2008, 2011, 2013 ve 2014 yıllarında yapılan düzenlemelerde gelen kaynak ne kadar, para miktarı ne kadardır? Onları, bir defa, öğrenmek isteriz.

Bugünkü koşullarda yani sürekli gerek Başbakan, gerek Cumhurbaşkanı, gerek sizler ve bakanlar her kürsüye çıktığınızda, çeşitli televizyonlarda şunu söylüyorsunuz: “Türkiye’de işler gayet iyi, her şey yolunda gidiyor.” Dolayısıyla, böyle bir şeye neden ihtiyaç var? Bunu anlamakta oldukça zorlanıyoruz.

Bu kadar büyük kolaylıklar gösterilerek eğer dışarıdan kaynak getirilmesiyle ilgili bu kadar büyük fedakârlıklar yapılıyorsa, bu kadar büyük imtiyazlar hazırlanıyorsa o zaman demek ki Türkiye’de işler aslında iyi gitmiyor, ekonomi iyi gitmiyor, belli bir tıkanıklık var ve dışarıdan bir kaynağa da ihtiyaç var. Onun gelmesi gerekiyor ki Türkiye’de bir ferahlık olsun. Evet, şu anda da bizim mevzuatımız zaten dışarıdan para gelmesine, kaynak gelmesine engel herhangi bir şey teşkil etmiyor. Gelebilir, legal yollardan banka havaleleriyle Türkiye’ye kaynak gelir ve burada yatırıma dönüşür. Zaten geçtiğimiz 2015 yılında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bir genelge yayınladı. Gümrüklerden beyan usulüyle istedikleri kadar parayı getirip orada içeriye girebilir, böyle bir genelge var zaten yani. E, şimdi bu genelge ortada olmasına rağmen bir yasal düzenleme yapmak... Neden böyle bir şeye ihtiyaç duyuldu? Bunu da tabii ki sizden öğrenmek isteriz.

Ama, şunu bilmeniz gerekiyor: Bu düzenlemeyle birlikte, yurt dışında, özellikle OECD ülkelerinde Türkiye’nin uluslararası kuruluşlar nezdinde çok zor durumda kalacağı çünkü Türkiye’nin tam bir kara para cenneti olacağı, hâline geleceğiyle ilgili ciddi endişeler ve kaygılar var. O nedenle, bu düzenlemenin geri çekilmesi gerekir. Sayın Kalaycı mı söyledi veya da Sayın Hocamız Mehmet Bey mi söyledi, bunun buradan çıkartılıp, bu yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili yasa tasarısının içerisinde kamufle edilerek çıkartılması yerine, ayrı bir madde yapılarak getirilmesinin çok faydası olacağını düşünüyoruz. O zaman daha rahat bunu savunma şansınız olabilir. Bu burada çok eğreti duruyor ve iyi niyetle hazırlanmış olan bu torba kanunu biraz daha sıkıntı getiriyor. O nedenle, bu maddenin çıkartılmasını talep ediyoruz ve istiyoruz ama göreceğiz. Biz özellikle Panama olayı olmasaydı böyle bir düzenleme gelecek miydi, gelmeyecek miydi onu bilemiyoruz yani. Ama, Panama olayından sonra kimi iş adamlarının, özellikle Hükûmetinize yakın kimi iş adamlarının yarın karşılaşabilecekleri sorunlar ve problemlerden dolayı da “Acaba Hükûmete de yansiyabilir mi?” endişesi ve kaygısıyla bu düzenlemenin yapıldığını düşünüyoruz. Bu da bizim özellikle uluslararası alanda ciddi itibar kaybımıza neden olacağını düşünüyorum.

Ben bunun geri çekilmesini ve ayrı bir tasarı olarak getirilerek müzakere edilmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, sayın bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özellikle şu ana kadar 70’in üzerinde, 75 madde üzerinde tartışarak, bazen orta yolu bularak çok kıymetli bir çalışma yaptık, hepinize teşekkür ediyorum ama bu çalışmanın şimdi bu maddeyi, muhalefetin hemfikir olarak karşı çıktığı ve geri çekilmesini istediği bir maddeyi içine katmadan sonuçlandırılmasının iyi olacağını düşünüyorum. Öncelikle şunu vurgulamak isterim: Gerçekten, ekonominin reel rakamlarının ne kadar kötü olduğunu bundan daha iyi anlatacak herhâlde bir başka düzenleme olamaz. Bu kadar sorgusuz sualsiz, incelemesiz, soruşturmasız, sadece Körfez sermayesi gelsin diye böyle bir düzenlemenin çıkarılması Türkiye’yi son derece zor durumda bırakacak dışarıda, itibar açısından olsun, “kara para cenneti” olarak adlandırılmak açısından olsun. Böyle bir düzenleme gerçekten ekonomimizin, özellikle döviz dengesinin ne kadar kötüye gitmekte olduğunu hepimize gösterecektir.

Ben dün de vurgulamıştım, bir kere daha kayda geçirmek isterim ki yatırım gelmesi, sermaye gelmesi hepimizin arzusudur, istegidir ama bunun olabilmesi için Türkiye’deki diğer parametrelerin düzgün olması gerekir. Dün ben ve diğer arkadaşlarım bu konuşmaları yaptıktan birkaç saat sonra maalesef hepimizi acıya boğan İstanbul Atatürk Havalimanı’ndaki üzücü saldırılar gerçekleşti. Son bir yıl içinde buna benzer, bilebildiğim kadarıyla, yurttaşlarımızın, sadece kendi yurttaşlarımız değil ama yabancıların da canını alan 10 tane bu tür saldırı oldu. Can güvenliğinin bu kadar tehlikede olduğu bir ülkeye hangi koşulları sağlarsak sağlayalım, hangi halıyı serersek serelim yatırımın, sermayenin gelmesi kolay değil. Üstüne üstlük bir kere daha vurguluyorum ki demokrasi, hukuk devleti, hukukun üstünlüğü gibi ilkelerin -işte, az önce bitti Genel Kurul ama yarın da devam edecek- yargı bağımsızlığının maalesef konuşulmadığı bir ülkeye, dediğim gibi, Körfez sermayesinin de öyle kolay geleceği düşüncesinde değilim. Üstüne üstlük ben de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 137

ortaya çıkacak olan... Yani, şu andaki tartışmalar ve daha sonrasında -kamuoyu zaten tartışmaya başladı, basın, akademisyenler; biz Mediste tartışıyoruz- "Türkiye kara para cenneti oluyor." olması şeklindeki bir süreç bence gelecek olan para varsa bunun da gelişini engelleyecektir. Yani, dünyada böyle bir algının yaygınlaşması, özellikle üyesi de olduğumuz OECD'de ve FATF kurumunda zaten bir takipte olan Türkiye'nin durumunun daha da kötüleşmesine neden olacak ve bu uluslararası finans çevreleri tarafından da yakından izlenecektir diye düşünüyorum.

Ben az önce Bihlun Hanım'ın vurgu yaptığı konuyu bir kez daha dikkatinize getirmek istiyorum, o da -o İtalya örneğini verdi ama eminim başka örnekler de bulunabilir- bu tür durumlarda gelen paranın gidişini engelleyecek tedbirler, süre koymalar vesaire gibi önlemler alınabilirken bu düzenlemede hiç böyle bir şeyin olmaması düşündürücüdür. Bu düzenleme Uluslararası Yolsuzluk Endeksi'nde giderek aşağı seviyelere inen ülkemizi daha da kötü durumlara itecektir diye düşünüyorum. Ben de bu tartışmayı izlerken işte yeni Panama yeni Seyşeller ve bahsi geçen bu vergisiz kara para cennetlerinden biri artık Türkiye mi olacak endişesini taşıyorum. Ben de diğer arkadaşlarım gibi bu düzenlemeden vazgeçilmesini ve üzerinde şu ana kadar bir mutabakat sağladığımız 75 maddelik tasarının kabulünün ve bunun ayrıca değerlendirilmesinin daha iyi olacağını düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım; ben dün Sayın Maliye Bakanının açıklamalarından daha farklı anlamlar çıkarmıştım ama bugünkü sizin açıklamalarınız çok daha doğru ve bugünkü tekrar okumalarından çok daha farklı bir olay gördüm. Bu, bana göre herhâlde bu Meclisin şimdiye kadar gördüğü en cesur maddedir çünkü bu uluslararası sisteme isyandır. Çok önemli bir madde bu, gerçekten öyle. Bu tarihî bir olaydır. Yani, buradaki milletvekilleri, aşağıda da bu kabul edilirse tarihî bir olay gerçekleştiriyorlar. Yani, dünya para sistemine, uluslararası sisteme isyan eden bir Türkiye var. Gerçekten yani bunu samimi söylüyorum, bunu başarabilirse Türkiye müthiş bir şey başarmış olacak. Bakın, uluslararası sistem, para sisteminde dolar rezerv paradır, onun üzerine kuruludur ve Amerika rezerv parayı korumak için her şeyi yapar yani asker beslemesinin sebebi bile rezerv paradır, doları korumaktır. Dolar altına bağlı olmaktan çıkmıştır Bretton Woods'tan çıkmıştır, üretimden çıkmıştır, dolar bugün karşılıksız basılabilen bir paradır, karşılıksız basılabilir. 2008 krizinde 825 milyar dolar M1 vardı, M1 karşılığı 825 milyar dolar vardı, 2013'te bu 3,5 trilyon dolar oldu. Karşılıksız bastı, değeri bir miktar düştü –yüzde 30'larda- ama Amerika karşılıksız 4 misli para basabildi. Amerika doları koruyabilmek için, doları rezerv para olarak koruyabilmek için her şeyi yapar, yapıyor da. Birçok savaşın sebebi de odur. Bugün Kuzey Kore'yle yaşananlar ya da geçmişte Irak'la yaşananlar bundan dolayı olmuştur, o sisteme karşı çıkmalarından dolayı olmuştur. Bakın, Çin, Japonya gibi ülkelerin elinde çok büyük paralar var, dolarlar var, dolar karşılığı kâğıtlar var ama hiçbirisi isyan edemiyor. İsviçre, biliyorsunuz yakın tarihlere kadar kara para aklayan bir ülke idi yani İsviçre bankacılık sistemi, gizlenmek istenen dünya servetlerinin olduğu yeri. Amerika onu bile devreden çıkardı, Çin bile isyan edemiyor. Bunu ilk defa Türkiye yapabilecek yani yapmaya teşebbüs ediyor. Bu ya cahillikten, bu sistemi bilmemektendir ya da çok büyük bir cesaret örneği gösteriyoruz biz.

Şimdi, bu bahsedilen para helal paraysa, legal paraysa zaten Türkiye'ye gelebilir değerli arkadaşlarım, gelebilir, zaten gelebilir. Bir yabancı Türkiye'ye bu parayı getirir, vergisi zaten olmaz, getirir yatırım yapar. Burada yatırım yapma şartı yok, sermayeye dâhil olma şartı yok, bir şirket kurulma şartı yok. "Getirir, ondan sonra sistemden çıkabilir," diyor. Geri de götürülebilir, hiçbir şart yok orada. Şimdi, bu, biz artık Türkiye olarak kara parayı aklayabiliriz demektir, devreye giriyoruz burada. Bu çok müthiş bir şey. Bunu yapabiliyorsa Türkiye çok büyük paralar kazanır hakikaten ama bunu yapabiliyorsa. Bu müthiş bir cesaret örneği, müthiş bir şey. Ben zannediyordum ki bu Panama Port'taki kendi vatandaşlarımıza yönelik, yandaşaya yönelik falan böyle daha dar düşünmüştüm. Müthiş bir olay yapıyoruz burada. Para yatırım için gelmiyor, aklanmak için geliyor, aklanmak için gelen paraya da eğer sistem karşı çıkmıyorsa ben hiçbir şey bilmiyorum demektir. Neden bir paranın aklanmasına Amerika karşı çıkar, sistem karşı çıkar yani Amerika'yla beraber? Yani, Amerika'yı bir devlet olarak düşünmeyin, para sistemine, finans sistemine sahip olanlar kimlerdir biliyorsunuz, bunlar karşı çıkarlar? Çünkü, sistemi batırır devreye kara para girerse, sistemde olmayan para, onların kontrolü dışında olan para girerse sistem çöker, onun için her şeyi bilmek zorundadır. Şu anda Uluslararası Para Dolaşım Sistemi SWIFT'le Amerika zaten her kuruşu takip edebiliyor, bütün para akımlarını takip edebiliyor, nereden nereye ne kadar para gitti dünyada her an takip edebiliyor. Dünyadaki bütün ülkelerin millî gelirleri toplamı, her sene ürettikleri millî gelirin toplamı 80 milyar doları geçmiyor, o civarda bir para. Bunun kat kat üzerinde bir para dolaşımı var, kat kat üzerinde. Bütün hepsini Amerika kontrol ediyor, tek kuruşuna kadar ve dediğim gibi Çin alternatif bir para çıkaramıyor şu anda alternatif bir ekonomi olmasına rağmen ya da bir başka ülke çıkaramıyor. Neden? Amerika o doları rezerv para olarak tutacak ve kontrol edecek. Biz buna bu sistemle bu parayı aklayabiliriz diyoruz, Körfezden gelecek ya da başka bir yerden gelecek parayı aklayabiliriz diyoruz, biz alternatif yaratıyoruz, sisteme isyan ediyoruz. Bu müthiş bir olay, bunu yapabiliyorsak yapalım. Çok güzel bir olay ama bunu yapmak mümkün değil. 2008'de, biraz önce Sayın Bakanım gösterdi, bir tasarı var, getirmişsiniz aynen bu şekilde ama daha sonra bu şeyle, ceza, şunlar şunlardan dolayı, 1567'den başlıyor, bunlardan dolayı "Takibat yapılamaz"ı Genel Kurulda çıkarmışsınız. Hangi gerekçeyle çıkardıysanız aynı gerekçelerle burada da çıkarmak durumundasınız ama bunu getirirken bilmiyorum ne gerekçeyle getirildi bunu bilmek, görmek lazım. Yani, bu, dünya sistemini, para sistemini, uluslararası sistemi ya bilmemektir ya da bilerek isyan etmektir. Biz o durumda olduğumuzu çok düşünmüyorum. Bu, Türkiye'ye sıkıntı getirir. Tabii, bu, Hükûmeti de götürür ama Türkiye'ye de büyük sıkıntılar getirir. Yani, dünya sistemini bilmemektir bu. Dünyanın en önemli olayıdır rezerv para, dolar ve dünyada dolaşımda olan para sistemi. Bunu kaybederse Batı ya da Amerika ya da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 138

Amerika'nın önde gelen belli çevreleri bu para işini kaybederse biterler, onun için hiçbir zaman buna da müsaade etmezler diye düşünüyorum ama biz buna rağmen gereğini yaparız diyorlarsa elinizi operim, gerçekten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Evet, Sayın Bakan, görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ediyorum bütün arkadaşlarıma, gerçekten iyi oldu.

Şimdi, burada çok sıkça gündeme geldi, daha önce benzer düzenlemeler vardı. Hatta bir kısmında Türkiye içindeki paraların sisteme girmesini –tırnak içerisinde söylüyorum yani yasal amaç olarak söylüyorum- sağlayan düzenlemeleri de içeriyordu, sadece yurt dışından gelen değil, içerideki paraların da sisteme girmesini içeriyordu ve bunların hiçbirisiyle ilgili uluslararası yani FATF dâhil hiçbirinden hiçbir sıkıntı gelmedi.

Bu getirdiğimiz düzenlemeyle öncekileri kıyasladığımızda öncekiler daha ağır esasında yani onlarda şu amaçla getirildi falan demiyorum ama bu iki düzenlemeyi kıyasladığınızda önceki üç düzenleme özellikle yurt içini de içerecek şekilde olanlar, iki tanesi, önceki iki tanesi öyleydi. Çok daha ağır konuştuğumuz, tartıştığımız başlık itibarıyla yani kara para vesaire o açıdan bakıldığında daha ağır. Neden? Bakın, temiz para herhangi bir sorunu olmayan bir para, Türkiye'ye gelirken ya da bir ülkeye girerken bir ödeme yapmayı kabul eder mi? Yani, biz öncekilerden vergi aldık, yüzde 2 aldık, bir ara yüzde 5'ti galiba yanlış hatırlamıyorsam. En son yüzde 2' ydi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kara para sisteme girmek için çok şeyi kabul eder.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Onu söylüyorum yani temiz paradan bahsediyorum. Temiz para tam aksine, herhangi bir yere girmek için bir para öder mi? Ödemez. Bu bile bakın, şu kriter bile bizim bu düzenlemeyle sadece ve sadece temiz, legal sermayeyi uluslararası alandan bir miktar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kayda alıyorsunuz, sermayeyi ilave ettiriyorsunuz, böyle bir şey var, legal olan parayı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tamam, daha da işte... Hayır, bakın, hangi legal para hem vergi ödeyecek...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok düşük ödeyecek, yüzde 2, yüzde 3 ödeyecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Kuşoğlu, yüzde 2, yüzde 5 az para değil bunlar yani. Düşünün, bir yatırımcısınız, paranız var, yurt dışına gideceksiniz, gider gitmez para ödüyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama İsviçre'de, Panama'da nasıl? Üstüne bir de faiz ödüyorsunuz. Faiz almıyorsunuz ki para veriyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır ama oradaki yatırım amaçlı değil. Bizim amacımız yatırım için gelecek olan sermaye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O da kara para ama vergisiz para.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bakın, biz kara parayı istemiyoruz. Biz temiz parayı, arkadaşlarımızın ifadesiyle “helal para”yı istiyoruz. O nedenle, helal parayı çekerken de kendisinden para vermesini nasıl isteriz, böyle bir şey olabilir mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, helal parayı niçin istiyorsunuz? Yatırım için istemiyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yatırım için istiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gelsin, burada bir şeyler yapsın demiyorsunuz, öyle bir şartınız yok. Kayda girsin demiyorsunuz, öyle bir şartınız yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bülent Bey, eğer o şartları koyarsanız gelmez.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman nasıl helal parayı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ne kadar parayı çıkarabilir? Getirdiği kadar parayı çıkarabilir. Siz eğer bu rahatlığı vermezseniz gelmez, kesinlikle gelmez.

Şimdi, bakın, objektif olarak Türkiye'nin her zaman sermayeye ihtiyacı olmuştur, önümüzdeki dönemde de olacak. Buna benzer düzenlemeleri biz çok yaptık, daha önce de yapıldı, yapılmaya da devam edilecek. Bizim de her zaman sermayeye ihtiyacımız olacak. Şimdi, bu amaçla, esasında bu paketin en önemli ayaklarından bir tanesi bu. Bu olmazsa eksik olurdu. Yatırım ortamının iyileştirilmesi, finans ayağı bu, yatırım için finans ayağı. Sermayeyi çekmek için düzenleme yapıyorsunuz, yapmak istiyorsunuz, objektif olarak, nötr olarak, samimiyetle “Nasıl bir düzenleme getirirsiniz?” diye sorduğumuzda bundan daha ideal bir düzenleme gelmez.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet ama yatırım için değil, kara para sahiplerini çekmek için doğru.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bülent Bey, hayır, yatırımcı ve kara para açısından da kapsıyor, onu da kapsıyor, bütün hepsini kapsıyor. Hiçbir ilave koruma, zırh sağlamıyoruz, sağlanmıyor. İfadeyi gördük yani ifadede - en ufak bir tartışma yaratmayacak şekilde- bir koruma söz konusu değil, dünya ekonomik sisteminden gelen para.

Çok güzel bir şey söylediniz Bülent Bey. Bütün hareketleri Amerika takip ediyor, biliyor, doğru. Bilmesi bizim için iyi bir şey. Dolayısıyla, Türkiye'ye bu çerçevede gelecek olan herhangi bir paranın nasıl bir para olduğu bilgisine de sahip, tereddüt yok bunda. Dolayısıyla, aslında bizim garantimiz o bir anlamda ve bu bilgileri de paylaşıyoruz biliyorsunuz yani bu bilgiler gizli değil. Türkiye'ye gelen sermaye bilgileri ilgili kuruluşlarla paylaşıyor. Paylaşılması da gerekir kendimizi aklamak açısından, şeffafız, ondan yana hiçbir sıkıntı yok, bu bilgiler paylaşılıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sivil sistemde gelenler sadece.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tabii, öyle gelecek zaten, sisteme öyle gelecek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 139

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, burada diyorsunuz ki bildireceksin, bankaya bildireceksin, bir ay sonra da getireceksin, getirmezsen vergi takibi yapmam. Yani yine herhangi bir müeyyidesi yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ama getirme bankacılık kanalıyla olacak yani bu bildirilen...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle bir şart yok ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle bir şart yok Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bakın, gelenlerin zaten yani daha önceki uygulamalardan da yol çıkarak söylüyorum, yüzde 99'u yani bu şartta getirilebilir, amaç o çünkü, amaç o, düşünülen o, planlanan o zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Getirilebilir ama öyle bir şart yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bakın, o şartta getirilebilir, bak, onu açıkça söyledim çünkü niyetimiz o değil, niyetimiz belli. Yani dolayısıyla bankacılık sistemi dışında bir şeyi öngörmüyoruz, düşünmüyoruz. Dolayısıyla, böyle bir ifade konulabilir, onda hiçbir mahzur yok, hiçbir sakınca yok. Dolayısıyla, işin başından bankacılık sisteminden geldiği zaman “kara para” diye bir şey söz konusu değil ve zaten uluslararası kuruluşlar veya ülkeler bize bu konuda bir suçlama yapacaksa mutlaka somut olarak bir şeyleri ortaya koyması gerekir, sadece böyle bir düzenleme yaptığından dolayı... Ki teorik olarak sistem kendi içinde tutarlı, mantıklı bizim açımızdan, biz öyle söylüyoruz. Somut olarak kara para şeklinde bir tespiti yoksa ya da öyle bir suçlama yapmıyorsa kesinlikle suçlamada bulunamaz. Daha önceki hiçbir benzer düzenlemede daha ağır hükümler içeren esasında yani adamdan para alıyoruz, belli sürede Türkiye’de bırakma şartı koyuyoruz, bütün bunları kabul ederek gelen paranın kara para olma ihtimali şu düzenlemeye nazaran daha fazladır. Öyledir demiyorum, bak, yanlış anlamayın ama işin teori kısmını tartışıyoruz. Yani, bir insan temiz parasına 1 kuruş bile ödemek istemez gelirken ama bunların hepsinden geçmişte para aldık. Orada bile, onların hiçbir tanesinde de uluslararası kuruluşlardan biz en ufak bir sıkıntıyla karşı karşıya kalmadık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bankaların da uluslararası akredite edilmiş olanları var. Bir yığın sıkıntı doğuracak o.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bugün belki on yıl, on beş yıl önce...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Keşke yapabilseydiniz, bakın, keşke yapabilseydiniz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şunu da söyleyeyim, bakın, açıkça, bir meydan okuma falan şeyinde değiliz. Sadece samimiyetle ülkemize, ekonomimize kaynak getirmeye çalışıyoruz, yaptığımız sadece bu, başka hiçbir şey değil. Bu da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biraz önce arkadaşlarımız sordu, Yunanistan niye yapmadı? Bir kuruşa muhtaç olduğunda neden yapmadı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hiçbir engel yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, bu uluslararası sistemde...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sadece orada değil, sadece Yunanistan’da değil, Amerika da dâhil olmak üzere, İngiltere de dâhil olmak üzere hiçbir tanesinde girişte hiçbir sıkıntı yok. Bizde var işte. Bizde belirsizlikler var. O belirsizlikleri gidererek yapıyoruz bunu. Bu saydığımız ülkelerin hiçbir tanesinde ülkeye para girişinde hiçbir sınırlama yok, tam tersi teşvik ediliyor nasıl yapılsa yapılsın ve onun sorgulamasını da biz yapamıyoruz mesela yani. Tek taraflı bir sorgulama o. Önemli değil yani çok önemli değil, böyle bir durum var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uluslararası para sistemini sorgulayabiliyorsanız, çok iyi biliyorsanız, dünya sistemine hâkim olmuşsunuzdur.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, doğru, biz sorgulayamıyoruz, bunu da biliyoruz yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kavgaın ne olduğunu, nasıl bir sistem olduğunu anlamışsınız demektir. İşin özü burada yani.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, toparlayalım lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Biz sadece şunu söylüyoruz: Büyük bir rakam, büyük bir meblağ söz konusu sermaye olarak. Bundan Türkiye biraz daha fazlasını çekmeye çalışıyor, yaptığı bundan ibaret. Ne bir kara para vesaire buna ilişkin sorgulama -hem Türkiye için söylüyorum hem uluslararası alanda söylüyorum- çıkması mümkün değil çünkü gelinen dönem, çağ çıkmaya, kaçmaya kesinlikle imkân sağlamıyor. Hangi ülkede olursa olsun, offshore ya da başka ülkede tüm paralar, tüm parasal hareketler izleniyor, biliniyor ve onların özellikleri de biliniyor yani kara para açısından özellikleri de biliniyor, biz bilmiyoruz ama biliniyor bunlar. Dolayısıyla, bu, bizim açımızdan da gerçekten bir güvenlik mekanizması aslında, böyle bir sistem için güvenlik mekanizması. Dolayısıyla, arkadaşlarımızın çoğunlukla dile getirdiği Türkiye’ye yönelik olarak bu anlamda sıkıntılı bir süreç sokacak bir durum ortaya çıkabilir şeklindeki kaygıları -samimi kaygılar elbette bunlar- yersiz yani bu anlamda. Çünkü, böyle bir ihtimal sıfır, sorgu dışı kalacak olan bir paranın Türkiye’ye gelme ihtimali sıfır, anlatmaya çalıştığım nedenlerle. Dolayısıyla, hiç kimsenin öyle bir kaygısı, şeyi olmasın.

BAŞKAN – Sayın Bakan, toparlayalım lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, o kadar çok şey arkadaşlarımızın...

BAŞKAN – Çok şey söylendi, biliyorum ama görünen o ki bütün bu yaklaşımlar, eleştirilere...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, bakın, yine önemli bir konu, PKK’nın, IŞİD’in parası geldi, nasıl engellenecek? Bu konuda eğer bir bilgi varsa... Bir para geldi, bu paranın PKK, IŞİD ya da başka şekilde, başka illegal faaliyetlerden elde edildiği noktasında bir bilgi var ise bu bilgi ilgili idareye hangi kanalla ulaşırsa ulaşsın bu hükümlere rağmen,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 140

soruşturma başlatılır hatta başlatılmak zorunda, yapılmak zorunda. Bu çünkü sadece başlangıç soruşturması olarak bunu düzenliyor, başka bir şeyi düzenlemiyor.

BAŞKAN – Zaten bir önceki torbada da kara parayla ilgili ve terörün finansmanı ile ilgili düzenlemeler de yaptık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birileri adına gelecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Fark etmez, bakın, hatırlattığınız iyi oldu. Üçüncü kişilerle ilgili mesela, orada o para banka sisteminde Ahmet'in, Mehmet'in adına kayıtlı yani bilinen legal bir para, legal olmasa gereği yapılır zaten ilgili ülkede. Legal para Ahmet üzerine, legal olduktan sonra ister Ahmet adına gelsin, ister Mehmet adına. Bizi ilgilendiren nedir? Legal olup olmaması.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yani onun parası gelebilecek diyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – E, tabii, gelebilecek. Yani, legal olduktan sonra, kara para olmadıktan sonra gelsin, kimin parası olursa olsun gelsin, önemli değil ki. Yani o kolaylığı sağlıyoruz. Aynı şekilde...

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bir cümle, bitiriyorum.

Yine aynı şekilde, para dışarıda, borcu var. O borcunu işletmeye kayıtlı borcu tabii burada, direkt yazılmıyor ama o anlaşılıyor zaten. İşletmeye kayıtlı borcu var. Normal sistem nasıl olacak? O parayı Türkiye'ye getirecek, o borcunu tekrar yurt dışındaki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Türkiye'de akladıktan sonra borcunu ödeyecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, hayır...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada öyle yazıyor, gerçekten öyle.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, öyle yazmıyor. Eğer onu koymazsanız para gelmez. Gerçekçi olmak...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yurt dışındaki borcunu ödemek için Türkiye'ye parayı niye getirsin? Tabii ki aklamak için getiriyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Onu demiyorum. Yok, yok, merakımı anlatamadım. Şu "yurt dışında mahsup edilen" meselesi var ya, Türkiye'ye tekrar gelip bürokrasiye gerek yok ki, önemli olan Türkiye'nin dış borcunu azaltıyor ama onu belgelemesi gerekiyor yani yurt dışında parasını ödediğini. Türkiye'deki şirketinin kayıtlarında olan bir borcunu yurt dışında ödeyebilir, onu hesaptan düşebilir. Hiçbir sorun yok. Bunda ne yanlış var? Almanya'da parası var, Amerika'da, oradan dolayı borcunu ödeyecek, mahsup edip bitirecek işi, bu kadar basit.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın geçici 2'nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erhan Usta
Samsun

Mustafa Kalaycı
Konya

Mehmet Günel
Antalya

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/748 sayılı Kanun Tasarısı'nın geçici 2'nci maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay
Eskişehir

"a) Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle, bildirim veya beyanda bulunan kişiler ile birinci fıkrada sayılan varlıkların nam veya hesabına getirildiği diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdinde, sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı ve bu beyandan hareket edilerek, hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamaz, vergi cezası kesilemez."

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet, biraz önce...

BAŞKAN – Konuştuğumuz konu.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bu anlama geliyor ama uyumu sağlamak için, aynı mantıkla... Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 76- Bu Kanunun;

a) 12 nci maddesi yayımını izleyen ayın başında,

b) 13 üncü, 39 uncu ve 40 ıncı maddeleri 1/1/2017 tarihinde,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan Bütçe

Tarih : 29/06/2016 Saat :

Kayıt: PlanBütçe Stenograf :

Uzman :Sayfa: 141

c) 27 nci maddeyle, 488 sayılı Kanunun değiştirilen ek 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (n) ve (o) bendi hükümleri, bu Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan proje ve işlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 35 inci maddeyle, 492 sayılı Kanunun değiştirilen ek 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (n) ve (o) bendi hükümleri, bu Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan proje ve işlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 62 nci maddesi 31/12/2017 tarihinde,

e) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 76'ncı madde -yürürlük maddesi- üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/728 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 76'ncı maddesine (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentlerin eklenmesini ve diğer bentlerin buna göre yeniden teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

"(d) 43 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin birinci alt bendi 2/8/2013 tarihinden itibaren yapılan işlemlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

(e) 51 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine eklenen (n) bendi 01/01/2018 tarihinde,"

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 77- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 77'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Görüşülmekte olan tasarı metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uyum sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesine, ayrıca muhalefet şerhlerinin 8 Temmuz Cuma gününe kadar, özel sözcüler olarak Mehmet Şükrü Erdiç, Emine Nur Günay, Mustafa Savaş, Ejder Açıkkapı, Şirin Ünal, Cemal Öztürk, Sami Çakır, İbrahim Aydemir, İbrahim Aydın ve Ergün Taşcı'nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun. Teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.55

